

URZĄD MIASTA NOWEGO SĄCZA

**RAPORT Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU NOWEGO SĄCZA 2020+
ZA 2018 ROK**

NOWY SĄCZ 2019

SPORZĄDZAJĄCY

PREZYDENT MIASTA NOWEGO SĄCZA

Ludomir Handzel

ZASTĘPCY PREZYDENTA MIASTA NOWEGO SĄCZA

Artur Bochenek
Magdalena Majka

OPRACOWANIE

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PRZEWODNICZĄCY ZESPOŁU DS. STRATEGII

Artur Bochenek

WYDZIAŁ KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ I KULTURY, URZĄD MIASTA NOWEGO SĄCZA

WSPÓŁPRACA

Janusz Adamek, Tomasz Baliczek, Czesław Baraniecki, Żaneta Bartkowska, Anna Bednarczyk – Maśko, Małgorzata Belska, Bożena Borkowska, Krzysztof Bulanda, Klaudia Cięciwa, Joanna Cisowska, dr Sławomir Czarnecki, Magdalena Furmanek-Kopiec, Maria Gabryś, Jarosław Gliński, Agnieszka Golańska, Urszula Górka, Krzysztof Hebda, Renata Hogan-Marciszewska, Barbara Hotłoś, Bożena Hudzik, Agnieszka Kaleta-Fecko, Marcin Karcz, Beata Klimek-Susuł, Adam Konicki, Ludmiła Kosecka, Marek Kościsz, Magdalena Krzebiot, Paweł Kupczak, Mateusz Kurowski, Małgorzata Kuśmierkiewicz, Piotr Lachowicz, Monika Lichoń, Magdalena Małek, Piotr Niezabitowski, Krzysztof Krawczyk, Krzysztof Kurzeja, st. bryg. Waldemar Kuźma, płk SG Stanisław Laciuga, Jerzy Leszczyński, Henryk Leśniara, Katarzyna Luksa, Zofia Małczak-Kiełbasa, Milenia Małecka-Rogal, Kamila Mateja, Anna Michalik, Magdalena Morańda, Marian Morański, Arkadiusz Nika, Krzysztof Setlak, Aneta Sierotowicz, Marta Olech, Justyna Olesiak, Barbara Pawlik, Luiza Piątkiewicz, Jolanta Polańska, Marta Poremba, dr Marcin Poręba, Marek Porębski, Marcin Rojna, Michał Sach, Joanna Salabura, Renata Seruga-Tokarz, Arkadiusz Stawiarz, Ryszard Stojak, Grzegorz Sus, Jarosław Suwała, Anna Szczepanik-Dziadowicz, Małgorzata Szewczyk, Aleksandra Ślusarek, dr Robert Ślusarek, Grzegorz Tabasz, Błażej Targosz, insp. Jarosław Tokarczyk, Ryszard Wasiluk, Mateusz Wójcik, Lucyna Wygoda, Angelika Zwolińska-Kornaś, Dorota Zychowicz i inni.

Wskaźniki przeglądu sprawozdań cząstkowych z realizacji Strategii Rozwoju Nowego Sącza ogółem w 2018 r.

JEDNOSTKI RAPORTUJĄCE

JEDNOSTKI WIODĄCE		JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE
Wydział Edukacji i Wychowania w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 1	Domy Pomocy Społecznej w Nowym Sączu
Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 2	Karpacki Oddział Straży Granicznej w Nowym Sączu
Wydział Edukacji i Wychowania w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 3	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu
Wydział Architektury, Budownictwa i Geodezji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza (od 1.05.2019 r. Wydział Architektury i Urbanistyki, Wydział Geodezji i Nieruchomości)	PK 4	Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu
Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 5	Miejski Ośrodek Kultury w Nowym Sączu
Wydział Sportu i Turystyki w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 6	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu
Wydział Komunikacji Społecznej i Kultury w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 7	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowym Sączu
Wydział Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 8	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza (od 1.05.2019 r. Wydział Środowiska)	PK 9	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu	PK 10	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu
Wydział Organizacyjno-Administracyjny w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 11	NOVA Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Wydział Komunikacji Społecznej i Kultury w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	PK 12	Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości
LICZBA RAPORTUJĄCYCH JEDNOSTEK		Ośrodek Wsparcia i Terapii Rodzin w Nowym Sączu
		Pałac Młodzieży w Nowym Sączu
		Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu
		Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Nowego Sącza
Liczba raportujących jednostek za 2018 r.:	47	Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Nowym Sączu
Jednostki wiodące	10	Sądecka Biblioteka Publiczna w Nowym Sączu
Jednostki współpracujące	37	Sądecka Infrastruktura Miejska Sp. z o.o.
LICZBA WIODĄCYCH JEDNOSTEK RAPORTUJĄCYCH W 2018 r.		Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu
		Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu
		Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
		SPZOZ Sądeckie Pogotowie Ratunkowe w Nowym Sączu
Plan	10	Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Sączu
Wykonanie	10	Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego w Nowym Sączu
% wykonania	100%	Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nowym Sączu
REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH PROGRAMÓW KLUCZOWYCH STRATEGII w 2018 r.		Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu
		Urząd Miasta Nowego Sącza, w tym: Komenda Straży Miejskiej, Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Księgowy, Wydział Komunalnej Obsługi Miasta, Wydział Inwestycji, Wydział Podatkowy, Wydział Pozyskiwania Funduszy, Wydział Spraw Obywatelskich i Ewidencji Ludności.
Liczba celów szczegółowych Programów Kluczowych Strategii	66	
Liczba celów szczegółowych, realizowanych w 2018 roku	53	
% realizacji	80%	

Spis Treści		
SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA MIASTA		7 - 20
OBSZARY, PROGRAMY KLUCZOWE I CELE GŁÓWNE PROGRAMÓW		21 - 22
PROGRAMY SEKTOROWE OBOWIĄZUJĄCE W 2018 R.		23 - 25
PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W OBSZARACH CELÓW STRATEGII		26 - 41
OBSZAR ROZWOJU GOSPODARCZEGO „EDUKACJA I PRACA”		
NOWY SĄCZ MIASTEM SILNYM SWOIMI MIESZKAŃCAMI – program rozwoju kapitału ludzkiego	PROGRAM KLUCZOWY NR 1	42 - 62
NOWY SĄCZ MIASTEM KONKURENCYJNEJ I INNOWACYJNEJ GOSPODARKI – program rozwoju przedsiębiorczości	PROGRAM KLUCZOWY NR 2	63 - 79
NOWY SĄCZ MIASTEM OBYWATELSKIM – program rozwoju integracji społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	PROGRAM KLUCZOWY NR 3	80 - 96
NOWY SĄCZ MIASTEM ZMIENIAJĄCYM SIĘ – program rewitalizacji przestrzeni publicznej	PROGRAM KLUCZOWY NR 4	97 - 101
OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO „RODZINA I ŚRODOWISKO”		
NOWY SĄCZ MIASTEM ZDROWIA I OPIEKI – program rozwoju profilaktyki zdrowotnej i opieki społecznej	PROGRAM KLUCZOWY NR 5	102 - 120
NOWY SĄCZ MIASTEM W RUCHU – program rozwoju rekreacji i sportu masowego	PROGRAM KLUCZOWY NR 6	121 - 131
NOWY SĄCZ MIASTEM KULTURY I ROZRYWKI – program rozwoju usług kulturalnych	PROGRAM KLUCZOWY NR 7	132 - 150

NOWY SĄCZ MIASTEM BEZPIECZNYM – program poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego	PROGRAM KLUCZOWY NR 8	151 - 169
NOWY SĄCZ MIASTEM PRZYJAZNYM DLA ŚRODOWISKA – program ochrony środowiska	PROGRAM KLUCZOWY NR 9	170 - 174
OBSZAR ROZWOJU FUNKCJONALNEGO „MIASTO I SUBREGION”		
NOWY SĄCZ MIASTEM OTWARTYM – program zwiększenia dostępności terytorialnej Miasta i rozwoju wewnętrznego systemu komunikacyjnego	PROGRAM KLUCZOWY NR 10	175 - 177
NOWY SĄCZ MIASTEM CYFROWYM – program wdrożenia elementów „miasta inteligentnego” (smart city)	PROGRAM KLUCZOWY NR 11	178 - 185
NOWY SĄCZ MIASTEM SILNEJ MARKI – program promocji i współpracy terytorialnej	PROGRAM KLUCZOWY NR 12	186 - 204
WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ZA 2018 ROK		205 - 264

WSTĘP

Prezentowany dokument zawiera sprawozdanie z realizacji celów strategicznych i operacyjnych w układzie opisowo-wskaźnikowym oraz działań i zadań realizowanych w ramach poszczególnych Programów Kluczowych Strategii, określonych w Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020+, przyjętej Uchwałą Nr XIX/209/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 29 grudnia 2015 r..

Raport obejmuje okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r., w którym urząd prezydenta miasta sprawowali:

- Ryszard Nowak – Prezydent Miasta Nowego Sącza (do 22.11.2018);
- Ludomir Handzel – Prezydent Miasta Nowego Sącza (od 22.11.2018).

W celu zobrazowania dynamiki w zakresie realizacji wybranych celów szczegółowych, dodano w niektórych wypadkach dane za lata 2010-2017, a niekiedy również dane z roku 2019, o ile miały znaczenie dla realizacji celów w 2018 r. Układ taki umożliwia porównanie zachodzących zjawisk w perspektywie czasowej oraz obserwację trendów.

Raport, jak w latach poprzednich, sporządzony został na podstawie sprawozdań częściowych opracowanych przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta Nowego Sącza, będące jednostkami wiodącymi, we współpracy z miejskimi jednostkami organizacyjnymi, miejskimi spółkami kodeksu handlowego oraz innymi podmiotami wg listy zamieszczonej w raporcie. Prace nad raportem koordynował i ostatecznej redakcji raportu dokonał I Zastępca Prezydenta Miasta – Przewodniczący Zespołu ds. Strategii we współpracy z Koordynatorami Programów Kluczowych. Dokument zatwierdził Prezydent Miasta Nowego Sącza.

Sprawozdania częściowe, zgodnie z zapisami w zakresie monitorowania realizacji Strategii, sporządzane były przy pomocy formularzy kart monitoringu realizacji Strategii z odpowiednio dobranymi kryteriami, dopuszczającymi jednak funkcjonalną elastyczność form przekazu w przekonaniu, że zbyt daleko posunięta standaryzacja w tym zakresie, nie uwzględniająca bogactwa i różnorodności działań realizowanych przez poszczególne jednostki, mogłaby doprowadzić do redukcji lub wypaczenia opisów aktywności, efektywności i skuteczności w realizowaniu celów strategicznych i operacyjnych. Taka forma prezentacji działań w obszarach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta 2020+ uznana została za metodologicznie użyteczną, bo prowadzącą w efekcie do pełniejszego zaprezentowania osiąganych wyników na wszystkich polach rozwoju Miasta, często o nieporównywalnym nawzajem profilu, a współtworzących bogaty konglomerat funkcjonalny Miasta¹.

Na podstawie danych ze sprawozdań częściowych zaprezentowanych w niniejszym raporcie w zestawieniu z danymi ze Sprawozdania z wykonania Budżetu Miasta za 2018 r. i sprawozdań jednostek pozostających poza strukturami samorządowymi Nowego Sącza można stwierdzić, że w 2018 r. podjęta została realizacja wszystkich wskazanych w Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020+ celów głównych Programów Kluczowych oraz 80% celów szczegółowych.

¹ Źródło: Strategia Rozwoju Nowego Sącza 2020+

I. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA MIASTA

Odzwierciedleniem stopnia realizacji celów założonych w Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020+ jest sytuacja społeczno-gospodarcza miasta w 2018 r. Poniżej przywołane są najważniejsze dane o Mieście z uwzględnieniem zagadnień demograficznych, gospodarczych i rynku pracy.

I.1. Demografia

Wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w Nowym Sączu zameldowanych było na pobyt stały **81045** osób, czyli o 489 osób mniej niż w 2017 roku.

Tabela I.1.1. - Liczba osób zameldowanych w Nowym Sączu wg stanu na dzień 31.12 w kolejnych latach.								
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
83 680	83 458	83 273	82 877	82 686	82 324	81 904	81 534	81 045

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Gęstość zaludnienia w 2018 r. wyniosła w Nowym Sączu **1460 osób/km²**.

Współczynnik feminizacji w 2018 r. wyniósł **109** (liczba kobiet: 42 499; liczba mężczyzn: 38 546).

Ludność **w wieku przedprodukcyjnym** (0-17 lat) **15031 osób** – stanowiła **18,55%** ogółu ludności. Udział ludności **w wieku produkcyjnym** (18-59/64), wyniósł **61,37% (49738 osób)**, a udział populacji **w wieku poprodukcyjnym** (60/65 lat i więcej) **20,08% (16276 osób)**.

Na stan i strukturę ludności decydujący wpływ mają zjawiska demograficzne określane jako **ruch naturalny**. Zalicza się do nich małżeństwa, rozwody i separacje, a także przede wszystkim - urodzenia i zgony.

Tabela I.1.2	
Demografia	Akty zarejestrowane w Urzędzie Stanu Cywilnego w 2018 r. przedstawiają się następująco: 1. Liczba sporządzonych aktów urodzenia: • – dzieci urodzone w Nowym Sączu 3704 • – rejestracje dzieci urodzonych za granicą (są to tzw. transkrypcje zagranicznych aktów urodzenia) 241 2. Liczba sporządzonych aktów małżeństwa: • – małżeństwa zawarte w Nowym Sączu: 640 ✓ – małżeństwa konkordatowe; 362 ✓ – małżeństwa zawierane przed kierownikiem USC; 215 • – rejestracje małżeństw zawartych za granicą 63

Tabela I.1.2	
Demografia	3. Liczba sporządzonych aktów zgonu: • – osoby zmarłe w Nowym Sączu 1446 • – rejestracja zgonów, które miały miejsce za granicą 18 4. Rozwody: 142
Struktura demograficzna	Płeć osób zmarłych w Nowym Sączu wg GUS w 2018 roku: Męska – 761 Żeńska – 685 Ogółem - 1446
Komentarz	Akty zarejestrowane w Urzędzie Stanu Cywilnego <u>dotyczą również osób nie zameldowanych na pobyt stały na terenie Miasta Nowego Sącza</u> , ponieważ rejestracji stanu cywilnego dokonuje się w USC wg właściwości miejscowej tj. miejsca urodzenia, zawarcia związku małżeńskiego, zgonu.

Tabela I.1.3 - ZESTAWIENIE LICZBY AKTÓW URODZEŃ, ZGONÓW, MAŁŻEŃSTW W LATACH 2010-2018			
rok	urodzenia	małżeństwa	zgony
2010	2994	649	1092
2011	2617	586	1156
2012	2336	548	1254
2013	2095	523	1333
2014	2015	593	1321
2015	2818	561	1300
2016	3524	565	1361
2017	3847	581	1398
2018	3945	640	1446

Opracowanie: Wydział Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miasta Nowego Sącza przy współpracy z Urzędem Stanu Cywilnego

I.2 Aktywność gospodarcza

Podmiot:	Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza
----------	---

I.2.1. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON²

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) w Nowym Sączu (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie) na koniec grudnia 2018 wyniosła 9 874, co oznacza wzrost o 0,1% (11 firm) w porównaniu z końcem 2017 r. W Nowym Sączu dominują podmioty sektora prywatnego, skupia on 9 577 podmiotów, tj. 97,0% ogólnej ich liczby. W 2018 roku najwięcej firm (71,1%) stanowiło własność osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Znaczną grupę wśród podmiotów gospodarczych stanowiły również spółki handlowe (9,6%), których w przedstawianym okresie w Nowym Sączu funkcjonowało 952 (o 108 mniej niż w roku poprzednim), w tym 60 spółek z udziałem kapitału zagranicznego.

W strukturze firm według przewidywanej liczby pracujących wyraźnie dominują mikroprzedsiębiorstwa, tj. firmy najmniejsze, zatrudniające mniej niż 10 pracowników. Według danych GUS w 2018 r. 94,9% spośród nowosądeckich firm stanowili mikroprzedsiębiorcy, podczas gdy udział firm o liczbie pracujących 10-49 osób wyniósł 3,8%, a jednostek średnich i dużych (50 osób i więcej) - 1,3%. W porównaniu ze stanem na koniec 2018 r. odnotowano wzrost liczby najmniejszych przedsiębiorstw – o 23 podmioty.

W Nowym Sączu zaznacza się bardzo duży stopień specjalizacji firm w działalności handlowej. Rozpatrując łączną liczbę zarejestrowanych podmiotów dominowały następujące sekcje PKD: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 2 282 podmioty (23,1% ich ogółu), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 1 202 (12,2%), budownictwo – 1 084 (11,0%), przetwórstwo przemysłowe – 787 (8,0%), transport i gospodarka magazynowa – 557 (5,6%).

W 2018 r. wykazano dodatni bilans pomiędzy podmiotami nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi w systemie REGON. W badanym okresie wpisano do rejestru 907 nowych podmiotów, tj. o 75 podmiotów więcej niż w roku 2017. W ciągu omawianego roku wyrejestrowano z rejestru 842 podmioty, tj. o 135 więcej niż rok wcześniej.

Tabela I.2.1.1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych form organizacyjno - prawnych
(stan na 31.XII)

FORMA PRAWNA	Liczba podmiotów			
	2016	2017	2018	Wskaźnik zmian 2018/2017
Ogółem, w tym m.in.	9 750	9 863	9 874	100,1
Osoby fizyczne prowadzące działalność	6 807	6 840	7 023	102,7
Spółki cywilne	813	815	807	99,0
Spółki handlowe	989	1 060	952	89,8
Spółdzielnie	32	31	22	71,0

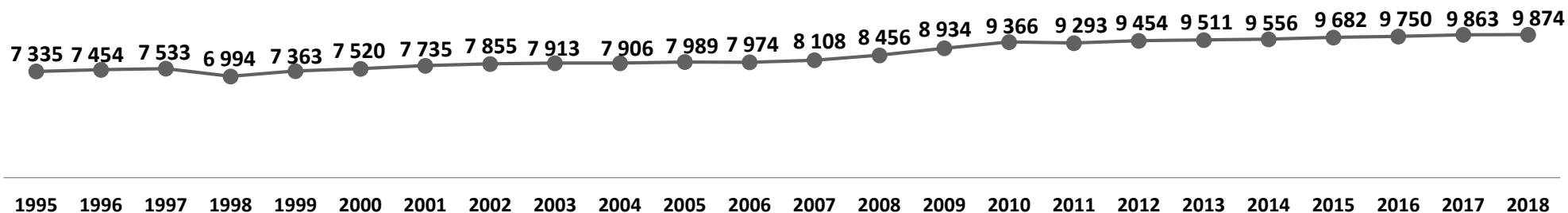
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

² Na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie, Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Wykres I.2.1.1.

Podmioty gospodarki narodowej w Nowym Sączu w latach 1995-2018

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela I.2.1.2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg przewidywanej liczby pracujących (stan na 31.XII)

LICZBA PRACUJĄCYCH	Liczba podmiotów			
	2016	2017	2018	Wskaźnik zmian 2018/2017
Ogółem	9 750	9 863	9 874	100,1
9 i mniej	9 241	9 346	9 369	100,2
10 – 49	379	391	379	96,9
50 – 249	116	112	112	100,0
250 - 999	11	11	11	100,0
1000 i więcej	3	3	3	100,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela I.2.1.3. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji PKD (stan na 31.XII)

SEKCJA PKD	Liczba podmiotów			
	2016	2017	2018	Wskaźnik zmian 2018/2017
Przetwórstwo przemysłowe	762	776	787	101,4
Budownictwo	1 037	1 062	1 084	102,1
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 385	2 363	2 282	96,6
Transport i gospodarka magazynowa	559	551	557	101,1
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	385	401	409	102,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 159	1 174	1 202	102,4
Edukacja	464	461	453	98,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	685	713	716	100,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela I.2.1.4. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON

PODMIOTY GOSPODARCZE	Liczba podmiotów			
	2016	2017	2018	Wskaźnik zmian 2018/2017
Nowo zarejestrowane	812	832	907	109,0
Wyrejestrowane	734	707	842	119,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na terenie Nowego Sącza działają firmy, których marka rozpoznawalna jest na rynku polskim i międzynarodowym. Prowadzą one działalność gospodarczą w różnych dziedzinach np.: nowych technologii (Comp S.A., NOVITUS - Centrum Technologii Sprzedaży, IBCS Poland Sp. z o.o.), produkcji i modernizacji taboru szynowego (NEWAG S.A.), produkcji wyrobów z węgla i grafitu (COBEX Polska Sp. z o.o.), produkcji kompleksowych systemów odstawy urobku węgla dla kompleksów ścianowych (FAMUR S.A. Systemy Ścianowe Nowomag Oddział w Nowym Sączu), produkcji oświetlenia zewnętrznego (NORLYS Sp. z o.o.), produkcji wiązek elektrycznych i elektrotechnicznych (PPHU LIGWAN Sp. j.), produkcji zadrukowanych opakowań miękkich w technice fleksograficznej (FLEXERGIS Sp. z o.o.), transportu i spedycji (ZET Transport Sp. z o.o., OLMA Sp. j.), budownictwa (Fakro Sp. z o.o., Fabryka Okien DAKO Sp. z o.o., WIŚNIEWSKI Sp. z o.o. S.K.A., Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych S.A., PPHU ERBET Sp. z o.o., PPH BUDMEX Sp. z o.o., ZBM

GRIMBUD Sp. z o.o., PPHU CENTRUM Sp. z o.o.), produkcji spożywczej (Przetwórnia Owoców i Warzyw PROSPONA Sp. z o.o., P.P.L. KORAL Józef Koral Sp.j., HUZAR Sp. z o.o.), produkcji i przetwórstwa wyrobów z kurczaka (Konspol Holding Sp. z o.o.).

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Tabela I.2.1.5. Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane z rejestru REGON									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podmioty wyrejestrowane wg grup sekcji PKD 2007									
ogółem	635	972	787	726	867	722	734	707	842
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	7	0	2	0	0	1	2	6
przemysł i budownictwo	136	210	176	160	213	177	177	190	197
pozostała działalność	499	755	611	564	654	545	556	515	639
Podmioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych									
podmioty gospodarki narodowej ogółem	635	972	787	726	867	722	734	707	842
sektor publiczny - ogółem	2	0	1	4	3	3	3	15	2
sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	0	0	1	3	3	3	3	15	0
sektor publiczny – przedsiębiorstwa państwowe	1	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny - ogółem	633	972	786	722	864	718	731	691	840
sektor prywatny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	602	924	738	683	801	671	680	635	553
sektor prywatny – spółki handlowe	2	15	14	7	10	8	14	26	172
sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	0	0	1	1	4	31
sektor prywatny - spółdzielnie	1	1	1	1	0	0	0	1	9
sektor prywatny - fundacje	0	1	0	1	1	0	1	0	6
sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje	1	4	3	2	2	2	0	3	53

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela I.2.1.6. Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007									
ogółem	1093	949	974	800	917	847	812	832	907
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	0	0	1	4	2	1	1	6
przemysł i budownictwo	240	194	187	167	213	191	217	225	233
pozostała działalność	848	755	787	632	700	654	594	606	668
Podmioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych									
podmioty gospodarki narodowej ogółem	1093	949	974	800	917	847	812	832	907
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego ogółem	4	0	1	4	1	0	0	0	1
sektor publiczny - ogółem	1	4	4	0	2	4	2	4	0
sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	0	4	3	0	1	1	1	4	0
sektor publiczny – spółki handlowe	0	0	0	0	1	0	0	0	0
sektor prywatny - ogółem	1092	945	970	800	910	765	742	733	828
sektor prywatny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	991	830	742	658	745	695	672	681	776
sektor prywatny – spółki handlowe	43	49	56	72	83	14	1	4	8
sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	4	0	1	4	1	0	0	0	1
sektor prywatny - spółdzielnie	0	1	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny - fundacje	4	4	5	9	11	5	4	9	9
sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje społeczne	11	9	12	8	15	22	18	9	8

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

I.2.2. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Od 01.07.2011 r. ewidencja działalności gospodarczej prowadzona jest przez ministra właściwego do spraw gospodarki w ramach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Od tego czasu osoby fizyczne mogą dokonać wpisu do CEIDG za pośrednictwem dowolnego urzędu gminy lub samodzielnie przez Internet. Tabela poniżej przedstawia rodzaj oraz ilość wpisów dokonanych na przestrzeni lat 2016 - 2018 za pośrednictwem Wydziału Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Nowego Sącza.

Tabela I.2.2.1. Rodzaj oraz ilość dokonanych wpisów do CEIDG za pośrednictwem UMNS (stan na 31.XII)

RODZAJ WPISU	2016	2017	2018	Wskaźnik zmian 2018/2017
Ogółem	4 722	4 878	4 981	102,1
Nowe wpisy	778	832	854	102,6
Wykreślenia	559	560	513	91,6
Zawieszenia prowadzonej działalności gospodarczej	836	804	815	101,4
Wznowienia prowadzonej działalności gospodarczej	542	503	437	86,9
Zmiana danych we wpisie	2 057	2 179	2 362	108,4

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza na podstawie danych z CEIDG

Tabela I.2.2.2. Ilość dokonanych wpisów do CEIDG przez cudzoziemców za pośrednictwem UMNS (stan na 31.XII)

PAŃSTWO	Liczba podmiotów
Ukraina	6
Turcja	2
Madagaskar	1

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

I.3. Rynek pracy³

I.3.1. Aktywność zawodowa (UWAGA! Dostępne dane za 2017 r.)

Liczba pracujących w Nowym Sączu na koniec 2017 roku wynosiła 33 896 osób tj. o 936 osób więcej niż w 2016 r. Wskaźnik dynamiki wzrostu r/r wyniósł 102,8%. Wśród osób pracujących mężczyźni stanowili 53,4% ogółu grupy (18 093 osoby), a kobiety 46,6 % (15 803 osoby). Odsetek pracujących kobiet po ubiegłorocznym spadku o 0,5% zmniejszył się o kolejne 0,1 % w skali roku.

I.3.2 Struktura bezrobocia

Wykres I.3.2.1.

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

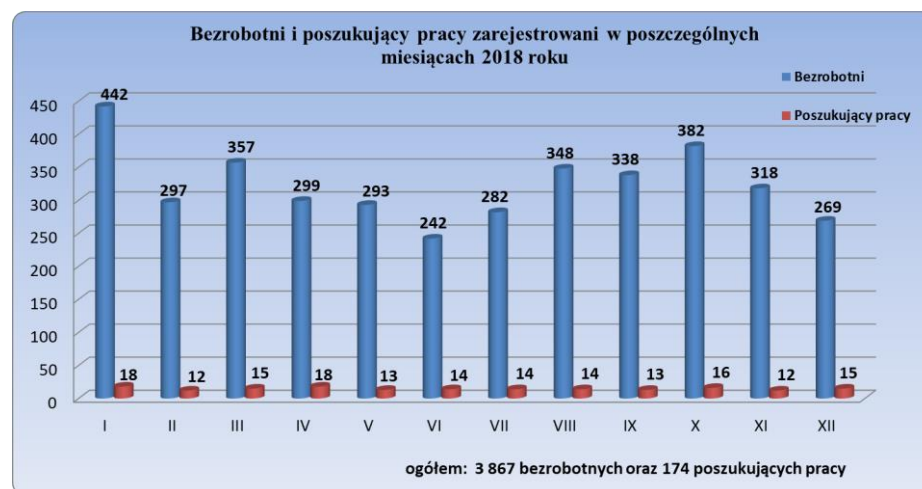
W Nowym Sączu **stopa bezrobocia na dzień 31.12.2018 roku wyniosła 3,2%**, była więc niższa o 2,6% od średniej krajowej (5,8%) i w skali roku obniżyła się o 0,9 pkt proc. Stopa bezrobocia w Nowym Sączu kształtowała się również na niższym poziomie niż w Małopolsce – 4,7%, powiecie nowosądeckim – 8,2%, czy podregionie nowosądeckim – 6,4%.

Liczba bezrobotnych w Nowym Sączu wg stanu **na dzień 31.12.2018 roku wyniosła 1 502 osoby**, w tym 898 kobiet (59,8%) i w porównaniu z grudniem 2017 r. **spadła o 417 osób**.

³ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

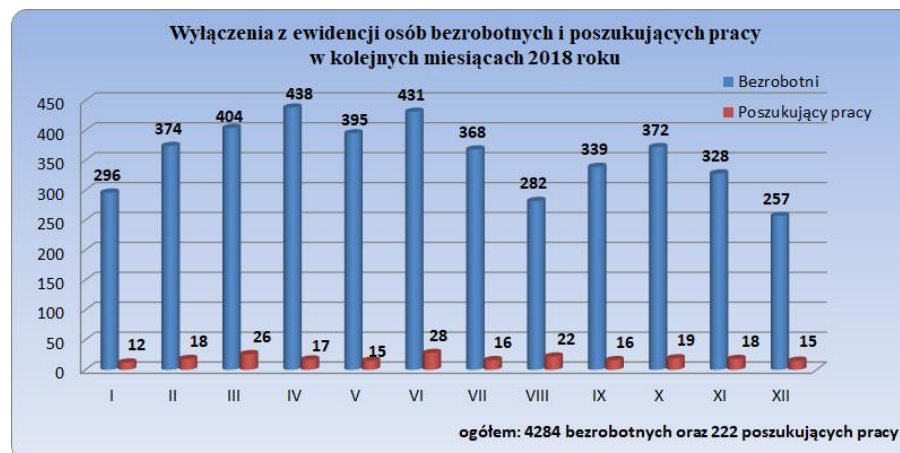

Wykres I.3.2.2.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku w Sadeckim Urzędzie Pracy zarejestrowano 3 867 osób bezrobotnych, w tym 2 005 kobiet (51,8%) oraz 174 osoby poszukujące pracy (61 kobiet - 35,1%). Wśród ogółu bezrobotnych 612 osób (15,8%) zarejestrowało się po raz pierwszy. Na przestrzeni 2018 roku z ewidencji wyłączono 4 284 osoby bezrobotne, w tym 2 199 kobiet (51,3%).

Wykres I.3.2.3.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnych w 2018 roku było podjęcie zatrudnienia – 2 037 osób (47,5% ogólnej liczby wyłączeń). Niepotwierdzenie gotowości do pracy zgłosiło 927 osób (21,6% wyłączeń). Z rejestru poszukujących pracy wyłączono 222 osoby, w tym 90 kobiet (40,5%), głównie z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 94 osoby (42,3% ogółu wyłączeń) oraz rezygnacji z zarejestrowania w SUP 63 osoby (28,4% wyłączeń).

W 2018 roku w rejestrach SUP średniomiesięcznie figurowało 1 659 osób bezrobotnych, w tym 971 kobiet (58,5%) oraz 120 osób poszukujących pracy, w tym 46 kobiet (38,3%).

Tabela 1.3.2.1. Podstawowe stany i struktury bezrobotnych zarejestrowanych 2018 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni rejestrujący się w 2018 roku	
		Razem	%
Ogółem		3 867	100,0
z tego osoby	poprzednio pracujące	3 458	89,4
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	117	3,0
	dotychczas niepracujące	409	10,6
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy *			
do 30. roku życia		1 517	39,2
w tym do 25. roku życia		812	21,0
długotrwale bezrobotni		859	22,2
powyżej 50. roku życia		699	18,1
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia lub posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia		762	19,7
niepełnosprawni		290	7,5

**Uwaga: w/w osoby mogą należeć do kilku kategorii równocześnie
Źródło: Sądecki Urząd Pracy*

Charakterystyczne cechy bezrobocia na rynku pracy w Nowym Sączu w 2017 i 2018 roku:

- w 2018 roku nastąpił spadek stopy bezrobocia w mieście Nowy Sącz – do poziomu 3,2% (wg stanu na dzień 31.12.2018 r.), w stosunku do stopy bezrobocia na 31.12.2017 r. o 0,9 pkt proc.,
- podobnie jak rok wcześniej większość rejestrujących się w 2018 roku stanowiły osoby poprzednio pracujące (89,4%), a pozostałe 10,6% osób rejestrujących się w SUP stanowiły osoby dotychczas niepracujące,
- największy udział w strukturze osób bezrobotnych, które zarejestrowały się w 2018r. stanowiły osoby do 30. roku życia (45,5 %) oraz długotrwale bezrobotni (25,7%),
- wśród osób zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy przeważały osoby z wykształceniem wyższym (24%) a najniższy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (12,0%),
- w strukturze osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 - 3 miesięcy – 27% ogółu, natomiast najmniejszy bo 10% udział ogółu zarejestrowanych stanowiły osoby bezrobotne pozostające bez pracy przez okres 12-24 miesięcy. Podkreślić należy, że działania skierowane do grupy osób długotrwale bezrobotnych doprowadziły do spadku udziału osób pozostających bez pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy oraz osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, odpowiednio o 4,0% i 5,0%,
- w dalszym ciągu wzrasta udział kobiet w strukturze osób bezrobotnych, w 2017 roku stanowił - 56,9 %, a w 2018 roku - 59,8%, był więc wyższy o 2,9 pkt proc.

Tabela I.3.2.2. Struktura osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Stan na dzień:	Długotrwale bezrobotni	Do 30 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	Niepełnosprawni	Ogółem
31.12.2015	1816	1050	902	698	4	295	3463
	52,4 %	30,3%	26,0 %	20,2%	0,1%	8,5 %	
31.12.2016	1510	761	788	640	5	243	2877
	52,5%	26,5%	27,4%	22,2%	0,2%	8,4%	
31.12.2017	922	497	538	443	4	195	1919
	48%	25,9%	28,0%	23,1	0,2%	10,2	
31.12.2018	575	429	392	409	5	126	1502
	38,3%	28,6%	26,1%	27,2%	0,3%	8,4%	

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

W strukturze osób zarejestrowanych w 2018 roku nadal utrzymuje się wysoki (86,3%) udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Charakterystycznym jest również to, że znaczna część osób należy do kilku kategorii równocześnie, np. oprócz tego, że jest osobą powyżej 50 roku życia to jednocześnie jest osobą długotrwale bezrobotną, niepełnosprawną czy korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej.

Najliczniejszą grupę osób w strukturze bezrobotnych stanowią osoby **długotrwale bezrobotne**. Ich udział wg stanu na dzień 31.12.2018 r. wynosił 38,3% i zmniejszył się o 9,7 pkt proc. w stosunku do poprzedniego roku. Liczba osób w tej kategorii zmniejszyła się o 347, co jest bardzo istotne, z uwagi na to, że długotrwale bezrobocie jest zjawiskiem bardzo negatywnym, stwarza bowiem zagrożenie wykluczenia społecznego, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną jednostki oraz jej rodziny. Osoby długo pozostające bez pracy w wielu przypadkach stają się także klientami pomocy społecznej.

W stosunku do poprzedniego roku w strukturze bezrobotnych nastąpił spadek osób **powyżej 50 roku życia** (o 146 osób) przy jednoczesnym spadku ich udziału (o 1,9 pkt proc.). Taka tendencja utrzymuje się już od dłuższego czasu.

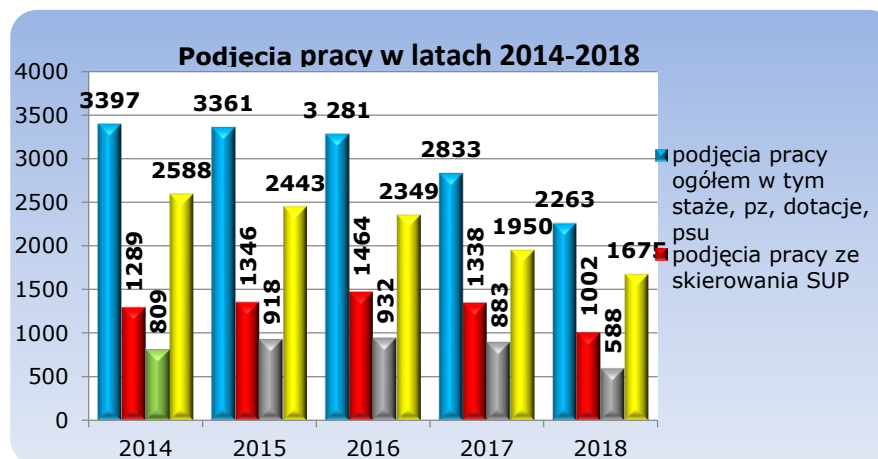
Równocześnie odnotowano wzrost udziału **osób do 30 roku życia** o 2,7 pkt proc. przy jednoczesnym spadku liczby sposobów zarejestrowanych w tej kategorii o 68 osób. W 2018 roku o 69 osób zmniejszyła się także liczba niepełnosprawnych posiadających status bezrobotnego, a ich udział w ogólnej strukturze zmniejszył się o 1,8 pkt proc.

Aktualnie 1 na 12 osób bezrobotnych posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano spadek liczby osób **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** o 34 osoby przy jednoczesnym wzroście ich udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy o 4,1 pkt proc.

Grupą osób, która znajduje się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy są **osoby z rodzin, w których więcej niż jedna osoba jest bezrobotna**. Grupa ta nie została wyszczególniona w ustawie o promocji zatrudnienia, jednak jest od wielu lat na bieżąco monitorowana przez Sądecki Urząd Pracy. Bezrobociem rodzinnym wg stanu na 31.12.2018 r. objętych było **231 osób ze 109 rodzin**, czyli **15,4 %** ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy. W stosunku do stanu z końca 2017 r. nastąpił **spadek o 76 osób (31 rodzin)**. Udział osób należących do grupy bezrobocia rodzinnego w ogólnej liczbie osób bezrobotnych spadł w 2018 r. o 0,6 pkt proc.

Wykres I.3.2.4.

W 2018 roku pracę podjęły ogółem 2 263 osoby, tj. o 570 osób mniej niż w 2017 roku. Najwyższy – 74% udział w strukturze podjęć pracy ogółem stanowiły podjęcia pracy niesubsydiowanej (1 675). W 2018 roku liczba podjęć pracy ze skierowania SUP wynosiła 1 002 (podjęcia pracy subsydiowanej – 588 i niesubsydiowanej – 414).

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

II. OBSZARY, PROGRAMY KLUCZOWE I CELE GŁÓWNE PROGRAMÓW

OBSZAR ROZWOJU GOSPODARCZEGO „EDUKACJA I PRACA”		
NOWY SĄCZ SILNY SWYMI MIESZKAŃCAMI – program rozwoju kapitału ludzkiego	CEL GŁÓWNY	Przygotowanie do samodzielnego, aktywnego i obywatelskiego funkcjonowania w społeczeństwie oraz propagowanie idei kształcenia przez całe życie.
NOWY SĄCZ MIASTEM KONKURENCYJNEJ I INNOWACYJNEJ GOSPODARKI – program rozwoju przedsiębiorczości	CEL GŁÓWNY	Nowy Sącz miastem ludzi przedsiębiorczych i konkurencyjnej gospodarki.
NOWY SĄCZ MIASTEM OBYWATELSKIM – program na rzecz rozwoju integracji społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	CEL GŁÓWNY	Wzmocnienie integracji społecznej, świadomości obywatelskiej i aktywności mieszkańców.
NOWY SĄCZ MIASTEM ZMIENIAJĄCYM SIĘ – program rewitalizacji przestrzeni publicznej	CEL GŁÓWNY	Podniesienie jakości życia mieszkańców Nowego Sącza.
OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO „RODZINA I ŚRODOWISKO”		
NOWY SĄCZ MIASTEM ZDROWIA I OPIEKI – program rozwoju profilaktyki zdrowotnej i opieki społecznej	CEL GŁÓWNY	Polepszenie zdrowia fizycznego i psychicznego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców.
NOWY SĄCZ MIASTEM W RUCHU – program rozwoju rekreacji i sportu masowego	CEL GŁÓWNY	Wzrost satysfakcji mieszkańców Nowego Sącza w zakresie możliwości korzystania z szerokiej oferty rekreacyjnej i sportowej.
NOWY SĄCZ MIASTEM KULTURY I ROZRYWKI – program rozwoju usług kulturalnych	CEL GŁÓWNY	Wzmocnienie i rozwój kapitału kulturowego Nowego Sącza.

NOWY SĄCZ MIASTEM BEZPIECZNYM – program poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego	CEL GŁÓWNY	Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Nowym Sączu.
NOWY SĄCZ MIASTEM PRZYJAZNYM DLA ŚRODOWISKA – program ochrony środowiska	CEL GŁÓWNY	Ukształtowanie ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury technicznej, służącej ochronie środowiska naturalnego.
OBSZAR ROZWOJU FUNKCJONALNEGO „MIASTO I SUBREGION”		
NOWY SĄCZ MIASTEM OTWARTYM – program zwiększenia dostępności terytorialnej Miasta i rozwoju wewnętrznego systemu komunikacyjnego	CEL GŁÓWNY	Zapewnienie możliwości rozwojowych dla Nowego Sącza poprzez jakościową zmianę poziomu dostępności terytorialnej, sprawności komunikacyjnej i wzmocnienia jakości życia mieszkańców Miasta i subregionu.
NOWY SĄCZ MIASTEM CYFROWYM – program wdrożenia elementów „miasta inteligentnego” (smart city)	CEL GŁÓWNY	Rozwój miasta opartego o kompetencje cyfrowe mieszkańców oraz nowoczesne rozwiązania technologiczne.
NOWY SĄCZ MIASTEM SILNEJ MARKI – program promocji i współpracy terytorialnej	CEL GŁÓWNY	Wzmocnienie i rozwój funkcji Nowego Sącza jako lidera subregionalnego.

III. PROGRAMY SEKTOROWE I DOKUMENTY O TOŻSAMYM CHARAKTERZE, OBOWIĄZUJĄCE W 2018 r.

- Uchwała Nr XLV/446/2013 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie: uchwalenia „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Nowego Sącza”;
- Uchwała Nr LXIV/607/2014 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie: przyjęcia Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Nowego Sącza;
- Uchwała Nr LXIII/586/2014 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie: przyjęcia gminnego i powiatowego Programu Ochrony Środowiska dla miasta Nowego Sącza na lata 2014 -2016 z uwzględnieniem zadań zrealizowanych w 2013 roku oraz perspektywą na lata 2017 -2020;
- Uchwała Nr XV/144/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 września 2015 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVIII/470/2013 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 28 maja 2013 roku w sprawie wprowadzenia w życie programu Nowosądecka Karta Rodziny;
- Uchwała Nr XV/146/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 września 2015 r. w sprawie: zmiany uchwały Nr LXIX/652/2014 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 lipca 2014 r., w sprawie: wprowadzenia w Nowym Sączu Programu Nowosądecka Karta Seniora;
- Uchwała Nr XIV/137/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie: Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2015 -2018;
- Uchwała Nr XV/149/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 września 2015 r. w sprawie: uchwalenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Nowego Sącza”;
- Uchwała Nr XXIV/267/2016 Rady Miasta z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej dla miasta Nowego Sącza na lata 2016-2018;
- Uchwała Nr XXVII/291/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Nowy Sącz na lata 2016-2021;
- Uchwała Nr XXVII/293/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 13 września 2016 r. w sprawie uchwalenia strategii rozwiązywania problemów społecznych Nowego Sącza na lata 2016 – 2022;
- Uchwała Nr XXIII/253/2016 Rady Miasta z 19 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Miasta Nowego Sącza na lata 2016 – 2020;
- Uchwała Nr XXVIII/311/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 11 października 2016 r. w sprawie: uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Spółki Sąddeckie Wodociągi Sp. z o. o. w Nowym Sączu na lata 2017 -2021;
- Uchwała Nr XXXIII/343/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Nowego Sącza;
- Uchwała Nr XXXVI/358/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 7 lutego 2017 r. w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Miasto Nowy Sącz do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe;
- Uchwała Nr XXXVI/359/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 7 lutego 2017 r. w sprawie projektu dostosowania sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych, mających siedzibę na obszarze Miasta Nowego Sącza, do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe;
- Uchwała Nr XXXVIII/377/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Miasto Nowy Sącz do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.;
- Uchwała Nr XXXVIII/378/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.;
- Uchwała Nr XXXIX/392/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIII/122/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 23 czerwca 2015 r., w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Nowego Sącza;

- Uchwała Nr XXXVII/367/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 lutego 2017 r. w sprawie przejęcia od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych;
- Uchwała Nr XLIV/432/2017 Rady Miasta Nowego Sącza w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVII/367/2017 Rady Miasta Nowego Sącza w sprawie przejęcia od właścicieli nieruchomości obowiązków z zakresu pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych;
- Uchwała Nr XLVIII/493/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018;
- Uchwała nr XLI/408/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 23 maja 2017 r. w sprawie powierzenia NOVA Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Nowym Sączu zadania w zakresie pozbywania się zebranych od mieszkańców miasta Nowego Sącza z terenu ich nieruchomości nieczystości ciekłych z późniejszymi zmianami;
- Uchwała nr XLIII/427/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 lipca 2017 r. w sprawie powierzenia zadania własnego w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- Uchwała nr XLII/415/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane;
- Uchwała nr XLII/417/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020";
- Uchwała nr XLIV/433/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 12 września 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i wyodrębnionych lokalach mieszkalnych w ramach projektu "Poprawa Jakości Powietrza Dla Miasta Nowego Sącza - Etap II" z późniejszymi zmianami;
- Uchwała Nr LI 537/2018 z 23 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLIV/433/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 12 września 2017 r., w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i wyodrębnionych lokalach mieszkalnych w ramach projektu "Poprawa Jakości Powietrza Dla Miasta Nowego Sącza - Etap II";
- Uchwała nr XLV/467/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 17 października 2017 r. w sprawie ustanowienia herbu, flagi, sztandaru i pieczęci miasta Nowego Sącza;
- Uchwała Budżetowa Miasta Nowego Sącza na rok 2018 nr L/518/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 28 grudnia 2017 r. z późniejszymi zmianami;
- Uchwała nr L/517/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta Nowego Sącza z późniejszymi zmianami;
- Uchwała nr LI/528/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia "Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla Miasta Nowego Sącza oraz Powiatu Nowosądeckiego na lata 2018 - 2020" w zakresie dotyczącym Miasta Nowego Sącza;
- Uchwała nr LI/538/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/167/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 października 2015 r., w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji celowych dla osób fizycznych ze środków budżetu Miasta Nowego Sącza na dofinansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska;
- Uchwała nr LI/540/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Nowego Sącza na rok 2018;
- Uchwała nr LII/552/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Nowego Sącza w 2018 roku;
- Uchwała Nr LIV/581/2018/ Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LII/552/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 lutego 2018 r., w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Nowego Sącza w 2018 roku
- Uchwała nr LIII/564/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLIV/433/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 12 września 2017 r., w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych

i wyodrębnionych lokalach mieszkalnych w ramach projektu "Poprawa Jakości Powietrza Dla Miasta Nowego Sącza - Etap II", zmienionej Uchwałą Nr LI/537/2018 z dnia 23 stycznia 2018 r.;

- Uchwała Nr LIII/565/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem podziału środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2018 r. z późniejszymi zmianami;
- Uchwała Nr LVI/605/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVII/367/2017 z dnia 21 lutego 2017 r., w sprawie przejęcia od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych;
- Uchwała Nr LVI/604/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie przygotowania przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza projektu uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLII/415/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 czerwca 2017 r., w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane;
- Uchwała Nr LX/651/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 16 października 2018 r. w sprawie uchwalenia "Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Nowego Sącza";
- Uchwała Nr LVIII/629/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 24 lipca 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych miasta Nowego Sącza;
- UCHWAŁA Nr LIX/642/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 11 września 2018 r. w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej o nazwie "Lokalny Program Osłony" dla osób, które ponoszą zwiększone koszty w związku z przejęciem od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie pozbywania się zgromadzonych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych;
- Uchwała Nr LIX/643/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 11 września 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach nocnych;
- Uchwała Nr LX/652/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 16 października 2018 r. w sprawie zmiany aglomeracji Nowy Sącz;
- Uchwała Nr LX/654/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 16 października 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XI/149/2007 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 12 czerwca 2007 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, najmu lokali użytkowych, w tym garaży oraz zasad udzielania bonifikat;
- Uchwała nr LXI/667/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019;
- Uchwała Nr LXI/664/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta Nowego Sącza dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku, na zadania inne niż określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, sposobu rozliczania dotacji oraz sposobu kontroli wykonywania zadania;
- Uchwała Nr LXI/673/2018 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie określenia warunków i trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz kontroli ich wykorzystania w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Nowym Sączu.

IV. DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH UNII EUROPEJSKIEJ I KRAJOWYCH W OBSZARACH CEŁÓW STRATEGII ROZWOJU NOWEGO SĄCZA 2020+

Wydział Pozyskiwania Funduszy					
Lista projektów wdrażanych w 2018 r.					
Cel Strategiczny Program Kluczowy Cel Szczegółowy Działanie/Zadanie	Data złożenia wniosku aplikacyjnego	Data podpisania umowy o dofinansowanie	Nazwa projektu	Wartość projektu (po wydatkach) w 2018 r. (w zł)	
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca vi. upowszechnienie programów współpracy szkół i uczelni wyższych b. Wdrożenie szerokiego programu zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów szkół sądeckich.	5.11.2015	18.08.2016 – Umowa partnerska z AGH w Krakowie 22.08.2017 rok – umowa o dofinansowanie	„Małopolska Chmura Edukacyjna„ Partner projektu Miasto Nowy Sącz Lider projektu AGH w Krakowie	134 997 PLN	
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca vi. upowszechnienie programów współpracy szkół i uczelni wyższych b. Wdrożenie szerokiego programu zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów szkół sądeckich.	30.05.2018	24.10.2018	„Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018-2019 w Nowym Sączu - kształcenie ogólne (I LO, II LO)”	27 285,51 PLN	
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca vi. upowszechnienie programów współpracy szkół i uczelni wyższych b. Wdrożenie szerokiego programu zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów szkół sądeckich.	25.07.2017	15.11.2017	„Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2017-2018 w Nowym Sączu - kształcenie ogólne (I LO, II LO)”	102 929,92 PLN	
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca iv. poprawa bazy edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do nowoczesnych i innowacyjnych metod kształcenia i rozwoju zasobów ludzkich h. Kontynuacja prac modernizacyjnych obiektów edukacyjnych i zapewniających opiekę nad dziećmi	1.03.2017	27.10.2017	„Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Nowego Sącza oraz rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego”	994 212,63 PLN	

Cel Strategiczny Program Kluczowy Cel Szczegółowy Działanie/Zadanie	Data złożenia wniosku aplikacyjnego	Data podpisania umowy o dofinanso- wanie	Nazwa projektu	Wartość projektu (po wydatkach) w 2018 r. (w zł)
CEL STRATEGICZNY II Rodzina i środowisko PK nr 7. Nowy Sącz miastem kultury i rozrywki a. Zwiększenie oferty wydarzeń kulturalnych	30.09.2016	16.10.2017	„Podniesienie atrakcyjności Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Sączu poprzez rozszerzenie oferty kulturalnej”	0 PLN
CEL STRATEGICZNY II Rodzina i środowisko PK nr 9. Nowy Sącz miastem przyjaznym dla środowiska i. ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta a. Wdrożenie kompleksowego programu ograniczenia niskiej emisji we współpracy z innymi gminami Kotliny Sądeckiej. f. Kompleksowy program edukacji ekologicznej ukierunkowany na wzrost świadomości wszystkich grup społecznych.	9.02.2017	13.11.2017	„Poprawa jakości powietrza dla Miasta Nowego Sącza – Etap II”	2 094 304,06 PLN
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca xi. poprawa zdolności do zatrudnienia osób poprzez integrację działań na rzecz kształcenia ustawicznego i organizację szkoleń dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy.	08.12.2016	20.04.2017 Data podpisania umowy partnerskiej z Województwem Małopolskim Uchwała Zarządu Województwa Małopolskiego nr 909/2017 o podjęciu decyzji o dofinansowaniu z dnia 28.06.2017	„Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”	97 353,35 PLN
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca xi. poprawa zdolności do zatrudnienia osób poprzez integrację działań na rzecz kształcenia ustawicznego i organizację szkoleń dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy.	30.09.2016	19.07.2017	„Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza”	1 579 100,25 PLN
CEL STRATEGICZNY I Nowy Sącz Miastem silnym swoimi mieszkańcami 1. Edukacja i praca xi. poprawa zdolności do zatrudnienia osób poprzez integrację działań na rzecz kształcenia ustawicznego i organizację szkoleń dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy.	30.09.2016	19.07.2017	„Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie”	1 078 231,23 PLN
SUMA				6 108 413,89 PLN

Lista projektów złożonych i wybranych do dofinansowania, dla których podpisano umowy w 2018r., w trakcie oceny lub nie wybranych do dofinansowania

Inne działania
kluczowe wskaźniki,
opis, komentarz dający
pełniejszy obraz
aktywności w zakresie
realizacji celu
strategicznego:

1. **„Rewitalizacja Parku Strzeleckiego w Nowym Sączu”** Wniosek złożony do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego – wniosek uzyskał dofinansowanie w konkursie. W ramach projektu zaplanowano kompleksową modernizację Parku Strzeleckiego, w tym muszli koncertowej, powstanie nowych placów zabaw, fontanny parkowej, pętli gimnastycznej, alejek parkowych, małej architektury parkowej, przebudowę układu komunikacyjnego (ul. Ogrodowa i ul. Jadwigi Wolskiej) wraz z budową parkingów, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami. Koszt zadania: 53 092 480,95 PLN. Dofinansowanie: 29 901 527,30 PLN. – wniosek uzyskał dofinansowanie, umowę podpisano w 2018 r.
2. **„Program działań dotyczący wzmacniania potencjału osobistego oraz integracji mieszkańców miasta poprzez modernizację i adaptację obiektów na cele społeczne – świetlice osiedlowe”**. Wniosek złożony do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego – wniosek uzyskał dofinansowanie w konkursie. W ramach projektu zaplanowano utworzenie 4 świetlic osiedlowych na terenie 4 osiedli. Projekt obejmuje modernizację, adaptację i wyposażenie budynków zlokalizowanych przy ul: Al. Wolności 39a; ul. Romanowskiego 2; Stolarskiej 28 i ul. Żółkiewskiego. Koszt zadania: 2 934 243,53 PLN. Dofinansowanie: 2 200 682,60 PLN. – wniosek uzyskał dofinansowanie, umowę podpisano w 2018r.
3. **„Montaż instalacji systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii w gminach powiatu nowosądeckiego i mieście Nowy Sącz”**. Wniosek złożony przez Stowarzyszenie Perły Beskidu Sądeckiego. Na podstawie porozumienia z Miastem Nowy Sącz, Stowarzyszenie Perły Beskidu Sądeckiego wprowadziło do projektu lokalizację osób fizycznych – właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Nowego Sącza. Miasto zbierało deklaracje uczestnictwa w projekcie. Umowy użyczenia nieruchomości na cele realizacji projektu zainteresowani mieszkańcy zawierali ze Stowarzyszeniem – wniosek nie uzyskał dofinansowania w ramach konkursu.
4. **„Poprawa jakości powietrza dla Miasta Nowego Sącza – Etap III”** Wniosek złożony do dofinansowania w ramach konkursu RPO WM – w trakcie oceny Koszt całkowity projektu – 5 093 350,00 PLN, Środki własne - 77 441,00 PLN, Środki EFRR - 5 015 909,00 PLN. Projekt zakłada wymianę starych kotłów na paliwo stałe na nowe kotły gazowe w ilości 199 sztuk oraz wykonanie przyłącza do sieci ciepłowniczej. W budynkach tych zostaną wykonane także prace instalacyjne. Dodatkowo 85 budynków poddane zostanie termomodernizacji aby spełnić wskaźnik energii Ep zgodnie z Warunkami Technicznymi jakimi powinna odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
5. **„Rozwijamy się dzięki e-usługom. Samorządowe partnerstwo na rzecz informatyzacji współpracy z przedsiębiorcami”** – wniosek złożony w partnerstwie: Partner Wiodący - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz samorządy: Nowego Sącza, Limanowej, Wadowic, Chrzanowa i Andrychowa. Wniosek uzyskał dofinansowanie, obecnie jest wdrażany. Umowę partnerską podpisano w 2018r. Zakupy i działania dla Miasta Nowego Sącza: Sprzęt niezbędny do realizacji usług publicznych, w tym: komputery przenośne i stacjonarne, drukarki, kserokopiarki, niszczarki dokumentów, oprogramowanie umożliwiające wizualizację zagospodarowania przestrzeni miejskiej i inwestycji, oprogramowanie do edycji grafiki rastrowej, skaner do dużych formatów, oprogramowanie do wspomagania projektowania i planowania przestrzennego. Opracowanie planu zagospodarowania zasobu nieruchomości gminnych, w tym programu opieki nad zabytkami oraz opracowanie i wdrożenie procedury tworzenia planów wykorzystania nieruchomości. Szkolenia z zakresu podatków, opłat i zarządzania nieruchomościami dla pracowników JST. Wysokość budżetu przypadająca na Miasto Nowy Sącz - niespełna 360 000 PLN.
6. **„Centra Aktywnego wypoczynku, w tym trasy biegowe i biegowo-rowerowe”** – wniosek partnerski, umowa o dofinansowanie pomiędzy Liderem a IZ RPO WM podpisana w 2018r. Projekt polega na budowie pętli pieszo-biegowo-rowerowej po obu stronach rzeki Kamienicy (ok. 5 km). Wartość dofinansowania dla Miasta Nowego Sącza wynosi 1 562 999,96 PLN.
7. **„Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018-2019 w Nowym Sączu - kształcenie ogólne (I LO, II LO)”** – wniosek złożony i wybrany do dofinansowania w 2018 r. W ramach projektu realizowane są zajęcia z zakresu kompetencji kluczowych dla najzdolniejszych uczniów I LO i II LO. Wartość projektu wynosi 170 507,65 PLN a wartość dofinansowania to 161 982,26 PLN.

Źródło: Wydział Pozyskiwania Funduszy w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

**Tabela IV - 2 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych
(w tym pochodzące z UE,EOG,ZNMF, SIF itp.)
Spółki Komunalne**

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o. w Nowym Sączu	Rozbudowa niskoemisyjnego transportu publicznego aglomeracji sądeckiej	Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – SPR Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020 (RPO WM)	3 359 409,15 PLN
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Program aktywnego włączenia osób niepracujących z Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego okres realizacji projektu: 01.10.2016–30.09.2019	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2 Aktywna Integracja – projekty konkursowe Wartość projektu: 1 927 543,83 PLN, w tym: EFS: 1 638 412,25 PLN budżet państwa: 189 927,58 PLN	717 039,27 PLN
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Aktywizacja społeczno-zawodowa niepracujących mieszkańców Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego okres realizacji projektu: .01.2017-30.11.2019	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2 Aktywna Integracja – projekty konkursowe Wartość projektu: 1 121 919,58 PLN, w tym: EFS: 953 631,64 PLN budżet państwa: 110 327,94 PLN	534 707,74 PLN

**Tabela IV - 2 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych
(w tym pochodzące z UE, EOG, ZNMF, SIF itp.)
Spółki Komunalne**

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Droga do sukcesu – kompleksowa aktywizacja niepracujących mieszkańców Nowego Sącza okres realizacji projektu: 01.04.2018–31.03.2020	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2 Aktywna Integracja – projekty konkursowe Wartość projektu: 1 021 107,25 PLN, w tym: EFS: 867 941,16 PLN budżet państwa: 90 670,09 PLN	171 625,06 PLN
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Akademia równych szans – wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w gminie Kamionka Wielka okres realizacji projektu: 01.06.2017–31.05.2019	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 10.1 Rozwój Kształcenia Ogólnego, Poddziałanie 10.1.3 Edukacja w Szkołach Prowadzących Kształcenie Ogólne Wartość projektu: 1 121 880,40 PLN, w tym: EFS: 1 057 725,40 PLN budżet państwa: 993 570,40 PLN	488 620,16 PLN
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Podniesienie kwalifikacji wśród nowosądeckich Romów okres realizacji projektu: 01.10.2016–31.05.2018	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.7 Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w szczególnym stopniu zagrożonych wykluczeniem społecznym Wartość projektu: 515 654,08 PLN, w tym: EFS: 434 593,25 PLN budżet państwa: 65 590,83 PLN	205 879,70 PLN

**Tabela IV - 2 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych
(w tym pochodzące z UE,EOG,ZNMF, SIF itp.)
Spółki Komunalne**

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Podniesienie kwalifikacji wśród nowosądeckich Romów II okres realizacji projektu: 01.06.2018–31.03.2020	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.7 Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w szczególnym stopniu zagrożonych wykluczeniem społecznym Wartość projektu: 762 600,00 PLN, w tym: EFS: 642 719,28 PLN budżet państwa: 97 002,72 PLN	169 954,30 PLN
Sądecka Infrastruktura Miejska Sp z o.o.	Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)	Powiatowy Urząd Pracy Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy	1 326,42 PLN
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	„Budowa kotła na biomase o mocy nominalnej 7 MW”	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Działanie 1.1. - Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, Podziałanie 1.1.1. - Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej	0,00 PLN
Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Rozszerzenie działalności badawczo-rozwojowej Spółki z o.o. „Sądeckie Wodociągi” poprzez rozbudowę bazy aparaturowej dla potrzeb innowacyjnego wykrywania zagrożeń oraz	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	0,00 PLN

Tabela IV - 2 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych (w tym pochodzące z UE, EOG, ZNMF, SIF itp.) Spółki Komunalne			
	nieprawidłowości w funkcjonowaniu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.		
SUMA			5 648 561,80 PLN

Źródło: Spółki jak w tabeli.

Tabela IV - 3 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych (w tym pochodzące z UE, EOG, ZNMF, SIF itp.) Urząd i inne Jednostki Organizacyjne Miasta			
Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	Skuteczna i profesjonalna pomoc społeczna w Mieście Nowym Sączu.	Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	545 177,97 PLN
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Mieście Nowy Sącz.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014 - 2020, 9 Oś priorytetowa Region spójny społecznie, Działanie 9.2. Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.3, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	25 559,01 PLN
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie STOPIŁ	Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, 9 Oś Priorytetowa Region Spójny Społecznie, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.	767 121,24 PLN
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Małopolski Park Rekreacji Przestrzennej	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	1 073 114,00 PLN
Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu	Przebudowa układu komunikacyjnego ulic Krakowska, Legionów, Bulwar Narwiku w Nowym Sączu w ciągu dróg krajowych nr 75 i 28	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko dz. 4.2 Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T, Oś priorytetowa IV	49 276 277,67 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości	Mój szef to ja!	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	1 002 021,08 PLN

Tabela IV - 3 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych (w tym pochodzące z UE, EOG, ZNMF, SIF itp.) Urząd i inne Jednostki Organizacyjne Miasta			
Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości	Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży budowlanej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	312 888,20 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości	Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży turystyczno-gastronomicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	606 870,73 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Zespołów Analityczno-Strategicznych, Sądecka Izba Gospodarcza, Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	Mój szef to ja! II	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	7 852 951,33 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości, Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego	Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży elektryczno-elektronicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	948 211,00 PLN
Miasto Nowy Sącz	Miejsce Aktywnych Mieszkańców	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	4 769,50 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza	Program działań dotyczących wzmocnienia potencjału osobistego oraz integracji mieszkańców miasta poprzez modernizację i adaptację obiektów na cele społeczne – świetlice osiedlowe	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	167 944,22 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)”.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Poddziałanie 1.1.2	1 559 029,57 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)”.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1	58 485,93 PLN

Tabela IV - 3 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych (w tym pochodzące z UE, EOG, ZNMF, SIF itp.) Urząd i inne Jednostki Organizacyjne Miasta			
Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
<i>Sądecka Infrastruktura Miejska Sp z o.o.*</i>	<i>Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)</i>	<i>Sądecki Urząd Pracy Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1</i>	6 614,24 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (IV)”.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1	1 714 321,59 PLN
NOVA Sp z o.o.	„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (IV)”.	Sądecki Urząd Pracy Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1	34 451,00 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza	Poprawa jakości powietrza dla Miasta Nowego Sącza	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	2 070 631,88 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza	Małopolska Chmura Edukacyjna	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	114 742,05 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2017 – 2018 – kształcenie ogólne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	58 004,36 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018 – 2019 – kształcenie ogólne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	23 192,70 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Placówki Oświatowe	Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	82 750,35 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Szkoła Podstawowa nr 1 i nr 3	Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Nowego Sącza oraz rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	853 948,07 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Szkoły Podstawowe	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	1 342 235,19 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Zespoły Szkół	Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	916 496,50 PLN
SUMA			71 376 744,14 PLN

Źródło: Wydział Księgowy Urzędu Miasta Nowego Sącza, Jednostki jak w tabeli

Tabela IV – 4 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych krajowych
Miasto Nowy Sącz

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	Modernizacja wyposażenia Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej	Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017 - 2020	117 800,00 PLN
Miasto Nowy Sącz	Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce	Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce	12 615,90 PLN
Miasto Nowy Sącz	Zatrudnienie pielęgniarki środowiskowej dla społeczności romskiej oraz profilaktyka i świetlice integracyjne dla dzieci romskich i polskich	Program integracji społeczności romskiej w Polsce	232 256,00 PLN
Miasto Nowy Sącz	Funkcjonowanie Klubu Senior+ pn. Centrum Sądeckiego Seniora	Senior +	69 696,02 PLN
Miasto Nowy Sącz	Zakup pojazdu przystosowanego do przewozu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej Zakup schodolazu do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Program wyrównywania różnic między regionami III	84 770,00 PLN
Miasto Nowy Sącz	Zwalczanie barszczu Sosnowskiego na terenie miasta Nowego Sącza	Program priorytetowy „Likwidacja barszczu Sosnowskiego na terenie województwa małopolskiego”	8 730,00 PLN
Miasto Nowy Sącz	Zabawa i edukacja w zdrowej atmosferze	Program priorytetowy Edukacja Ekologiczna	17 491,84 PLN
Miasto Nowy Sącz	Wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji	Program „Aktywny Samorząd” finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób niepełnosprawnych	96 900,89 PLN
Miasto Nowy Sącz	„Klub Integracji Międzypokoleniowej”	Wspieranie osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą w ramach prowadzenia ośrodków wsparcia – klubu samopomocy, dotacja celowa Wojewody Małopolskiego	98 136,00 PLN

Tabela IV – 4 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych krajowych
Miasto Nowy Sącz

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Pomoc państwa w zakresie dożywiania	Wieloletni program wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	961 533,39 PLN
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Dobry start	Rządowy program „Dobry start”	3 037 380,00 PLN
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Skuteczna i profesjonalna pomoc społeczna	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	101 687,21 PLN
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Utworzenie Dziennego Domu Seniora	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	2 315,35 PLN
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Wsparcia i Terapii Rodzin	Zatrudnienie asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	152 650,00 PLN
Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu	Przebudowa ul. Długosza (droga gminna nr 293076K) na odcinku od ul. Nawojowskiej do ul. Mickiewicza w km 0+061 – 0+691,00	Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej	781 711,00 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości	Mój szef to ja!	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	158 379,74 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości	Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży budowlanej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	18 405,18 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości	Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży turystyczno-gastronomicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	35 698,33 PLN
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Zespołów Analityczno- Strategicznych, Sądecka Izba Gospodarcza, Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	Mój szef to ja! II	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	1 220 625,84 PLN

Tabela IV – 4 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych krajowych
Miasto Nowy Sącz

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości, Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego	Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży elektryczno-elektronicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	55 777,17 PLN
OSP Biegonice – Urząd Miasta Nowego Sącza	Zapewnienie gotowości bojowej jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa małopolskiego	„Bezpieczna Małopolska 2018”	11 735,50 PLN
Sądecka Biblioteka Publiczna im. Józefa Szujskiego	Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych	MK i DN Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”	97 420,00 PLN
Sądecka Biblioteka Publiczna im. Józefa Szujskiego	Spotkania autorskie	„Dyskusyjne Kluby Książki w Małopolsce w roku 2018” realizowany przy współpracy Finansowej z Instytutem Książki	3 150,00 PLN
Sądecka Infrastruktura Miejska Sp. z o.o.	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanego bezrobotnego do 30. roku życia	Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego	26 478,04 PLN
Sądecka Infrastruktura Miejska Sp. z o.o.	---	Art. 26 c ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	49 512,78 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)”. <i>Refundacja części kosztów poniesionych w związku z zatrudnieniem skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia</i>	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Poddziałanie 1.1.2	137 596,36 PLN
Sądecka Infrastruktura Miejska Sp. z o.o.		Centrum Aktywizacji Zawodowej – Sądecki Urząd Pracy	41 086,58 PLN
Sądecka Infrastruktura Miejska Sp. z o.o.*	Zorganizowanie prac interwencyjnych	Centrum Aktywizacji Zawodowej – Sądecki Urząd Pracy	6 403,41 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)”. <i>Zorganizowanie prac interwencyjnych</i>	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1	10 321,04 PLN

Tabela IV – 4 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych krajowych
Miasto Nowy Sącz

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (IV)”.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1	302 527,37 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki z rezerwy MRPiPS – Program dla osób bezrobotnych długotrwale	Fundusz Pracy – rezerwa MRPiPS	187 570,05 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki z rezerwy MRPiPS – Program dla osób bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej	Fundusz Pracy – rezerwa MRPiPS	64 987,47 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki na finansowanie programu dla osób powracających z zagranicy.	Fundusz Pracy – rezerwa MRPiPS	112 442,18 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki na finansowanie programu, którego celem będzie likwidacja widocznych na rynku luk kompetencyjnych	Fundusz Pracy – rezerwa MRPiPS	125 265,62 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki na finansowanie programu dla osób do 30. roku życia.	Fundusz Pracy – rezerwa MRPiPS	463 316,21 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki na finansowanie programu inny program tj. wspierania rozwoju przedsiębiorczości.	Fundusz Pracy – rezerwa MRPiPS	199 800,00 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	Fundusz Pracy	256 193,97 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Środki z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Fundusz Pracy	292 461,76 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Program regionalny pn. „Gotuj się do pracy”	Fundusz Pracy	145 393,46 PLN
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Program regionalny „Konserwator”	Fundusz Pracy	85 980,23 PLN

Tabela IV – 4 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych krajowych
Miasto Nowy Sącz

Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Szkoła Podstawowa nr 2, nr 6, nr 8, nr 11 i nr 21	Aktywna tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno- komunikacyjnych	70 000,00 PLN
Szkoły podstawowe publiczne i niepubliczne, SOSW, klasy gimnazjalne w szkołach podstawowych i liceach ogólnokształcących (I LO i IV LO – sportowe w ZSiPO)	Wsparcie dostępu do książek, podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych	Dotacja celowa – budżet państwa	891 854,54 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza	Małopolska Chmura Edukacyjna	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	6 755,25 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza	Miejsce Aktywnych Mieszkańców	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	105,50 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza	Program działań dotyczących wzmocnienia potencjału osobistego oraz integracji mieszkańców miasta poprzez modernizację i adaptację obiektów na cele społeczne – świetlice osiedlowe	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	25 830,13 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2017 – 2018 – kształcenie ogólne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	6 824,04 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018 – 2019 – kształcenie ogólne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	2 728,55 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Placówki Oświatowe	Wyprawka szkolna	Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”	31 164,29 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Placówki Oświatowe	Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	4 867,66 PLN

Tabela IV – 4 Wykaz projektów realizowanych w 2018 roku, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych krajowych Miasto Nowy Sącz			
Nazwa jednostki	Nazwa projektu	Program, z którego zostały pozyskane środki	Kwota wydatkowanych środków zewnętrznych (PLN)
Urząd Miasta Nowego Sącza, Szkoły Podstawowe	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	157 910,05 PLN
Urząd Miasta Nowego Sącza, Zespoły Szkół	Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020	107 823,21 PLN
Zespół Szkół nr 1, Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy	Za życiem	Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”	233 428,28 PLN
Zespół Szkół nr 2	Edukacja wojskowa	Pilotażowy program wspierania szkół ponadgimnazjalnych prowadzących Piony Certyfikowanych Wojskowych Klas Mundurowych	45 000,00 PLN
SUMA			11 421 008,40 PLN

* pozyskano w ramach projektów Sądeckiego Urzędu Pracy

Źródło: Wydział Księgowy Urzędu Miasta Nowego Sącza, Podmioty jak w tabeli

V. MONITORING REALIZACJI PROGRAMÓW KLUCZOWYCH, CELÓW I ZADAŃ W UKŁADZIE OPISOWYM I WSKAŹNIKOWYM

OBSZAR ROZWOJU GOSPODARCZEGO „EDUKACJA I PRACA”

CEL STRATEGICZNY I

PROGRAM KLUCZOWY NR 1

NOWY SĄCZ SILNY SWYMI MIESZKAŃCAMI – program rozwoju kapitału ludzkiego

CEL GŁÓWNY

Przygotowanie do samodzielnego, aktywnego i obywatelskiego funkcjonowania w społeczeństwie oraz propagowanie idei kształcenia przez całe życie.

Jednostka wiodąca

Wydział Edukacji i Wychowania
w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Koordynator programu

Dyrektor Wydziału
Edukacji i Wychowania

I-1.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Objęcie prawie wszystkich uczniów, chcących kontynuować edukację w klasach profilowanych, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami	Szkoły, Wydział Edukacji i Wychowania Urzędu Miasta	96%
<u>Wyniki egzaminu gimnazjalnego</u> – średni wynik ogółem: - z części humanistycznej: j. polski oraz historia i wos	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w6 Krakowie	72% (m. Tarnów – 69%) oraz 63% (m. Tarnów – 61%)
- części matematyczno – przyrodniczej: matematyka oraz przedmioty przyrodnicze		56% (m. Tarnów – 51%) oraz 60% (m. Tarnów – 58%)

- część języków obcych: a) poziom podstawowy: j. angielski oraz j. niemiecki b) poziom rozszerzony: j. angielski		a) 73% (m. Tarnów –73%) 47% (m. Tarnów –67%) b) 57% (m. Tarnów – 57%)
<u>Wyniki matur w szkołach ponadgimnazjalnych:</u> a) licea ogólnokształcące dla młodzieży b) technika dla młodzieży	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	93% (śr. krajowa – 90%, śr. wojewódzka – 92%) 87% (śr. krajowa – 79%, śr. wojewódzka – 83%)
<u>Wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, uczniów publicznych techników i zasadniczych szkół zawodowych</u> – średni wynik: zdawalność na egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w technikach dla młodzieży i w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	82,47% (woj. małopolskie 82,69%)
Zajęcia pozalekcyjne, pozaszkolne oraz inne formy działalności szkół i placówek rozwijające zainteresowania bądź uzdolnienia uczniów w różnych dziedzinach	Szkoły, placówki oświatowe, Wydział Edukacji i Wychowania Urzędu Miasta	97% uczniów szkół
Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie realizacji pozaszkolnych form wspierania rozwoju dzieci i młodzieży Realizacja zadań publicznych zgodnie z umowami zawartymi w ramach otwartego konkursu ofert z obszaru Oświata i wychowanie	Wydział Edukacji i Wychowania Urzędu Miasta Nowego Sącza	19/19 =100%

Komentarz: Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie realizacji pozaszkolnych form wspierania rozwoju dzieci i młodzieży – wszystkie zadania publiczne, zlecone do realizacji na podstawie umów zawartych w ramach otwartego konkursu ofert z obszaru „Oświata i wychowanie”, zostały przeprowadzone zgodnie z postanowieniami przedmiotowych umów.

I-1.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 1 w 2018 r.

a. Rozwój Biblioteki Miejskiej jako wielofunkcyjnego ośrodka informacji, wiedzy i kompetencji.

1/ Prowadzenie czytelní zbiorów regionalnych i zabytkowych, jako centrum wiedzy o regionie.

Dział Zbiorów Regionalnych i Zabytkowych gromadzi i udostępnia zbiory dotyczące historii i kultury Nowego Sącza oraz regionu. Bogaty księgozbiór – książki, czasopisma, gazety, mapy, zdjęcia, dokumenty życia społecznego - służy odbiorcom szukającym materiałów o Sądecczyźnie. Użytkownicy mają dostęp do Bibliografii Małopolski, która jest częścią ogólnopolskiego systemu bibliografii regionalnych i zawiera opisy wydawnictw treściowo związanych nie tylko z naszym regionem, ale i Małopolską. W ramach działu prowadzona jest czytelnia, w której obsługiwani są użytkownicy.

2/ Prowadzenie czytelní ogólnej jako centrum informacji, wiedzy i kompetencji.

Czytelnia Ogólna, jako ośrodek informacji służy wszystkim użytkownikom. Mogą korzystać z publikacji naukowych, popularno-naukowych, szczególnie z bardzo wartościowego księgozbioru humanistycznego, bogatego zbioru czasopism a także z elektronicznej wypożyczalni publikacji naukowych – ACADEMICA, platformy IBUK Libra oraz Sądeckiej

Biblioteki Cyfrowej. Dostępnych jest 10 stanowisk komputerowych, na których można korzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, pakietu Microsoft Office oraz prawniczej bazy danych Inforlex. Istnieje możliwość skanowania i drukowania dokumentów. Dostępna jest także bezprzewodowa sieć WiFi.

Jednostka realizująca	1/Sądecka Biblioteka Publiczna – Dział Zbiorów Regionalnych i Zabytkowych 2/ Sądecka Biblioteka Publiczna – Dział Informacyjno-Bibliograficzny – Czytelnia Ogólna	Termin realizacji	01.01.2018 r. – 31.12.2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1.1 Liczba korzystających użytkowników (odwiedzin)	Liczba odwiedzin – 1611 użytkowników	
	1.2 Ilość udostępnianych materiałów	Udostępniono: 3.471 tomów książek, 2.068 czasopism, 95 tomów starych druków, 507 innych materiałów.	
	1.3 Środki wydane na zakup zbiorów, koszty pracownicze	Środki wydane na zakup zbiorów: książek – 5.711,12 zł (w tym MKiDN), czasopism 1.231,08 zł. Koszty pracownicze – obsługa czytelnia – 55.190 zł	
	2.1 Liczba korzystających użytkowników	Liczba czytelników – 3.333 Liczba użytkowników korzystających ze stanowisk komputerowych – 4.483	
	2.2 Ilość udostępnianych materiałów	Liczba udostępnionych książek – 3.187 Liczba udostępnionych czasopism – 4.085 Liczba udzielonych informacji bibliograficznych – 373	
	2.3 Środki wydane na zakup zbiorów	książek: 13.632,21 zł (w tym MKiDN – 5.903,86 zł), czasopism – 24.938 zł Koszty pracownicze – obsługa czytelnia – 72.610.00 zł Koszty opłat za zbiory elektroniczne (I-BUK Libra, Inforlex) – 5.657,40 zł	

b. Wdrożenie szerokiego programu zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów szkół sądeckich.

1/ Wzbogacenie oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia uczniów: klasy integracyjne, sportowe, dwujęzyczne, plastyczne i wojskowe. Uatrakcyjnienie zajęć dydaktycznych przez stosowanie ciekawych form i środków.

Na wszystkich poziomach kształcenia uczniów w 2018 roku funkcjonowały klasy integracyjne, sportowe, dwujęzyczne w Szkole Podstawowej nr 7 z Oddziałami Dwujęzycznymi (kl. VII i VIII) oraz w oddziałach gimnazjalnych Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Dwujęzycznymi - od dnia 1 września 2017 r. w Szkole Podstawowej nr 7 z Oddziałami Dwujęzycznymi, w szkołach ponadgimnazjalnych klasy plastyczne i wojskowe. **Ogółem edukacją w tych klasach objętych było 1.274 uczniów w 63 oddziałach.** Szkoły uatrakcyjniają zajęcia dydaktyczne poprzez: wycieczki przedmiotowe z zakresu przyrody, geografii, biologii, fizyki, chemii, j. polskiego, historii, wojsk; wycieczki edukacyjne np. Targi Książki – Kraków, wyjazdy do teatru w Krakowie, Muzeum Narodowego i IPN, Muzeum Armii Krajowej, Muzeum Archeologii, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, Muzeum Anatomii CMUJ i Muzeum Farmacji, Festiwal Zawodów w Krakowie, Festiwal „Textil” w Łodzi, warsztaty urbanistyczne WST w Katowicach, geoturystyczne i kartograficzne w Bieszczadach, ekologiczne w Magurskim Parku Narodowym, ogrodzie botanicznym we Wrocławiu, warsztaty w ramach projektu „Włącz myślenie. Postaw na przedsiębiorczość” – firma SGL Karbon, szkoleniowo – wypoczynkowe „Święto Niepodległości” w Warszawie, językowe – filologia romańska – w PWSZ w Tarnowie, turystyczne – edukacyjne w Warszawie zorganizowane przez Komisję ds. Młodzieży PTTK w Nowym Sączu oraz Polską Akcją Humanitarną w Warszawie, dziennikarsko – filmowe, spotkania informacyjno – warsztatowe „Grywalidacja Kompetencji – Odkryj swój potencjał przedsiębiorczy”, projekty uczniowskie – np. projekt PINaP (zajęcia z przyrody prowadzone przez Internet); realizację programów profilaktycznych: „ARS czyli jak dbać o miłość” – bliżej siebie dalej od nałogów, program profilaktyki nowotworowej, zapraszanie gości – np. wykłady pracowników akademickich uczelni wyższych (UJ, AGH, AR, UE – Kraków, WAT w Warszawie oraz PWSZ w N. Sączu) dla uczniów klas maturalnych, wyjścia tematyczne – na prelekcje, projekcje filmów naukowych, prezentacje multimedialne, zajęcia praktyczne w placówkach kulturalnych, organach samorządowych i instytucjach państwowych – np. w Sądzie Rejonowym, Zakładzie Karnym, SOIK, IPN, BWA, poradni psychologiczno – pedagogicznej, spotkania z ciekawymi ludźmi, naukowcami, podróżnikami, osobami zasłużonymi, walczącymi o niepodległość. Szkoły organizowały wiele wycieczek edukacyjno - tematycznych np. do Miejsc Pamięci Narodowej czy Obserwatorium Astronomicznego w Chorzowie. Nauczyciele w swojej pracy wykorzystują sprzęt audiowizualny, prezentacje multimedialne oraz materiały dostępne w sieci do prowadzenia zajęć

dydaktycznych np. programów do tablic multimedialnych, do sporządzania różnych wykresów, kreślenia figur geometrycznych, filmów tematycznych (z historii i wiedzy o społeczeństwie), foliogramów multimedialnych, interaktywnych map turystyczno – topograficznych, e-map i danych statystycznych. Wiele zajęć prowadzonych jest w formie warsztatów z udziałem specjalistów i zajęć profilaktycznych, szczególnie w szkołach ponadgimnazjalnych, na terenie szkoły oraz różnych instytucji. Tworzenie z uczniami filmów dokumentalnych, reklam, przedstawień teatralnych. Uczniowie brali również udział w wykładach, pokazach doświadczeń fizycznych i konkursach w ramach Małopolskiej Nocy Naukowców zorganizowanej przez PWSZ w Nowym Sączu, w wykładach z wiedzy ekonomicznej w WSB-NLU w Nowym Sączu prowadzonych przez przedsiębiorców, pracowników naukowych i dziennikarzy. Wzięli udział w Digital Youth Forum – jednodniowym forum dla młodzieży na temat kreatywnego wykorzystania nowych technologii i bezpieczeństwa on-line zorganizowanego w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Celem DYF jest wspieranie kreatywności i innowacyjności młodzieży w obszarze nowych technologii i Internetu. Uczniowie wszystkich szkół wzięli udział w kilkunastu konkursach realizowanych w ramach **Turnieju Szkół na 100 – lecie odzyskania przez Polskę niepodległości - Nowy Sącz 2018** w kategoriach: szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne. Nauczyciele na lekcjach stosują metody aktywizujące: gry dydaktyczne, dyskusje, debaty, pogadanki, opowiadania, tzw. burze mózgów, metody sytuacyjne, inscenizacje, pracę w grupach, prezentacje multimedialne, pokaz, metodę ćwiczeniową laboratoryjną, dramę sytuacyjną, metodę projektu, przekład intersemiotyczny, dyskusje panelowe, śnieżną kulę, asocjogram. W niektórych klasach maturalnych prowadzone są eksperymentalne zajęcia typu „flipped learning” (lekcje odwrócone). Nauczyciele korzystają z tablic interaktywnych, aparatów fotograficznych, kamer i dyktafonów cyfrowych. Uczniowie klas biologiczno – chemicznych uczestniczą w warsztatach biomedycznych i zajęciach przyrodniczych w Instytucie Zoologii i Badań Biomedycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Efektom pracy zarówno kadry pedagogicznej jak i uczniów są wysokie wyniki zewnętrznych egzaminów w kl. III gimnazjów oraz egzaminów maturalnych i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, a także wysokie miejsca i wyróżnienia w różnego rodzaju turniejach, konkursach, olimpiadach krajowych i zagranicznych.

2/ 2.1 Realizacja projektu pn. „Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2017-2018 w Nowym Sączu – kształcenie ogólne (I LO i II LO)”.

W ramach projektu pn. *„Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2017-2018 w Nowym Sączu – kształcenie ogólne (I LO, II LO)”* prowadzono zajęcia on-line oraz koła naukowe z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych. Zajęcia dla około 100 najzdolniejszych uczniów **z I Liceum Ogólnokształcącego** w Nowym Sączu w obszarach tematycznych: biologia, chemia, matematyka oraz **z II Liceum Ogólnokształcącego** w Nowym Sączu w obszarach tematycznych: biologia, matematyka, informatyka, język angielski, fizyka, język francuski, przedsiębiorczość. Zajęcia prowadzone przez nauczycieli I Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu oraz II Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu przy współudziale nauczycieli akademickich.

2.2 Realizacja projektu pn. „Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018 – 2019 w Nowym Sączu – kształcenie ogólne (I LO, II LO)”.

W ramach projektu pn. *„Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018-2019 w Nowym Sączu - kształcenie ogólne (I LO, II LO)”* realizowane są zajęcia dodatkowe pozwalające nabyć uczniom kompetencje kluczowe z biologii, chemii, matematyki, geografii i informatyki. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli I LO z Oddziałami Dwujęzycznymi oraz II LO przy współudziale nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Górniczo – Hutniczej i Politechniki Krakowskiej. Realizacja zajęć dodatkowych z wykorzystaniem nowoczesnych form edukacyjnych pozwoli nabyć uczniom uczestniczącym w projekcie kompetencje kluczowe z wybranych przez siebie obszarów tematycznych, **a w efekcie pozwoli osiągnąć cel główny projektu jakim jest podniesienie u uczniów I LO z Oddziałami Dwujęzycznymi i II LO biorących udział w tym projekcie kompetencji kluczowych w obszarze biologii, chemii, matematyki, geografii, informatyki, j. angielskiego, j. francuskiego, fizyki i przedsiębiorczości.**

3/ Realizacja projektu pn. „Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza”.

W ramach projektu *„Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza”* prowadzone były zajęcia rozwijające i dydaktyczno – wyrównawcze z przedmiotów: matematyka, fizyka, chemia, geografia, biologia, przyroda oraz informatyka **w 9 szkołach** tj. SP nr 2, SP nr 8, SP nr 9, SP nr 14, SP nr 17, SP nr 20, SP nr 15, Gim. nr 9 (SP nr 15), Gim. nr 10 (SP nr 16). **W 2018 roku zrealizowano 2.927 godzin lekcyjnych z wyżej wymienionych zajęć**, zaś od początku trwania projektu tj. od 2017 r. do 2018 r. – 4.161 godzin. Głównym celem przedmiotowego projektu jest rozwijanie u dzieci i młodzieży kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki, kompetencji informatycznych, rozwijanie kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, nauczanie w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz pracy metodą eksperymentu, a także wyrównanie dysproporcji edukacyjnych uczniów w zakresie kompetencji kluczowych na rynku pracy poprzez

pomoc stypendialną. W ramach projektu „Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza” **objęto pomocą stypendialną 200 uczniów w roku szkolnym 2017/2018 oraz 199 uczniów w roku szkolnym 2018/2019.**

4/ Realizacja projektu pn. „Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie”.

W ramach projektu „Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie” prowadzone są zajęcia rozwijające i wyrównawcze z takich przedmiotów jak: matematyka, fizyka, chemia, geografia, biologia, przyroda (obserwacje mikroskopowe roślin, identyfikacja ptaków w terenie, przegląd systematycznych paprotników, botanika, zajęcia ze Szkolnego Koła Ligii Ochrony i Przyrody) oraz informatyka, w tym specjalistyczne zajęcia z grafiki komputerowej, grafiki wektorowej, arkuszy kalkulacyjnych, projektowania stron www, obsługi oprogramowania biurowego i biznesowego, cyfrowej obróbki obrazu i dźwięku, a także kurs pisanie aplikacji ANDROIDA, programowanie ARDUINO, programowanie robotów MINDSTORMS w 6 szkołach ponadgimnazjalnych (ZS nr 1, ZS nr 2, ZS nr 3, ZS nr 4, ZSS, ZSE). Tylko w 2018 roku **zrealizowano 1.984 godziny lekcyjne z wyżej wymienionych zajęć**, zaś od początku trwania projektu tj. od 2017 r. ponad 3.000 godzin. W ramach projektu „Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie” **objęto pomocą stypendialną 120 uczniów w roku szkolnym 2017/2018 oraz 119 uczniów w roku szkolnym 2018/2019.**

Głównym celem wyżej wymienionych projektów jest rozwijanie u dzieci i młodzieży kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki, kompetencji informatycznych oraz zawodowych nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także wyrównanie dysproporcji edukacyjnych uczniów w zakresie kompetencji kluczowych na rynku pracy poprzez pomoc stypendialną.

5/ Wsparcie jednostek oświatowych w organizacji działalności pozalekcyjnej uczniów w ramach edukacji ponadprogramowej. Założeniem tego zadania było objęcie uczniów chcących rozwijać swoje zainteresowania działalnością różnych kół zainteresowań na terenie jednostek oświatowych i innych zajęć pozalekcyjnych: zajęć tematycznych rozwijających uzdolnienia matematyczne, językowe, informatyczne, przyrodnicze i artystyczne w ramach oferty edukacyjnej szkół oraz zajęć dodatkowych, pozaszkolnych rozwijających uzdolnienia zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczniów: szkolne kluby sportowe, przedmiotowe koła zainteresowań, wycieczki tematyczne – edukacyjne i zawodoznawcze, turystyczne, międzynarodowa wymiana młodzieży. Udział uczniów w wydarzeniach kulturalno – oświatowych Miasta, w tym: wystawy (w MCK SOKÓŁ, Małej Galerii, Domu Gotyckim, Sądeckiej Bibliotece Publicznej, Miasteczku Galicyjskim), koncerty (MCK SOKÓŁ, MOK), spektakle (MCK SOKÓŁ, MOK, teatry w Krakowie), festiwale. Akademia Siatkarska, Szkoła Odkrywców Talentów – zajęcia rozwijające i promujące uzdolnienia uczniów na stronach ORE, Festiwal Młodych Talentów (I LO), Festiwal Talentów „Guzik z pętelką” (ZS nr 3), Chór „Scherzo” (I LO). Organizacja spotkań autorskich z sądeckimi twórcami, ze sztuką, spotkań z ciekawymi ludźmi – żywe lekcje historii, uczniów z Sybirakami, Żołnierzami Wyklętymi, kombatantami II wojny światowej, więźniami obozu koncentracyjnego Auschwitz – Birkenau, z żołnierzem Armii Andersa, z najmłodszym partyzantem Wileńszczyzny, misjonarzami, pisarzami i podróżnikami. Organizacja tematycznych sesji historycznych, wyjazdów popularno – naukowych organizowanych przez PTG na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie – np. II LO, prelekcji geograficznych, koncertów muzycznych, spotkań z ludźmi świata nauki – np. Instytutu Matematyki UJ, WAT w Warszawie, PWSZ w N. Sączu oraz w ramach organizowanych sesji popularnonaukowych przez Zespół Szkół Ekonomicznych. Udział uczniów w imprezach, konkursach, olimpiadach ogólnopolskich i międzynarodowych np. Ogólnopolska Olimpiada o Diamentowy Indeks AGH z geografii i matematyki, Ogólnopolski Konkurs Literacki „Światy ukryte w literaturze”, IV Konkurs o „Złoty Indeks Politechniki Krakowskiej”, XII Ogólnopolski Przegląd Twórczości Poetyckiej „Rytmy Nieskończoności”, Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny – „EKO – PLANETA”, V Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy i Umiejętności z Zakresu Projektowania i Wytwarzania Odzieży, XIII Ogólnopolski Konkurs Piosenki Patriotycznej „Ciebie Polsko dzisiaj w sercu noszę”, Ogólnopolski Konkurs „Historia Polski w Komiksie”, Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangurek”, „Kangur” oraz „Matematyka bez granic” (kl. III gimnazjum oraz kl. I liceum i technikum), Międzynarodowy Konkurs Programistyczny „PANGEA”, Międzynarodowy Konkurs Gastronomiczny „Przy Europejskim Stole” – 11 edycja (ZS nr 1). Bogata i różnorodna działalność Klubu Młodego Europejczyka m.in. konkursy krajowe, zagraniczne. Udział uczniów szkół ponadgimnazjalnych w projekcie edukacyjnym „Włącz myślenie. Postaw na przedsiębiorczość”. Bardzo ważnym wydarzeniem w mieście była organizacja przez I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Nowym Sączu w ramach **obchodów 200 – lecia I Liceum Ogólnokształcącego „IV Orszaku Jana Długosza”**, w którym wzięło udział ponad **700 osób**, w tym również delegacje sądeckich szkół średnich oraz **„Pokłonu Trzech Króli”** – ponad **150 uczniów** I LO i delegacje szkół średnich – **około 100 osób**. Uczniowie klas integracyjnych szkół z terenu miasta Nowego Sącza wzięli udział w obchodach **„Dnia Integracji”**, które zorganizowała Szkoła Podstawowa nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi w Ratuszu w ramach obchodów **25 – lecia nauki uczniów w klasach integracyjnych**. Szkoły propagują w mass mediach i na swoich stronach internetowych oraz Urzędu Miasta, portalu społecznościowym Facebook sukcesy uczniów, prezentują prace twórcze i osiągnięcia uczniów w gazetkach szkolnych oraz na ekspozycjach prac, prowadzą również kroniki szkolne. Piszą artykuły do lokalnych mediów oraz bloga zawodowego.

W ramach działań promujących i wspierających rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz działań wskazujących na współpracę w środowisku lokalnym, w tym z Sądecką Biblioteką Pedagogiczną i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką, **4 szkoły** tj. Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 9, Szkoła Podstawowa nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi i Zespół Szkół Samochodowych wzięły udział w projekcie Priorytetu 3 pn. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącym wspierania w latach 2016 – 2020 organów prowadzących szkoły i biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych. **Całkowity koszt zakupionych książek przez w/w szkoły w 2018 r. wyniósł 60 tys. zł**, w tym kwota dotacji wyniosła 48 tys. zł (80 %) – budżet Państwa, kwota wkładu własnego 12 tys. zł (20 %) – budżet Miasta.

W ramach edukacji ponadprogramowej oraz 40 godzinnego tygodnia pracy, nauczyciele szkół i placówek oświatowych realizowali dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla uczniów zdolnych poszerzających swoją wiedzę i umiejętności w formie różnych kół zainteresowań, zajęć przygotowujących do egzaminów zewnętrznych, egzaminów maturalnych i egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe uczniów, zajęć pozaszkolnych oraz zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów z trudnościami w nauce. Wiele zajęć prowadzonych było również w formie warsztatów z udziałem specjalistów np. warsztaty dla młodzieży uczestniczącej w olimpiadach organizowanych przez nauczycieli akademickich przygotowujących olimpiady (II LO) oraz warsztaty dla uczniów z garncarstwa w Miasteczku Galicyjskim, ogrodnicze w Nawojowej, plastyczne pod okiem wybitnych specjalistów – plastyków, z ratownictwa medycznego we współpracy z Sądeckim Pogotowiem Ratunkowym oraz zajęć profilaktycznych prowadzonych na terenie szkół i różnych instytucji np. KMP, Straży Miejskiej, SOiK, MONAR – u, zajęć w Muzeum Okręgowym, Instytucie Pamięci Narodowej w Nowym Sączu, Muzeum Historycznym w Warszawie. Zdobywanie certyfikatów przez szkoły np. „Szkoła promująca bezpieczeństwo”.

6/ Wdrażanie innowacji pedagogicznych wg zdiagnozowanych potrzeb.

W szkołach publicznych na terenie miasta Nowego Sącza realizowane są różne innowacje pedagogiczne: w **I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi** realizowanych jest **7 innowacji pedagogicznych**: „Struktury wizualne”, „Język angielski w medycynie”, „Warsztaty dziennikarskie”, „Analiza intertekstualna”, „Dzieje Zakonu Krzyżackiego w Prusach”, „Śladami Piastów Śląskich i Małopolskich”, „Prawo w praktyce”. W **II Liceum Ogólnokształcącym** realizowany jest program autorski pn. „Zajęcia z edukacji dziennikarskiej” i „Zajęcia z edukacji teatralno – filmowej”. W **Zespole Szkół nr 1** realizowane są **3 innowacje**: „Język rosyjski od podstaw”, „Kelner Sommelier – specjalista w dziedzinie wiedzy o winie”, „Obsługa synchroniczna”. W **Zespole Szkół nr 5 – Specjalnych** – prowadzono **4 innowacje**: kontynuacja innowacji pt. „Kreatywność, zdolność tworzenia czegoś nowego – moje miejsce w świecie dorosłym”. Rozpoczęto wśród klas trzecich innowację „Czytanie jest sztuką” – której celem jest popularyzowanie czytelnictwa, zaktywizowanie do twórczego wysiłku i integrowanie społeczności szkolnej, a także kształtowanie swojego życia i kariery zawodowej, „Szlakiem regionów Polski” oraz projekt pn. **„Show me how you speak” - w ramach programu Erasmus +** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. W **Szkole Podstawowej nr 2** realizowano **5 innowacji pedagogicznych**: „Rozwijanie sprawności kognitywnych, kluczem do wielostronnego rozwoju ucznia”, „Aby nauka była skuteczna – kinezylogia edukacyjna w edukacji wczesnoszkolnej”, „Szach w szkole”, „Kreatywne 6 – latki to my”, „Piękna nasza Polska cała – o niepodległej dla dzieci”, „Klub młodego chemika”. W **Szkole Podstawowej nr 6** realizowane są **4 innowacje**: „Kodowanie na dywanie – z wykorzystaniem magicznego dywanu”, „Edukacja muzealna”, „The story of us”, „Z programowaniem na ty”. W **Szkole Podstawowej nr 7 z Oddziałami Dwujęzycznymi** realizowane są **2 innowacje**: „Historia nie tylko w ławce szkolnej” i „Myślę, doświadczam, koduję”. W **Szkole Podstawowej nr 9** realizowanych jest **10 innowacji pedagogicznych**: „Aktywność muzyczno – taneczna w edukacji wczesnoszkolnej”, „Spotkajmy się w Europie” dla kl. I-III, „Metoda 6 kapeluszy Edwarda De Bono”, „Regionalizm w edukacji wczesnoszkolnej”, „Kształcenie aktywności twórczej”, „Regionalizm w nauczaniu historii”, „Spotkania z przyrodą”, „Mała Ojczyzna w wychowaniu przedszkolnym”, „Pierwsza pomoc przedmedyczna – Mały Ratownik” kl. I-III, „Tańce regionalne”. W **Szkole Podstawowej nr 11** realizowane są **4 innowacje pedagogiczne**: „Mediacje rówieśnicze”, „Edukacja przez szachy w szkole”, „Muzyka poważna nie tylko dla dorosłych”, „Jesteśmy Polakami – edukacja patriotyczna”. W **Szkole Podstawowej nr 14** realizowana jest **1 innowacja** pn. „Wielkie sprawy w naszych rękach” – zajęcia dotyczące wychowania patriotycznego i kurs pierwszej pomocy przedmedycznej prowadzone we współpracy ze Związkiem Strzeleckim „Strzelec” OSW JS 2006 Nowy Sącz. W **Szkole Podstawowej nr 15** realizowane są **3 innowacje**: „Akademia eksperymentu” – uczniowie gimnazjum, „Widzę, rozumiem, uczestniczę – spotkania teatralno – dziennikarsko – filmowe” – uczniowie gimnazjum oraz „Internetowy teatr TVP”. W **Szkole Podstawowej nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi** realizowane są **4 innowacje**: w klasach gimnazjum – nowatorskie rozwiązania metodyczne z języka angielskiego „E-Twinning – English without barriers”, autorskie programy w klasach integracyjnych i autorski program z plastyki „Z wyobraźnią na dziś, jutro i zawsze” w klasach szkoły podstawowej i klasach gimnazjalnych oraz „Z szachami za pan brat” w klasach pierwszych szkoły podstawowej. W **Szkole Podstawowej nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi** realizowane są **2 innowacje pedagogiczne**: „Kwadrans dla zdrowia – rytm i ruch” kl. I-III oraz „Nie mógł dziecka chodzić do szkoły lecz ono całe”. W **Zespole Przedszkoli** realizowane są **2 innowacje**: „Muzyka pasją naszego przedszkola” oraz **„Poznajemy tajemnice przyrody z Montessori”**. W **Miejskim Przedszkolu nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi** kontynuowana jest **1 innowacja pedagogiczna** „Odkryjmy Montessori raz jeszcze”. W **Miejskim Przedszkolu nr 20**

z Oddziałami Integracyjnymi realizowano 2 innowacje: z zakresu edukacji plastycznej „Artystyczne podróże Plastusia” oraz „Z lapbookiem za pan brat” – promowanie czytelnictwa wśród dzieci przedszkolnych, rozwijanie twórczych postaw. **Ogółem w 10 szkołach i 3 przedszkolach realizowano 54 innowacje pedagogiczne.**

7/ Stypendia dla uczniów za wyniki w nauce. Gala uczniów szczególnie uzdolnionych.

Uczniowie wszystkich publicznych szkół na terenie miasta Nowego Sącza mieli i nadal mają możliwość skorzystania ze stypendium za wyniki w nauce – art. 90g-i ustawy o systemie oświaty. W roku 2018 uczniowie skorzystali ze stypendium za wysoką średnią ocen – stypendium, które przyznaje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w ramach środków przyznanych na ten cel przez organ prowadzący; stypendium Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej oraz stypendium Fundacji im. Braci Potoczków. Aby uczniowie mogli skorzystać ze stypendium za wyniki w nauce, musieli spełnić następujące warunki: uczniowie klas V – VI szkoły podstawowej: średnia ocen rocznych na świadectwie **5,4**; gimnazjów **5,2**; szkół ponadgimnazjalnych **5,0** oraz ocena zachowania co najmniej dobra. W przypadku stypendium Prezesa Rady Ministrów należało mieć średnią ocen powyżej **4,75** i ma być ona najwyższą średnią w szkole; stypendium Ministra Edukacji Narodowej należało mieć średnią ocen powyżej **4,75** i tytuł laureata lub finalisty olimpiady, ewentualnie osiągnięcia sportowe na arenie krajowej, Europy lub świata; stypendium Fundacji im. Braci Potoczków - średnia ocen **4,45** i niskie dochody. Ze stypendium przyznanego przez dyrektora szkoły skorzystało **961 uczniów z 27 szkół** (podstawowych, klas gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych), Prezesa Rady Ministrów **11 uczniów z 8 szkół** (ZSO nr 2 – 1 ucz., ZS nr 1 – 2 ucz., ZS nr 2 – 2 ucz., ZS nr 3 – 2 ucz., ZS nr 4 – 1 ucz., ZSS – 1 ucz., ZSB – 1 ucz., ZSE-M – 1 ucz.), Ministra Edukacji Narodowej **3 uczniów z 2 szkół** (ZSE – M – 2 ucz., ZSB – 1 ucz.), natomiast Fundacji im. Braci Potoczków **13 uczniów z 3 szkół** (ZS nr 1 – 3 ucz., ZS nr 3 – 1 ucz., II LO – 9 ucz.). Ponadto 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej nr 9 otrzymał stypendium ufundowane przez Urząd Marszałkowski za wyniki w nauce w ramach Małopolskiego Programu Stypendialnego dla Młodzieży Zdolnej oraz 2 uczniów Zespołu Szkół nr 1 otrzymało stypendium Fundacji Arcybiskupa Ablewicza. W **VI Gali Uczniów Szczególnie Uzdolnionych** wzięło udział **73 uczniów**, z tego 58 uczniów ze szkół publicznych i 15 uczniów z niepublicznych oraz **52 nauczycieli**, z czego 40 nauczycieli ze szkół publicznych i 12 nauczycieli ze szkół niepublicznych, opiekunów (przygotowujących) uczniów: w szkołach podstawowych i gimnazjach finalistów i laureatów konkursów etapu wojewódzkiego, organizowanych przez Małopolskiego Kuratora Oświaty, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych finalistów i laureatów ostatniego etapu – centralnego.

8/ Rozwijanie samorządności – projekty, konkursy, happeningi, akcje charytatywne.

W ramach działalności szkół, uczniowie uczą się samorządności poprzez włączanie się w organizację różnego rodzaju akcji, projektów, happeningów. W szkołach odbywają się wybory do Samorządu Uczniowskiego na wzór wyborów samorządowych. Uczniowie przy tej okazji poznają zasady demokracji, uczą się odpowiedzialności za podejmowane działania. Wnoszą swój wkład w funkcjonowanie „szkoły społecznościowej”. Włączyli się w realizację następujących projektów: „Czyste powietrze, czysta sprawa”. W ramach projektu odbyły się warsztaty dla uczniów klas trzecich szkół podstawowych, promujące właściwe postawy ekologiczne, zorganizowane przez Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”. Uczniowie zdobywali wiedzę z zakresu problematyki zanieczyszczeń powietrza i programu jego ochrony oraz wpływu smogu na zdrowie człowieka. **Projektem zostali objęci uczniowie klas trzecich wszystkich szkół podstawowych** z terenu Nowego Sącza. „Czysta woda” – projekt organizowany przez Sądeckie Wodociągi, polegający na edukowaniu dzieci i młodzieży jak ważnym zadaniem całej społeczności jest dbanie o czystą wodę, czyste środowisko oraz oszczędzanie tej wody. W ramach projektu sukcesywnie są instalowane w jednostkach oświatowych tzw. poidła oraz organizowane są wycieczki dzieci i młodzieży do oczyszczalni ścieków oraz miejsca uzdatniania wody dla miasta. „Zbieramy zużyte baterie”, „Czyste powietrze” – projekty te realizowane są przez wszystkie jednostki oświatowe, w tym również przedszkola.

W ramach rozwijania zainteresowań ekologicznych uczniowie wzięli udział w projekcie Euro/Net 50/50, „Nasze miasto – nasz SMOG”, w kampanii recyklingowej Fundacji Chlorofil, w akcji „Zbierasz zużyte baterie, chronisz środowisko”, włączyli się w akcję sprzątania świata, w segregację śmieci, zbiórkę nakrętek (na rzecz niepełnosprawnych dzieci), zużytych płyt CD/DVD, makulatury oraz happeningi ekologiczne. Uczniowie zaangażowali się także w akcję organizowaną przez firmę EKOPHON „Oddaj zużyty telefon komórkowy – atrakcyjne nagrody czekają”. W ramach akcji „Czysta woda” zostały przeprowadzone lekcje w terenie - oczyszczalni ścieków. Wzięli również udział w akcji pt. „Czyste powietrze = zdrowie”, „Dzień wody”, „Dzień Ziemi”. W Szkole Podstawowej nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi na korytarzach szkolnych zainstalowano 3 tzw. poidła „Zdroju wody pitnej” oraz w Szkole Podstawowej nr 18. Uczniowie szkół korzystają z zainstalowanych wcześniej tzw. „poidła”, z których płynie czysta woda – bezpieczna dla wszystkich użytkowników. W ramach edukacji ekologicznej w szkołach zrealizowano również projekt pn. „Czyste powietrze – czysta sprawa”. Polegał on na pracy wolontariuszy szkół ponadgimnazjalnych, którzy prowadzili w szkołach podstawowych lekcje dotyczące właściwych postaw ekologicznych. W niektórych szkołach zostały utworzone przez uczniów tzw. „Patrole ekologiczne”. W ramach programu „Jak oszczędzać energię w szkole” w budynkach szkół zostały naklejone odpowiednio etykiety przypominające uczniom i pracownikom o wyłączaniu urządzeń elektrycznych i elektronicznych gdy nie są one używane, natomiast na lekcjach realizowano tematykę związaną z oszczędzaniem energii elektrycznej. Wykonano prezentację o tematyce „Jak możemy przyczynić się do oszczędzania wody i energii”. Zorganizowano zbiórkę elektrośmieci oraz akcję promującą segregację i racjonalne gospodarowanie odpadami. Zorganizowano międzyszkolny konkurs pn. „Zbierasz zużyte baterie – chronisz środowisko”. Uczniowie wzięli również udział w **happeningu** „Zabawa i edukacja

w zdrowej atmosferze". Szkoły zorganizowały – wzorem ubiegłych lat – akcję dobroczynną w formie **happeningu** na oddziałach dziecięcych sądeckiego szpitala. Orszak mikołajowy odwiedził oddziały – chirurgii dziecięcej i pediatrię. W ramach mikołajkowego happeningu „Dzielimy się dobrem” – wszyscy uczniowie Zespołu Szkół nr 2 otrzymali drobne prezenty. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi wzięli udział w **happeningu** „Serce dla Alfiego”. Ponadto uczniowie szkół wzięli również udział w **happeningach**: „Dzień walki z AIDS”, „Dzień bez papierosa”, „Tydzień bez agresji”, „Światowy Dzień Zdrowia”. W ramach działalności wolontariatu szkolnego uczniowie szkół angażują się w akcje charytatywne na rzecz chorych uczniów oraz w ogólnopolskie akcje charytatywne. Jedną z takich inicjatyw było zorganizowanie pomocy dla najbiedniejszych rodzin w ramach ogólnopolskiej akcji „**Szlachetna paczka**”. Młodzież również aktywnie współpracowała z wolontariatem Sursum Corda w zakresie sprzedaży charytatywnych kartek świątecznych, z których dochód przeznaczony był na niesienie pomocy chorym dzieciom. Młodzież zaangażowała się w akcję charytatywną pn. „Wyślij paczek do Afryki”. Wiele szkół – wzorem ubiegłych lat – zaangażowało się również w akcję „**Serce Sercu**” – zbiórkę artykułów żywnościowych, akcję „**Góra grosza**”, rozprawienie cegiełek na rzecz Fundacji „**Pomóż i Ty**”, zbiórkę przyborów szkolnych dla dzieci z Ukrainy, pomoc materialną dla polskich rodzin na Ukrainie we współpracy z Fundacją Braterstwo, pomoc dla dzieci Syberii (ZS nr 2) oraz w akcję „**Kolędnicy Misyjni**”. Uczniowie wzięli udział w: **Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy**, akcji **Caritas**, akcji „**Wylosuj Anioła – zostań aniołem**” dla dzieci z oddziału onkologicznego – pisanie kartek do dzieci chorych na nowotwór, akcji „**Pluszak**” – zbiórkę pluszowych misiów dla dzieci przebywających w sądeckim szpitalu, akcji „**I ty możesz zostać świętym Mikołajem**”, „**Listy do św. Mikołaja**” – organizowaną przez MOPS i MOK, świąteczną pomoc uczniom z rodzin biednych. Uczniowie klas wojskowych wzięli udział w akcjach charytatywnych ze Stowarzyszeniem „Orion”. Niektóre szkoły włączyły się w akcję honorowego krwiodawstwa oraz w akcję dawców szpiku kostnego, zbiórkę nakrętek dla niepełnosprawnych dzieci na turnusy rehabilitacyjne. Pełnią również opiekę nad osobami samotnymi i potrzebującymi pomocy. W ramach działalności Klubów Wolontariatów i wolontariatów szkolnych aktywnie włączają się także w inne regionalne i ogólnopolskie akcje charytatywne np. pomoc na rzecz bezdomnych zwierząt.

9/ Organizowanie międzynarodowej wymiany młodzieży szkolnej.

Szkoła Podstawowa nr 2 corocznie realizuje wymianę młodzieży szkolnej z Gesamtschule Schwerte - Niemcy. W wymianie tej bierze udział 40 uczniów i 4 opiekunów ze strony polskiej oraz 40 uczniów i 4 opiekunów ze strony niemieckiej. Zespół Szkół Ekonomicznych corocznie organizuje wymianę młodzieży szkolnej z Niemcami w Dahn. W wymianie tej wzięło udział 20 uczniów ze strony polskiej oraz 15 uczniów strony niemieckiej. Zespół Szkół Budowlanych organizuje wymianę młodzieży szkolnej ze Słowacją – miastem Preszów. W wymianie bierze udział 30 uczniów ze strony polskiej oraz 25 uczniów strony słowackiej. Zespół Szkół nr 4 organizuje wymianę młodzieży szkolnej ze Słowacją – miastem Rimavska Sobota. W wymianie tej wzięło udział 15 uczniów i 5 nauczycieli ze strony polskiej, natomiast w ramach rewizyty ze strony słowackiej 5 uczniów i 2 nauczycieli. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 organizuje wymianę: 1) młodzieży polsko – francuskiej (liceum w Guerande). W wymianie tej bierze udział po 29 uczniów i 2 wychowawców; 2) młodzieży ze szkołą partnerską w Suzhou w Chinach. W wymianie tej bierze udział 12 uczniów i 2 opiekunów; 3) młodzieży ze szkołą w Kiskunhalas na Węgrzech. W wymianie tej bierze udział 17 uczniów i 2 opiekunów. I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi realizuje współpracę i wymianę międzynarodową polsko – niemiecką z Elisabent – Selbert – Schule (Hameln). Liczba uczestników ze strony niemieckiej: 16 uczniów i 3 nauczycieli, ze strony polskiej: 15 uczniów i 3 nauczycieli.

Głównym celem wymiany młodzieży jest integracja młodzieży poprzez poznanie realiów z życia społeczno-kulturowego państw, a także zgłębienie wspólnej historii. Obowiązkowym punktem programu wymiany młodzieży są zajęcia szkolne i zajęcia sportowe – imprezy sportowe, w których polscy uczniowie bardzo chętnie biorą udział, by móc porównać je z naszymi zajęciami. Niewątpliwie dużą zaletą tej wymiany młodzieży jest możliwość praktycznego zastosowania znajomości języka obcego. Integracja odbywa się również poprzez zajęcia rekreacyjno – sportowe oraz gry i zabawy językowe.

10/ Nowosądecka debata oksfordzka

W roku 2018 sekretarzem debat był Zespół Szkół Ekonomicznych. W Nowosądeckiej Lidze Debatanckiej **brało udział 9 szkół ponadgimnazjalnych** (ZSE – M, ZS nr 1, ZS nr 2, ZS nr 3, ZS nr 4, I LO z O.D., ZSO nr 2, ZSS, ZSB - łącznie 72 mówców oraz 27 jurorów i 9 ekspertów z różnych dziedzin, 18 opiekunów drużyn) oraz Joker czyli Zespół Szkół Ekonomicznych. Joker zajmował się organizacją debat, koordynacją terminów debat, losowaniem tez do debat, losowaniem stron i ról do debat, przygotowaniem pełnej dokumentacji na potrzeby debat, pozyskiwaniem jurorów i ekspertów zewnętrznych. Debaty odbywały się w Zespole Szkół Ekonomicznych w Nowym Sączu (9 debat). Debatowano na następujące tematy: „Wygląd zewnętrzny świadczy o człowieku”, „Media oślepiają społeczeństwo”, „Edukacja seksualna jest potrzebna w szkołach”, „Należy wprowadzić gwarancje zatrudnienia, zastępując dotychczasowe formy walki z bezrobociem”, „Przyszłość leży w rękach kobiet”, „Znikający indywidualizm jest przekleństwem współczesnej młodzieży”, „Pieniądze nie są wszystkim”, „Każda wielka idea na początku jest bluźnierstwem”, „W Polsce nie powinno być elektrowni atomowych”. W każdej debacie brało udział 9 uczestników oraz 140 obserwatorów. Nowosądecka Liga Debatancka odbywała się pod patronatem Prezydenta Miasta Nowego Sącza.

Jednostka realizująca	Szkoły z terenu miasta Nowego Sącza, pkt 2/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza we współpracy z I i II Liceum Ogólnokształcącym, pkt 3/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza we współpracy ze szkołami: SP nr 2, SP nr 8, SP nr 9, SP nr 14, SP nr 15, SP nr 17, SP nr 20, SP nr 15 – Gim. nr 9, SP nr 16 – Gim. nr 10, pkt 4/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza we współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi: ZS nr 1, ZS nr 2, ZS nr 3, ZS nr 4, ZSE, ZSS	Termin realizacji	2017 – 2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Ogółem 1.274 uczniów w 63 oddziałach.		
	1/ Zapewnienie wszystkim zainteresowanym uczniom, spełniającym określone warunki – kryteria rozwój edukacji oraz rozwój swoich zainteresowań w odpowiednich klasach. Ilość klas, ilość uczniów objętych zadaniem		
	2-4/ Ilość uczniów objętych wsparciem w postaci zajęć pozalekcyjnych	2.076 uczniów	
	Ilość uczniów objętych wsparciem stypendialnym	638 uczniów	
	5/Osiągnięcia sportowe uczniów na poziomie międzyszkolnym, powiatowym, wojewódzkim, zwiększenie liczby uczniów czynnie uprawiających sport. Laureaci, finaliści konkursów przedmiotowych, tematycznych na poziomie od międzyszkolnego do międzynarodowego (konkurs matematyczny: „Kangur” kl. I–VI szkół podstawowych, „Matematyka bez granic” kl. III gimnazjum, kl. I liceów ogólnokształcących i techników szkół ponadgimnazjalnych). Zwiększenie czytelnictwa w szkołach na poziomie materiałów drukowanych i multimediów. Ogółem tymi zajęciami objętych jest prawie 100% dzieci/uczniów szkół	Okolo 213.750 zł – budżet miasta	
	6/ Ilość innowacji, ilość uczniów biorących udział w innowacjach pedagogicznych	Innowacji – 53, liczba uczniów/dzieci biorących udział – 2.125	
	7/ Motywowanie uczniów do nauki i zdobywania coraz większych umiejętności. Stypendia za wysokie wyniki w nauce otrzymało 961 uczniów z publicznych szkół. W ramach VI Gali Uczniów Szczególnie Uzdolnionych (finalistów olimpiad i konkursów w różnych dziedzinach) wyróżniono 58 uczniów z publicznych szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz 15 uczniów ze szkół niepublicznych. Łącznie 73 uczniów	Stypendia dla uczniów – 192.200 zł, VI Gala Uczniów Szczególnie Uzdolnionych – 8.700 zł. Środki z budżetu Miasta.	

Mierniki realizacji zadania	8/ Ilość przedszkoli, szkół i placówek biorących udział w tym zadaniu	Wszystkie jednostki oświatowe – 100%
	9/ Ilość szkół organizujących międzynarodową wymianę młodzieży. Ilość uczniów biorących w niej udział	4 zespoły szkół ponadgimnazjalnych i 2 szkoły – 196 uczestników polskich
	10/ Ilość szkół i uczniów biorących udział w debacie oksfordzkiej	9 szkół, 81 uczestników i 1260 obserwatorów

c. Wdrożenie programu dydaktyki cyfrowej na wszystkich poziomach kształcenia.

1. Organizacja dodatkowych zajęć podnoszących kompetencje cyfrowe dzieci i młodzieży - I LO z O.D., II LO, SP nr 2, SP nr 8, SP nr 9, SP nr 14, SP nr 17, SP nr 20, Gim. nr 9 (SP nr 15), ZS nr 1, ZS nr 2, ZS nr 3, ZS nr 4, ZSE, ZSS

W ramach wdrażanych w sądeckich szkołach projektów, realizowane były zajęcia podnoszące kompetencje cyfrowe dzieci i młodzieży, w tym:

1.1/ W ramach projektu „Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie” - specjalistyczne zajęcia z grafiki komputerowej, grafiki wektorowej, arkuszy kalkulacyjnych, projektowania stron www, obsługi oprogramowania biurowego i biznesowego, cyfrowej obróbki obrazu i dźwięku, kurs pisanie aplikacji ANDROIDA, programowanie ARDUINO, programowanie robotów MINDSTORMS. **W 2018 roku zrealizowano 747 godzin wyżej wymienionych zajęć.** Od początku trwania projektu przeprowadzono ponad 1200 godzin zajęć lekcyjnych z informatyki.

1.2/ W ramach projektu pn. „*Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2017-2018 w Nowym Sączu – kształcenie ogólne (I LO, II LO)*” - zajęcia on-line oraz koła naukowe z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych w obszarach tematycznych: biologia, chemia, matematyka oraz uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu w obszarach tematycznych: biologia, matematyka, informatyka, język angielski, fizyka, język francuski, przedsiębiorczość.

1.3/ W ramach projektu pn. „*Małopolska Chmura Edukacyjna w latach 2018-2019 w Nowym Sączu – kształcenie ogólne (I LO, II LO)*” - zajęcia on – line oraz koła naukowe z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych w obszarach tematycznych: biologia, chemia, matematyka, geografia, informatyka.

1.4/ W ramach projektu „Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza” prowadzone są zajęcia rozwijające i dydaktyczne – wyrównawcze podnoszące kompetencje cyfrowe w 8 szkołach (SP nr 2, SP nr 8, SP nr 9, SP nr 14, SP nr 17, SP nr 20, SP nr 15, Gim. nr 9). W ramach zajęć z informatyki poruszane są m.in. następujące obszary: nauka programowania, zajęcia z projektowania, zajęcia z opracowywania dokumentacji pomiarowej obiektów i budynków, bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni. W 2018 roku zrealizowano 824 godziny wyżej wymienionych zajęć. Od początku trwania projektu tj. od 2017 do 2018 roku – 1.145 godzin zajęć lekcyjnych z informatyki.

2/ Dopuszaenie szkół w sprzęt komputerowy, oprogramowanie, tablice interaktywne oraz w sprzęt wielofunkcyjny.

2.1/ W ramach projektu „Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie” doposażono w sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie **6 szkół ponadgimnazjalnych tj. Zespół Szkół nr 1:** 21 komputerów, 1 serwer typu NAS; 1 skaner A3, 1 wizualizer, 1 ploter, 1 kserokopiarka, 1 drukarka 3D, 1 ekran projekcyjny, 2 projektory, 18 kas fiskalnych, 2 klimatyzatory, 2 wentylatory przenośne; **Zespół Szkół nr 2:** 16 komputerów; **Zespół Szkół nr 3:** 9 komputerów; 1 serwer typu NAS, 1 wózek na laptopy umożliwiający ładowanie i zarządzanie mobilnym sprzętem, 1 drukarka 3D, 1 system zbierania i analizowania odpowiedzi, 1 urządzenie wielofunkcyjne; **Zespół Szkół nr 4:** 9 komputerów, zakup 1 zestawu ARDUINO, zakup 1 zestawu Robot MINDSTORMS, zakup oprogramowania CorelDRAW Technical; **Zespół Szkół Ekonomicznych:** 12 komputerów, zakup oprogramowania Grafics Suite, Corel Video STUDIO, Pano 2VR, 2 projektory, 2 ekrany projekcyjne, 1 klimatyzator, 1 drukarka, 1 skaner, 1 ploter; **Zespół Szkół Samochodowych:** 10 komputerów.

W ramach projektu „Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza” doposażono w sprzęt TIK **9 szkół: Szkoła Podstawowa nr 2** - 9 komputerów, 1 drukarka, 1 urządzenie wielofunkcyjne, 2 projektory, 2 tablice interaktywne; **Szkoła Podstawowa nr 8** - 10 komputerów, 2 urządzenia wielofunkcyjne, 1 tablica interaktywna + rzutnik; **Szkoła Podstawowa nr 9** - 10 komputerów, 1 serwer, 1 drukarka, 2 tablice interaktywne; **Szkoła Podstawowa nr 14** - 10 komputerów, 3 tablice interaktywne; **Szkoła Podstawowa nr 17** - 9 komputerów, **Szkoła Podstawowa nr 20** - 27 komputerów,

2 serwery, 1 drukarka, 3 urządzenia wielofunkcyjne, 5 projektorów, 2 tablice interaktywne; **Szkoła Podstawowa nr 15** - 9 komputerów, 1 serwer, 1 drukarka, 2 tablice interaktywne, 2 projektory; **Gimnazjum nr 9 (SP15)** - 9 komputerów, 1 serwer, 1 drukarka; **Gimnazjum nr 10 (SP16)** - 2 komputery.

Dodatkowo, ze środków projektowych w ramach „Zwiększenie potencjału sądeckich szkół ponadgimnazjalnych poprzez inwestycje w kształcenie” oraz „Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza”, w 2018 r. doposażono szkoły w pomoce edukacyjne, niestanowiące wydatków majątkowych, w tym: sprzęt komputerowy, urządzenia wielofunkcyjne, serwery, projektory, ekrany projekcyjne, kasy fiskalne, drukarki 3D, plotery, mikroskopy, szkła laboratoryjne, niwelatory, lunety, lupy, pipetki, naczynia laboratoryjne, odczynniki chemiczne, plansze anatomiczne, tablice chemiczne, modele szkieletu i budowy ludzkiego ciała, apteczki, ciśnieniomierze, kompas, skalpele, pęsety, bryły geometryczne, przybory magnetyczne, plansze dydaktyczne, kalkulatory, sejfy, programy multimedialne, wagi, lornetki, globusy, mapy, stacje pogody, wiatromierze, deszczomierze, barometry, higrometry, tellurium, szkielet człowieka, zwierząt, matematyczne gry, materiały piśmiennicze na łączną kwotę **1 088 812,33 zł**. W ramach wiązki projektów **Małopolska Chmura Edukacyjna** w 2018 roku na pomoce edukacyjne oraz sprzęt komputerowy wydatkowano łącznie **159 250,04 zł**.

2.2/ W ramach projektu pn. „*Małopolska Chmura Edukacyjna*” (EFRR), w 2018 roku doposażono w sprzęt I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w 1 zestaw wideokonferencyjny, w tym urządzenie do transmisji danych cyfrowych, 1 monitor dotykowy interaktywny, 1 monitor LCD LG 1 jednostka centralna – komputer ACER, 1 komputer wideokonferencyjny z monitorem, licencje dla systemów, okablowanie.

3/ W miarę możliwości zakup nowych komputerów – kontynuacja programu doposażenia szkół i placówek oświatowych.

5 jednostek oświatowych, w tym 2 zespoły szkół zostało wyposażonych w **35** komputerów, 1 zespół szkół w **31** komputerów używanych, 3 zespoły szkół w **8** laptopów, 3 zespoły szkół w **17** monitorów, 2 szkoły w **2** monitory interaktywne, 3 szkoły w **14** notebooków, 1 szkoła w **3** tablice interaktywne z projektorami, 2 szkoły w 3 tablice multimedialne, 1 szkoła w 3 sztuki multimedialnych ekranów, 2 szkoły w **12** projektorów (w tym 9 używanych), 2 szkoły w **4** drukarki i 1 zespół szkół w: skaner, telewizor, odtwarzacz, radiomagnetofon, tablet i aparat cyfrowy.

4/ Wdrażanie programów komputerowych w pracy z dziećmi, w tym z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W Zespole Szkół nr 4 realizuje się trzy programy do pracy z uczniem zdolnym oraz o specjalnych potrzebach edukacyjnych: program do projektowania fryzur Sunsilk, Filezilla, Mozilla Thunderbird, Putty oraz Cisco Packet Tracer. Filezilla - klient FTP obsługujący połączenia szyfrowane, służący do transferu plików - w systemach operacyjnych Windows i Linuks Mozilla Thunderbird - klient poczty internetowej, komunikator internetowy, czytnik grup dyskusyjnych oraz kanałów informacyjnych dla systemów operacyjnych Windows i Linuks Putty - klient usług Telnet i ssh dla systemów operacyjnych Windows i Linuks. Programy te służą pogłębieniu wiedzy o technologiach informatycznych i możliwościach komunikacji z użyciem sieci komputerowej. Cisco Packet Tracer - symulator sieci i routerów Cisco. Wykorzystywany jest głównie do szkoleń i edukacji, a także w symulacji sieci komputerowych. Program został wyprodukowany przez [Cisco Systems](#) i jest wykorzystywany przez uczniów szkoły podczas prowadzonych nieodpłatnie przez nauczycieli kursów IT ESSENTIALS w ramach Cisco Academy. Program do projektowania fryzur Sunsilk służy do wizualizacji twarzy (m.in. dobór i projekt fryzury, makijaż). Program wykorzystywany jest podczas zajęć z uzdolnionymi uczniami klas kształcących w zawodzie technik usług fryzjerskich. W Szkole Podstawowej nr 14 wdrożono program „Magiczny dywan”, natomiast w Zespole Szkół nr 3 zakupiono specjalistyczne oprogramowanie do projektowania odzieży w ramach zajęć dydaktycznych w technikum pn. „Corel fort Fasion”.

5/ Rozbudowa „Szkół Multimedialnej” – wymiana i zwiększenie liczby zestawów multimedialnych.

W Szkole Podstawowej nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi **doposażono trzy pracownie w nowoczesne zestawy multimedialne** z dużymi dotykowymi monitorami SMART. Zestawy te posiadają najbogatsze oprogramowanie i bibliotekę multimedialną do nauki każdego przedmiotu. Dodatkowo szkoła zyskała szybkie światłowodowe łącze internetowe. Dzięki szybkiemu szerokopasmowemu internetowi tablice i zestawy multimedialne można w pełni wykorzystać podczas zajęć dydaktycznych.

6/ Systematyczne wdrażanie w szkołach dziennika elektronicznego.

Realizując to zadanie kolejna grupa nauczycieli została przeszkolona przez informatyków szkolnych w zakresie obsługi dziennika elektronicznego. Sukcesywnie zwiększa się liczba szkół, które korzystają wyłącznie z dziennika. Problemem pełnej realizacji tego zadania jest jeszcze brak komputerów dostępnych we wszystkich salach lekcyjnych oraz brak szybkiego łącza internetowego w tych salach. Dlatego w miarę możliwości finansowych szkół, dalej sukcesywnie jest realizowane to zadanie.

7/ Korzystanie z e-podręczników.

Szkoły korzystają z e-podręczników głównie na lekcjach języka angielskiego, polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, matematyki, fizyki i przedmiotów zawodowych. Uczniowie korzystają z e-podręczników również na wybranych zajęciach lekcyjnych innych przedmiotów oraz podczas przygotowywania się do zajęć, odrabiania prac domowych i w czasie zajęć dotyczących ważnych wydarzeń szkolnych np. patrona szkoły, dzień otwarty szkoły. Często też korzystają z e-podręczników w czasie wycieczek przedmiotowych. Szkoły e-podręczniki traktują jako dodatkowe źródło informacji oraz pomoc dydaktyczną.

8/ Systematyczne szkolenie kadry pedagogicznej z zakresu umiejętności wykorzystania technologii cyfrowej na zajęciach dydaktycznych.

W szkołach odbyły się szkolenia dla wychowawców i nauczycieli z zakresu obsługi dziennika elektronicznego prowadzone przez pracowników firmy Vulcan. Kontynuowano sukcesywnie szkolenia wewnętrzne prowadzone przez informatyków uczących w szkołach, np. szkolenie dla wychowawców dotyczące drukowania świadectw czy szkolenie z zakresu obsługi tablicy multimedialnej. Również sukcesywnie odbyły się szkolenia dla nauczycieli z zakresu pomiaru dydaktycznego i wykorzystania komputerowych narzędzi diagnozujących wiedzę uczniów. Niektóre szkoły brały udział **w międzynarodowym projekcie Co-Lab „ Promoting innovative collaborative teaching and learning”**. Projekt dotyczy wsparcia rozwoju zawodowego nauczycieli w zakresie innowacyjnych metod i form nauczania na lekcjach. Promuje rozwijanie i pogłębianie umiejętności pracy w zespole. W ramach projektu przeprowadzone zostały warsztaty. Nauczyciele ZSO nr 2 wzięli udział w szkoleniu on - line. Odbyło się szkolenie dla koordynatorów i administratora projektu Małopolska Chmura Edukacyjna. Nauczyciele wzięli również udział w szkoleniach przedmiotowych, w których rozwijają umiejętności stosowania technologii cyfrowej na zajęciach dydaktycznych np. nauczyciele języków obcych, geografii, biologii. Biorą również udział w e-konferencjach.

Jednostka realizująca	1-2/Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych (aktualna nazwa: Wydział Pozyskiwania Funduszy) Urzędu Miasta we współpracy ze szkołami, 3-9/ publiczne jednostki oświatowe	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	1/1.1 Ilość uczniów objętych wsparciem w zakresie kompetencji cyfrowych	997	
	2/2.1 Ilość sztuk zakupionego sprzętu, w tym komputery, serwery	172 szt.	
	2.2 Ilość zestawów wideokonferencyjnych	1 zestaw	
	3/ Liczba zakupionych tablic multimedialnych, nowych komputerów – stacjonarnych, laptopów, monitorów, notebooków, tablic interaktywnych, projektorów	3 tablice multimedialne, 35 komputerów, 2 laptopy, 17 monitorów, 1 monitor interaktywny, 3 projektory, 14 notebooków, 3 tablice interaktywne, 3 projektory	
	4/ Liczba wdrożonych programów komputerowych w pracy z dziećmi	5 programów	
	5/ Liczba wymienionych oraz zakupionych zestawów multimedialnych	3 zestawy	
	6/ Informatyzacja systemu oceniania i nadzoru pedagogicznego. Informatyzacja i usprawnianie kontaktów szkoły z rodzicami	90% szkół	
	7/ Liczba szkół korzystających z e-podręczników	65%	
	8/ Liczba przeszkolonych nauczycieli	85%	

d. Modernizacja systemu szkolnictwa zawodowego.

1/Kontynuacja realizacji projektu w ramach RPO WM na lata 2014-2020 Działanie 10.2 Rozwój Kształcenia Zawodowego, Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie zawodowe uczniów – SPR.

Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 Działanie 10.2 Rozwój Kształcenia Zawodowego, Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie zawodowe uczniów – SPR, realizował projekty: „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży budowlanej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy”, „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży elektryczno - elektronicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy” oraz „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży turystyczno - gastronomicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy”. W ramach realizowanych projektów w 2018 roku wyposażono Centra Kompetencji Zawodowych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, dokonano adaptacji pomieszczeń w celu przystosowania ich do prowadzenia specjalistycznych kursów i szkoleń, przeprowadzono kursy i szkolenia w celu nabycia i/lub rozszerzenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez uczniów, zorganizowano staże zawodowe u przedsiębiorców dla uczniów, przekazano pomoc stypendialną dla uczniów szczególnie uzdolnionych, zorganizowano studia i kursy podnoszące kwalifikacje nauczycieli. Projekt „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży elektryczno - elektronicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy” realizowany jest w Zespole Szkół Elektryczno – Mechanicznych oraz w Zespole Placówek Kształcenia Zawodowego. Projekt „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży budowlanej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy” realizowany jest w Zespole Szkół Budowlanych, Zespole Placówek Kształcenia Zawodowego oraz w Zespole Szkół nr 5 – Specjalnych. Projekt „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży turystyczno - gastronomicznej jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy” realizowany jest w Zespole Szkół nr 1 oraz w Zespole Szkół nr 5 – Specjalnych. W ramach projektu w roku 2018 wyposażono sale Zespołu Szkół nr 1 w odpowiedni sprzęt. W branży TG wyposażono pracownie: hotelarską, obsługi gości, technologii gastronomicznej, analizy żywności oraz produkcji wyrobów piekarskich. W związku z bieżącym monitorowaniem ogłaszanych konkursów przez Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości w ramach RPO WM na lata 2014-2020 – Działanie 10.2 Rozwój Kształcenia Zawodowego, Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie zawodowe uczniów – SPR Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości od 2018 roku opracowuje kolejne wnioski o dofinansowanie w celu utworzenia Centrów Kompetencji Zawodowych. Celem opracowywanych projektów będzie wyposażenie Centrów Kompetencji Zawodowych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, adaptacja pomieszczeń w celu przystosowania ich do przeprowadzenia specjalistycznych kursów i szkoleń, nabycie kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez uczniów, staże dla uczniów, pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych, doradztwo edukacyjno – zawodowe dla uczniów, zajęcia wyrównawcze służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych, prowadzenie kół naukowych, szkolenia podnoszące kwalifikacje nauczycieli. Projekty będą realizowane w Zespole Szkół nr 1, Zespole Szkół nr 2, Zespole Szkół nr 3, Zespole Szkół nr 4, Zespole Szkół nr 5 – Specjalnej, Zespole Szkół Samochodowych, Zespole Szkół Ekonomicznych, Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych, Zespole Placówek Kształcenia Zawodowego. W 2018 roku prace polegały na przygotowywaniu dokumentacji projektowej.

2/ Realizacja projektu pn. „Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II” (SPINKA). W latach 2016 – 2021 realizowany jest projekt pozakonkursowy pn. „**Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Działanie 10.2 Rozwój kształcenia zawodowego, Poddziałanie 10.2.3 Koordynacja kształcenia zawodowego uczniów. Całkowita wartość projektu dla Miasta Nowego Sącza wynosi około 663.740,48 zł, w tym dofinansowanie – 597.366,43 zł (90 %). Projekt w 2018 r. objął następujące zadania: realizacja doradztwa zawodowego w sądeckich szkołach, w tym opracowanie Indywidualnych Planów Działania (IPD) dla uczniów szkół: SP nr 1, SP nr 3, SP nr 7 z O.D., SP nr 9, SP nr 15, SP nr 16 z O.I., ZSiPO, I LO z O.D. W ramach projektu pn. „**Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II**” **sporządzono 593 IPD, a wsparciem objęto 859 uczniów.** W roku szkolnym 2017/2018 – 469 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2018/2019 – 390 uczniów. Projekt pn. „**Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II**” jest projektem partnerskim, w którym Liderem jest Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

Jednostka realizująca	1/ Dyrektor Nowosądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości we współpracy z dyrektorami: ZPKZ, ZSB, ZSE-M, ZS nr 1 i ZS nr 5 - Specjalnych. 2/ Dyrektor Wydziału Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych (aktualnie Wydział Pozyskiwania Funduszy) we współpracy z dyrektorami: SP nr 1, SP nr 3, SP nr 7, SP nr 9, SP nr 15, SP nr 16, I LO z Oddziałami Dwujęzycznym, ZSiPO	Termin realizacji	2018 rok
------------------------------	---	--------------------------	----------

Mierniki realizacji zadania	1/ Liczba uczniów biorących udział w szkoleniach i kursach, liczba nauczycieli biorących udział w kursach i studiach podyplomowych liczba uczniów na stażach liczba wypłaconych stypendiów liczba wyposażonych pracowni	1.270 uczniów 46 nauczycieli 191 uczniów 77 stypendiów 5 pracowni	koszty: 1.974.523,18 PLN wkład własny Miasta: 219.391,47 PLN
	2/ Liczba sporządzonych Indywidualnych Planów Działania, Liczba uczniów objętych wsparciem i liczba szkół, dla których został utworzony indywidualny plan działania	593 IPD 859 uczniów 8 szkół	

e. Organizacja wspomagania nauczycieli.

Obecny rynek pracy wymusza na instytucjach systemu oświaty właściwy dobór wykwalifikowanej i konkurencyjnej kadry. Dla zapewnienia wysokiej jakości kadry nauczycielskiej kluczowe znaczenie ma organizacja kształcenia i szkolenia nauczycieli. Dlatego też bardzo istotne jest wspieranie inwestycji w zakresie edukacji ustawicznej ukierunkowanej na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli. Realia dzisiejszego rynku pracy wymagają od nauczyciela coraz większej elastyczności oraz zdolności do szybkiego uczenia się, co zmusza do ciągłego doskonalenia własnych umiejętności. Realizacja tego celu powinna wpłynąć na ciągłe pogłębianie wiedzy wśród nauczycieli opartej na podnoszeniu i rozwijaniu kwalifikacji. Ma to bezpośredni wpływ na sposoby i metody przekazywania wiedzy oraz na samą wiedzę merytoryczną nauczycieli. Umożliwia to szybkie przekwalifikowanie zawodowe zgodnie z potrzebami rynku pracy. Wśród różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli jest:

1/ Pozyskanie wiedzy poprzez różnego rodzaju doksztalcenie i doskonalenie zatrudnionych w jednostkach oświatowych nauczycieli. Wspieranie doksztalcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli zgodnie z potrzebami poszczególnych jednostek oświatowych. Dyrektorzy wszystkich jednostek oświatowych na każdy rok budżetowy opracowują plan doksztalcenia i doskonalenia zawodowego zatrudnionych nauczycieli (w różnych formach: studia I i II stopnia, studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne oraz różnego rodzaju szkolenia, seminaria, warsztaty, konferencje szkoleniowe) zgodnie z potrzebami swoich jednostek oświatowych, który następnie przekazują organowi prowadzącemu w celu uzyskania odpowiednich środków finansowych na ten cel. **W roku 2018 na realizację tego zadania zostały wykorzystane środki w wysokości ponad 382.476 zł.** Tylko z dofinansowania do studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych i kursów kwalifikacyjnych **skorzystało 139 nauczycieli.**

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w publicznych jednostkach oświatowych uczestniczyli co najmniej w jednej formie doskonalenia nauczycieli, natomiast znakomita większość nauczycieli skorzystała z kilku różnych form doskonalenia zawodowego w 2018 roku.

2/ Pozyskanie wiedzy poprzez szkolenia i studia podyplomowe w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W 2018 roku pracownicy publicznych i niepublicznych placówek oświatowych nie brali udziału w szkoleniach i studiach podyplomowych zawartych na podstawie umów w 2018 roku – dofinansowanych przez Sąddecki Urząd Pracy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Prowadzone studia podyplomowe były kontynuacją umów zawartych w 2017 roku i zakończyły się ukończeniem tych studiów.

3/ Zajęcia literackie dla dzieci ze szkół podstawowych, przedstawienia teatralne działającej przy bibliotece grupy „Leśne Duszki”, spotkania autorskie organizowane przez Sąddecką Bibliotekę Publiczną, wykłady dla młodzieży:

- „Polscy superbohaterowie. Bądź jak Maria” - uczestniczyło 16 grup, 320 uczestników.
- „Maszyną przez Chiny Pamiętnik Hali. Z Druskiennik do Szanghaju 1934 – 1936” - uczestniczyły 44 grupy, 1.070 dzieci.
- „Tajemnice Marszałka Piłsudskiego”, „W warsztacie strojów braci Alfusów”, „Drzewo pamięci Mirabelki” – uczestniczyło 68 grup, 1.630 dzieci.
- Przedstawienie teatralne działającej przy bibliotece grupy „Leśne Duszki” – „Smok (pod)wawelski”. Scenariusz oparty na podstawie książki M. Pałasza – 10 przedstawień, 600 dzieci.
- Spotkania autorskie: z p. Jadwigą Marzec – 210 uczestników (2 spotkania), z p. Roksaną Jędrzejewską – Wróbel – 170 uczestników (2 spotkania), z p. Marcinem Pałaszem – 160 uczestników (2 spotkania).
- Wykład dla młodzieży „Herbert nasz współczesny” – dyskusja literacka prof. Wojciecha Kudyby i Grzegorza Rapci - 110 uczestników (1 spotkanie).

4/ Zapewnienie materiałów potrzebnych do olimpiad i konkursów. W Sąddeckiej Bibliotece Publicznej każdy uczeń i nauczyciel ma możliwość skorzystania z materiałów – zasobów bibliotecznych potrzebnych w celu przygotowania uczniów do różnego rodzaju konkursów i olimpiad.

5/ Realizacja projektu pn. „Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Nowego Sącza oraz rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego”. W ramach projektu zostały zorganizowane szkolenia podnoszące kompetencje kadry do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym dla 10 nauczycieli oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 1 oraz dla 12 nauczycieli oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 3 w Nowym Sączu.

Jednostka realizująca	Publiczne jednostki oświatowe, Sąddecka Biblioteka Publiczna – Oddział dla Dzieci i Młodzieży Pkt 5/ Nauczyciele SP nr 1 i SP nr 3	Termin realizacji	2018 r. Pkt 5/ Od października 2017 r. i 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1/ Liczba nauczycieli objętych doszkalcaniem i doskonaleniem zawodowym w ramach budżetu przekazanego publicznym jednostkom oświatowym - studia I, II stopnia, studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne, szkolenia, warsztaty, prelekcje, wykłady tematyczne związane z podnoszeniem i nabywaniem nowych kwalifikacji zawodowych nauczycieli w formie indywidualnej, zespołów przedmiotowych, szkoleń – konferencji rady pedagogicznej (ilość osób uczestniczących w różnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli)	2.064 nauczycieli na kwotę ponad 382.476 zł - budżet Miasta	
	2/ Liczba osób objętych wsparciem w zakresie szkoleń oraz studiów podyplomowych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	0 osób	
	3/ ilość uczestników i grup zajęć literackich ilość spotkań autorskich koszty pracownicze, opłata licencyjna w ZAIKS - ie koszty spotkań autorskich	3.620 osób w 128 grupach 650 osób, 7 spotkań 54.720 zł, opłata licencyjna – 541,20 zł 3.864 zł - spotkania autorskie, w tym 1.550 zł Instytut Książki – dyskusja literacka	
	4/ Liczba osób korzystających z usługi, liczba materiałów udostępnionych	Liczba obsłużonych czytelników – 199 osób, liczba udostępnionych książek – 703, liczba udostępnionych czasopism – 117	
	5/ Liczba przeszkolonych nauczycieli oddziałów przedszkolnych	22 nauczycieli	

f. Upowszechnienie idei kształcenia przez całe życie.

1/ Świadczenie usługi poradnictwa zawodowego, w tym udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także przygotowywanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy; udzielanie pomocy pracodawcom w doborze kandydatów do pracy oraz pomocy we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników poprzez udzielanie porad zawodowych.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w ramach Planu Działań na rok 2018 doradcy klienta/doradcy zawodowi kierowali swoje usługi ze szczególnym uwzględnieniem osób:

- bezrobotnych, dla których ustalono II profil pomocy,
- z grup wyselekcjonowanych lokalnie tj. osób długotrwale bezrobotnych, osoby z grupy bezrobocia rodzinnego,
- o obniżonej motywacji do działania,
- posiadających trudności w rozwiązywaniu problemów zawodowych i podejmowaniu decyzji zawodowych,
- planujących uruchomić własną działalność gospodarczą przy udziale środków FP,
- nieposiadających doświadczenia w poszukiwaniu pracy,
- chcących powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej,
- objętych programami i projektami systemowymi.

W 2018 r. w ramach usług poradnictwa zawodowego udzielono **3.616 osobo/usług**, w tym: poradnictwo indywidualne – **868 osób**, poradnictwo grupowe – **151 osób**, informacja indywidualna – **1.936 osób**, informacja grupowa – **661 osób**.

2/2.1 Organizacja szkoleń (również w ramach bonów szkoleniowych), w tym świadczenie pomocy osobom uprawnionym w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej; umożliwienie pracownikom uzyskania nowych kwalifikacji i utrzymania miejsca pracy; umożliwienie pracodawcom zmiany struktury kwalifikacji pracowników; dostosowanie kwalifikacji i kompetencji bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb rynku pracy.

W 2018 r. Sądecki Urząd Pracy zorganizował szkolenia dające możliwość osobom bezrobotnym podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji lub kompetencji zwiększających ich szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W ramach szkoleń indywidualnych zorganizowano m.in.: szkolenie pn. „Kwalifikacja wstępna dla prawa jazdy kategorii C oraz prawo jazdy kategorii C”, kurs „PRINCE2® Foundation & Practitioner”, „Spawacz blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135”, „Kierowca wózka jezdniowego z wymianą butli gazowej” oraz kurs pn. „ADR początkowy podstawowy w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas”. Zorganizowano jedno szkolenie grupowe „Pomoc kuchenna”.

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach zawodowych – **55 osób**, w tym: szkolenia grupowe – **10 osób**, szkolenia indywidualne – **29 osób**, bony szkoleniowe – **16 osób**.

2.2 /Organizacja i realizacja szkoleń i kursów z zakresu CNC. Organizacja i realizacja szkoleń.

Zadanie realizowane przez Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego. W ramach tego zadania zorganizowano i zrealizowano dwie edycje szkoleń z zakresu CNC dla 4 osób oraz zorganizowano i przeprowadzono jedną edycję szkolenia z zakresu AutoCad dla 3 osób. Ogółem kwalifikacje w tym zakresie zdobyło 7 osób.

3/ Finansowanie studiów podyplomowych.

Z uwagi na ograniczone środki Funduszu Pracy w 2018 r. nie zawarto żadnej umowy o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych. Osiem osób kontynuowało studia na podstawie umów zawartych w 2017 r. i wszyscy uczestnicy ukończyli studia w 2018 r. Sześć osób, które kontynuowały i ukończyły studia podyplomowe w 2018 r., podjęło zatrudnienie, w tym 3 osoby w 2018 r. i trzy osoby jeszcze w 2017 roku.

4/ Organizacja staży mających na celu nabycie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Sądecki Urząd Pracy organizował staże zgodnie z potrzebami pracodawców oraz opisem zadań wykonywanych na stanowiskach pracy. Pozytywnie rozpatrzono 172 wnioski i zawarto 172 umowy o zorganizowanie stażu. Na staż skierowano 221 osób, z czego 171 umów dla 220 osób finansowanych było z Funduszu Pracy, a 1 umowa dla 1 osoby z PFRON.

5/ Przyznawanie środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników.

Sądecki Urząd Pracy realizował także zadania w ramach **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)**, który jest przeznaczony na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. W roku 2018 środki KFS przyznane były według priorytetów wydatkowania środków KFS określonych przez Ministra właściwego ds. pracy, tj.: **priorytet I** – wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych, **priorytet II** – wsparcie

kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, **priorytet III** – wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej oraz zgodnie z priorytetami określonymi przez Radę Rynku Pracy w ramach rezerwy KFS tj.: **priorytet a)** – wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych; **priorytet b)** – wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia. W 2018 roku zawarto 61 umów z pracodawcami w sprawie finansowania działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w tym 57 umów o sfinansowanie kursów oraz 4 umowy o sfinansowanie studiów podyplomowych. Łączna kwota finansowania działań z KFS w 2018 roku wyniosła **548 655,73 zł**. Kształceniem ustawicznym w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego zostało objętych **459 osób**, w tym szkoleniami **455 osób**, studiami podyplomowymi **4 osoby**.

6/ Warsztaty dla nauczycieli organizowane przez edukacyjne instytucje lokalne oraz instytucje kulturalne.

Nauczyciele bibliotekarze szkół uczestniczą w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez Sąddecką Bibliotekę Publiczną i Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką. Koszty organizacji tych warsztatów są dofinansowane z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (80% dotacja, 20% budżet szkół). Ponadto nauczyciele biorą udział w spotkaniach czytelniczych, wernisażach, wystawach, imprezach organizowanych przez te instytucje.

Jednostka realizująca	Sąddecki Urząd Pracy w Nowym Sączu z wyjątkiem pkt 2.2 – Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego oraz pkt 6/- dyrektorzy szkół we współpracy z Sąddecką Biblioteką Publiczną i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	1/ Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym, w tym w ramach: 1.1 poradnictwa indywidualnego 1.2 poradnictwa grupowego 1.3 informacji indywidualnej 1.4 informacji grupowej	1/ 3.616 osób, w tym w ramach: 1.1 868 osób, 1.2 151 osób 1.3 1.936 osób, 1.4 661 osób	
	2/1 Liczba osób objętych szkoleniami (wg poszczególnych form): 2.1 szkolenia, w tym: 2.1.1 szkolenia grupowe 2.1.2 szkolenia indywidualne 2.1.3 bony szkoleniowe	2/1 55 osób: 2.1 39 osób 2.1.1 10 osób 2.1.2 29 osób 2.1.3 16 osób	
	2.2/ Ilość zrealizowanych kursów - szkoleń. Ilość uczestników	Kurs CNC – 1 edycja, kurs AutoCAD – 1 edycja 7 osób	
	3/ Liczba osób objętych dofinansowaniem studiów podyplomowych	0 osób	
	4/ Liczba osób objętych stażami	4/ 221 osób	
	5/ Liczba osób objętych kształceniem ustawicznym w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w tym: 5.1 szkolenia 5.2 studia podyplomowe	5/ 459 osób, w tym: 5.1 455 osób 5.2 4 osoby	
	6/ Podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli	6/ 28 osób	

g. Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie realizacji pozaszkolnych form wspierania rozwoju dzieci i młodzieży.

1/ Wspieranie organizacji pozarządowych działających w zakresie pożytku publicznego w obszarze „Oświata i wychowanie”.

Organizacje pozarządowe, na podstawie umów zawartych w ramach otwartego konkursu ofert z obszaru „Oświata i wychowanie” zrealizowały zadania o następujących nazwach:

- 1) Znaki pamięci XVIII Międzynarodowy Marsz Pamięci Zesłańców Sybiru.
- 2) Taniec w szkole.
- 3) Rewia zabaw dziecięcych.
- 4) Warsztaty wyjazdowe w Zakopanem pt. Malownicze Podhale.
- 5) XVII Małopolski Konkurs Literacki dla młodzieży "Pióro Splotu".
- 6) „Modelarnia lotnicza – miejsce które łączy pokolenia”.
- 7) Letnia Akcja Warsztatowa – edycja 6.
- 8) Matura z ORION-em 2018 i 2019.
- 9) „Serce niepodległe – Polaków droga do wolności” XIII edycja Labiryntu Historii.
- 10) II edycja Nowy Sącz – smart city.
- 11) Mistrz robotyki-warsztaty z robotyki i energii odnawialnej.
- 12) Organizacja warsztatów integracyjnych oraz szkoleniowo-wypoczynkowych dla dzieci i młodzieży z Zespołu Regionalnego " Sądeczoki" oraz działu Folkloru i Tradycji Pałacu Młodzieży w Nowym Sączu.
- 13) Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu bezpiecznego wypoczynku na obszarach wodnych w sezonie letnim i zimowym.
- 14) „Młodzież na szlaku przygody”.
- 15) Skuteczny dialog w rodzinie, w szkole, w społeczeństwie.
- 16) „Jeszcze Polska nie zginęła bo pamiętamy”.
- 17) Obóz szkoleniowo – wypoczynkowy Młodzieży Chóru Scherzo.
- 18) Wolontariat ma sens – wyjazdy szkoleniowo – wypoczynkowe.
- 19) Pomocny Krasnoludek 3.

2/ Współpraca z Sądeckim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, osiedlowymi świetlicami środowiskowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Miejską Policji, sądami, kuratorami społecznymi i sądowymi.

Pedagodzy szkolni na bieżąco współpracują z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną (comiesięczne spotkania pedagogów szkolnych dotyczące rozwiązywania problemów dyslektycznych i wychowawczych w szkole organizowane przez poradnię), MOPS, SOiK, Sądem Rejonowym i Komendą Miejską Policji oraz świetlicami środowiskowymi. Niektórzy z nich są członkami zespołu interdyscyplinarnego przy MOPS i Ośrodku Wsparcia i Terapii Rodzin. Współpraca z MOPS obejmuje przede wszystkim wnioskowanie szkół o udzielenie pomocy materialnej rodzinom będącym w trudnej sytuacji bytowej, organizowanie dożywiania, diagnozowanie środowiska rodzinnego uczniów z trudnościami materialnymi, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – praca pedagoga w grupach roboczych dotyczących rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, konsultacje z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzinnymi w sprawach rodzin dysfunkcyjnych. Ciągłą współpracą z MOPS pozwala objąć opieką uczniów i ich rodziny, wymagających wsparcia. Współpraca z SOiK obejmuje m.in. zajęcia warsztatowe profilaktyczno – wychowawcze dla uczniów: „Uzależnienie dziś – konsekwencje jutro”, „Zachowania ryzykowne młodzieży a wykluczenie społeczne”, „Oblicza kryzysu – dylematy współczesne młodzieży”, „Akceptuję, chcę być akceptowany”, podejmowanie przez uczniów terapii indywidualnych i grupowych, możliwość skorzystania z projektu Fred Goes Net – czyli wczesnej interwencji wobec notowanych po raz pierwszy osób zażywających narkotyki i inne substancje psychoaktywne. Rodzice uczniów mają możliwość korzystania ze specjalistycznego poradnictwa oraz możliwość skorzystania w wyjątkowej sytuacji z hotelu. Nauczyciele regularnie uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego organizowanych przez te instytucje, podnosząc tym samym swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując je w bieżącej pracy z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami. Działania realizowane przez pedagogów szkolnych pozwalają na lepszą realizację szkolnych programów wychowawczo – profilaktycznych. Młodzież bierze udział w zajęciach profilaktycznych dotyczących narkomanii, alkoholu (profilaktyka uzależnień), samobójstw, natomiast nauczyciele – głównie pedagodzy szkolni – korzystają ze wsparcia i konsultacji specjalistów z SOiK. Uczniowie klas starszych szkół podstawowych, ich rodzice oraz nauczyciele wzięli udział w realizacji

Programu uzależnień behawioralnych „CUDER”, dotyczącego zagadnień związanych z uzależnieniem od komputera i Internetu. Młodzież ze szkół średnich brała udział w warsztatach profilaktycznych pn. „Koleżeńska interwencja przeciw uzależnieniom”. Współpraca z Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich, kuratorami sądowymi obejmuje: wnioskowanie szkół o wydanie orzeczeń, postanowień w stosunku do uczniów prezentujących zachowania świadczące o demoralizacji oraz w sprawach opiekuńczych, ustalenie z kuratorami sądowymi strategii postępowań wychowawczych oraz działań naprawczych, wspólne konsultowanie i monitorowanie pracy wychowawczej nadzorowanych rodzin, współpraca w zakresie pomocy uczniom objętym nadzorem kuratora. Szkoły utrzymują systematyczny kontakt z kuratorami sądowymi w celu rozwiązywania pojawiających się problemów uczniów i ich rodzin. Młodzież bierze również udział w zajęciach organizowanych przez Sąd Rejonowy w Nowym Sączu np. „Dzień Mediacji” oraz rozprawach sądowych – szkoły średnie. Współpracują ze świetlicami osiedlowymi m.in. w sprawach objęcia uczniów popołudniowymi zajęciami świetlicowymi w ramach zagospodarowania czasu wolnego uczniów, pomocy w nauce oraz przy organizacji różnych imprez środowiskowych i akcjach: „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”.

3/ Współpraca z Sądecką Biblioteką Publiczną i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Nowym Sączu, Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ i Galerią BWA SOKÓŁ, Kinem SOKÓŁ i Teatrem Nowym w Nowym Sączu, Miejskim Ośrodkiem Kultury i Pałacem Młodzieży w Nowym Sączu, Strażą Miejską i Komendą Miejską Policji w Nowym Sączu oraz Miejskimi Wodociągami.

Nauczyciele – bibliotekarze szkół biorących udział w projekcie Priorytet 3 pn. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” kontynuowali ścisłą współpracę z Sądecką Biblioteką Publiczną i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w zakresie właściwego wyboru książek – nowości wydawniczych do bibliotek szkolnych. Również biblioteki szkolne współpracują z Sądecką Biblioteką Publiczną i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Nowym Sączu. Współpraca ta zaowocowała przeprowadzeniem wielu szkoleń, lekcji bibliotecznych, spotkań czytelniczych. Odbłyły się spotkania nauczycieli bibliotekarzy szkolnych oraz konferencje w ramach „Sieci współpracy bibliotekarzy szkolnych” i „Sieci współpracy i samokształcenia” zorganizowane przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką (około 250 osób). Młodzież brała udział w wielu zajęciach bibliotecznych, wernisażach, spotkaniach autorskich oraz wydarzeniach kulturalno – literackich organizowanych przez te instytucje. Uczniowie i nauczyciele szkół korzystają z bogatego księgozbioru bibliotecznego tych instytucji. Nauczyciele bibliotekarze biorą również udział w pracach jury różnych konkursów. W trosce o wszechstronną edukację młodzieży, szkoły współpracują z Małopolskim Centrum Kultury „SOKÓŁ” organizując dla młodzieży seanse filmowe. Uczniowie biorą udział w projekcie edukacyjnym „Młodzieżowa Akademia Filmowa”. Spotkania odbywają się cyklicznie raz w miesiącu, projekcja filmu poprzedzona jest prelekcją. Po seansie odbywa się dyskusja. Uczestniczą również w wykładach i prelekcjach organizowanych w Małopolskim Centrum Kultury „SOKÓŁ”. Szkoły systematycznie współpracują z MCK SOKÓŁ i Galerią BWA. Zwiedzają wystawy i galerie, biorą udział w zajęciach warsztatowych w Galerii Sztuki Współczesnej, cyklicznie uczestniczą w przedstawieniach teatralnych zarówno w MCK „SOKÓŁ” jak i Miejskim Ośrodku Kultury. Młodzież szkół ponadgimnazjalnych brała udział również w spektaklach teatrów krakowskich wystawionych na scenie MOK. Szkoły współpracują z Teatrem Nowym uczestnicząc w projekcie „Ferie z Teatrem Nowym”. W ramach współpracy szkół z Pałacem Młodzieży wspólnie zorganizowano różnego rodzaju konkursy o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim: recytatorski, literacki, teatralny, plastyczny (np. „Pod skrzydłami anioła”), muzyczny, wokalny oraz konkurs na zabawkę terapeutyczną. Wspólnie zorganizowano również m.in. obchody 100 – lecia Niepodległości Polski oraz ogólnopolski festiwal „Skowroneczek” i międzynarodowy „Festiwal Muzyki Country”.

Mając na uwadze bezpieczeństwo swoich uczniów, szkoły systematycznie współpracują ze Strażą Miejską oraz Komendą Miejską Policji. Współpraca ze Strażą Miejską obejmowała: szkolenie młodzieży z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz wyposażenie uczniów w opaski odbłaskowe – realizacja projektu „Bądź widoczny, bądź bezpieczny”. Natomiast z Komendą Miejską Policji: edukacja prawna młodzieży „Nastolatki a prawo”, współdziałanie w realizacji zadań wynikających z projektu „Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa – Lider Szkoły Promującej Bezpieczeństwo”, zgłaszanie aktów przemocy i agresji – ich rozwiązywanie, rozmowy profilaktyczne w Wydziale Prewencji KMP z uczniami prezentującymi zachowania ryzykowne, konsultacje z dzielnicowymi. Szkoły ściśle współpracują z tymi instytucjami w ramach realizacji szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego organizując spotkania, pogadanki, wykłady, prelekcje funkcjonariuszy Policji m.in. nt. „Cyberbezpieczeństwa”, ogólnie bezpieczeństwa, przemocy, cyberprzemocy oraz przestrzegania prawa przez młodzież. Funkcjonariusze Policji pomagają również przy organizacji imprez szkolnych zapewniając bezpieczeństwo uczniom. W ramach edukacji o bezpieczeństwie, uczniowie klas pierwszych zasadniczych szkół zawodowych wzięli udział w projekcie organizowanym przez Urząd Miasta Nowego Sącza pt. „Pomyśl o bezpieczeństwie”. Celem projektu była promocja wiedzy o bezpieczeństwie oraz rozwijanie właściwych postaw i zachowań na wypadek zaistnienia różnych zagrożeń. W ramach współpracy z Sądeckimi Wodociągami uczniowie szkół brali udział: w konkursie plastycznym pt. „Woda nasz naturalny skarb”, w festiwalu biegowym „Woda źródłem sukcesu”, w wyjeździe edukacyjnym uczniów do stacji uzdatniania wody w Starym Sączu oraz oczyszczalni ścieków w Wielogłowach. W ramach akcji „Wodnik – źródło wody pitnej w szkole” zainstalowano w Szkole Podstawowej nr 16 i Szkole Podstawowej nr 18 tzw. poidelka, przeprowadzono również wiele pogadanek edukacyjnych z uczniami.

Jednostka realizująca	1/ Organizacje pozarządowe: 1.1 Stowarzyszenie Pamięci Zesłanych na Sybir 1.2 Stowarzyszenie ADeeM 1.3 Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „Fabryka Marzeń” 1.4 Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętej Małgorzaty 1.5 Małopolskie Towarzystwo Oświatowe 1.6 Stowarzyszenie „Sadeckie Anioły” 1.7 Jednostka Strzelecka 2006 Nowy Sącz ZS „Strzelec” Organizacja Społeczno – Wychowawcza” 1.8 Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Środowisk Akademickich „ORION” 1.9 Fundacja Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej 1.10 Stowarzyszenie Sądecki Elektryk 1.11 Fundacja Promocji Nauki i Kreatywności 1.12 Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Regionalnego "Sądeczoki" 1.13 Sądeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Nowym Sączu 1.14 Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze Oddział "Beskid" w Nowym Sączu 1.15 Fundacja Ostoja 1.16 Fundacja "Osądź mnie Boże” im. Ks. Wł. Gurgacza 1.17 Stowarzyszenie Chóru „SCHERCO” 1.18 Stowarzyszenie SURSUM CORDA 1.19 Fundacja Dzień Dobry 2 i 3/ Wszystkie jednostki oświatowe	Termin realizacji	Terminy realizacji zadań przez NGOS: 1.1/ 01.06.2018 r. - 31.10.2018 r. 1.2/ 28.02.2018 r. - 30.05.2018 r. 1.3/ 29.03.2018 r. - 30.06.2018 r. 1.4 / 01.04.2018 r. - 31.07.2018 r. 1.5/ 26.02.2018 r. -31.08.2018 r. 1.6/ 07.05.2018 r. - 31.12.2018 r. 1.7/ 01.04.2018 r. - 30.09.2018 r. 1.8/ 27.02.2018 r. - 15.12.2018 r. 1.9/ 01.05.2018 r. - 29.12.2018 r. 1.10/ 26.02.2018 r. - 20.05.2018 r. 1.11/ 01.03.2018 r. - 31.10.2018 r. 1.12/ 01.06.2018 r. - 30.09.2018 r. 1.13/ 26.03.2018 r. - 31.12.2018 r. 1.14/ 01.03.2018 r. - 31.12.2018 r. 1.15/ 08.03.2018 r. - 31.08.2018 r. 1.16/ 01.07.2018 r. - 30.09.2018 r. 1.17/ 15.06.2018 r. - 30.09.2018 r. 1.18/ 01.10.2018 r. - 30.11.2018 r. 1.19/ 01.09.2018 r. - 31.12.2018 r. 2 – 3/ 2018 rok
	Mierniki realizacji zadania	1/ Ilość zadań realizowanych zgodnie z umową zawartą w ramach otwartego konkursu ofert z obszaru „Oświata i wychowanie”/ilość umów zawartych w ramach otwartego konkursu ofert z obszaru „Oświata i wychowanie” 2/ Atrakcyjniejsza i efektywniejsza (zgodna z założeniami) realizacja szkolnego programu nauczania, profilaktyki i programu wychowawczego 3/ Ilość uczniów biorących udział w wydarzeniach kulturalnych oraz występach, festiwalach i konkursach	19 zadań Koszt 89.000 zł – budżet miasta Wszystkie szkoły – 100% Wszystkie szkoły – 100%

h. Kontynuacja prac modernizacyjnych obiektów edukacyjnych i zapewniających opiekę nad dziećmi.

1/ W ramach zaplanowanych działań Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta kontynuował działania w zakresie remontów i unowocześnienia obiektów oświatowych. Pracami w 2018 roku objęte były przede wszystkim budynki wymagające przeprowadzenia bieżących prac remontowych, a także działań inwestycyjnych. Ważnym elementem

była i jest kontynuacja modernizacji budynku Pałacu Młodzieży. Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców zaadoptowano pomieszczenia na nowe oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych. Wydział Inwestycji i Remontów podpisał umowy i zlecenia na wykonanie **remontów placówek na łączną kwotę: 262 334,30 zł**. Podpisano umowy i wykonano zlecenia dla: 12 – szkół podstawowych, 2 – przedszkoli, 7 – liceów, 6 – szkół zawodowych, 1 – zasadniczej szkoły zawodowej specjalnej, 2 – ZPKZ, 1 – SOSW, 5 – dla internatów. Zrealizowano zadania inwestycyjne następujących jednostek oświatowych: 6 – szkół podstawowych, 1 – oddziału przedszkolnego, 1 – przedszkola, 1 – zasadniczej szkoły zawodowej specjalnej, 1 – internatu, 2 – Pałacu Młodzieży. Koszt wykonanych zadań inwestycyjnych wyniósł **na łączną kwotę: 2.686.844,11 zł**.

2/ W ramach projektu „**Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Nowego Sącza**” prowadzono inwestycje w infrastrukturę obejmującą okablowanie sieci elektrycznej i wykonanie instalacji elektrycznej w pracowni informatycznej Szkoły Podstawowej nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi w Nowym Sączu – koszt **9.627,65 zł**.

3/ W ramach projektu „**Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Nowego Sącza oraz rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego**” przeprowadzono adaptację pomieszczeń na potrzeby tworzenia miejsc przedszkolnych w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 – koszt **150 tys. 800 zł** i w budynku Szkoły Podstawowej nr 3 – koszt **148 tys. zł**. Ponadto dostarczono i zamontowano urządzenia na placu zabaw przy SP nr 3 – koszt **50 tys. zł**.

Jednostka realizująca	1/ Wydział Inwestycji i Remontów (aktualnie Wydział Inwestycji) we współpracy z Pałacem Młodzieży, szkołami i przedszkolami 2/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych (aktualnie Wydział Pozyskiwania Funduszy) – Zespół ds. Funduszy Zewnętrznych, Zespół Zamówień Publicznych, Wydział Inwestycji i Remontów oraz Szkoła Podstawowa nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi 3/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych (Wydział Pozyskiwania Funduszy) Urzędu Miasta, Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 3	Termin realizacji	1/ 2018 r. 2/ 2018 r. 3/ 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1/ Remonty placówek oświatowych: 36 umów i zleceń, inwestycje w placówkach oświatowych: 12 zadań inwestycyjnych – koszty 2/ Ilość zmodernizowanych obiektów 3/ ilość wykonanych placów zabaw	262.334,30 zł 2.686.844,11 zł 3 obiekty, w tym 1 pracownia informatyczna 1 plac zabaw	

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 1 ogółem:	14.420.174,00 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	5.603.421,56 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	5.605.651,82 zł
		Środki zewnętrzne krajowe	3.168.776,68 zł
		Inne	42.324 zł

PROGRAM KLUCZOWY NR 2		NOWY SĄCZ MIASTEM KONKURENCYJNEJ I INNOWACYJNEJ GOSPODARKI – program rozwoju przedsiębiorczości	
CEL GŁÓWNY		Nowy Sącz miastem ludzi przedsiębiorczych i konkurencyjnej gospodarki.	
Jednostka wiodąca	Wydział Przedsiębiorczości w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Przedsiębiorczości

I-2.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Wskaźnik przedsiębiorczości	Urząd Statystyczny w Krakowie	117 ⁴
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Nowego Sącza (w tym nowo zarejestrowanych)	Urząd Statystyczny w Krakowie	9 874 (907)
Stopa bezrobocia	Sądecki Urząd Pracy	3,2%
Bezrobocie kobiet	Sądecki Urząd Pracy	59,8%
Bezrobotni dłużej niż 1 rok	Sądecki Urząd Pracy	23%
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	Sądecki Urząd Pracy	19%
Bezrobotni w wieku poniżej 25 lat	Sądecki Urząd Pracy	12%
Bezrobotni w wieku 25-34 lata	Sądecki Urząd Pracy	32%
Bezrobotni w wieku 55 lat i więcej	Sądecki Urząd Pracy	16%
Ilość osób bezrobotnych, które ukończyły szkolenia/*	Sądecki Urząd Pracy	54 osoby

⁴ Wskaźnik przedsiębiorczości za 2017 r. dla Nowego Sącza, analizowany jako liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności

Liczba nowych miejsc pracy utworzonych przy wsparciu środków zewnętrznych/**	Sądecki Urząd Pracy	231 miejsc pracy
Ilość złożonych aplikacji o dofinansowanie projektów	Sądecki Urząd Pracy	1 aplikacja
Liczba osób korzystających z usług, instrumentów i innych form wsparcia – w ramach aktywizacji zawodowej	Sądecki Urząd Pracy	953 osoby

Komentarz:

/* Dotyczy osób, które w 2018 r. zakończyły szkolenia indywidualne i grupowe oraz szkolenia w ramach bonów szkoleniowych.

** Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w ramach prac interwencyjnych, refundacji części kosztów wyposażenia doposażenia stanowiska pracy i robót publicznych (łącznie 108 nowych miejsc pracy) oraz w ramach przyznanych środków na otwarcie własnej działalności gospodarczej (123 nowe firmy).

I-2.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 2 w 2018 r.

a. Udostępnienie terenów inwestycyjnych.

Wykonanie zadania uzależnione jest od realizacji strategicznej inwestycji drogowej pod nazwą „Budowa połączenia DK 87 z DW 969 w Nowym Sączu wraz z budową mostu na Dunajcu”, czyli tak zwanego „mostu południowego”. Nowa droga wraz z mostem otworzy nowe tereny dla inwestorów. Prezydent Miasta Nowego Sącza podpisał porozumienie z Zarządem Województwa Małopolskiego dotyczące zasad współpracy przy realizacji powyższej inwestycji.			
Jednostka realizująca	Wydział Geodezji i Mienia, Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Obszar udostępnionych terenów inwestycyjnych	0 ha	
	Liczba ofert inwestycyjnych	0 ofert	

b. Rozbudowa systemu zachęt podatkowych.

1/ Stosowanie stawki preferencyjnej do stawki podstawowej podatku od nieruchomości dla określonych grup przedmiotów opodatkowania związanych z działalnością gospodarczą. Od 2012 roku po raz pierwszy niższa stawka podatkowa została ustalona dla budynków (lub ich części) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie rzemiosła zanikającego np. szewstwa, antykwariatów, parasolnictwa, konserwacji dzieł sztuki - branże określone w uchwale Nr XLVIII/491/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. W 2018 roku z tej formy wsparcia skorzystało 24 przedsiębiorców . Powierzchnia nieruchomości objęta stawką preferencyjną podatku od nieruchomości w 2017 roku wyniosła łącznie 518,07 m² . Ubytek w dochodach własnych gminy z tyt. zastosowania preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości w 2018 roku stanowił kwotę 4 384,16 zł .

2/ Realizacja programów pomocowych wprowadzających zwolnienia od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie Nowego Sącza.

W 2018 roku kontynuowano realizację programów pomocowych wspierających powstawanie na terenie Nowego Sącza nowych inwestycji, tj.:

- Uchwały Nr XX/187/2011 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na nowe inwestycje w zakresie obiektu sportu i rekreacji;
- Uchwały Nr XVI/211/2007 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 września 2007 r. w sprawie udzielania przedsiębiorcom zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną na lata 2007 – 2013;
- Uchwały Nr XXI/225/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 23 lutego 2016 roku w sprawie udzielania zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną.

Ze zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach ww. programów pomocowych w 2018 roku korzystało łącznie **8 przedsiębiorców**, a ubytek w dochodach własnych gminy w 2018 roku z tyt. zastosowania zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach ww. programów pomocowych stanowił kwotę **404 884,77 zł**.

3/ Realizacja programu pomocowego wprowadzającego zwolnienie od podatku od nieruchomości dla budynków mieszkalnych, w których zastosowano niskoemisyjne źródła ogrzewania.

W 2017 roku przygotowano projekt uchwały w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych, w których zastosowano niskoemisyjne źródła ogrzewania oraz określenia warunków korzystania ze zwolnienia. Uchwała została przyjęta przez Radę Miasta Nowego Sącza w marcu 2017 r. – uchwała Nr XXXVIII/373/2017 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 marca 2017 roku. Program realizowany był przez Wydział Ochrony Środowiska oraz Wydział Wymiaru i Księgowości Podatków, a w przypadku budynków mieszkalnych w części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej również przy współpracy z Wydziałem Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych. W 2018 r. zwolnieniu podatkowemu w ramach ww. programu nie podlegał żaden budynek mieszkalny w części zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej.

Jednostka realizująca	Wydział Wymiaru i Księgowości Podatków, Wydział Ochrony Środowiska oraz Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba funkcjonujących programów pomocowych	4 programy pomocowe	

c. Realizacja programów doradczych i szkoleniowych dla przedsiębiorców.

1/ Osobom zamierzającym podjąć działalność gospodarczą na własny rachunek Sąddecki Urząd Pracy udzielał kompleksowego wsparcia poprzez: wsparcie doradcy zawodowego połączone z badaniem predyspozycji, organizację spotkań z zakresu przedsiębiorczości oraz wypłatę środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2018 roku w ramach działań SUP:

1.1/ 27 osób uczestniczyło w poradach grupowych z zakresu przedsiębiorczości,

1.2/ 113 osób skorzystało z grupowej informacji zawodowej dotyczącej zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej,

1.3/ 58 osobom udzielono informacji indywidualnych dotyczących obszarów związanych z planowaniem i uruchomieniem działalności gospodarczej.

1a/ Sąddecki Urząd Pracy realizował zadania w ramach **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)**, który jest przeznaczony na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. W roku 2018 środki KFS przyznawane były według priorytetów wydatkowania środków KFS, określonych przez Ministra właściwego ds. pracy, tj.:

- **priorytet I** – wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
- **priorytet II** – wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy,
- **priorytet III** – wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;

oraz zgodnie z priorytetami określonymi przez Radę Rynku Pracy w ramach rezerwy KFS tj.:

- **priorytet a)** – wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- **priorytet b)** – wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

Na finansowanie działań z KFS SUP wydatkował kwotę **520.375,73 zł.** Kształceniem ustawicznym w ramach KFS zostało objętych **448 osób.**

Jednostka realizująca	Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1.1/ Liczba osób uczestniczących w poradach grupowych z zakresu przedsiębiorczości	27 osób	
	1.2/ Liczba osób uczestniczących w grupowej informacji zawodowej dotyczącej zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej	113 osób	
	1.3/ Liczba osób, którym udzielono informacji indywidualnych dotyczących obszarów związanych z planowaniem i uruchomieniem działalności gospodarczej	58 osób	
	1a/ Liczba osób objętych kształceniem ustawicznym w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (z wyłączeniem pracowników Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta)	448 osób	

2/ Działania podejmowane w tym kierunku przez Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości to wynajem pomieszczeń biurowych i magazynowo – produkcyjnych po preferencyjnych cenach czynszu, w których dodatkowo zawarte są koszty zużycia wody i odprowadzenia ścieków, koszty energii cieplnej dla ogrzewania lokali w okresie zimowym, koszty energii elektrycznej, dostępu do Internetu, koszty wywozu nieczystości stałych. Ponadto firmy inkubowane mogą nieodpłatnie korzystać z profesjonalnej pomocy finansowo – księgowej i poradnictwa w zakresie rozwoju swojej działalności oraz z promocji na stronie internetowej NIP. Pozwala to przedsiębiorcom niwelować wysokie koszty dostępu do odpowiedniej dla prowadzenia działalności infrastruktury. Ponadto NIP świadczy dla petentów z zewnątrz usługi polegające na organizowaniu szkoleń dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej, doradztwie, informowaniu na temat możliwości pozyskania środków finansowych na rozpoczęcie i rozwój własnego biznesu.

Jednostka realizująca	Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości (NIP)	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	2.1/ Ilość firm inkubowanych w budynku NIP wg stanu na 31.12.2018	18	
	2.2/ Ilość firm, które rozpoczęły okres „inkubowania” w 2018 r.	3	
	2.3/ Ilość osób, którym udzielono porad	474	

3/ Działania podejmowane w tym kierunku przez Sądecką Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. to usługi szkoleniowe dotyczące prowadzenia własnej działalności gospodarczej i księgowości oraz doradztwo i informacja na temat możliwości pozyskania środków finansowych na rozpoczęcie i rozwój własnego biznesu. Ponadto SARR realizował zadania w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS), który jest przeznaczony na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

Jednostka realizująca	Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (SARR)	Termin realizacji	2018 r.
-----------------------	--	-------------------	---------

Mierniki realizacji zadania	3.1/ Ilość osób, którym udzielono porad	114 osób
	3.2/ Liczba przeszkolonych w SARR	1 177 osób
	3.3/ Liczba przeszkolonych w ramach środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego	101 osób

e. Budowa sieci współpracy na rzecz wzmacniania pozycji firm sądeckich.

1/ W 2018 roku kontynuowano współpracę z Kongregacją Kupiecką Zrzeszenie Handlu i Usług z siedzibą w Nowym Sączu w ramach programu Marka „Sądeckie”. W Programie wyróżniane są firmy i produkty, które nierozzerwalnie związane są ze swoim miejscem pochodzenia – z Sądecką. Aby produkt został oznaczony znakiem promocyjnym „Sądeckie” musi być produkowany przez sądeckiego przedsiębiorcę, który zatrudnia mieszkańców Sądeckiej oraz płaci podatki na Sądecką. W ramach Programu produkty wysokiej jakości, produkowane na terenie Sądeckiej mogą otrzymać znak promocyjny „Sądeckie”. Znak ten ułatwia konsumentom codzienne zakupy, a najlepszym producentów wspiera w rozwoju działalności na konkurencyjnym rynku. W 2018 roku realizacja zadania polegała na bieżącym uaktualnianiu zakładki pn. Marka „Sądeckie” utworzonej na oficjalnej stronie Nowego Sącza. Realizacja zadania w 2018 r. nie generowała żadnych kosztów.

2/ Promocja sądeckich firm w ofercie inwestycyjnej miasta (w języku polskim i angielskim), znajdującej się na portalu internetowym Nowego Sącza (GOSPODARKA-ZAINWESTUJ W NOWYM SĄCZU).

3/ Działania z zakresu współpracy zagranicznej Miasta prowadzone m.in. w kontekście wzmacniania pozycji firm sądeckich:

- W dniu 18 października 2018 r. w siedzibie Kongregacji Kupieckiej Zrzeszenie Handlu i Usług w Nowym Sączu odbyło się spotkanie ramach oficjalnej wizyty zaprzyjaźnionego miasta Niecieszyn (Ukraina) w celu wymiany doświadczeń i informacji w obszarach małej i średniej przedsiębiorczości.

Jednostka realizująca	Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1/ Liczba działań (Marka „Sądeckie”)	1 działanie	
	2/ Liczba ofert inwestycyjnych	1 oferta	
	3/ Liczba wydarzeń w ramach współpracy zagranicznej	1 wydarzenie	

f. Rozwijanie programów ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorczości, promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy.

1/ Sądecki Urząd Pracy (SUP) wspierał rozwój przedsiębiorczości przede wszystkim poprzez dofinansowywanie nowych firm oraz nowych miejsc pracy utworzonych w ramach:

- prac interwencyjnych,
- robót publicznych,
- refundacji części kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
- dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej.

Łącznie przy wsparciu z SUP powstało **108 nowych miejsc pracy** oraz **123 nowe firmy**. Dodatkowo, w sposób pośredni, SUP wspierał rozwój przedsiębiorczości finansując staże, które realizowane były u pracodawców oraz bony na zasiedlenie. Na powyższe działania SUP przeznaczył kwotę **5.944.613,73 zł** (w tym środki na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości 2.442.156,57 zł).

Sądecki Urząd Pracy realizował zadania w ramach Nowosądeckiego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości, którego celem jest rozwój gospodarczy Nowego Sącza poprzez wsparcie przedsiębiorczości przez władze Nowego Sącza oraz podmioty uczestniczące w realizacji programu.

SUP uczestniczył w promocji i organizacji działań w ramach **Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości** w Małopolsce (12 – 18 listopada 2018 r.), a mianowicie:

- W dniu 13.11.2018 r. w Sądeckim Urzędzie Pracy odbyła się grupowa informacja zawodowa pn. „Urzędowe drogowskazy na mapie przedsiębiorcy” dla osób rozważających lub planujących założenie własnej działalności gospodarczej. Przedstawiciele poszczególnych instytucji przedstawili zakres swoich działań w ramach obsługi osób prowadzących

firmy. W ramach spotkania swoje drogowskazy przedstawili: Urząd Miasta - Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych, Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Inkubator Przedsiębiorczości, Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich, Państwowa Inspekcja Pracy oraz Sądecki Urząd Pracy. Uczestnikami spotkania były osoby bezrobotne zarejestrowane w SUP.

- W dniu 14.11.2018 r. w Wydziale Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza odbyły się dwa spotkania pn. „*Lekcja z przedsiębiorczości*”. Podczas spotkań uczniowie zapoznali się z działaniami jakie podejmują władze Nowego Sącza, aby stworzyć przyjazny klimat dla powstawania i rozwoju firm w mieście. Uczestnikami spotkań byli uczniowie sądeckich szkół ponadgimnazjalnych.
- W dniach 15 i 16.11.2018 r. w Sądeckim Urzędzie Pracy w Nowym Sączu odbyły się warsztaty pn. „*Analiza predyspozycji przedsiębiorczych. Planowanie własnej działalności gospodarczej*” dla osób zarejestrowanych w SUP rozważających założenie własnej działalności gospodarczej. W ramach spotkania uczestnicy mogli m. in. przeanalizować swoje predyspozycje przedsiębiorcze oraz zaplanować swoje działania w kontekście obranego celu zawodowego jakim jest własna firma.

W wydarzeniach organizowanych w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości przez Sądecki Urząd Pracy oraz Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza wzięło udział **85 osób**.

Jednostka realizująca	Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1.1/ Liczba utworzonych miejsc pracy 1.2/ Liczba nowo utworzonych firm (przy wsparciu SUP)	108 miejsc pracy 123 firmy	

2/Od września 2016 roku Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości realizuje projekt "Mój szef to ja!" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 8 Oś Priorytetowa Rynek pracy, Działanie 8.3 Wsparcie na zakładanie działalności gospodarczej, Poddziałanie 8.3.1 Wsparcie na zakładanie działalności gospodarczej w formie dotacji z Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest zwiększenie liczby nowych i trwałych mikroprzedsiębiorstw w subregionie sądeckim do 31.07.2019 r. poprzez wsparcie 600 osób bezrobotnych i biernych zawodowo w wieku 30 lat i więcej zamieszkujących lub uczących się na terenie powiatu: gorlickiego, limanowskiego, nowosądeckiego, Miasta Nowego Sącza zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej należących do co najmniej jednej z grup: osoby powyżej 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami (min. 20 osób), osoby o niskich kwalifikacjach (tj. z wykształceniem średnim lub niższym- do ISCED3 włącznie), kobiety.

Realizatorami projektu są:

- Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych Sp. z o.o.;
- Miasto Nowy Sącz - Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości;
- Fundacja Rozwoju Regionu Rabka;
- Sądecka Izba Gospodarcza.

Ilość beneficjentów planowanych do udziału w projekcie – 600 osób.

Ilość planowanych do udzielenia dotacji – 525.

Wsparcie dla BO jakie oferowane jest w ramach projektu – coaching – 2 godziny indywidualne , szkolenia i doradztwo – 40 godzin zajęć obligatoryjnych i 20 godzin zajęć grupowych (księgowość, reklama, ICT, marketing, źródła finansowania, negocjacje, obsługa klienta itd.), opracowanie biznesplanu – indywidualne konsultacje, wsparcie pomostowe alternatywne po uzyskaniu dotacji – 8 godzin (rozliczenie dotacji, prawo, finanse, marketing ICT, umiejętności osobiste).

Obszar realizacji projektu – miasto Nowy Sącz, powiat nowosądecki, powiat limanowski, powiat gorlicki

Planowane efekty:

- założenie 525 firm,
- powstanie minimum 544 miejsc pracy dzięki przyznanym dotacjom.

Planowany termin zakończenia – 31.07.2019

Wartość projektu – 18 934 410,00

Wartość projektu – miasto Nowy Sącz - Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości – 4 437 032,00

Realizacja projektu „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w **branży budowlanej** jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy”. Jest on skierowany do uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego dla młodzieży z branży budowlanej w subregionie sądeckim, w obszarze województwa małopolskiego. Wsparcie w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych uzyskają także nauczyciele i nauczycielki przedmiotów zawodowych.

Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów szkół zawodowych w branży budowlanej, dzięki poprawie efektywności kształcenia zawodowego, realizowanego we współpracy z pracodawcami poprzez utworzenie CKZ w WM: nabycie dodatkowych kwalifikacji przez 150 uczniów (K1;M149), dodatkowych kompetencji - 90 uczniów, podniesienie kwalifikacji zawodowych - 15 nauczycieli przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu szkół ponadgimnazjalnych, organizacja 76 staży zawodowych dla uczniów, pomoc stypendialna dla 36 szczególnie uzdolnionych uczniów w zakresie przedmiotów zawodowych; doradztwo zawodowe dla 50 uczniów. UP może brać udział w kilku formach wsparcia.

Wartość projektu – miasto Nowy Sącz - Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości – 1 543 642,00

Realizacja projektu „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w **branży turystyczno-gastronomicznej** jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy”. Jest on skierowany do uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego dla młodzieży z branży turystyczno-gastronomicznej w subregionie sądeckim, w obszarze województwa małopolskiego. Wsparcie w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych uzyskają także nauczyciele i nauczycielki przedmiotów zawodowych.

Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów szkół zawodowych w branży turystyczno-gastronomicznej, dzięki poprawie efektywności kształcenia zawodowego, realizowanego we współpracy z pracodawcami poprzez utworzenie CKZ w WM: nabycie dodatkowych kwalifikacji przez 120 uczniów (K64;M56), dodatkowych kompetencji, podniesienie kwalifikacji zawodowych 30 nauczycieli przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu szkół ponadgimnazjalnych, organizacja 132 staży zawodowych dla uczniów, tworzenie w ZS1, ZS5 warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez wyposażenie/doposażenie/adaptację w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne 8 pracowni, pomoc stypendialna dla 60 szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych, doradztwo zawodowe. Każdy uczestnik projektu może brać udział w kilku formach wsparcia.

Wartość projektu – miasto Nowy Sącz - Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości – 2 728 916,00

Realizacja projektu „Utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych w branży **elektryczno-elektronicznej** jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy”. Jest on skierowany do uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego dla młodzieży z branży elektryczno – elektronicznej, w subregionie sądeckim, w obszarze województwa małopolskiego. Wsparcie w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych uzyskają także nauczyciele i nauczycielki przedmiotów zawodowych.

Celem głównym projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów szkół zawodowych w branży elektryczno - elektronicznej, dzięki poprawie efektywności kształcenia zawodowego realizowanego we współpracy z pracodawcami poprzez utworzenie CKZ w WM: nabycie dodatkowych kwalifikacji przez 205 uczniów (K 2; M 203), dodatkowych kompetencji 200; podniesienie kwalifikacji zawodowych 30 nauczycieli przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu szkół ponadgimnazjalnych, organizacja staży zawodowych dla 250 uczniów; tworzenie w ZPKZ i ZSEM warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez wyposażenie/doposażenie/adaptację w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne 16 pracowni; wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z uczelniami poprzez udział uczniów w 4 kołach naukowych; pomoc stypendialna dla 36 szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych; doradztwo zawodowe dla 100 uczniów, utworzenie 1 Mini Zakładu. Każdy UP może brać udział w kilku formach wsparcia.

Wartość projektu – miasto Nowy Sącz - Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości – 4 813 857,00

Od maja 2018 roku Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości realizuje projekt "Mój szef to ja! II" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 8 Oś Priorytetowa Rynek pracy, Działanie 8.3 Wsparcie na zakładanie działalności gospodarczej, Poddziałanie 8.3.1 Wsparcie na zakładanie działalności gospodarczej w formie dotacji z Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest zwiększenie liczby nowych i trwałych mikroprzedsiębiorstw w subregionie sądeckim

do 14.05.2021 r. poprzez wsparcie 675 osób bezrobotnych i biernych zawodowo w wieku 30 lat i więcej zamieszkujących lub uczących się na terenie powiatu: gorlickiego, limanowskiego, nowosądeckiego, miasta Nowego Sącza zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej, należących do co najmniej jednej z grup: osoby powyżej 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, osoby o niskich kwalifikacjach (tj. z wykształceniem średnim lub niższym - do ISCED3 włącznie), kobiety.

Realizatorami projektu są:

- Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych Sp. z o.o.;
- Miasto Nowy Sącz- Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości;
- Fundacja Rozwoju Regionu Rabka;
- Sądecka Izba Gospodarcza.

Ilość beneficjentów planowanych do udziału w projekcie – 675 osób.

Ilość planowanych do udzielenia dotacji – 585.

Wsparcie dla BO jakie oferowane jest w ramach projektu – coaching – indywidualne , szkolenia i doradztwo –zajęcia grupowe (księgowość, reklama, ICT, marketing, źródła finansowania, negocjacje, obsługa klienta itd.), opracowanie biznesplanu – indywidualne konsultacje, wsparcie pomostowe alternatywne po uzyskaniu dotacji (rozliczenie dotacji, prawo, finanse, marketing ICT, umiejętności osobiste).

Obszar realizacji projektu – miasto Nowy Sącz, powiat nowosądecki, powiat limanowski, powiat gorlicki

Planowane efekty:

- założenie 585 firm;
- powstanie minimum 600 miejsc pracy dzięki przyznanym dotacjom.

Planowany termin zakończenia – 14.05.2021 r.

Wartość projektu – 24 505 600,52

Wartość projektu – miasto Nowy Sącz - Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości – 6 016 042,93

Jednostka realizująca	Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości wraz z partnerami	Termin realizacji	01.09.2016 – 31.07.2019 „Mój szef to ja” (MS) 01.03.2017 – 31.09.2020 „Centra Kompetencji Zawodowych” (CKZ) 15.05.2018 – 14.05.2021 „Mój szef to ja! II” (MS II)
Mierniki realizacji zadania	2.1/ Ilość osób uczestniczących w programach 2.2/ Ilość udzielonych dotacji 2.3/ Ilość stworzonych miejsc pracy 2.4/ Liczba nowych miejsc pracy utworzonych przy wsparciu środków zewnętrznych	1 584 osoby w CKZ, 679 osób w MS i MS II 431 dotacji 21 miejsc poza przedsiębiorcami 21 miejsc poza przedsiębiorcami	

3/ Projekty realizowane przez Sądecką Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.

3.1/ „Program aktywnego włączenia osób niepracujących z Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego”

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z dniem 01.10.2016 r. rozpoczęła realizację projektu partnerskiego pt. „Program aktywnego włączenia osób niepracujących z Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2 Aktywna Integracja – projekty konkursowe.

Lider projektu: Sąddecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Partner projektu: Fundacja Promocji Nauki i Kreatywności

Okres realizacji projektu: 01.10.2016 – 30.09.2019

Wartość projektu: 1 927 543,83 PLN, w tym:

- współfinansowanie Europejskiego Funduszu Społecznego: 1 638 412,25 PLN
- współfinansowanie krajowe z budżetu państwa: 189 927,58 PLN
- wkład własny (rzeczowy w postaci udostępnienia własnych sal szkoleniowych): 99 204,00 PLN

Celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa 100 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego do IX.2019 roku.

Planowane efekty realizacji projektu:

- 100 osób objętych wsparciem,
- min. 90 osób ukończyło szkolenia i uzyskało kwalifikacje,
- min. 22 osoby niepracujące zmieniają status na pracujące,
- min. 15 osób rozpocznie poszukiwanie pracy po zakończeniu udziału w projekcie.

W ramach projektu realizowane są:

- identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestników w celu ustalenia instrumentów wsparcia umożliwiających uzyskanie zatrudnienia;
- wyjazdowe poradnictwo psychospołeczne ukierunkowane na przełamywanie barier w pogłębianiu kompetencji zawodowych i osobistych;
- indywidualne poradnictwo psychologiczne w formie sesji indywidualnych wspierających proces aktywizacji poszczególnych uczestników;
Trening kompetencji i umiejętności społecznych ukierunkowany na odbudowę i podtrzymanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w procesie przeciwstawienia się wykluczeniu społecznemu;
- indywidualne poradnictwo zawodowe służące wyrównywaniu indywidualnych braków w zakresie umiejętności poszukiwania pracy;
Warsztaty zaradności i samodzielności w formie treningu ekonomicznego ukierunkowanego na rozwijanie zaradności osobistej i przygotowanie do życia w środowisku społecznym;
Indywidualne poradnictwo prawno-obywatelskie mające na celu wspieranie osób zagrożonych marginalizacją w zakresie ochrony ich praw poprzez świadczenie konsultingu w zakresie min. ubezpieczeń społecznych i świadczeń socjalnych, własności, spraw mieszkaniowych itp.
- warsztaty robotyki w formie zabawy playful-learning, podczas której będzie można nabyć wiedzę z zakresu kompetencji cyfrowych, elektrotechniki i mechaniki;
- warsztaty szachowe jako element rehabilitacji społecznej;
- kursy zawodowe umożliwiające uzyskanie kwalifikacji zawodowych i zakończone właściwym egzaminem potwierdzającym nabyte kwalifikacje;
- 6-cio miesięczne staże zawodowe umożliwiające nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu;
- 12-sto miesięczne zatrudnienie subsydiowane u pracodawców z terenu Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego.

3.2/ „Aktywizacja społeczno-zawodowa niepracujących mieszkańców Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego”

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z dniem 01.01.2017 r. rozpoczęła realizację projektu pt. „Aktywizacja społeczno-zawodowa niepracujących mieszkańców Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2 Aktywna Integracja – projekty konkursowe.

Okres realizacji projektu: 01.01.2017 – 30.11.2019

Wartość projektu: 1 121 919,58 PLN, w tym:

współfinansowanie Europejskiego Funduszu Społecznego: 953 631,64 PLN

współfinansowanie krajowe z budżetu państwa: 110 327,94 PLN

wkład własny (rzeczowy w postaci udostępnienia własnych sal szkoleniowych): 57 960,00 PLN

Celem projektu jest poprawa warunków oraz wzmocnienie szans na zatrudnienie 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego do końca XI.2019 r.

Planowane efekty realizacji projektu:

60 osób objętych wsparciem,
49 osób ukończyło szkolenia i uzyskało kwalifikacje,
min. 14 osób niepracujących zmieni status na pracujących,
min. 15 osób dokona postępu w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podejmie pracę po zakończeniu udziału w projekcie.

Projekt został tak przemyślany i przygotowany aby każda osoba biorąca w nim udział miała możliwość skorzystania z kompleksowego wsparcia przygotowującego do wejścia na rynek pracy.

W ramach projektu realizowane są:

- identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestników w celu ustalenia instrumentów wsparcia umożliwiających uzyskanie zatrudnienia;
- wyjazdowe poradnictwo psychospołeczne ukierunkowane na przełamywanie barier w pogłębianiu kompetencji zawodowych i osobistych;
- indywidualne poradnictwo psychologiczne w formie sesji indywidualnych wspierających proces aktywizacji poszczególnych uczestników; Trening kompetencji i umiejętności społecznych ukierunkowany na odbudowę i podtrzymanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w procesie przeciwstawienia się wykluczeniu społecznemu;
- indywidualne poradnictwo zawodowe służące wyrównywaniu indywidualnych braków w zakresie umiejętności poszukiwania pracy; Warsztaty zaradności i samodzielności w formie treningu ekonomicznego ukierunkowanego na rozwijanie zaradności osobistej i przygotowanie do życia w środowisku społecznym; Indywidualne poradnictwo prawno-obywatelskie mające na celu wspieranie osób zagrożonych marginalizacją w zakresie ochrony ich praw poprzez świadczenie konsultingu w zakresie m.in. ubezpieczeń społecznych i świadczeń socjalnych, własności, spraw mieszkaniowych itp.
- warsztaty robotyki w formie zabawy playful-learning podczas której będzie można nabyć wiedzę z zakresu kompetencji cyfrowych, elektrotechniki i mechaniki;
- warsztaty szachowe jako element rehabilitacji społecznej;
- kursy zawodowe umożliwiające uzyskanie kwalifikacji zawodowych i zakończone właściwym egzaminem potwierdzającym nabyte kwalifikacje;
- 6-cio miesięczne staże zawodowe umożliwiające nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu;
- 12-sto miesięczne zatrudnienie subsydiowane u pracodawców z terenu Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego.

3.3/ „Droga do sukcesu – kompleksowa aktywizacja niepracujących mieszkańców Nowego Sącza”

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z dniem 01.04.2018 r. rozpoczęła realizację projektu pt. „Droga do sukcesu – kompleksowa aktywizacja niepracujących mieszkańców Nowego Sącza” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2 Aktywna Integracja – projekty konkursowe.

Okres realizacji projektu: 01.04.2018 – 31.03.2020

Wartość projektu: 1 021 107,25 PLN, w tym:

- współfinansowanie Europejskiego Funduszu Społecznego: 867 941,16 PLN
- współfinansowanie krajowe z budżetu państwa: 90 670,09 PLN
- wkład własny (rzeczowy w postaci udostępnienia własnych sal szkoleniowych): 62 496,00 PLN

Celem projektu jest poprawa warunków oraz wzmocnienie szans na zatrudnienie 60 niepracujących mieszkańców Nowego Sącza do końca III.2020 r.

Planowane efekty realizacji projektu:

- 62 osoby objęte wsparciem;
- 61 osób ukończyło szkolenia, a 55 osób uzyskało kwalifikacje w zawodzie (zdało z wynikiem pozytywnym egzamin zewnętrzny);
- min. 15 osób niepracujących zmieni status na pracujących;
min. 21 osób dokona postępu w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podejmie pracę po zakończeniu udziału w projekcie.

Projekt został tak przemyślany i przygotowany aby każda osoba biorąca w nim udział miała możliwość skorzystania z kompleksowego wsparcia przygotowującego do wejścia na rynek pracy.

W ramach projektu realizowane są:

- identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestników w celu ustalenia instrumentów wsparcia umożliwiających uzyskanie zatrudnienia;
- trening kompetencji i umiejętności społecznych ukierunkowany na odbudowę i podtrzymanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w procesie przeciwstawienia się wykluczeniu społecznemu;
- indywidualne poradnictwo zawodowe służące wyrównywaniu indywidualnych braków w zakresie umiejętności poszukiwania pracy;
- warsztaty szachowe jako element rehabilitacji społecznej;
- kursy zawodowe umożliwiające uzyskanie kwalifikacji zawodowych i zakończone właściwym egzaminem potwierdzającym nabyte kwalifikacje;
- 6-miesięczne staże zawodowe umożliwiające nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu;
- 12-miesięczne zatrudnienie subsydiowane u pracodawców z terenu Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego.

3.4/ „Akademia równych szans – wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w gminie Kamionka Wielka”

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. realizuje projekt partnerski pt. „Akademia równych szans – wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w gminie Kamionka Wielka” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 10.1 Rozwój Kształcenia Ogólnego, Poddziałanie 10.1.3 Edukacja w Szkołach Prowadzących Kształcenie Ogólne.

Lider projektu: Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Partnerzy projektu: Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli; Gmina Kamionka Wielka

Okres realizacji projektu: 01.06.2017 r. – 31.05.2019 r.

Wartość projektu: 1 121 880,40 PLN, w tym:

- współfinansowanie Europejskiego Funduszu Społecznego: 1 057 725,40 PLN
- współfinansowanie krajowe z budżetu państwa: 993 570,40 PLN
- wkład własny: 64 155,00 PLN

Celem projektu jest podniesienie kompetencji kluczowych 172 uczniów i uczennic szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest gmina Kamionka Wielka tj. Szkoły Podst. w Zespole Szkół w Mszalnicy, Szkoły Podst. w Jamnicy, Szkoły Podst. w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Mystkowie, Szkoły Podst. w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Królowej Górnej, Szkoły Podst. nr 2 w Kamionce Wielkiej, Gimnazjum Publicznego w Zespole Szkół w Mszalnicy i Gimnazjum Publicznego nr 2 w Kamionce Wielkiej w zakresie matematyki, przedmiotów przyrodniczych, kompetencji informatycznych, porozumiewania się w języku angielskim oraz wzmocnienie szans indywidualnego rozwoju poprzez wzrost kompetencji 70 nauczycieli/ek pracujących w szkołach biorących udział w projekcie oraz zakup sprzętu TIK i pomocy dydaktycznych do tych szkół.

Główną grupą docelową (ostatecznymi odbiorcami wsparcia) w projekcie są:

- 172 uczniów i uczennic szkół podstawowych i gimnazjów objętych wsparciem w projekcie tj. Szkoły Podst. w Zespole Szkół w Mszalnicy, Szkoły Podst. w Jamnicy, Szkoły Podst. w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Mystkowie, Szkoły Podst. w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Królowej Górnej, Szkoły Podst. nr 2 w Kamionce Wielkiej, Gimnazjum Publicznego w Zespole Szkół w Mszalnicy i Gimnazjum Publicznego nr 2 w Kamionce Wielkiej, którzy wykazują deficyty kompetencji kluczowych i trudności w nauce lub wykazują wysokie wyniki w zakresie kluczowych kompetencji i wykazują chęć ich rozwijania;
- 70 nauczycieli i nauczycielek zatrudnionych w szkołach podstawowych i gimnazjach objętych wsparciem w projekcie, którzy są zainteresowani rozwojem kompetencji i umiejętności zawodowych w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, nauczania w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz pracy metodą eksperymentu.

W ramach projektu realizowane są:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki dla uczniów/uczennic szkół podstawowych i gimnazjów objętych wsparciem w projekcie;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z przyrody dla uczniów/uczennic szkół podstawowych objętych wsparciem w projekcie;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z fizyki dla uczniów/uczennic gimnazjum Publicznego w Zespole Szkół w Mszalnicy;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z chemii dla uczniów/uczennic Gimnazjum Publicznego nr 2 w Kamionce Wielkiej;
- stypendia na naukę języka angielskiego dla uczniów/uczennic szkół podstawowych i gimnazjów objętych wsparciem w projekcie, którzy posiadają trudności w nauce języka angielskiego;
- warsztaty wprowadzające w świat programowania dla uczniów/uczennic szkół podstawowych i gimnazjów objętych wsparciem w projekcie, którzy wykazują szczególne uzdolnienia w obszarze kompetencji informatycznych;

- szkolenia dla nauczycieli i nauczycielek zatrudnionych w szkołach podstawowych i gimnazjach objętych wsparciem w projekcie ukierunkowane na rozwój umiejętności zawodowych w dwóch obszarach tematycznych tj.: nauczania w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz pracy metodą eksperymentu, wykorzystania nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- realizację sieci współpracy i samokształcenia, rozwijających umiejętności nauczycieli w obu wymienionych wyżej zakresach.

Dodatkowo projekt przewiduje:

- wyposażenie szkolnych pracowni przyrodniczych szkół objętych wsparciem w projekcie w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych;
- wyposażenie szkolnych pracowni matematycznych szkół objętych wsparciem w projekcie w przyrządy do nauki matematyki;
- zakup sprzętu TIK do szkół objętych wsparciem w projekcie w ramach zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania.

3.5/ „Podniesienie kwalifikacji wśród nowosądeckich Romów”

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w okresie 01.01.2018 – 31.05.2018 realizowała projekt pn. „Podniesienie kwalifikacji wśród nowosądeckich Romów” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.7 Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w szczególnym stopniu zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Okres realizacji projektu: 01.10.2016 – 31.05.2018

Wartość projektu: 515 654,08 PLN, w tym:

współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego: 500 184,08 PLN

wkład własny: 15 470,00 PLN

Celem głównym projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu bezrobotnej społeczności romskiej poprzez integrację społeczno-zawodową niezbędną w zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia. W ramach projektu grupą docelową było 43 bezrobotnych Romów, w wieku produkcyjnym 18-64 lata, zamieszkałych w mieście Nowy Sącz oraz w gminie Łącko. Zadaniem realizowanym w ramach projektu były: indywidualne plany działania, szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej oraz umiejętności społecznych, szkolenia zawodowe oraz staże zawodowe. Efekty realizacji projektu: 13 Romów pracujących po opuszczeniu programu, 43 osoby, u których nastąpiło zwiększenie motywacji do podejmowania rozwoju zawodowego, 43 Romów, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe po zakończeniu projektu oraz którzy zdobyli doświadczenie zawodowe poprzez ukończenie 4 - miesięcznych staży.

3.6/ „Podniesienie kwalifikacji wśród nowosądeckich Romów II”

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. od dnia 01.06.2018 realizuje projekt pn. „Podniesienie kwalifikacji wśród nowosądeckich Romów II” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.7 Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w szczególnym stopniu zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Okres realizacji projektu: 01.06.2018 – 31.03.2020

Wartość projektu: 762 600,00 PLN, w tym:

współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego: 739 722,00 PLN

wkład własny: 22 878,00 PLN

Celem głównym projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu bezrobotnej społeczności romskiej poprzez integrację społeczno-zawodową niezbędną w zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia. W ramach projektu grupą docelową będzie 40 bezrobotnych Romów, w wieku produkcyjnym 18-64 lata, zamieszkałych w mieście Nowy Sącz oraz w gminach Łącko i Grybów. Zadaniemi realizowanymi w ramach projektu są: indywidualne plany działania, szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej oraz umiejętności społecznych, szkolenia zawodowe oraz staże zawodowe. Planowane efekty realizacji projektu: min. 12 Romów pracujących po opuszczeniu programu.

Jednostka realizująca	Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (SARR)	Termin realizacji	3.1/ 01.10.2016 – 30.09.2019 3.2/ 01.01.2017 – 30.11.2019 3.3/ 01.04.2018 – 31.03.2020 3.4/ 01.06.2017 – 31.05.2019 3.5/ 01.06.2017 – 31.05.2018 3.6/ 01.06.2018 – 31.03.2020
Mierniki realizacji zadania	3.1.1/ Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia i podnoszenia kwalifikacji, a także usługami doradczymi i informacją zawodową (IPD)	100 osób	
	3.1.2/ Liczba osób otrzymujących stypendium	100 osób	
	3.1.3/ Liczba osób skierowanych na czasowe zatrudnienie, w tym subsydiowane	22 osoby	
	3.1.4/ Liczba osób skierowanych na staże zawodowe	16 osób	
	3.2.1/ Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia i podnoszenia kwalifikacji, a także usługami doradczymi i informacją zawodową (IPD)	60 osób	
	3.2.2/ Liczba osób otrzymujących stypendium	60 osób	
	3.2.3/ Liczba osób skierowanych na czasowe zatrudnienie, w tym subsydiowane	12 osób	
	3.2.4/ Liczba osób skierowanych na staże zawodowe	10 osób	
	3.3.1/ Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia i podnoszenia kwalifikacji, a także usługami doradczymi i informacją zawodową (IPD)	62 osoby	
	3.3.2/ Liczba osób otrzymujących stypendium	61 osób	
	3.3.3/ Liczba osób skierowanych na czasowe zatrudnienie, w tym subsydiowane	10 osób	
	3.3.4/ Liczba osób skierowanych na staże zawodowe	15 osób	
	3.4.1/ Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	172 osoby	
	3.4.2/ Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	70 osób	
	3.4.3/ Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie TIK w programie	70 osób	

Mierniki realizacji zadania	3.4.4/ Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	5 osób
	3.4.5/ Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	5 osób
	3.4.6/ Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	112 osób
	3.4.7/ Liczba przyznanych świadczeń pieniężnych (stypendiów) na naukę j.ang w szkołach językowych	32 osoby
	3.5.1/ Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia i podnoszenia kwalifikacji, a także usługami doradczymi i informacją zawodową (IPD)	41 osób
	3.5.2/ Liczba osób otrzymujących stypendium	41 osób
	3.5.3/ Liczba osób skierowanych na czasowe zatrudnienie w tym subsydiowane	0
	3.5.4/ Liczba osób skierowanych na staże zawodowe	41 osób
	3.6.1/ Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia i podnoszenia kwalifikacji, a także usługami doradczymi i informacją zawodową (IPD)	20 osób
	3.6.2/ Liczba osób otrzymujących stypendium	20 osób
	3.6.3/ Liczba osób skierowanych na czasowe zatrudnienie w tym subsydiowane	0
	3.6.4/ Liczba osób skierowanych na staże zawodowe	20 osób

4/ Realizacja projektów ukierunkowanych na rozwój aktywnej, przedsiębiorczej i odpowiedzialnej postawy wśród młodzieży.

a) „Włącz myślenie. Postaw na przedsiębiorczość.”.

Celem Projektu jest kształtowanie aktywnej, przedsiębiorczej i odpowiedzialnej postawy wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych z terenu Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego, popularyzacja wiedzy ekonomicznej, promocja lokalnych zasobów i wyróżników Sądeckizny w obszarze przedsiębiorczości, rozwój kompetencji w zakresie autoprezentacji i poszukiwania pracy oraz rozwój umiejętności pracy w zespole. Projekt realizowany wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Nowym Sączu, Wyższą Szkołą Biznesu - NLU w Nowym Sączu, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Sączu, Sądecką Izbą Gospodarczą, Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Środowisk Akademickich „ORION” w Nowym Sączu oraz Hotel Cluster.

W 2018 roku realizowano dwie edycje projektu:

1. VI edycja projektu realizowana w okresie od stycznia do maja 2018 r. pod patronatem Ministerstwa Finansów i Narodowego Banku Polskiego. W projekcie uczestniczyło 300 uczniów z 22 szkół ponadgimnazjalnych z Nowego Sącza oraz powiatu nowosądeckiego. Zrealizowano wykłady z wiedzy ekonomicznej (2 wykłady), moduły ćwiczeniowe (4 moduły, po 3 edycje każdego modułu), spotkania/warsztaty z przedsiębiorcami (21 warsztatów), konkurs pn. „Kreatywność - Innowacyjność - Nowe Technologie - Drogą do Sukcesu” zorganizowany w dwóch kategoriach: Miasto Nowy Sącz oraz powiat nowosądecki, galę podsumowującą projekt - podsumowanie projektu połączone z ogłoszeniem wyników konkursu. W związku z realizacją VI edycji projektu jednostka poniosła koszty: 7 218,67 zł
2. Rozpoczęcie realizacji VII edycji projektu – w grudniu 2018 r. odbyły się dwa wykłady z wiedzy ekonomicznej, w których wzięło udział 148 uczniów. VII edycja realizowana będzie do maja 2019 roku. W 2018 r. poniesiono koszty na VII edycję projektu w wysokości: 4 841,00 zł

b) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach „Programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018” - obszar „Rozwój przedsiębiorczości”.

W ramach ww. obszaru włączono organizacje pozarządowe do realizacji zadań w zakresie kształtowania aktywnej i przedsiębiorczej postawy wśród młodzieży, w tym włączenia pracodawców do tego procesu, popularyzacji lokalnych zasobów i wyróżników w obszarze przedsiębiorczości oraz działań na rzecz budowania współpracy administracji, biznesu i nauki z udziałem uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów. W 2018 roku Prezydent Miasta Nowego Sącza dofinansował dwa projekty z pominięciem otwartego konkursu, w trybie tzw. „małych grantów”. Środki finansowe na wsparcie zadań publicznych zostały przyznane dwóm organizacjom tj. Stowarzyszeniu Dobre na projekt "Zdrowy Produkt Przedsiębiorcy Regionu 2018" oraz Stowarzyszeniu Marka „Sądeckie” na projekt "Przedsiębiorczość - nasze dziedzictwo i przyszłość". Kwota przyznanych dotacji na realizację działań w 2018 r. wyniosła łącznie 10 000,00 zł.

W 2018 r. zabezpieczono środki w budżecie miasta na 2019 rok w obszarze „Rozwój przedsiębiorczości” na realizację zadań w zakresie:

- kształtowania aktywnej i przedsiębiorczej postawy wśród młodzieży, w tym włączenia pracodawców do tego procesu;
- działań na rzecz budowania współpracy administracji, biznesu i nauki z udziałem uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów.

c) Działania w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce

Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych przy współpracy z Sądeckim Urzędem Pracy w Nowym Sączu po raz kolejny włączył się w organizację Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce, mającego na celu promocję przedsiębiorczości wśród młodych ludzi.

Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych oraz Zespołu Szkół Ekonomicznych w Nowym Sączu wzięli udział w specjalnie dla nich przygotowanych „Lekcjach Przedsiębiorczości”. Podczas spotkań młodzież dowiedziała się o działaniach władz Miasta podejmowanych w zakresie wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, jak również poznała zasady uruchomienia i prowadzenia własnej firmy wraz z praktyczną prezentacją Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Uczniowie dowiedzieli się także o różnorodnych formach wsparcia oferowanych przez urząd pracy oraz jak przedsiębiorcom – pracodawcom oraz osobom zakładającym firmę może pomóc ta instytucja.

W praktycznej części spotkania uczniowie poznali procedurę rejestracyjną firmy w ramach tzw. „jednego okienka”. Pracownicy wydziału udostępniili uczniom stanowiska komputerowe, aby mogli oni samodzielnie zarejestrować fikcyjną firmę, a tym samym poznać praktyczne możliwości wykorzystania rejestru publicznego (CEIDG), gdzie rejestrowane są firmy osób fizycznych.

Jednostka realizująca	Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	4.1/ Ilość uczniów uczestniczących w projekcie 4.2/ Liczba wykładów z wiedzy ekonomicznej 4.3/ Liczba warsztatów z przedsiębiorczości i modułów ćwiczeniowych 4.4/ Liczba udzielonych małych grantów 4.5/ Ilość lekcji przedsiębiorczości	448 uczniów 2 wykłady 25 2 granty 2 lekcje	

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 2 ogółem:	20 092 503,12 zł*	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	1 419 012,49 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	10 719 799,77 zł
		Środki zewnętrzne krajowe	1 488 701,40 zł
		Inne: FUNDUSZ PRACY, KFS, PFRON	6 464 989,46 zł

*Nie uwzględniono środków Sądeckiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.

PROGRAM KLUCZOWY NR 3	NOWY SĄCZ MIASTEM OBYWATELSKIM – program na rzecz rozwoju integracji społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego		
CEL GŁÓWNY	Wzmocnienie integracji społecznej, świadomości obywatelskiej i aktywności mieszkańców.		
Jednostka wiodąca	Wydział Edukacji i Wychowania w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Edukacji i Wychowania

I-3.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba osób działających w organizacjach pozarządowych*	Kancelaria w Urzędzie Miasta Nowego Sącza <i>*na podstawie danych zawartych w KRS</i>	ok. 2 445 osób
Ilość złożonych aplikacji o dofinansowanie projektów (z budżetu Miasta Nowego Sącza)**	Kancelaria w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	168 ofert
Liczba projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe (z budżetu Miasta Nowego Sącza)***	Kancelaria w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	122 oferty
Liczba organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Miasta Nowego Sącza	Kancelaria w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	88 organizacji
Liczba osób korzystających z opieki społecznej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	2091 rodzin, w których zamieszkuje 4603 osób
Liczba osób z rodzin zastępczych, objętych poradnictwem i terapią.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu oraz Ośrodek Wsparcia i Terapii Rodzin w Nowym Sączu	W 2018 roku utworzono 3 nowe rodziny zastępcze niezawodowe i 4 spokrewnione rodziny zastępcze. Nie utworzono nowych rodzin zawodowych.

Komentarz:

* Biuro Organizacji Pozarządowych, działające w roku 2018 w ramach Kancelarii w Urzędzie Miasta Nowego Sącza (obecnie Wydział Edukacji i Wychowania), dysponuje bazą adresową 375 organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, stowarzyszeń zwykłych i fundacji). Zgodnie z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym – w Nowym Sączu działają 84 fundacje. Mając na uwadze ustawę o stowarzyszeniach, minimalna liczba osób niezbędnych do założenia stowarzyszenia wynosi 7 osób, zaś w przypadku stowarzyszenia zwykłego minimalna liczba osób wynosi 3 osoby. Liczba członków

fundacji wynosi średnio 6 osób. Biorąc pod uwagę powyższe, minimalna liczba osób działających w organizacjach pozarządowych w Nowym Sączu wynosi ok. 2445 (267 stowarzyszeń x 7 członków = 1869 członków, 84 fundacje x 6 członków=504 członków, 24 stowarzyszenia zwykłe x 3 osoby= 72 członków).

****** Ilość złożonych aplikacji o dofinansowanie projektów wynika z prowadzonej przez Biuro Organizacji Pozarządowych rejestru ofert o realizację zadań publicznych wpływających do Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz danych zwartych w BIP (listy podmiotów ubiegających się o realizację zadań publicznych).

******* Liczba projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe z budżetu Miasta Nowego Sącza opracowana została na podstawie danych opublikowanych w BIP (listy podmiotów, którym przyznano środki z budżetu Miasta Nowego Sącza w postępowaniu konkursowym oraz informacji o projektach grantowych dofinansowanych w trybie tzw. „małego grantu”).

I-3.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 3 w 2018 r.

a. Wzmocnienie oferty Zespołu Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu.

Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu każdego roku realizuje imprezy okolicznościowe w celu integracji dzieci i młodzieży, w swych oddziaływaniach wychowawczych dbamy o wszechstronny rozwój wychowanków. W roku 2018 zorganizowane zostały:

- 1/Turniej Tenisa Stołowego „Bezpieczne Ferie z tenisem stołowym” – celem którego była popularyzacja gry w tenisa stołowego oraz integracja dzieci i młodzieży ze wszystkich świetlic.
- 2/ Kiermasz Wielkanocny „Kolorowa Wielkanoc Oczami Dziecka” - podczas zajęć wychowawcy wraz z dziećmi przygotowali ozdoby wielkanocne, które przeznaczili na kiermasz, datki uzyskane podczas niego zostały przekazane na system motywacyjny dla najbardziej zaangażowanych wychowanków. Przy kiermaszu współpracowaliśmy z Katolickim Stowarzyszeniem „Civitas Christiana” oraz Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu – Miasteczkiem Galicyjskim.
- 3/ Przegląd Talentów – organizowany w ramach integracji wychowanków i ich rodzin, celem było zachęcenie rodziców do współpracy z Zespołem Świetlic Środowiskowych.
- 4/ Dzień Polski – OBCHODY DNIA POLSKI ZWIĄZANE Z 100 ROCZNICĄ ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI – warsztaty poznawczo – kulinarne, mające na celu rozbudzenie patriotyzmu, polskości, nauki, dobrej zabawy i prezentacji skrywanych umiejętności.
- 5/ Spotkanie Bożonarodzeniowe u Prezydenta Miasta Ludomira Handzla, połączone z występem dzieci i rozdaniem paczek mikołajkowych, wspólne kolędowanie.
- 6/ Jasełka w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nawojowskiej.
- 7/ Realizacja programu akcji „Bezpieczne Ferie 2018” i „Bezpieczne Wakacje 2018” – współpraca z Zarządami Osiedli oraz społecznościami lokalnymi (15 osiedli, na których znajdują się świetlice środowiskowe).
- 8/ Kartki wielkanocne oraz bożonarodzeniowe dla „Sądeckiego Hospicjum”- przedsięwzięcie miało na celu kształtować wśród dzieci postawę otwartości, niesienia pomocy potrzebującym, a także wykorzystać język sztuki do wyrażania pozytywnych uczuć.
- 9/ Udział wychowanków z 15 świetlic w Starosądeckiej Akademii Świętości prowadzonej przez Diecezjalne Centrum Pielgrzymowania w Starym Sączu.
- 10/Przygotowanie dwa razy w roku prelekcji ze Strażą Miejską na temat bezpieczeństwa na drodze i podczas zabaw, smogu, odpowiedzialności właścicieli psów, bezpiecznego korzystania z telefonów, segregacji odpadów itd. Przygotowanie konkursu na rzeźbę z recyklingu.
- 11/ Przygotowanie konkursu plastycznego „Najpiękniejsza pisanka” oraz Konkursu Fotograficznego „Śladami Niepodległości 1914-1918” we współpracy z Katolickim Stowarzyszeniem „Civitas Christiana” oraz Krynickim Towarzystwem Fotograficznym.
- 12/ Pomoc w organizacji Festynów i Pikników Osiedlowych – osiedla „Szujskiego”, „Chruślice”, „Falkowa”, „Wólki”.
- 13/Organizacja warsztatów krawieckich pn. „Bezpieczni na drodze” oraz „Bezpiecznie na rolkach, rowerze, deskorolce” – projektowanie i szycie worków-plecaków z odblaskami, połączonych z warsztatami edukacyjno – profilaktycznymi zwiększającymi bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów na drodze.
- 14/ Organizacja warsztatów ceramicznych z instruktorem z Pałacu Młodzieży w świetlicy środowiskowej „Barskie” oraz Klub „Kotłownia”.
- 15/ Pomoc w organizacji Pikniku Miejskiego Przedszkola nr 4 z oddziałami integracyjnymi.
- 16/ Organizacja akcji charytatywnej „Nakrętka dla Kubusia” – zaangażowanie wychowanków i ich rodzin do wspólnej zbiórki nakrętek.
- 17/ Udział w licznych konkursach plastycznych: „Literacka hulajnoga”, „Żonkilowa kartka”, „Woda na wesoło – czyli tradycja Śmigusa Dyngusa” oraz XII Przegląd Działań artystycznych „Pod skrzydłami anioła” – Moja karta Bożonarodzeniowa organizowana przez Pałac Młodzieży.

Jednostka realizująca	Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1-17/ liczba uczestników organizowanych wydarzeń, spotkań, zajęć	1/ Udział około 50 osób 2/ Udział około 100 osób 3/ Udział około 80 osób 4/ Udział około 80 osób 5/ Udział około 140 osób 6/ Udział około 30 osób 7/ Udział około 1800 osób 8/ Przygotowano łącznie 500 kartek 9/ Udział około 90 osób 10/ Udział około 100 osób 11/ Udział około 120 osób 12/ Pomoc 5 osiedlom w organizacji 13/Udział około 30 osób 14/Udział około 40 osób 15/Zaangażowanie 5 wychowawców 16/Udział 15 świetlic środowiskowych 17/ Przygotowano około 70 prac	

b. Wzmocnienie funkcjonowania Biura Obsługi Organizacji Pozarządowych (BOP).

1/ Udostępnienie organizacjom pozarządowym 3 **pomieszczeń**, w ramach których stworzono NGO możliwość:

- prowadzenia spotkań i szkoleń;
- korzystania z urządzeń biurowych;
- upowszechniania materiałów informacyjnych dotyczących własnej działalności (ulotki, plakaty);
- dostępu do szafek organizacyjnych.

W okresie do 31 grudnia 2018 roku umowę na korzystanie z pomieszczeń Biura Organizacji Pozarządowych podpisało 5 organizacji. W wymienionym okresie z pomieszczeń BOP skorzystało 10 organizacji.

2/ Poradnictwo dla organizacji pozarządowych.

Biuro Organizacji Pozarządowych wspierało organizacje pozarządowe poprzez różnorodne formy współpracy o charakterze niefinansowym, a w szczególności:

- a. doradztwa w zakresie zakładania, funkcjonowania oraz rozwiązywania organizacji pozarządowych;
- b. doradztwa w zakresie możliwości pozyskania środków finansowych na działalność organizacji pozarządowych ze źródeł zewnętrznych, w tym wspólnotowych;
- c. doradztwa w zakresie konstruowania wniosków ofertowych, sposobu realizacji zleconych zadań oraz rozliczenia przekazanej dotacji;
- d. doradztwa w zakresie nawiązywania kontaktów z zagranicą, w tym poszukiwania partnerów do projektów o charakterze międzynarodowym w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych Nowego Sącza;
- e. doradztwa w zakresie organizacji wolontariatu oraz pozyskiwania wolontariuszy do współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 udzielonych zostało 75 godzin porad z powyżej podanego zakresu.

3/ Nowosądeckie Forum Organizacji Pozarządowych.

18 września 2018 r. odbyło się IX Nowosądeckie Forum Organizacji Pozarządowych, w którym uczestniczyło ponad 100 organizacji pozarządowych działających na terenie Nowego Sącza. Rozpoczął je uroczysty przemarsz z deptaku u zbiegu ulic Jagiellońskiej i Kościuszki do ratusza. Podczas forum wręczona została Nagroda Prezydenta Miasta Nowego Sącza dla wyróżniającej się organizacji pozarządowej, którą został Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska - Hufiec ZHP Nowy Sącz. Z rąk ówczesnego zastępcy prezydenta miasta – p. Wojciecha Piecha nagrodę odebrała zastępca komendanta hufca ds. organizacyjnych hm. Halina Śliżewska-Ściórka. Podczas forum zostały wygłoszone wykłady przez przedstawicieli dwóch organizacji: Maria Lorek z ZHP opowiadała, jak Związek Harcerstwa Polskiego wychowywał nowosądeckie pokolenia młodzieży, natomiast prezes Stowarzyszenia Sądecki Elektryk Marek Ryglewicz przybliżył działalność prowadzonego przez siebie stowarzyszenia. Przedstawił ucznia Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Nowym Sączu, który uczestniczył w Rejsie Niepodległości. Odbył się również koncert w wykonaniu Mirosława Witkowskiego - wokalisty znanego między innymi z występów w telewizyjnych show muzycznych: "Szansa na sukces", "X-Factor" oraz "The Voice of Poland". Forum towarzyszyła wystawa fotograficzna prezentująca działalność lokalnych organizacji pozarządowych.

4/ Organizacja wystawy prezentującej działalność sądeckich NGO's

Przygotowana została wystawa promująca sądeckie NGO. Jednym z elementów zorganizowanego w Ratuszu Forum Organizacji Pozarządowych w dniu 18 września 2018 r. była wystawa zdjęć poświęconych działalności Nowosądeckich Organizacji Pozarządowych. W 2018 r. plansze zostały zaktualizowane i przedstawiono działalność kolejnych organizacji pozarządowych działających na terenie Nowego Sącza. Wystawa znajdowała się do końca 2018 r. w budynku Biura Organizacji Pozarządowych i pozwalała na promowanie przez Miasto działalności organizacji.

5/ Warsztaty organizowane w pomieszczeniach BOP.

W dniach 24 maja i 11 października 2018 r. Biuro Organizacji Pozarządowych odwiedziła grupa studentów z Europy Wschodniej. Przebywali oni w Nowym Sączu w ramach Study Tours to Poland. Są to wizyty studyjne, w trakcie których poznają Polskę, spotykają się z przedstawicielami samorządów, organizacji pozarządowych, firm i instytucji kultury.

6/ Szkolenia

- 28 maja 2018 r. w Biurze Organizacji Pozarządowych odbyło się szkolenie dla organizacji pozarządowych pn. „Daj się polubić! Media Społecznościowe dla NGO”. W programie szkolenia znalazły się m.in. przykłady inspirujących działań prowadzonych przez organizacje pozarządowe, cele działań promocyjnych, odbiorcy komunikatów i kanały docierania do odbiorcy, zakładanie strony na Facebooku krok po kroku i tworzenie treści do publikacji, inne niż Facebook kanały komunikacji z odbiorcami i przykłady dobrych praktyk. Szkolenie poprowadził Marcin Gołębek, certyfikowany specjalista ds. marketingu internetowego, pomysłodawca i organizator wielu projektów edukacyjnych z zakresu nowych technologii i marketingu dla organizacji pozarządowych, doradca i trener współpracujący z kluczowymi organizacjami trzeciego sektora w Polsce. Szkolenie skierowane było głównie do podmiotów trzeciego sektora, które nie mają jeszcze swojej strony internetowej lub nie są widoczne w mediach społecznościowych, a także dla tych, które napotykały trudności podczas próby zaistnienia w Internecie lub chciałyby rozwinąć swoją wiedzę w tej tematyce.

- W dniach 9 i 22 listopada 2018 r. w Biurze Organizacji Pozarządowych przy ul. Nawojowskiej 17a w Nowym Sączu, zorganizowane zostały szkolenia w formie warsztatów studium przypadku pt. „Nowe druki ofert i sprawozdań w zakresie zlecania organizacjom pozarządowym zadań publicznych”. Powodem organizacji szkolenia była nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz nowe przepisy wykonawcze. W szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych z Nowego Sącza. Każde ze szkoleń zostało podzielone na dwie części – w pierwszej z nich omówiono nowy wzór oferty – dokonano analizy porównawczej nowego Rozporządzenia z obowiązującym dotychczas, przedstawiono nowe obowiązki dla Zleceniobiorcy oraz dodatkowe elementy elastyczności wynikające z umowy o realizację zadania publicznego. Skupiono się ponadto na rozwiązywaniu kwestii problemowych. Część drugą szkolenia poświęcono na przygotowanie sprawozdania z realizacji zadania publicznego – przeanalizowano nowy wzór sprawozdania w odniesieniu do wersji poprzedniej, przedstawiono zasady rozliczania dotacji oraz najczęściej popełniane błędy w sprawozdaniach. Realizatorem warsztatów było stowarzyszenie HUMANEO z Nowego Sącza. Prowadziła je Beata Budzik – coach i trener organizacji pozarządowych, od 2010 r. prezes Małopolskiego Towarzystwa Oświatowego w Nowym Sączu, autor i koordynator projektów i programów edukacyjnych.

7/ Opracowanie i dystrybucja Newslettera BOP.

W 2018 r. ukazały się trzy numery. W sumie opublikowanych zostało już 9 numerów newslettera. Zaprezentowane zostały w nich informacje o istotnych kwestiach związanych z funkcjonowaniem NGO, ważnych terminach oraz trwających konkursach grantowych. Organizacje pozarządowe relacjonowały w nich wydarzenia z działalności swoich organizacji – osiągnięcia efekty zrealizowanych projektów, opisy ciekawych ludzi, pomysłów, inicjatyw. Dzięki nadsyłaniu przez organizacje sądeckie informacji o własnej działalności do Biura Organizacji stają się one jego współautorami.

8/ Centrum Sądeckiego Seniora

W 2018 roku w ramach Modułu II – „Programu Senior+ edycja 2018”, funkcjonuje Klub Senior+ pn. „Centrum Sądeckiego Seniora” przy ul. Szwedzkiej 2. Liczba miejsc w placówce wynosi 30. Chęć udziału w zajęciach do grudnia zadeklarowało 446 osób, co przekłada się na wysoką frekwencję w poszczególnych miesiącach. Centrum funkcjonuje 5 dni w tygodniu od 10:00 do 18:00, jest miejscem spotkań osób samotnych, osób posiadających kartę Seniora oraz pełni funkcję koordynacji działań na rzecz aktywizacji ludzi starszych. Głównym celem Centrum Sądeckiego Seniora jest przeciwdziałanie zjawisku nagłego wycofania się seniorów z życia społecznego, kulturalnego i towarzyskiego. Centrum wpływa na ich aktywizację i udział w życiu społecznym oraz na utrzymanie sprawności fizycznej.

Koszt realizacji zadania: 174 240,06 zł. (w tym 69 696,02 zł. środki zewnętrzne krajowe)

Jednostka realizująca	Zespół stanowisk ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i polityki senioralnej	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba pomieszczeń przeznaczonych na działalność NGO	3 pomieszczenia	
	Liczba udzielonych porad dla NGO	75 porad	
	Liczba szkoleń i Forum Organizacji Pozarządowych	3 spotkania	
	Liczba nagród dla wyróżniającej się NGO	1 nagroda	

c. Wzmocnienie systemu konsultacji społecznych – ogólnodostępnych i środowiskowych (poprzez stronę internetową oraz spotkania z różnymi grupami środowiskowymi).

1/ W nawiązaniu do zapisów Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020+, realizacja budżetu obywatelskiego stanowi ważny element procesu konsultacji poprzez zwiększenie partycypacji obywatelskiej w zakresie planowania budżetowego. W 2018 roku przeprowadzono czwartą edycję Budżetu Obywatelskiego Miasta Nowego Sącza, w ramach której zgłoszone zostały 43 projekty, z czego pozytywnie zweryfikowanych zostało 39 projektów. Do realizacji mieszkańcy wybrali następujące zadania:

Zadania ogólnomiejskie:

- Zadanie pod nazwą: „Sandecja to My!”, na kwotę 400 000,00 zł.

Zadania dzielnicowe:

- Dzielnica I - Zadanie pod nazwą: „Aby w Nowym Sączu chciało się żyć”, na kwotę 400 000,00 zł.
- Dzielnica II - Zadanie pod nazwą: „Montaż oświetlenia oraz zakup i montaż kontenerów szatniowo-socjalnych na stadionie MOSIR „Piątkowa” przy ul. Lwowskiej” - na kwotę 400 000,00 zł;
- Dzielnica III- Zadanie pod nazwą: „Terapia, edukacja, wychowanie przez prace w ogrodach i ścieżkach zmysłów”, na kwotę 400 000,00 zł.
- Dzielnica IV- Zadanie pod nazwą: „Nowoczesna Infrastruktura Miejska – Przyjazna Wszystkim Mieszkańcom”, na kwotę 400 000,00 zł.

Budżet obywatelski, zwany również partycypacyjnym, jest demokratycznym procesem, w ramach którego mieszkańcy współdecydują o wydatkach publicznych w mieście w perspektywie kolejnego roku budżetowego. Budżet obywatelski przyczynia się do tworzenia w Nowym Sączu pozytywnego klimatu dla wspólnej realizacji prospołecznych projektów, przynoszących korzyść wszystkim mieszkańcom.

2/ Przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miasta Nowego Sącza w sprawie programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 r. Celem konsultacji jest poznanie opinii Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie projektu uchwały Rady Miasta Nowego Sącza w sprawie rocznego programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019. Konsultacje przeprowadzone były w formie:

- konsultacji pisemnych poprzez wyrażenia opinii i złożenia uwag do projektu konsultowanego aktu prawnego, za pomocą kart konsultacyjnych przygotowanych przez Kancelarię - Biuro Organizacji Pozarządowych, opieczetowanych okrągłą pieczęcią Urzędu Miasta Nowego Sącza,
- konsultacji pisemnych poprzez zamieszczenie projektu konsultowanego aktu, na portalu www.nowysacz.pl i www.konsultacje.nowysacz.pl oraz udostępnienie podmiotom biorącym udział w konsultacjach forum internetowego na zgłaszanie uwag,
- otwartego spotkania z udziałem przedstawicieli sektora pozarządowego, które odbyło się w dniu 17 października 2018 r., w sali reprezentacyjnej im. Stanisława Małachowskiego, w budynku sądeckiego Ratusza.

Jednostka realizująca	Kancelaria w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r. 1/ Proces realizacji budżetu obywatelskiego- 2018 rok 2/ 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Ilość zgłoszonych projektów w ramach IV edycji budżetu obywatelskiego Nowego Sącza na rok 2019	43	
	Ilość projektów poddanych pod głosowanie	39	
	Ilość mieszkańców biorących udział w głosowaniu	7903	
	Środki finansowe przeznaczone na realizację zadania publicznego w ramach budżetu obywatelskiego	2 000 000 zł	
	Liczba przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych/ otwartych debat publicznych/warsztatów	1	
	Liczba uczestników przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych/otwartych debat publicznych/warsztatów	140	

d. Kontynuacja likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej finansowanych ze środków PFRON przekazywanych algorytmem powiatom.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej finansowane ze środków PFRON będących w dyspozycji Prezydenta w 2018 roku wydatkowano na dofinansowanie:

- 244 osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na kwotę 224 811 zł;
- 54 osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na kwotę 267 110 zł;
- 487 osobom niepełnosprawnym zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w kwocie 466 881 zł;
- kosztów działalności 2 warsztatów terapii zajęciowej dla 65 uczestników w kwocie 1 078 740 zł;
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki organizowanych przez stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych, w których uczestniczyło ok. 704 osób niepełnosprawnych na kwotę 56 394 zł.

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej w 2018 r. wydatkowano środki PFRON na:

- zwrot pracodawcom kosztów wyposażenia 2 stanowisk pracy w kwocie 50 000 zł;

- sfinansowanie przygotowania zawodowego i staży realizowanych przez SUP dla 1 osoby niepełnosprawnej w kwocie 7 793 zł.;
- 1 przedsiębiorca uzyskał zwrot kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w kwocie 3 840 zł.

Ponadto realizowaliśmy:

- „Program wyrównywania różnic między regionami III” – głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2018 roku w ramach likwidacji barier transportowych dofinansowano ze środków PFRON zakup busa przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Nawojowskiej 159A w kwocie 80 000 zł. (śr. z budżetu Miasta 79 374,51 zł), likwidacji barier architektonicznych, dofinansowano zakup transportera schodowego w kwocie 4 770 zł (śr. z budżetu Miasta 11 130 zł.). W ramach powyższej umowy w trakcie realizacji pozostają projekty dot. likwidacji barier architektonicznych w Zespole Szkół nr 5 Specjalnych przy ul. Magazynowej (łącznie kwota 62 686,80 zł.) oraz w budynku Pałacu Młodzieży (łącznie kwota 453 944,52 zł.).
- Program Aktywny Samorząd – celem głównym programu jest zmniejszenie barier dotyczących osoby niepełnosprawnej w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji. W 2018 roku na realizację dofinansowań w ramach programu „Aktywny Samorząd” Miasto otrzymało z PFRON 183 642,23 zł na realizację następujących zadań:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

- 1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
 - b) Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.
- 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
 - b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
- 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
 - d) Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.
- 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na koniec 2018 roku dofinansowaniem w ramach programu objętych zostało 35 osób na łączną kwotę 85 660 zł.

W ramach umowy zawartej z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego na dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji pozyskano środki PFRON w wysokości 19.688,75 zł. na modernizację windy osobowej do przewozu osób niepełnosprawnych w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Sączu przy ul. Nawojowskiej 159. Całkowity koszt robót wyniósł 42.552,- zł. w tym udział Miasta 22.863,25 zł.

Jednostka realizująca	Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej – Referat ds. Osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba umów dot. „Programu wyrównywania różnic między regionami III”	244 osoby	

Mierniki realizacji zadania	Liczba osób które otrzymały dofinansowanie na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych	37 osób
	Liczba osób które otrzymały dofinansowanie na sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	487 osób
	Zwrot kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	2 warsztaty dla 65 osób
	Liczba osób korzystających z dofinansowania z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki organizowanych przez stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych	ok. 704 osoby
	Liczba zwrotów kosztów wyposażenia stanowisk pracy	2 stanowiska
	Sfinansowanie przygotowania zawodowego i staży realizowanych przez SUP	1 osoba
	Liczba zwrotu kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu	1 osoba
	Liczba osób objętych dofinansowaniem w ramach programu „Aktywny Samorząd”	35 osób
	Liczba umów dot. „Programu wyrównywania różnic między regionami III”	4 projekty

e. Wzmocnienie działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ukierunkowanych na pomoc rodzinie i budowę społeczeństwa obywatelskiego.

1/ Wolontariat – Działania Lokalnego Centrum Wolontariatu przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

1.1/ Promocja i rozwój wolontariatu na rzecz członków lokalnych społeczności - w ramach działalności Lokalnego Centrum Wolontariatu przy MOPS Nowy Sącz odbyły się 2 szkolenia dla wolontariuszy pn. „ABC Wolontariatu” dla uczniów liceum i gimnazjum. Prowadzone było Biuro Pośrednictwa Wolontariatu. Odbywała się dystrybucja plakatów i ulotek promujących wolontariat. Prowadzenie strony internetowej dotyczącej wolontariatu. Zorganizowano spotkanie integracyjne (ognisko) i Dzień Wolontariusza.

1.2/ Rozwijanie i wspieranie idei wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia - objęcie pomocą wolontariuszy dzieci wymagających pomocy w nauczaniu (korepetycje). Pomoc wolontariuszy w organizacji zajęć w Zespole Świetlic Środowiskowych – nauka aktywnego spędzania czasu wolnego, przekazywanie pozytywnych wzorców zachowań. Wsparcie działań akcyjnych przez wolontariuszy na rzecz dzieci i młodzieży: „Zostań św. Mikołajem z Mariposa Med.-Spa”, „Turniej Sportowy” oraz „Majówka” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym.

2/ Organizowanie Społeczności Lokalnej - Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Tworzenie sieci podmiotów współpracujących na rzecz środowiska lokalnego, w tym: edukowanie, aktywizowanie i animowanie przedstawicieli instytucji i organizacji, mieszkańców społeczności lokalnych (w szczególności społeczności lokalnych zagrożonych wykluczeniem społecznym), przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych. W ramach środowiskowej metody pracy socjalnej modelem Organizowania Społeczności Lokalnej realizowano działania animujące w środowiskach zagrożonych wykluczeniem społecznym wśród mieszkańców budynków socjalnych na osiedlu Kaduk. Celem działań było zwiększenie udziału członków społeczności w jej życiu, ożywienie

i aktywizacja, poprawa komunikacji między członkami grupy i w społeczności lokalnej, pomiędzy instytucjami. Nawiązanie współpracy między instytucjami, odpowiedzialnymi za społeczność lokalną, wykorzystanie potencjału twórczego jednostek i grup w celu uzyskania zmiany. Pomoc w utworzeniu mieszkańcom – Klubu Seniora przy Grodzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej na os. Millenium oraz współpraca przy organizacji spotkań seniorów na os. Kaduk.

3/ Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie

3.1/ Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy w rodzinie - w ramach realizacji zadania Zespół Interdyscyplinarny działający w MOPS przeprowadził kampanię informacyjno-edukacyjną polegającą na dystrybucji i kolportażu plakatów i ulotek „Przerwij przemoc w rodzinie” oraz dystrybucji informatorów „Przemoc kradzież życia”. Materiały zostały przekazane: szkołom, placówkom ochrony zdrowia, policji, jednostkom pomocy społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjom pozarządowym. Kontynuowano współpracę z Parafiami Kościoła Katolickiego na terenie Miasta Nowego Sącza.

3.2/ Kompleksowa pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym realizacja procedury „Niebieska Karta” - kompleksową pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie zapewniły działania Zespołu Interdyscyplinarnego i powołanych grup roboczych. W minionym roku odbyły się posiedzenia Zespołu. Utworzone grupy robocze złożone ze specjalistów wywodzących się z instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie działały w oparciu o przyjęty „Standard pracy grupy roboczej” jako narzędzia pomocnego w realizacji procedury „Niebieskie Karty”. MOPS realizował zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Punkt Wsparcia i Konsultacji dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (świadczy pomoc psychologiczną, prawną i socjalną);
- prowadzono działania informacyjno-edukacyjne.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie na terenie miasta Nowego Sącza (MOPS, KMP, KRPA, SOIK, Sąd, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OWiTR, Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Służba Zdrowia, TPD).

4/ Realizacja Projektów

4.1/ Realizacja projektu konkursowego „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020, 9 Osi Priorytetowej Region Spójny Społecznie, Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja wsparcia indywidualnego i grupowego dla 78 osób, w tym dla 40 osób w ramach Klubu Integracji Społecznej utworzonego w ramach projektu konkursowego „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza” realizowanego w ramach RPO WM na lata 2014 – 2020 oraz 38 osób w ramach Centrum Wsparcia Społecznego. Zrealizowano dla 3 osób kursy kwalifikacji zawodowych: magazynier z obsługą wózków widłowych, kosmetologia, zrealizowano staże dla 7 osób w ramach Klubu Integracji Społecznej, a dla 9 osób w ramach Centrum Wsparcia Społecznego zgodnie z ich indywidualną identyfikacją potrzeb i potencjałów, finansowane ze środków przeznaczonych na realizację projektu konkursowego „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Zrealizowano wspólnie z Sądeckim Urzędem Pracy – Programu Aktywizacja i Integracja dla 4 osób/uczestników projektu w ramach projektu konkursowego „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Realizacja działań w ramach Klubu Integracji Społecznej oraz wdrożenie systemu świadczenia usług reintegracji w postaci - Centrum Wsparcia Społecznego w ramach projektu konkursowego „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza”.

4.2/ Realizacja projektu „Skuteczna i profesjonalna pomoc społeczna w Mieście Nowy Sącz” realizowanego w ramach Osi priorytetowej II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest oddzielenie pracy socjalnej od usług i świadczeń oraz utworzenie Punktu I kontaktu w Dziale Pomocy Środowiskowej - Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu. W ramach projektu dokonano przeszkolenia pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz pracowników administracyjnych (łącznie 56 osób) Działu pomocy środowiskowej. Dodatkowo dokonano przystosowania Ośrodka, wyposażenia w sprzęt biurowy, komputerowy umożliwiający wdrażanie zmian, tym samym podniesienie standardów pracy, świadczonych usług.

4.3/ Realizacja projektu „Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Mieście Nowy Sącz” w roku 2018: MOPS przejął w trwały zarząd budynek przy ul. Jagiellońskiej 37 oraz ogłosił procedurę zamówień publicznych i podpisał umowę na „Opracowanie pełnobrańzowej dokumentacji projektowo kosztorysowej oraz sprawowanie nadzoru autorskiego dla zadania: pn. „Adaptacja budynku przy ul. Jagiellońskiej 37 w Nowym Sączu oraz części podwórka pod kątem przystosowania dla osób niesamodzielnych niepełnosprawnych i utworzenia

Dziennego Domu Seniora w Mieście Nowy Sącz”. W m-cu listopad 2018 roku, uzyskano z Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia robót budowlanych pierwszego etapu dotyczących „Adaptacji budynku przy ul. Jagiellońskiej 37 w Nowym Sączu oraz części podwórka pod kątem przystosowania dla osób niesamodzielnych niepełnosprawnych i utworzeniem Dziennego Domu Seniora w mieście Nowy Sącz”. W grudniu 2018 roku przeprowadzono procedurę, wyłoniono wykonawcę oraz podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych pierwszego etapu. Ponadto uzyskano zatwierdzenie projektu budowlanego i uzyskano pozwolenie na budowę na drugi etap. Sporządzono procedurę przetargową dotyczącą realizacji adaptacji i przebudowy budynku - drugiego etapu.

4.4/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu jako partner zadania publicznego „Partnerstwa przeciw wykluczeniu społecznemu – profesjonalne formy pomocy ze szczególną rolą zatrudnienia socjalnego. Edycja 2018” współfinansowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – nowy wymiar 2020”, którego liderem jest Stowarzyszenie STOPIL – Centrum Integracji Społecznej w Nowym Sączu zorganizował i przeprowadził dla 2 osób/uczestników projektu prace społecznie – użyteczne, w wymiarze 40 godzin w m-cu, przez okres 2 m-cy dla jednej osoby jako pracownicy prac porządkowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz Małopolskie Towarzystwo Oświatowe w Nowym Sączu. Do CIS STOPIL są kierowane osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia, niepełnosprawności lub odbycia kary pozbawienia wolności w zakładzie karnym. Podjęte działania w ramach reintegracji społeczno - zawodowej dla grup w CIS STOPIL mają na celu ponowne włączenie ich do udziału w życiu społecznym, nabyciu kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy oraz uniezależnienia od systemu pomocy społecznej. Proces ten pozwala na częściowe usamodzielnienie życiowe.

Dodatkowo Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kierował osoby wymagające reintegracji społeczno – zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym do udziału w procesie do Centrum Integracji Społecznej w Nowym Sączu poza projektem, w ramach współpracy opartej na zawartym Porozumieniu.

Jednostka realizująca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Termin realizacji	2018r.
Mierniki realizacji zadania	1.1 / liczba wypracowanych godzin przez wolontariuszy	2016	godzin
	1.2 / liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem wolontariuszy oraz liczba osób starszych objęta wsparciem wolontariuszy	23 dzieci/młodzież, 6 os. starszych	
	2/ liczba utworzonych Klubów Seniora	1 Klub Seniora	
	3.1/ liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych	30 plakatów, 240 ulotek, 30 informatorów	
	3.2.1/ liczba osób objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego	116 osób	
	3.2.2/ liczba udzielonych porad prawnych, psychologicznych, socjalnych	69 porad prawnych, 21 psychologicznych, 4 socjalnych	
	4.1/ liczba osób objętych wsparciem kompleksowy, wynikającym z indywidualnej identyfikacji potrzeb i potencjałów każdej z osób	78 osób	
	4.2/ liczba pracowników objętych wsparciem w zakresie szkoleń służących podniesieniu kompetencji zawodowych	456 osób	
	4.3/ liczba budynków przeznaczonych do pełnienia funkcji Dziennego Domu Seniora	1 budynek	
	4.4/ liczba osób dla których przeprowadzono prace społecznie – użyteczne	2 osoby	

f. Wzmocnienie funkcjonowania Sąddeckiego Urzędu Pracy.

Realizacja podstawowych usług rynku pracy i instrumentów rynku pracy oraz dodatkowych działań aktywizujących dla osób zarejestrowanych za 2018 rok przedstawia się następująco:

Pośrednictwo pracy - zadania w zakresie pośrednictwa pracy obejmowały m.in. gromadzenie informacji o możliwościach zatrudnienia, pozyskiwanie wolnych miejsc pracy, prowadzenie bazy pracodawców, kierowanie do pracy, udział w targach, konferencjach, organizowanie giełd pracy i spotkań z pracodawcami, świadczenie usług w ramach EURES, współpraca z podmiotami zewnętrznymi.

W 2018 roku:

- pracę za pośrednictwem urzędu podjęło 1 002 osoby, w tym pracę subsydiowaną 588 osób;
- ogółem pozyskano 2 460 ofert pracy, w tym 2 017 ofert pracy niesubsydiowanej;
- przyjęto 550 ofert na ponad 4 100 miejsc pracy w ramach EURES;
- przeprowadzono 346 wizyt u pracodawców, w trakcie których pozyskano 393 oferty pracy;
- zorganizowano 3 giełdy pracy na łączną liczbę 35 miejsc pracy, w których uczestniczyło 45 osób.

Poradnictwo zawodowe - celem usług świadczonych w ramach poradnictwa zawodowego było udzielanie pomocy w planowaniu rozwoju zawodowego m.in. poprzez określanie predyspozycji zawodowych, pomoc w rozwiązywaniu problemu zawodowego, czy też podejmowaniu decyzji zawodowej.

W 2018 roku:

- poradnictwem zawodowym indywidualnym objęto 868 osób;
- poradnictwem zawodowym grupowym objęto 151 osób;
- udzielono indywidualnej informacji zawodowej 1 936 osobom;
- udzielono informacji grupowej zawodowej 661 osobom.

Szkolenia - celem usługi organizacji szkoleń było świadczenie pomocy osobom uprawnionym w celu uzupełnienia lub podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji lub umiejętności zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W 2018 roku:

- skierowano na szkolenia grupowe – 10 osób;
- szkolenia indywidualne – 29 osób.

Staże - staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

W 2018 roku skierowano do odbycia stażu 221 osób.

Prace interwencyjne - oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę z częściowym dofinansowaniem pracodawcy wynagrodzenia przez urząd pracy.

W 2018 roku:

- liczba utworzonych miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych wyniosła 61;
- do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych skierowano 84 osoby.

Roboty publiczne - oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W 2018 roku:

- liczba utworzonych miejsc pracy w ramach robót publicznych wyniosła 20;
- do zatrudnienia w ramach robót publicznych skierowano 23 osoby.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - to pomoc finansowa udzielana przez Sądecki Urząd Pracy w związku z utworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanej osoby bezrobotnej przez okres 24 miesięcy.

W 2018 roku:

- w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzono 27 nowych miejsc pracy dla skierowanych bezrobotnych, w tym 12 w handlu, 14 w usługach, 1 w produkcji;
- do zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowano 49 osób (łącznie z wymianami).

Środki na podjęcie działalności gospodarczej - to forma wsparcia udzielana osobom bezrobotnym, które planują rozpocząć własną działalność gospodarczą.

W 2018 roku środki na podjęcie działalności gospodarczej zostały przyznane 123 osobom, w tym 108 osobom na działalność usługową, 9 osobom na działalność produkcyjną, 6 osobom na działalność handlową.

Bon szkoleniowy - to dodatkowy instrument adresowany do bezrobotnych do 30 r. ż., stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

W 2018 roku wydano 16 bonów szkoleniowych, w ramach których skierowano na szkolenia 16 osób.

Bon zatrudnieniowy - stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego posiadacza bonu.

W 2018 roku:

- w ramach programu nie zawierano nowych umów;
- w obsłudze pozostawało 14 umów zawartych w 2016 i 2017 roku, w ramach których zatrudnionych było 14 osób.

Bon na zasiedlenie - to dodatkowy instrument adresowany do bezrobotnych do 30 r.ż., który stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.

W 2018 roku bon na zasiedlenie przyznano 39 osobom.

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia - oznacza zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę lub przedsiębiorcę z częściowym dofinansowaniem pracodawcy wynagrodzenia przez urząd pracy.

W 2018 roku:

- w ramach programu nie zawierano nowych umów;
- w obsłudze pozostawało 5 umów zawartych w 2016 i 2017 roku, w ramach których zatrudnionych było 5 osób.

Refundacja pracodawcy/przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30. roku życia (art. 150F) - oznacza zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę lub przedsiębiorcę z częściowym dofinansowaniem pracodawcy wynagrodzenia przez urząd pracy.

W 2018 roku:

- do zatrudnienia skierowano 42 osoby na uzupełnienie stanowisk pracy w ramach umów zawartych w 2016 i 2017 roku.

Wydatki Funduszu Pracy ogółem z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z promocją zatrudnienia i aktywizację lokalnego rynku pracy w 2018 roku wyniosły 8.812.575,77 zł, w tym:

- wydatki limitowane (w tym Krajowy Fundusz Szkoleniowy) - 8.108.340,23 zł,
- wydatki nielimitowane (dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne) - 704.235,54 zł.

W 2018 roku aktywizacją w ramach zawartych umów objęto łącznie 1 412 osób, z czego:

- 953 osoby zarejestrowane w SUP;
- 459 osób pracujących/pracodawców (KFS).

Natomiast w obsłudze pozostawało 3 020 osób, w ramach 1 780 umów.

SUP w roku 2018 kontynuował realizację 2 projektów: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego (8 Oś Priorytetowa Rynek pracy) i Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego (Oś Priorytetowa I Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy) oraz rozpoczął 1 nowy projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego (8 Oś Priorytetowa Rynek pracy):

- Poddziałanie 1.1.2 PO WER 2014-2020 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)”. Całkowite wydatki projektu w 2018 roku wyniosły 1.696.625,93 zł – kwota dofinansowania. Liczba zaktywizowanych osób w latach 2017-2018: 382.
- Działanie 8.1 RPO WM 2014-2020 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (III)”. Całkowite wydatki projektu w 2018 roku wyniosły 68.806,97 zł – kwota dofinansowania. Liczba zaktywizowanych osób w latach 2017-2018: 129.
- Działanie 8.1 RPO WM 2014-2020 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Nowym Sączu (IV)”. Całkowite wydatki projektu w 2018 roku wyniosły 2.016.848,96 zł – kwota dofinansowania. Liczba zaktywizowanych osób: 201.

Ponadto w 2018 roku SUP realizował:

- program regionalny „Konserwator”, którego grupę docelową stanowiły osoby bezrobotne zarejestrowane w Sądeckim Urzędzie Pracy, z ustalonym II profilem pomocy, w szczególności kobiety i osoby długotrwale bezrobotne. Całkowite wydatki programu wyniosły 172.043,87 zł (w 2018 r. 52.980,23 zł),
- program regionalny pn. „Gotuj się do pracy”, dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w SUP, z ustalonym II profilem pomocy, w szczególności długotrwale bezrobotne kobiety i osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Całkowite wydatki programu wyniosły: 145.393,46 zł,
- Program Aktywizacja i Integracja: celem programu była poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy, korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu, dla których ustalono III profil pomocy, poprzez kształtowanie u uczestników aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym.

Sądecki Urząd Pracy realizował także zadania w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS), który jest przeznaczony na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. W roku 2018 środki KFS przyznawane były według priorytetów wydatkowania środków KFS określonych przez Ministra właściwego ds. pracy, tj.:

- priorytet I – wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- priorytet II – wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy;
- priorytet III – wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;

oraz zgodnie z priorytetami określonymi przez Radę Rynku Pracy w ramach rezerwy KFS tj.:

- priorytet a) – wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- priorytet b) – wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

W 2018 r. zawarto 61 umów z pracodawcami w sprawie finansowania działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w tym 57 umów o sfinansowanie kursów oraz 4 umowy o sfinansowanie studiów podyplomowych. Łączna kwota finansowania działań z KFS w 2018 r. wyniosła 548 655,73 zł. Kształceniem ustawicznym w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego zostało objętych 459 osób, w tym szkoleniami 455 osób, studiami podyplomowymi 4 osoby.

W obszarze aktywnej polityki rynku pracy podejmowano działania mające na celu włączenie partnerów do prowadzonych działań. Przyjęto w praktyce założenie, że doskonalenie dialogu i partnerstwa społecznego na rzecz rozwiązywania problemów lokalnego rynku pracy jest gwarantem powodzenia wielu działań prowadzonych w obszarze oświaty i edukacji, gospodarki i promocji zatrudnienia, a także w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej.

Powiatowa Rada Rynku Pracy dla Miasta Nowego Sącza kadencji 2015 – 2019 została powołana Zarządzeniem Nr 52/2015 Prezydenta Miasta Nowego Sącza z dnia 11 marca 2015 r. W skład Rady weszło 13 osób będących przedstawicielami terenowych struktur organizacji związkowych i organizacji pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy oraz przedstawiciele organów jednostek samorządu terytorialnego i nauki.

W roku 2018 SUP zapewnił obsługę techniczną VI posiedzeń plenarnych Powiatowej Rady Rynku Pracy dla Miasta Nowego Sącza, ponadto Rada trzykrotnie wydawała opinie w trybie obiegowym. W roku 2018 Rada wydała łącznie 25 uchwał.

W roku 2018 podczas pracy Rada przyjmowała informacje dotyczące bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz sprawozdania realizacji przez SUP bieżących zadań z zakresu aktywizacji zawodowej, w tym o realizacji poszczególnych form wsparcia, o dostępnych środkach finansowych.

W 2018 r. organizowano spotkania i inicjatywy partnerskie, a także opracowywano raporty, analizy i inne sprawozdania.

Katalog świadczonych usług podlegał okresowej analizie mającej na celu dostosowanie planowanych działań do identyfikowanych na bieżąco potrzeb lokalnego rynku pracy. Przyjęte zasady realizacji zadań na rzecz aktywizacji, odpowiednia struktura programów, kategorie osób uprawnionych do aktywizacji oraz przyjęte zasady organizowania były opiniowane przez Powiatową Radę Rynku Pracy dla miasta Nowego Sącza.

Dodatkowym elementem tej weryfikacji była analiza uzyskanych wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej.

Podejmowano działania mające na celu promocję i upowszechnianie świadczonych usług, poprzez bieżącą aktualizację zasad realizacji poszczególnych usług.

Prowadzono bieżące działania mające na celu promocję udzielanych form wsparcia – promocja usług Urzędu prowadzona była:

- na stronie internetowej Urzędu: www.supnowysacz.praca.gov.pl,
- na portalu intranetowym Zielonej Linii, gdzie na bieżąco zamieszczano i uaktualniano informacje dotyczące usług, wydarzeń SUP,
- w formie audiowizualnej funkcjonującej w SUP,
- w formie materiałów informacyjno-promocyjnych na temat wydarzeń z dziedziny rynku pracy, które organizował lub w których uczestniczył SUP,
- podczas bezpośrednich kontaktów z klientami – informacja ustna i pisemna (ulotki),
- podczas spotkań informacyjnych, giełd pracy, targów, konferencji i innych spotkań.

W celu zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu świadczonych usług, uwzględniając zmieniające się warunki i metody ich świadczenia oraz obowiązujące przepisy prawne, SUP podejmował działania mające na celu doskonalenie kwalifikacji i rozwoju zawodowego pracowników.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników SUP w 2018 roku odbywało się poprzez:

- samokształcenie:
 - 1 pracownik kontynuował naukę na studiach II stopnia - magisterskich,
- uczestnictwo w różnorodnych formach szkoleń ze skierowania SUP lub formie e'learnigu:
52 pracowników uczestniczyło w 32 różnorodnych szkoleniach z zakresu m.in.: zmian w przepisach dotyczących ochrony danych osobowych, stosowania pomocy de minimis w urzędach pracy, egzekucji prowadzonej w urzędach pracy, zmian w przepisach prawa pracy i aktach wykonawczych, zasad zatrudniania cudzoziemców, rejestracji cudzoziemców, poprawy jakości usług świadczonych przez pracowników instytucji rynku pracy, współpracy z partnerami na rzecz pomocy klientom wymagającym wsparcia i oddalonym od rynku pracy, specyfiki pracy z różnymi grupami klientów - pokolenia X,Y,Z. W 2018 roku zorganizowano jedno szkolenie grupowe z zakresu kreowania pozytywnego wizerunku urzędu oraz obsługi trudnego klienta z elementami wypalenia zawodowego.

Jednostka realizująca	Sądecki Urząd Pracy	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym	3 616 osób	
	Liczba osób objętych pośrednictwem pracy (podjęcia pracy ze skierowania SUP)	1 002 osoby	
	Liczba pozyskanych ofert pracy ogółem	2 460 ofert pracy	
	Liczba pozyskanych ofert pracy EURES	550 ofert pracy	
	Liczba osób objętych szkoleniami (wg poszczególnych form)	39 osób	
	Liczba osób objętych stażami	221 osób	
	Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych	84 osoby	
	Liczba osób skierowanych do robót publicznych	23 osoby	
	Liczba osób skierowanych na utworzone stanowisko pracy – wyposażenie i doposażenie	49 osób	
	Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej	123 osoby	
	Liczba osób, którym wypłacono dodatki aktywizacyjne	187 osób	
	Liczba osób objętych świadczeniami integracyjnymi	100 osób	
	Liczba osób, którym zrefundowano koszty opieki nad dzieckiem	23 osoby dla 24 dzieci	
	Liczba zorganizowanych spotkań i inicjatyw partnerskich	1 spotkanie	
	Liczba opracowanych raportów, analiz i innych opracowań	8 opracowań	
	Liczba pracowników SUP objętych różnymi formami doskonalenia zawodowego	52 pracowników	
	Liczba osób objętych szkoleniami w ramach bonów szkoleniowych	16 osób	
	Liczba osób, którym przyznano bony na zasiedlenie	39 osób	
	Liczba osób skierowanych do pracy w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne za bezrobotnego do 30 roku życia	42 osoby	
	Liczba osób objętych kształceniem ustawicznym w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	459 osób	
	Liczba nowoutworzonych firm	123 firmy	
	Liczba utworzonych miejsc pracy	108 miejsc pracy	
	Liczba osób, które uzyskały wiedzę, kwalifikacje i umiejętności	735 osób	

g. Upowszechnienie programu Karty Rodzinnej.

Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza współpracuje z Partnerami Programu w zakresie przyjmowania zgłoszeń Partnerów, aktualizacji ich ofert, bądź wystąpienia z Programu. Prowadzi również stronę internetową oraz promuje Program na profilu na Facebooku.

Wydział Spraw Obywatelskich przyjmuje wnioski i wydaje Nowosądeckie Karty Rodziny.

Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej sprawozdaje i promuje Program.

Jednostka realizująca	Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych, Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba wydanych kart	1251	
	Ilość firm/przedsiębiorców, którzy przystąpili do Programu Nowosądecka Karta Rodziny jako Partnerzy	4	
	Ilość firm/przedsiębiorców uczestniczących od początku realizacji w Programie Nowosądecka Karta Rodziny	49	
	Liczba wydanych kart od początku realizacji Programu Nowosądeckiej Karty Rodziny	6078	

h. Kontynuacja realizacji programu Karty Seniora.

Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza współpracuje z Partnerami Programu w zakresie przyjmowania zgłoszeń Partnerów, aktualizacji ich ofert, bądź wystąpienia z Programu.

Kancelaria Urzędu Miasta Nowego Sącza prowadziła stronę internetową Programu oraz współpracowała z Partnerami w zakresie ich ofert oraz organizowania różnorodnych wydarzeń w ramach ich partnerstwa w Programie.

Wydział Spraw Obywatelskich przyjmuje wnioski i wydaje Nowosądeckie Karty Seniora.

Jednostka realizująca	Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych, Wydział Spraw Obywatelskich, Kancelaria Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba wydanych kart	961	
	Ilość firm/przedsiębiorców, którzy przystąpili do Programu Nowosądecka Karta Seniora jako Partnerzy	1	
	Ilość firm/przedsiębiorców uczestniczących w Programie Nowosądecka Karta Seniora	52	
	Liczba wydanych kart od początku realizacji Programu Nowosądecka Karta Seniora	7091	

		Źródła finansowania	Wartość
Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 3 ogółem:	19 459 975,03 zł	Budżet miasta	1.1. 1 942 043,69 zł 1.2. 3 498 169,00 zł 1.3. 8 292,94 zł 1.4. 174 240,06 zł 1.5. 974 324,42 zł 1.6. 214 950,82 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	2.1. 1 439 545,43 zł
		Środki zewnętrzne krajowe	3.1. 2 393 517,55 zł – PFRON 3.2. 2 315,35 zł 3.3. 7 793,19 zł – PFRON
		Inne	1.1. 7 551 891,31 zł – Fundusz Pracy 1.2. 704 235,54 zł – dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne 1.3. 548 655,73 zł -Krajowy Fundusz Szkoleniowy
Uwagi:	1.1. Kwota dotyczy zadań zrealizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Nowego Sącza na rok 2018 r. (procedura Budżetu Obywatelskiego przeprowadzana była w 2017 r.) 1.2. Kwota dotacji celowych przyznanych NGO z budżetu Miasta Nowego Sącza 1.3. Kwota z budżetu Kancelarii Urzędu Miasta Nowego Sącza na działania związane z NGO 1.4. Centrum Sądeckiego Seniora 1.5. Zespół Świetlic Środowiskowych 1.6. MOPS 2.1. MOPS 3.1. Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej -Referat ds. Osób Niepełnosprawnych 3.2. MOPS 3.3. SUP 4.1. SUP 4.2. SUP 4.3. SUP		
Inne działania, kluczowe wskaźniki, opis, komentarz dający pełniejszy obraz aktywności w zakresie realizacji celu strategicznego:	Miasto Nowy Sącz przystąpiło do współpracy z Fundacją Biuro Inicjatyw Społecznych z Krakowa przy realizacji projektu „Miejsce Aktywnych Mieszkańców” podpisując w dn. 10.10.2018 r. umowę partnerską. Fundacja na realizację projektu uzyskała dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, Osi Priorytetowej IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa Działania 4.3 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020. Miejsce Aktywnych Mieszkańców zlokalizowane będzie przy ul. Żółkiewskiego 23, na os. Przydworcowym. Jest to projekt skierowany do mieszkańców, w tym grup dewaloryzowanych z terenów rewitalizowanych. Centrum Społecznościowe to idea funkcjonowania w społeczności lokalnej miejsca, które ma pozwalać jego mieszkańcom, również osobom z grup defaworyzowanych na wspólną aktywność społeczną i obywatelską. To miejsce, które współtworzone będzie przez mieszkańców, lokalne organizacje pozarządowe oraz przedstawicieli jednostek samorządowych. Centrum wspierać będzie społeczność w rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz samodzielnym zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Projekt realizowany w okresie: 09.2018 –08.2021 r.		

PROGRAM KLUCZOWY NR 4		NOWY SĄCZ MIASTEM ZMIENIAJĄCYM SIĘ – program rewitalizacji przestrzeni publicznej	
CEL GŁÓWNY		Podniesienie jakości życia mieszkańców Nowego Sącza.	
Jednostka wiodąca	Wydział Architektury, Budownictwa i Geodezji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza⁵	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Architektury, Budownictwa i Geodezji

I-4.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba obiektów poddanych restauracji.	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	31* (*wymienione w I-4-2. lit. d.)
Liczba działań podjętych dla stopniowej odnowy osiedli mieszkaniowych.	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	2* (*wymienione w I-4-2. lit. c.)

I-4.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 4 w 2018 r.

a. Kontynuacja odnowy Starówki.

Na sesji Rady Miasta Nowego Sącza w dniu 27 czerwca 2017 roku została podjęta uchwała NR XLII/415/2017 w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (tzw. uchwała krajobrazowa). Ww. uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 11 lipca 2017 roku pod poz. 4687 i obowiązuje od dnia 26 lipca 2017r.

Jednym z nowych narzędzi w polskim prawodawstwie służących poprawie estetyki Miast są tzw. Uchwały Krajobrazowe. Dnia 27 czerwca 2017 roku tego typu akt prawa miejscowego został utworzony dla terenu gminy Nowy Sącz, celem estetyzacji oraz uporządkowania przestrzeni publicznej Miasta i tym samym podniesienia jego atrakcyjności. Dzięki przedmiotowej Uchwale władze miasta mogą w końcu wpływać na istniejące zagospodarowanie, ustalając na nowo pewne zasady, sprzyjające kreowaniu miejsc przyjaznych wizualnie.

W lipcu 2018 roku termin dostosowania upłynął dla dwóch pierwszych lokalizacji, które potraktowane były priorytetowo:

-Obszar I – tereny wpisane do rejestru zabytków, obszar wzdłuż Alei Wolności i Alei Batorego oraz tereny parków - Historyczne Centrum Miasta oraz Zespół tzw. „Starej Kolonii”, Założenia klasztorne Sióstr Niepokalanek zwane „Białym Klasztorem”, Park Strzelecki, Sądecki Park Etnograficzny z Miasteczkiem Galicyjskim;

⁵ Od 1.05.2019 r. Wydział Architektury i Urbanistyki, Wydział Geodezji i Nieruchomości

-Obszar II – tereny dróg krajowych (główne drogi wlotowe/wylotowe do/z Miasta – Krakowska, Tarnowska, Lwowska, Nawojowska, Węgierska).

Sądecka Starówka jako „serce” Miasta , obszar najcenniejszy pod względem zabytkowym, historycznym, kulturowym a także krajobrazowym, w pierwszej kolejności został poddany gruntownej regeneracji.

W celu egzekwowania zapisów przedmiotowej Uchwały utworzono nową jednostkę w Wydziale - Zespół ds. Estetyki Miasta, której zadaniem jest dbałość o wizerunek Miasta poprzez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych, mających naświetlić problem powiększającego się „wizualnego zanieczyszczenia”.

W II połowie 2018 roku odbyły się spotkania w Ratuszu, na które zaproszeni zostali przedstawiciele Rady Miasta Nowego Sącza wraz z Prezydentem, dyrektorzy wszystkich wydziałów Urzędu Miasta, kierownicy miejskich jednostek organizacyjnych oraz spółek komunalnych, przedsiębiorcy, właściciele agencji reklamowych, przedstawiciele szkół oraz ośrodków kultury, a także architekci i projektanci. Zainicjowano także akcje promocyjne w związku z nowymi przepisami. Temat był kilkakrotnie nagłaśniany w lokalnych mediach. Stworzone zostały ulotki reklamowe, które do chwili obecnej są przekazywane głównie przedsiębiorcom.

Podstawą wszelkich działań była przeprowadzona dokładna inwentaryzacja terenowa, poparta fotografiami. Na jej podstawie rozesłano szereg pism informujących o nowym prawie lokalnym, z dokładną informacją jak należy kreować reklamę/szyld na poszczególnych terenach, czego dotyczą zakazy, co jest dopuszczone, w związku z przedmiotową lokalizacją oraz jakie mogą być konsekwencje niedostosowania się do tych zapisów. Działania informacyjne odbywały się także w dużej mierze telefonicznie i osobiście.

Równocześnie podjęto Uchwałę o zmianie Uchwały NR XLII/415/2017 w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, i opracowano do niej w całości projekt zmian, które wynikły w toku prowadzonych działań na poszczególnych obszarach.

Przygotowywano się również do podjęcia Uchwały o opłacie reklamowej. W wyniku wspólnych działań z Wydziałem Podatkowym sporządzony został projekt wraz ze wzorem deklaracji na opłatę reklamową.

Ponadto wszelkie działania w zakresie dostosowania reklam wspierane były i są do tej pory przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Nowego Sącza.

Przyjęcie Uchwały Krajobrazowej niesie ze sobą szereg trudności, wynikających głównie z oswojenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz firm reklamowych z nowymi zasadami, jednak jest to niezbędne w celu zachowania ładu oraz tożsamości kulturowej Miasta.

Jednostka realizująca	Wydział Architektury, Budownictwa i Geodezji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Uchwały w trakcie opracowywania.		

b. Modernizacja Rynku Maślanego wraz z przyległościami, z zachowaniem jego charakteru funkcjonalnego.

W 2018 roku trwała procedura administracyjna mająca na celu pozyskiwanie terenu od Skarbu Państwa, do czasu uzyskania jest w użyczeniu.

Jednostka realizująca	Wydział Architektury, Budownictwa i Geodezji Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Procedura nie została zakończona. Realizowane są kolejne etapy procedury.		

c. Wsparcie procesów stopniowej odnowy osiedli mieszkaniowych, inicjowanych i realizowanych poprzez spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe.

1. Zaprojektowanie i wykonanie adaptacji lokalu przy ul. Żółkiewskiego 23 w Nowym Sączu na świetlicę osiedlową w ramach projektu „Program działań dotyczący wzmocnienia potencjału osobistego oraz integracji mieszkańców miasta poprzez modernizację i adaptację obiektów na cele społeczne – świetlice osiedlowe”.

Realizacja na podstawie umowy nr ZZP.272.875.2018 z dnia 28.09.2018 r., protokół odbioru końcowego robót z dnia 21.12.2018 r. Umowa na kwotę: 223.000,00 zł. Zadanie współfinansowane ze środków UE i budżetu państwa.

2. Zaprojektowanie i wykonanie adaptacji lokalu przy ul. Romanowskiego 2 w Nowym Sączu na świetlicę osiedlową w ramach projektu „Program działań dotyczący wzmocnienia potencjału osobistego oraz integracji mieszkańców miasta poprzez modernizację i adaptację obiektów na cele społeczne – świetlice osiedlowe”. Zadanie współfinansowane ze środków UE i budżetu państwa.

Umowa Nr ZZP.272.770.2018, podpisana w dniu 18.10.2018 r. na kwotę brutto: 245.996,49 zł,

Termin zakończenia: 02.01.2019 r.

Jednostka realizująca	Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Kwota kosztów realizacji inwestycji 468.996,49 zł		

d. Kształtowanie przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni poprzez wspieranie realizacji budownictwa mieszkaniowego, w tym tzw. budownictwa społecznego i modernizacja zasobów mieszkaniowych.

1. Remont mieszkania komunalnego położonego przy ulicy I Pułku Strzelców Podhalańskich 4b/10 w Nowym Sączu.
2. Remont instalacji elektrycznej w mieszkaniu przy ul. Broniewskiego 30c-4 w Nowym Sączu.
3. Wymiana nieszczelnego grzejnika w mieszkaniu komunalnym przy ul. Daszyńskiego 7/12 w Nowym Sączu.
4. Wymiana nieszczelnych grzejników w mieszkaniu socjalnym przy ul. Małeckiego 1/16 w Nowym Sączu.
5. Awaryjne usunięcie awarii przyłącza wodociągowego w budynku przy ul. Gwardyjskiej 35 w Nowym Sączu.
6. Remont przewodów kominowych przy ul. I Pułku Strzelców Podhalańskich 18 w Nowym Sączu.
7. Remont kominów w budynku przy ul. Jagiellońskiej 40a w Nowym Sączu w związku z decyzją PINB.INB.5162.9.2018.
8. Remont w mieszkaniu przy ul. Jagiellońskiej 21/14 w Nowym Sączu.
9. Modernizacja systemu ogrzewania ciepłej wody w mieszkaniu przy ul. Mickiewicza 10/1 w Nowym Sączu.

10. Remont instalacji elektrycznej w mieszkaniu przy ul. Naściszowskiej 7 w Nowym Sączu.
11. Wykonanie wewnętrznej instalacji gazu w mieszkaniu przy ul. Naściszowskiej 7 w Nowym Sączu.
12. Wymiana stolarki w mieszkaniu komunalnym położonym przy ulicy Jana Pawła II 40-14 i 40-12 w Nowym Sączu.
13. Wymiana stolarki w mieszkaniu komunalnym położonym przy ulicy Matejki 28/4 w Nowym Sączu.
14. Wymiana stolarki w mieszkaniach komunalnych położonych przy ulicy Broniewskiego 16a-15, Jana Pawła II 40-35, Długosza 36-2, Długosza 48-4, Rynek 25/2, Franciszkańska 12/8, Sobieskiego 7/2, Sobieskiego 5/3, Plac Dąbrowskiego 2/2, Matejki 28/20, Matejki 28/2, Broniewskiego 18d-9, Jagiellońska 21-10, Aleje Wolności 37e-14, Krakowska 31, Broniewskiego 30c/8, Batorego 81f/10, Batorego 81a/15, Matejki 28/11, Długosza 44/2, Limanowskiego 2/27, Długosza 44/6, Batorego 44/6, Sienkiewicza 31b/9, Sabały 16/4 w Nowym Sączu.
15. Wymiana stolarki w mieszkaniu komunalnym przy ulicy Aleje Wolności 41a/10 w Nowym Sączu.
16. Wymiana stolarki w mieszkaniu komunalnym przy ulicy Batorego 81a/15 w Nowym Sączu.
17. Wymiana stolarki w mieszkaniu komunalnym przy ulicy Jana Pawła 40/15 w Nowym Sączu.
18. Remont rynien w budynku przy ul. Rynek 3 w Nowym Sączu.
19. Wymiana drzwi wejściowych w mieszkaniu przy ul. Sienkiewicza 39/6 w Nowym Sączu.
20. Usunięcie niesprawności systemu ogrzewania c.o. oraz ciepłej wody użytkowej w mieszkaniu komunalnym położonym przy ulicy Wąsowiczów 5/8 w Nowym Sączu.
21. Wymiana stolarki w mieszkaniu komunalnym położonym przy ulicy Zamenhofs 8/18 w Nowym Sączu.
22. Wyburzenie budynku gospodarczego przy ul. Zygmuntowskiej w Nowym Sączu.
23. Awaryjne uszczelnienie przewodów kominowych w budynku przy ul. Śniadeckich w Nowym Sączu.
24. Doprowadzenie wody i odpływu do pralki w mieszkaniu przy ul. Romanowskiego 2 w Nowym Sączu.
25. Remont balkonów w budynku położonym przy al. Batorego 44- projekt.
26. Montaż rury spustowej w budynku przy ul. Sienkiewicza 39 w Nowym Sączu.
27. Wymiana rur spustowych i rynien na budynku przy ul. IPSP 18 w Nowym Sączu.
28. Dorobienie wentylacji rurą izolowaną do łazienki przy ul. Długosza 36/20 w Nowym Sączu.
29. Zamontowanie rury kwasoodpornej do komina przy ul. Sikorskiego 17/4 w Nowym Sączu.
30. Remont kominów w budynku przy ul. Jagiellońskiej 40a w Nowym Sączu.
31. Wykonanie projektu instalacji gazowej ul. Romanowskiego 11/8 w Nowym Sączu.

Jednostka realizująca	Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Kwota kosztów realizacji inwestycji 229.665,50 zł		

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 4 ogółem:	452 665,5 * zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	285 415,5 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	144 955,57 zł
		Środki zewnętrzne krajowe	22 294,43 zł
		Inne	Brak danych

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO „RODZINA I ŚRODOWISKO”

CEL STRATEGICZNY II

PROGRAM KLUCZOWY NR 5	NOWY SĄCZ MIASTEM ZDROWIA I OPIEKI – program rozwoju profilaktyki zdrowotnej i opieki społecznej		
CEL GŁÓWNY	Polepszenie zdrowia fizycznego i psychicznego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców.		
Jednostka wiodąca	Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej

II- 5.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Rodziny niepełne objęte pomocą (Wskaźnik pomocy społecznej udzielonej rodzinom niepełnym - udział rodzin niepełnych objętych pomocą w liczbie wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	273 rodziny - 913 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin niepełnych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 13,06 % - procentowy udział osób w rodzinach niepełnych w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 19,83%
Rodziny wielodzietne objęte pomocą społeczną (Wskaźnik pomocy społecznej udzielonej rodzinom wielodzietnym - udział rodzin wielodzietnych (troje dzieci i więcej) objętych pomocą w liczbie wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	188 rodzin - 1104 osoby w tych rodzinach - procentowy udział rodzin wielodzietnych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 8,99 % - procentowy udział osób w rodzinach wielodzietnych w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 23,98%

Rodziny emerytów i rencistów objęte pomocą społeczną (Wskaźnik pomocy społecznej udzielonej rodzinom emerytów i rencistów - udział rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą w liczbie wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	712 rodziny - 1144 osoby w tych rodzinach - procentowy udział rodzin emerytów i rencistów w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 34,05% - procentowy udział osób w rodzinach emerytów i rencistów w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 24,85%
Udział dzieci w ogóle osób objętych dożywianiem (udział dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej) w liczbie osób objętych pomocą w zakresie dożywiania	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	216 dzieci - procentowy udział dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej w ogólnej liczbie osób korzystających z dożywiania wynosi ok. 9,93%
Udział uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej w ogóle osób objętych dożywianiem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	586 uczniów - procentowy udział uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej w ogólnej liczbie osób korzystających z dożywiania wynosi ok. 26,93%
Alkoholizm (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu alkoholizmu, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	109 rodzin - 198 osoby w tych rodzinach - procentowy udział rodzin z problemem alkoholowym w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 5,21 % - procentowy udział osób z problemem alkoholowym w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 4,30%
Bezdomność (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu bezdomności, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	54 rodziny - 56 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin bezdomnych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 2,58% -procentowy udział osób bezdomnych w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 1,22%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	385 rodzin - 1832 osoby w tych rodzinach - procentowy udział rodzin w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 18,41% - procentowy udział osób w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 39,80%
Bezrobocie (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	762 rodzin - 2127 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin bezrobotnych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 36,44%

		- procentowy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 46,14%
Długotrwała choroba lub ciężka choroba (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej bądź ciężkiej choroby, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	1377 rodzin - 2628 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin z długotrwałą chorobą w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 65,85% - procentowy udział osób z długotrwałą chorobą w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 57,09%
Narkomania (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu narkomanii, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	7 rodzin - 19 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin dotkniętych narkomanią w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,33% - procentowy udział osób dotkniętych narkomanią w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,41%
Niepełnosprawność (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	1011 rodzin - 1882 osoby w tych rodzinach - procentowy udział rodzin z niepełnosprawnością w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 58,06% - procentowy udział osób z niepełnosprawnością w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 40,89%
Potrzeba ochrony macierzyństwa (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	195 rodzin - 1077 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 9,33% - procentowy udział osób z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 23,40%
Przemoc w rodzinie (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu przemocy, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	15 rodzin - 46 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin z problemem przemocy w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,72% - procentowy udział osób z problemem przemocy w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 1,00%

Sieroctwo (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu sieroctwa, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	2 rodziny - 5 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin dotkniętych problemem sieroctwa w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,10% - procentowy udział osób dotkniętych problemem sieroctwa w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,11 %
Sytuacja kryzysowa (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu sytuacji kryzysowej, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	4 rodziny - 6 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin w sytuacji kryzysowej w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,19% -procentowy udział osób w sytuacji kryzysowej w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,13%
Ubóstwo (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu ubóstwa, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	1081 rodzin - 2626 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin dotkniętych ubóstwem w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 51,70% - procentowy udział osób dotkniętych ubóstwem w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 57,05%
Wielodzietność (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu wielodzietności, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	188 rodzin - 1104 osoby w tych rodzinach - procentowy udział rodzin wielodzietnych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 8,99% -procentowy udział osób wielodzietnych w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 23,98%
Zdarzenie losowe (Odsetek klientów pomocy społecznej, korzystających ze wsparcia z powodu zdarzenia losowego, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	1 rodzina -7 osób w tych rodzinach - procentowy udział rodzin korzystających ze wsparcia z powodu zdarzeń losowych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,05% - procentowy udział osób korzystających ze wsparcia z powodu zdarzeń losowych w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wynosi ok. 0,15%
Uczestnicy terapii (w dziennym ośrodku wsparcia) typu AB (chorzy psychicznie i upośledzeni umysłowo) poniżej 18 r. ż	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159 A, 33-300 Nowy Sącz	0

Uczestnicy terapii (w dziennym ośrodku wsparcia) typu AB (chorzy psychicznie i upośledzeni umysłowo) w wieku 19-40 lat	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159 A, 33-300 Nowy Sącz	24 38,71%
Uczestnicy terapii (w dziennym ośrodku wsparcia) typu AB (chorzy psychicznie i upośledzeni umysłowo) w wieku 41-60 lat	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159 A, 33-300 Nowy Sącz	27 43,55%
Uczestnicy terapii (w dziennym ośrodku wsparcia) typu AB (odsetek chorych psychicznie i upośledzeni umysłowo) w wieku 61-74 lat	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159 A, 33-300 Nowy Sącz	8 12,90%
Uczestnicy terapii (w dziennym ośrodku wsparcia) typu AB (odsetek chorych psychicznie i upośledzeni umysłowo) w wieku powyżej 74 lat (stan na 31.12.2018 r.)	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159A, 33-300 Nowy Sącz	3 4,84% Łącznie 62 osoby na 60 miejsc statutowych
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (Liczba uczestników terapii, korzystających ze wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.)	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159A, 33-300 Nowy Sącz	uzyskało wsparcie 67 osób głównie w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego
Długotrwała lub ciężka choroba (Liczba uczestników terapii, korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej bądź ciężkiej choroby, na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób objętych wsparciem.)	Dokumentacja ŚDS ul. Nawojowska 159A, 33-300 Nowy Sącz	uzyskało wsparcie 67 osób: 34 przewlekłe chorych psychicznie, 33 upośledzone umysłowo w tym 7 powyżej 60 r.ż.
Niepełnosprawność (Przy 60 miejscach statutowych i 63 osobach na dzień 31.12.2018-dane niepełne - tylko na podstawie informacji od uczestników.)	Informacja od uczestników	29 uczestników z orzeczoną niepełnosprawnością
Korzystający z obiektów kultury (Liczba uczestników warsztatów, korzystających z obiektów kultury.)	Szacunkowa ocena ŚDS ul. Nawojowska 159A, 33-300 Nowy Sącz	1. Miasteczko Galicyjskie - Muzeum Okręgowe około 25 uczestników, 2. Kino - około 40 uczestników 3. MOK - około 55 uczestników 4. Teatr Tarnów - 36 osób 5. Wycieczka do Łańcuta - 25 osób

Komentarz:

W 2018 r. z pomocy wg. Ustawy o pomocy społecznej w MOPS korzystało ogółem 2091 rodzin, w tym 4603 osoby w tych rodzinach. W 2018 roku z pomocy w zakresie dożywiania skorzystało ogółem 2176 osób. Suma przyznanych świadczeń w roku 2018 wyniosła łącznie – 8 981 245,00 zł., z czego 3 678 009,00 zł. stanowiły środki własne, 5 303 236,00 zł.- dotacja.

ŚDS - miejsc statutowych: 60, ŚDS jako instytucja wsparcia dziennego dla osób psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo działa wg przyjętego rocznego planu pracy i szczegółowych planów pracy tygodniowych. W 2018 r. praca terapeutyczna opierała się na opracowanym dla ŚDS katalogu treningów. Plany terapeutyczne indywidualnie tworzone na posiedzeniach zespołu wspierająco-aktywizującego, podobnie jak oceniano ich realizację i rezultaty. W 2018 roku zespół pracował na 21 posiedzeniach.

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Wartości wskaźników osiągnięte w 2018 roku		
	Dom Pomocy Społecznej ul. Nawojowska 155 33-300 Nowy Sącz	Dom Pomocy Społecznej ul. Nawojowska 159 33-300 Nowy Sącz	Dom Pomocy Społecznej ul. Emilii Plater 20 33-300 Nowy Sącz
Pensjonariusze DPS nieopuszczający łóżek Odsetek pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej nieopuszczających łóżek na dzień 31 grudnia.	27 osób 30,00%	16 osób 9,14 %	23 osoby 24,00%
Pensjonariusze DPS poniżej 18 roku życia Odsetek pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w wieku poniżej 18 roku życia. Dane na temat liczby mieszkańców Domów Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31 grudnia.	0 osób 0%	0 osób 0%	0 osób 0%
Pensjonariusze DPS w wieku 19-40 lat Odsetek pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w wieku 19-40 lat. Dane na temat liczby mieszkańców Domów Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31 grudnia.	7 osób 7,77 %	14 osób 8,00%	0 osób 0%
Pensjonariusze DPS w wieku 41-60 lat Odsetek pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w wieku 41-60 lat. Dane na temat liczby mieszkańców Domów Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31 grudnia.	15 osób 16,67 %	63 osoby 36,00%	4 osoby 4,00 %
Pensjonariusze DPS w wieku 61-74 lat Odsetek pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w wieku 61-74 lat. Dane na temat liczby mieszkańców Domów Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31 grudnia.	29 osób 32,23 %	64 osoby 36,57%	27 osoby 29,00%
Pensjonariusze DPS w wieku powyżej 74 lat Odsetek pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w wieku powyżej 74 lat. Dane na temat liczby mieszkańców Domów Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31 grudnia.	39 osób 43,33%	34 osoby 19,43 %	63 osoby 67,00%

Komentarz:

Liczba miejsc statutowych w poszczególnych jednostkach:

- DPS ul. Nawojowska 155, Nowy Sącz – 91;
- DPS ul. Nawojowska 159, Nowy Sącz – 180;
- DPS ul. E. Platter 20, Nowy Sącz – 98;
- ŚDS ul. Nawojowska 159 A- 60.

Liczba miejsc statutowych w 3 Domach Pomocy Społecznej łącznie 369, w roku 2018 przebywało w nich łącznie 433 osoby. Ogółem wydatki DPS-ów na realizację Programu Kluczowego nr 5: 19 303 308,66 zł. w tym: 13 263 459,66 zł. z budżetu miasta, 6 039 849,00zł. środki zewnętrzne krajowe i inne oraz zagraniczne.

II-5.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 5 w 2018 r.

a. Program profilaktyki kardiologicznej „Miej serce dla Nowego Sącza” i profilaktyki onkologicznej „Wygoń raka z miasta”.

Program profilaktyki kardiologicznej „Miej serce dla Nowego Sącza”

Choroby układu krążenia są główną przyczyną zgonów w Polsce. Badania pozwalają określić kategorię ryzyka choroby układu krążenia, stanowią informację do ewentualnej dalszej diagnostyki. W dniu 22 października 2018 r. podpisano umowę o realizację zadania publicznego pn. „Miej serce dla Nowego Sącza – profilaktyka chorób układu sercowo naczyniowego” W dniach od 22.10.2018 do 07.12.2018 r. zorganizowano badania profilaktyczne dla mieszkańców Nowego Sącza powyżej 40 roku życia w ramach zadania pn. „Miej serce dla Nowego Sącza – profilaktyka chorób układu sercowo naczyniowego”, w tym konsultacje z dietetykiem dla 20 osób wybranych (na podstawie wyników badań) przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej DIAGMED realizatora zadania zleconego w trybie ustawy o zdrowiu publicznym. W programie zdrowotnym udział wzięło 200 osób. Program skierowano do osób obciążonych czynnikami ryzyka, m.in. palenie tytoniu, nadciśnienie tętnicze czy zaburzenia gospodarki lipidowej (mieszkańcy powyżej 40 lat).

W ramach programu wykonano badania biochemiczne tj. lipidogram – trójglicerydy, cholesterol HDL, cholesterol całkowity, glukoza, pomiary BMI oraz przeprowadzono konsultacje z dietetykiem.

Dane statystyczne

W akcji wzięło udział 149 kobiet i 51 mężczyzn, łącznie 200 osób:

- glukoza,
 - mężczyźni - 36 wyników ponad górną granicę normy;
 - kobiety - 79 wyników ponad górną granicę normy.
- cholesterol całkowity,
 - mężczyźni - 24 wyniki ponad górną granicę normy;
 - kobiety - 101 wyników ponad górną granicę normy.
- cholesterol HDL,
 - mężczyźni - 31 wyników poniżej dolnej granicy normy;
 - kobiety - 81 wyników poniżej dolnej granicy normy.
- trójglicerydy,
 - mężczyźni - 5 wyników ponad górną granicę normy;
 - kobiety - 14 wyników ponad górną granicę normy.
- Podczas wywiadu 28 osób zgłosiło, iż choruje na cukrzycę, 85 leczy nadciśnienie, 23 pali papierosy.
- U 111 osób zmierzono ciśnienie skurczowe powyżej 130 mmHg.

Pomiary BMI:

- 4 osoby III stopień otyłości,
- 10 osób II stopień otyłości,
- 55 osób I stopień otyłości,
- 64 osoby nadwaga.

Analiza danych statystycznych przemawia za dalszą kontynuacją działań w celu poprawy zdrowia w zakresie układu krążenia.

Koszt programu: 4 900 zł (środki własne miasta Nowego Sącza)

W 2018 r. zrealizowano działania z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych w tym: badania profilaktyczne, promocyjno-edukacyjne,

zlecając zadania z zakresu zdrowia publicznego w trybie otwartego konkursu ofert:

1. „Przez żołądek do zdrowia – diagnostyka helicobacter”

Cel zadania: diagnostyka zakażenia helicobacter, zapobieganie chorobom żołądka, w następstwie zmniejszenie ryzyka nowotworu żołądka i jelita grubego.

W okresie od 12.06.2018 do dnia 20.09.2018 r. przeprowadzono 200 bezpłatnych badań diagnostycznych *Helicobacter pylori* IgG poprzez test serologiczny tj. pobranie krwi lub badanie antygenów *H. pylori* w stolcu z badaniem na krew utajoną dla mieszkańców Nowego Sącza. Realizator Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DIAGMED” Sp. z o. o. wyłoniony w trybie ustawy o zdrowiu publicznym.

Dane statystyczne:

- 60 osób zdecydowało się na badanie na obecność przeciwciał IgG *Helicobacter Pylori* (pobranie krwi), 54% uzyskano wynik dodatni;
- 140 osób przebadanych na obecność antygenów (badanie *H. pylori* w stolcu), 32% uzyskało wynik dodatni;
- 140 osób badanie na obecność krwi utajonej, u 32% uzyskano wynik dodatni - jest to wynik powyżej danych statystycznych (lecz nie można wykluczyć wyników fałszywie dodatnich). Liczba odpowiada średnim populacyjnym (wyniki fałszywie dodatnie może powodować spożywanie w ciągu kilku, kilkunastu dni przed badaniem preparatów żelaza, witaminy C, leków rozrzedzających krew, aspiryny, chrzanu czy alkoholu).

Wszyscy uczestnicy programu uzyskali informacje dotyczące interpretacji wyników oraz dalszych koniecznych do podjęcia działań.

Wskaźnik planowana liczba badań zgodnie z umową/wykonane badania $\times 100 = 100\%$

Koszt zadania: 4 000 zł. (środki własne miasta Nowego Sącza)

2. „Profilaktyczne badania zapobiegające nowotworom prostaty i miażdżycy dla określonej grupy mężczyzn” Prowadzenie działalności edukacyjnej i organizowanie badań profilaktycznych 01.05.2018 - 30.07.2018 r., zadaniem objęto ok. 100 mężczyzn powyżej 45 roku życia i zrealizowano 705 badań profilaktycznych, przeprowadzono dodatkowo konsultacje lekarskie u 5 mężczyzn o podniesionym wskaźniku PSA.

3) „Profilaktyka choroby raka piersi”, 15.04.2018 - 30.11.2018. Prowadzenie działalności edukacyjnej oraz „Marsz Różowej wstążki” zaplanowano dla 300 osób, „Dzień Troski o Zdrowe Piersi” zaplanowano dla ok. 100 osób i organizowanie badań profilaktycznych. Z badań mammograficznych i USG skorzystało 257 kobiet, w tym: 165 kobiet z terenu Nowego Sącza, w tym w ramach umowy 105 kobiet (20 kobiet zostało przebadanych bezpłatnie, w ramach umowy z przychodnią), a 40 kobiet zostało zbadanych w nowosądeckim Szpitalu.

4) „Profilaktyka w chorobach tarczycy – wczesne rozpoznanie choroby gwarancją skutecznego leczenia, dla określonej grupy osób” w okresie 10.04.2018 r. do 30.11.2018 r. bezpłatne badania profilaktyczne tarczycy TSH i USG dla kobiet. Badaniami objęto ogólnie 176 kobiet, w ramach edukacji nt. chorób tarczycy zostały przekazane 55 kobietom materiały edukacyjne dot. profilaktyki chorób tarczycy.

Jednostka realizująca	Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	01.01 do 31 grudnia 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba osób objętych programami	933	

b. Rozwój opieki nad osobami przewlekle chorymi.

1/ Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Sądeckie Hospicjum” w Nowym Sączu propaguje ideę i metody opieki paliatywnej i hospicyjnej, długotrwałej pomocy osobom starszym. Realizując powyższą opiekę i pomoc w obiektach własnych Towarzystwa, użyczonych lub wynajmowanych lub w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej tej pomocy. W tym celu może inicjować rozbudowę, przebudowę, modernizację tych obiektów. W 2018 r. zapewniono opiekę medyczną i socjalną chorym podopiecznym oraz środki farmaceutyczne, materiały opatrunkowe i środki pomocnicze niezbędne do funkcjonowania w hospicjum stacjonarnym osób terminalnie chorych w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą: „Wsparcie opieki hospicyjnej w Nowym Sączu” 01.01.2018 - 31.12.2018 r. Wsparciem objęto łącznie 202 osoby.

2/ Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Sączu w roku 2018 udzielił wsparcia 67 osobom chorym przewlekle (psychicznie i upośledzonym umysłowo). Działania realizowano celem rehabilitacji psychospołecznej uczestników, poprawy ich zdrowia i kondycji psychofizycznej, celem uzyskania poprawy kompetencji społecznych i przeciwdziałania wykluczeniu. Praca opierała się na założeniach ujętych w 3 grupach treningów: 1. Treningi czynności dnia codziennego, 2- treningi interpersonalne, 3- treningi umiejętności społecznych. Uczestnicy korzystali z codziennej opieki psychologicznej. Poza zajęciami objętymi stałym harmonogramem odbywały się inne zajęcia integracyjno-rekreacyjne takie jak: spartakiada, turnieje wiedzy encyklopedycznej, turnieje tenisa stołowego, warsztaty tj.: prozdrowotne (w tym szkolenia z I pomocy), malarskie, spotkania z ciekawymi ludźmi - podróżnikiem, warsztaty ceramiczne w Miasteczku Galicyjskim, dodatkowe zajęcia sportowe: na basenie i ścianie wspinaczkowej. Organizowano doroczny festiwal patriotyczny „Pod Skrzydłami Orła” odbyły się wycieczki (Tarnów, Łańcut). Zabawy - walentynkowa,

andrzejkowa, karnawałowa i dyskoteki. Odbłyły się uroczyste: spotkanie wigilijne i mikołajki. Latem piknik rodzinny i spotkanie integracyjne przy grillu. Współpracę z rodzinami pogłębiano organizując comiesięczne grupy wsparcia dla rodzin i kwartalne spotkania Rady Domu. Uczestnicy brali udział w programie: Innowacyjna Gospodarka Narodowa Strategii Spójności - Internet na Dobry Początek, korzystając z przekazanego sprzętu. W ramach zajęć informatycznych redagowano i wydawano gazetkę „Słonecznik”.

Jednostka realizująca	1/ Miasto Nowy Sącz zleca realizację zadania w ramach Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi : Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Sądeckie Hospicjum” w Nowym Sączu	Termin realizacji	1/ styczeń-grudzień 2018 r.
	2/ Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Sączu 33-300, ul. Nawojowska 159A		2/ 01.01.2018-31.12.2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba osób objętych opieką medyczną, socjalną Hospicjum	ilość osób objętych wsparciem/ilość miejsc	
	ŚDS	202/31 67/60	
	Wielopłaszczyznowa poprawa funkcjonowania uczestników	widoczna u około 90 % uczestników	
	Poprawa funkcjonowania rodzin	około 10 rodzin poprawiło swoje funkcjonowanie	
	Nabycie nowych umiejętności i zapobieżenie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu poprzez uczestnictwo w programie „Internet na dobry początek”	około 44 uczestników korzystało z programu	

c. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

1/ Podjęcie Uchwały nr LI/540/2018 z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Nowego Sącza na rok 2018 oraz realizacja Uchwały nr XIV/137/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie: Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2015 - 2018 r.

Realizacja zadań zawartych w programach:

GPPIRPA

- Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu;
- Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego spowodowanych nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu;
- Monitorowanie zjawisk społecznych związanych z problematyką uzależnień w mieście;
- Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- Zwiększenie świadomości zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu poprzez edukację publiczną;
- Przeciwdziałanie naruszeniom prawa w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych;
- Integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Koszt realizacji w/w zadań 2 658 576,36 zł

GPPN

- Wzrost świadomości dotyczącej skutków używania narkotyków poprzez szerszą edukację;
- Poszerzenie oferty spędzenia wolnego czasu dla młodzieży;
- Wzmocnienie więzi rodzinnych;
- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków oraz pomoc dla rodzin osób uzależnionych.

Koszt realizacji w/w zadań 15 450 zł

Realizacja zadań:

- zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla młodzieży zagrożonej i uzależnionej, w tym: program profilaktyczno-edukacyjny "Dopalacze i nie tylko. Nowe wyzwania wychowawcze, warsztaty szkoleniowe. Koleżeńska interwencja przeciw uzależnieniom", maratony terapeutyczne dla młodzieży z uzależnieniami behawioralnymi i uzależnionych od substancji psychoaktywnych, grupa wsparcia dla rodziców uzależnionej młodzieży, program terapeutyczny dla dzieci z rodzin alkoholowych.
- program wsparcia dla rodzin osób zagrożonych narkomanią i używających narkotyków, w tym: wsparcie dla osób zagrożonych narkomanią, eksperymentujących i uzależnionych oraz ich rodzin, poradnictwo dla osób używających środków psychoaktywnych, poradnictwo telefoniczne.
- współuzależnienie jako zaburzenie osobowości w systemie rodzin z problemem alkoholowym.

Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych w zakresie działań w ramach realizacji zadań w obszarze Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii: zajęcia prowadzone w formie warsztatów, profilaktyczne i wzmacniające więzi rodzinne o charakterze integracyjno-motywacyjnym dla dzieci i członków rodzin, organizacja czasu wolnego w ramach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i innym uzależnieniom, w tym zimowe i letnie półkolonie i kolonie, zajęcia profilaktyczno-edukacyjne, reedukację pedagogiczną, logopedyczną, psychologiczną dla uczestników zajęć świetlicowych, wycieczki, wyjścia do kina, warsztaty z zakresu zdrowego trybu życia. Zapewniono posiłki osobom potrzebującym, zajęcia rozwojowe, poszerzające wiedzę z zakresu muzyki, teatralno-recytatorskie, historyczne i geograficzne, warsztaty: ekologiczne, plastyczne, taneczne, konkursy rodzinne, sportowe i plastyczne, sportowo-rekreacyjne z gimnastyki z elementami sportów walki, treningi i zawody strzeleckie (pneumatyczne, młynistyczne i kulowe), turnieje szachowe, siatkówki, tenisa stołowego, zajęcia na pływalni, fiesty i pikniki rodzinne. Zrealizowano zintegrowane programy zatrudnienia socjalnego w ramach integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizowano wsparcie dla osób zagrożonych narkomanią, eksperymentujących i uzależnionych oraz ich rodzin.

Jednostka realizująca	Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza, jednostki współpracujące, organizacje pozarządowe, parafie	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Koszt realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2 658 576,36 zł	
	Koszt realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	15 450,00 zł	
	Szacunkowa liczba osób objętych działaniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	20 000 osób (liczba szacunkowa)	
	Liczba osób objętych działaniami Gminnego programu Przeciwdziałania Narkomanii	400 osób	
	Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w Sądeckim Ośrodku Interwencji Kryzysowej	615 osób przestępstw, w tym 62 czyny osób nieletnich	
	Liczba zgłoszeń osób nadużywających alkohol do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Sączu	81 osób	
	Liczba osób zarejestrowanych w Poradni Terapii Uzależnień	328 osób	
	Liczba osób zarejestrowanych w Poradni Terapii Uzależnień dla dzieci i młodzieży	40 pacjentów	
	Liczba sprawców przestępstw pod wpływem alkoholu (bez kierujących)	116 osób	

Mierniki realizacji zadania	Nieletni sprawcy przestępstw pod wpływem alkoholu (bez kierujących)	0 osób
	Liczba kierujących zatrzymanych pod wpływem alkoholu od 0,2 do 0,5 promila	32 osoby
	Liczba kierujących zatrzymanych pod wpływem alkoholu powyżej 0,5 promila	118 osób
	Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	45 osób
	Liczba zawartych umów o realizację projektów w ramach Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (liczba uczestników zadań szacunkowo/ w przybliżeniu)	Liczba zawartych umów: 33 (liczba uczestników zadań szacunkowo/ w przybliżeniu: 18 000)

2/

- Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego spowodowanych nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków poprzez udzielanie poradnictwa i wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego itp. oraz ochrony przed przemocą w rodzinie,
- Prowadzenie profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży,
- Integracja społeczna osób uzależnionych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Prowadzenie zajęć i akcji profilaktycznych dla młodzieży szkolnej:
Akcja profilaktyczna skierowana do młodzieży szkół gimnazjalnych - Przegląd Małych Form Teatralnych „Przebudzenie 2018” pt. „Mój plan na życie a jego realizacja” - udział wzięło 7 szkół z 7 gmin w tym 1 z Nowego Sącza;
Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne z młodzieżą szkół gimnazjalnych i średnich – 92 spotkania - 1465 uczniów, Happening – V Sądecki Dzień Radości – akcja profilaktyczna promująca radosny styl życia bez przemocy, zachęcająca młodzież do współpracy, kreatywności i wspólnego przeżywania emocji;

Prowadzenie Programu Edukacyjnego Reintegracja Rodzin.
Program Edukacyjny „Reintegracja Rodzin” - Adresatami zajęć oraz spotkań indywidualnych są osoby odbywające karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Nowym Sączu posiadający rodzinę lub kogoś bliskiego. Głównym celem programu jest zapobieganie trwałej dezintegracji rodziny w wyniku przedłużającego się rozdzielania jej członków oraz rekonstrukcja i wzmacnianie więzi emocjonalnych z rodziną przez usystematyzowanie kontaktów.
W 2018 r. odbyły się dwie edycje Programu, w których uczestniczyło 21 osób/(158 kontaktów).

Jednostka realizująca	Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Ilość udzielonych indywidualnych porad specjalistycznych (psychologicznych, prawnych, socjalnych i innych)	5292 porady, w tym : - psychologiczne – 3208 - prawne – 210 - inne (terapeuta uzależnień, specjalista pracy z rodziną, pedagog, mediator) – 1874 porady Grupa wsparcia dla rodziców z trudnościami wychowawczymi – 11 osób, 43 kontakty na grupach Grupa wsparcia dla młodzieży z trudnościami emocjonalnymi - 7 osób, 42 kontakty na grupach Grupa wsparcia dla bezdomnych- 33 kontakty, 10 osób	

Mierniki realizacji zadania		Ilość osób bezdomnych, którym udzielono noclegu - 24 osób (729 noclegi) Ilość osób korzystających ze świetlicy - 31
	Ilość udzielonych porad osobom uzależnionym i współuzależnionym w tym : alkoholizm, lekomania, narkotyki itp.	826 porad udzielonych osobom uzależnionym, w tym: - od alkoholu – 753 porad, - 286 osób - od narkotyków – 63 porady, 30 osób - hazard – 1 porada, 1 osoba - od komputera – 9 porad, 5 osób Grupa wsparcia dla osób uzależnionych – 48 kontaktów, 16 osób 343 porady udzielono osobom współuzależnionym (uzależnienie w rodzinie).
	Ilość osób objętych pomocą w zakresie przemocy	Liczba osób objętych pomocą w zakresie przemocy – 307, w tym: 239 ofiar przemocy oraz 68 sprawców przemocy, ilość porad udzielonych sprawcom przemocy- 147, ilość porad udzielonych ofiarom przemocy – 668. Grupa wsparcia dla kobiet ofiar przemocy – 8 kontaktów, 5 osób
	Ilość osób, którym udzielono schronienia w hostelu dla osób znajdujących się w sytuacji ostrego kryzysu związanego z zagrożeniem zdrowia i życia w tym ofiar przemocy	Przyjęto do hostelu 38 osób, w tym 18 dorosłych, 20 dzieci, w tym 34 ofiary przemocy.
	Ilość osób przebywających w hostelu dla sprawców przemocy	Z hostelu dla sprawców przemocy skorzystała 1 osoba.
	Ilość osób przyjętych do wytrzeźwienia, którym zapewniono opiekę lekarską	Przyjęto do wytrzeźwienia 2524 osób, którym została zapewniona opieka lekarska (2455 mężczyzn i 69 kobiet).

d. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych w zakresie działań na rzecz ochrony i promocji zdrowia, opieki i rehabilitacji.

1/ Realizacja działań w ramach „Programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” w obszarze ochrona zdrowia z wyszczególnieniem:

a) W ramach działań prozdrowotnych o charakterze uniwersalnym w tym: prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć mających na celu poprawę stanu fizycznego i psychicznego oraz nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, z uszkodzeniem słuchu, mowy, autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną, zrealizowano „Grupowa zajęcia ruchowe”, 01.03.2018 - 31.12.2018 r. wsparcie otrzymało średnio 30-40 osób, zadanie pt. „Organizacja spotkań integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i chorych” 29.10.2018 - 31.12.2018 zaplanowano spotkanie integracyjne dla ok.150 osób, w tym chorych i niepełnosprawnych, wzięło w nim udział ok. 250 osób.

b) W ramach wspierania działań mających na celu aktywizację i integrację społeczną osób chorych i niepełnosprawnych i ich opiekunów, zrealizowano: zadanie pt. „Opieka i rehabilitacja osób niepełnosprawnych w świetlicy terapeutycznej Stowarzyszenia „Nadzieja” w okresie 01.01.2018 - 31.12.2018, przez średniomiesięcznie 25 osób; zadanie pt. „Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych kobiet po chorobie raka piersi” zmniejszenie skutków operacji i liczenia (po chemioterapii, radioterapii) 01.05.2018-31.12.2018, jedna grupa zajęciowa do 32 osób, masaże ok 60 osób; zadanie pt. „Stop cukrzycy” 01.01.2018 - 31.12.2018 r., objęcie indywidualnymi programami 12 dzieci niepełnosprawnych wraz z rodzinami. Realizacja „Światowego Dnia Walki z Cukrzycą” w „Galerii Trzy Korony” przebadano ok. 250 osób; zadanie pt. „Żyj aktywnie tu i teraz dla siebie i dla innych” 01.04.2018 - 31.12.2018 r. zrealizowano program zajęć usprawniających na sali gimnastycznej dla grupy 30 osób (3x w tygodniu); zadanie pt. „5-cio dniowe spotkanie integracyjne dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją wzroku i aktywizacja

przez różnego rodzaju formy aktywnego wypoczynku /15 osób/" 01.05.2018 - 31.10.2018 r. w ramach spotkania integracyjnego wzięło udział 75 osób (w tym z terenu powiatu) tj. osoby niepełnosprawne i niewidome oraz słabowidzące (w ramach umowy z terenu miasta Nowego Sącza – wsparcie otrzymało 15 osób wraz z opiekunami, wolontariuszami- łącznie 32 osoby); zadanie pt. „Edukacja i promocja zdrowego stylu życia. Aktywizacja i integracja społeczna osób chorych starszych i niepełnosprawnych” 01.04.-31.12.2018 r. zrealizowano: marsz z kijkami w ramach festiwalu biegowego, zajęcia edukacyjne z zakresu właściwej pielęgnacji stopy cukrzycowej w ramach spotkań integracyjnych o charakterze edukacyjnym z udziałem dietetyczki w zajęciach w ramach zadania wzięło udział 12-60 osób w ramach organizacji „Światowego Dnia Walki z Cukrzycą” udział wzięło ok. 85 osób; zadanie pt. „Poprawa stanu fizycznego niezbędnego do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez zabiegi rehabilitacyjne” 01.04.2018 r. -30.11.2018 r. wsparciem objęto 19 osób niepełnosprawnych w wieku „65+” i „80+”, w tym posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

c) W ramach wspierania czynnego uczestnictwa w działaniach profilaktycznych - usprawniających typu: grupy wsparcia, warsztaty, imprezy, festyny, wyjazdy o charakterze prozdrowotnym, mające na celu polepszenie funkcjonowania społecznego mieszkańców miasta, w szczególności osób starszych i niepełnosprawnych, zrealizowano zadanie pt. „Grupowy wyjazd rehabilitacyjny” 01.08.2018 r.-30.09.2018 r. W ramach zadania zrealizowano indywidualny program zajęć usprawniających na basenie oraz kąpiele lecznicze dla 50 osób; zadanie pt.: „Integracyjne wojaże bez granic” 25.02.2018 r.-31.12.2018 r. w 6 wyjazdach integracyjnych wzięło udział 240 osób, w tym osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich; zadanie pt. „Przez aktywność do zdrowia-program zajęć profilaktyczno-usprawniających dla seniorów” 15.02.2018 r.- 30.04.2018 r. indywidualnie opracowany program zajęć zrealizowało 101 osób potrzebujących.

d) W ramach działania z zakresu edukacji i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację akcji społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do mieszkańców Nowego Sącza „Organizacja spotkań integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i chorych” 29.10.2018 - 31.12.2019 r. spotkanie integracyjne z udziałem osób niepełnosprawnych o charakterze prozdrowotnym, w tym organizacja zajęć poprawiających funkcjonowanie w życiu codziennym, zorganizowano dla 150 osób, zrealizowano konferencję pt. „Zdrowe życie zdrowe piersi” 15.05.2018 r. - 30.10.2018 r., w której udział wzięło 100 osób.

e) W ramach propagowania idei honorowego krwiodawstwa, zrealizowano: zadanie pt.: „Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa” 01.02.2018 r.-30.06.2018 r., szkolenie dla 45 osób liderów; zadanie pt. „Podaruj kroplę nadziei - masz ją we krwi” 01.09.2017-20.11.2018, 273 uczniów sądeckich szkół oddało 122 litry krwi; zadanie pt. „Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa oraz szpiku kostnego” 01.03.2018 - 31.12.2018 r. oddano 120 litrów krwi, w zadaniu wzięło udział 450 osób, członków HDK.

2/ Realizacja zadań w ramach działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

2.1/ Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem MADA w Nowym Sączu;

2.2/ Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „NADZIEJA” w Nowym Sączu.

3/ Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Sączu na stałe współpracuje ze Stowarzyszeniem „Jesteśmy...”, powołanym dla wspierania działań ŚDS. Stowarzyszenie współorganizuje wszystkie przedsięwzięcia o charakterze grupowym, z których korzystają wszyscy uczestnicy, a także inne osoby niepełnosprawne zapraszane z podobnych instytucji, DPS-ów, szkół specjalnych tj. spotkania i imprezy grupowe integracyjne, spartakiadę, festiwal „Pod Skrzydłami Orła”. (Współpraca nie generuje żadnych kosztów finansowych). Stowarzyszenie zabezpiecza głównie środki finansowe, a ŚDS logistykę i zabezpieczenie osobowe.

Jednostka realizująca	1/ Miasto Nowy Sącz zleca realizację zadań na podstawie umów o wsparcie/powierzenie realizacji 1.1/ Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i ich Opiekunów „Spokojne Jutro”; 1.2/ Stowarzyszenie „Klub integracyjny”; 1.3/ Stowarzyszenie „Przyjaciele serca i życia”; 1.4/ Stowarzyszenie „Beskidzkie Więzy”; 1.5/ Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Nowym Sączu;	Termin realizacji	2018
------------------------------	--	--------------------------	------

Jednostka realizująca		Termin realizacji	
	1.6/ Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku; 1.7/ Nowosądeckie Stowarzyszenie Amazonki im. Heleny Włodarczyk; 1.8/ Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem „MADA”; 1.9/ Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski; 1.10/ Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „Nadzieja”; 1.11/ Stowarzyszenie Terapeutów na Rzecz Dzieci i Młodzieży z Autyzmem oraz innymi zaburzeniami rozwoju „MODUS”; 1.12/ Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Sądeckie Hospicjum”; 1.13/ Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym Sączu Klub Miejski; 1.14/ Małopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Nowym Sączu; 1.15/ Stowarzyszenie Sądecki Elektryk; 1.16/ Stowarzyszenie Nowosądecka Wspólnota; 1.17/ Stowarzyszenie Sądeckie Forum Kobiet; 1.18/ Stowarzyszenie Kobiet do Walki z Rakiem Piersi Europa Donna w Nowym Sączu; 1.19/ Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Nowym Sączu; 1.20/ Stowarzyszenie „Sądeczanie Razem”; 1.21/ Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid” w Nowym Sączu 1.22/ Stowarzyszenie Nowych Szans „VESNA” 32-864 Gnojnik 48 2/ Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowane we współpracy z Powiatem Nowosądeckim - porozumienie z dnia 09 marca 2018 r. w sprawie zasad pokrywania w 2018 r. kosztów rehabilitacji uczestników warsztatów terapii zajęciowej działających na terenie powiatu nowosądeckiego i miasta Nowego Sącza w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON 2.1/ Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem MADA w Nowym Sączu; 2.2/ Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „NADZIEJA” w Nowym Sączu 3/ Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Sączu		2/ Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 2018

Mierniki realizacji zadania	1.1/ liczba zawartych umów na realizację zadań,	24*+2** umowy
	1.2/ liczba uczestników,	1812 + 67 uczestników (w tym w ramach porozumienia z Powiatem)
	3/ liczba uczestników zajęć organizowanych przy współpracy Stowarzyszenia „Jesteśmy...” z ŚDS	
	3.1/ spotkania okolicznościowe o charakterze integracyjnym	100% uczestników (+ zaproszeni goście) zwykle ok. 100 osób,
	3.2/ integracyjne zajęcia sportowe „Spartakiada Osób Niepełnosprawnych”	Ok. 90-100% uczestników (+ zaproszeni goście ok.100-120 osób)
	3.3/ Nowosądecki Przegląd Poezji, Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Pod Skrzydłami Orła”	Ok. 300 osób

Komentarz:

*Liczba umów zawartych na realizację zadań w ramach programu współpracy z NGO w ramach obszaru ochrona zdrowia - 24; na łączną wartość: 149 155,- zł., Liczba zawartych umów o realizację zadań w ramach WTZ: 2 na łączną wartość: 119 860,-zł. Porozumienie z Powiatem Nowosądeckim z dnia 09 marca 2018 r. w sprawie zasad pokrywania w 2018 r. kosztów rehabilitacji 2 uczestników z terenu Miasta Nowego Sącza biorących udział w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie powiatu nowosądeckiego w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON w kwocie: 3668,16 zł.

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 5 ogółem:	32 416 935,11 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	19 504 547,59 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	837 375,63 zł
		Środki zewnętrzne krajowe	8 461 060,90 zł
		Inne	3 613 950,99 zł

Inne działania, kluczowe wskaźniki, opis, komentarz dający pełniejszy obraz aktywności w zakresie realizacji celu strategicznego:

Cele szczegółowe strategii:

Wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców Nowego Sącza, wzrost poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego osób starszych. Zrealizowano następujące zadania:

1. „Zdążyć przed grypa” – program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Nowego Sącza od 60 roku życia

Okres realizacji: 25.09.2018 – 30.11 2018 r. Program wieloletni 2016 -2020.

Celem głównym jest zapobieganie zachorowalności na grypę wśród mieszkańców miasta Nowego Sącza poprzez zwiększenie dostępności do świadczeń nierefundowanych przez NFZ.

Program uzyskał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 153/2016 z dnia 16 sierpnia 2016 r.

Wskaźnik realizacji zadania = 254 os. zaszczepiono w ramach programu Urzędu Miasta Nowego Sącza (szczepienia bezpłatne dla mieszkańców). W programie do bezpłatnych szczepień umożliwiono udział osób o niższym statusie socjalno- ekonomicznym w wieku od 60 lat (osoby pisemnie wskazane przez MOPS do przychodni realizującej program) oraz osoby ze społeczności romskiej.

Ocena poziomu zgłaszalności względem umowy: liczba wykonanych szczepień/ liczba planowanych szczepień x 100 = 254 os. /254 os. x 100 = 100 %

Koszt programu szczepień przeciw grypie w 2018 r.= 13 970 zł. (w tym 55 zł. środki zewnętrzne krajowe)

2.„Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce”

Autorem programu jest dr n. med. Hanna Czajka. Program na lata 2014 - 2020 opracowany został na zlecenie Województwa Małopolskiego, Miasto Nowy Sącz złożyło deklarację w zakresie przystąpienia do programu, w efekcie czego zawarto umowę pomiędzy Województwem Małopolskim a Miastem Nowy Sącz. Program realizowany był przez miasto Nowy Sącz na podstawie niewyłącznej, nieodpłatnej umowy licencyjnej.

Ogłoszenie konkursu w dniu 20.06.2018 r. na wybór realizatora programu.

Szczepienia realizowane w okresie: 24.07.2018 do 30.11.2018 (**zaszczepiono 68 dzieci**). Na bieżąco współpracowano ze Szpitalem Dziecięcym św. Ludwika w Krakowie w zakresie m.in. kampanii informacyjnej dot. programu. Rozpropagowano plakaty i ulotki w przychodniach na terenie Nowego Sącza, promowano program w lokalnych gazetach, mediach. Ponadto rodzice wypełniali ankiety wiedzy i satysfakcji, wyrażając opinię w zakresie realizacji Programu zdrowotnego dotyczącego profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce.

Wskaźnik realizacji względem umowy z Małopolskim Urzędem Marszałkowskim:

liczba wykonanych szczepień / szacunkowa liczba osób do objęcia programem x 100 = 68 os./95 os. x 100 = 71,58 %

Koszt programu szczepień przeciwko pneumokokom = 19 040 zł (w tym: 12 615,90 zł środki zewnętrzne krajowe, dotacja z Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie)

3.„Zdążyć przed osteoporozą - profilaktyka”

Badania w okresie : 17 września 2018 r. do 30 listopada 2018 r.

Program finansowany przez Miasto Nowy Sącz, nie pobierano opłat od adresatów zadania. Do badań zakwalifikowano 181 osób odpowiednio po 55 roku życia (kobiety) i po 60 roku życia (mężczyźni) z Nowego Sącza, które w ostatnich dwóch latach nie brały udziału w podobnym programie profilaktycznym.

W ramach programu wykonano ocenę ryzyka za pomocą metody FRAX, badanie densytometryczne, a następnie wynik badań opisał lekarz specjalista.

Działania promocyjno- edukacyjne, ankieta edukacyjno - informacyjna na temat osteoporozy, informacja na stronie internetowej w siedzibie przychodni o realizacji programu, rozdysponowano materiały edukacyjne na temat osteoporozy.

Realizator: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „REMEDIUM” Sp. z o.o. w Nowym Sączu, ul. Poniatowskiego 2

Realizator po wykonaniu badań podaje ogólną informację statystyczną na temat wyników badań.

W 2018 r. w ramach programu:

- u 2 mężczyzn stwierdzono osteoporozę (tj. ok. 12,5% badanych),
- u 32 kobiet stwierdzono osteoporozę (tj. ok. 19,4% badanych),
- u 124 osób wykryto zmiany chorobowe osteopenię (w tym osteoporozę) (tj. ok. 69 % badanych),
- 57 osób uzyskało wynik prawidłowy – brak zagrożenia osteoporozą (tj. 31 % badanych),
- liczba osób niezakwalifikowanych do programu z różnych przyczyn: 3 osoby (tj. ok 3% planowanych badań),
- efektywność edukacji 181 osób wypełniło ankietę edukacji (tj. 100% badanych).

Dane te pokazują, że występuje problem układu kostnego.

Ocena poziomu zgłaszalności względem umowy: liczba wykonanych badań/liczba planowanych badań x 100 = 181 os. /181 os. x 100 = 100 %

Koszt akcji badań densytometrycznych: 9 955 zł. (w tym 220 zł środki zewnętrzne krajowe)

4. „Badania przesiewowe w kierunku wykrycia wad postawy uczniów szkół podstawowych” w okresie 09.04.2018 r.- 30.06.2018 r. w ramach zadania zapewniono udział w badaniach przesiewowych urządzeniem medycznym Sensorem Hipokratesa pod okiem doświadczonego fizjoterapeuty, asystenta i operatora Sensora. „Ogólnopolskiego Programu Wykrywania Wad Postawy - Proste Plecki” przebadano łącznie 407 uczniów szkół podstawowych. Wyniki badań potwierdzone przez fizjoterapeutę zostały przekazane rodzicom, zgodnie z procedurą Ogólnopolskiego Programu.

5. „Organizowanie badań z zakresu profilaktyki cukrzycy” 09.04.2018 r.- 30.11.2018 r. Zaplanowano wykonanie 45 badań na określenie poziomu witaminy D3 oraz 45 badań w kierunku osteoporozy, podniesienie świadomości u 45 uczestników z zakresu profilaktyki cukrzycy i innych chorób wśród osób starszych o obniżonej odporności organizmu oraz badania poziomu cukru oraz pomiar ciśnienia.

6. Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa, promocja zdrowia. Profilaktyka chorób: **„Diagnostyka i terapia osób z autyzmem i dzieci z zaburzeniami rozwoju oraz ich rodzin”**- prowadzenie konsultacji diagnostyczno-terapeutycznych w kierunku zaburzeń ze spektrum autyzmu, 09.04.2018 - 21.12.2018 r., przeprowadzono 16 indywidualnych specjalistycznych konsultacji dzieci wraz z rodzinami.

7. Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa, promocja zdrowia. Profilaktyka chorób: **pt. „Specjalistyczne rehabilitacyjne zajęcia dla dzieci z autyzmem oraz innymi zaburzeniami rozwoju”** 15.05.2018 - 15.11.2018 r. wsparciem w ramach indywidualnych programów terapeutycznych objęto 20 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną lub psychoruchowym opóźnieniem rozwoju.

W ramach realizacji programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020 w 2018 r.: poprawa sytuacji zdrowotnej Romów Dział 851 Rozdział 85195

Zatrudnienie pielęgniarki dla społeczności romskiej Nowego Sącza. Profilaktyka, szczepienia oraz zakup środków i materiałów medycznych - poprawa sytuacji zdrowotnej Romów w tym: propagowanie zachowań prozdrowotnych, profilaktyka obejmująca kobiety w ciąży, kontynuowanie działalności pielęgniarek środowiskowych, profilaktyka związana z uzależnieniami wśród młodzieży i dorosłych, materiały informacyjne dot. zagadnień zdrowotnych i zagrożeń, akcje prozdrowotne, profilaktyka grypy/2018 profilaktyka osteoporozy/2018. Na realizację zadania przeznaczono kwotę: 72 821,17 zł (w tym środki z budżetu miasta: 7 821,82 dotacja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazana od Wojewody Małopolskiego w wysokości: 64 999,35 zł) oraz zakup okularów korekcyjnych z przeznaczeniem dla społeczności romskiej, w tym dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych na kwotę 1 2040,00 w tym ze środków z dotacji od Wojewody Małopolskiego w wysokości: 12 000,00 zł.

Cele szczegółowe strategii :

-ułatwienie włączenia społecznego oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu

1. W 2018 r. zlecono organizacji pozarządowej (Fundacji Silver Economy) prowadzenie Klubu Integracji Międzypokoleniowej, w zakresie wspierania osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą. Ośrodek Wsparcia – klub samopomocy przy ul. Barskiej 2 i ul. Konopnickiej 3 w Nowym Sączu funkcjonował w ramach dotacji Wojewody Małopolskiego i dotacji z Urzędu Miasta Nowego Sącza. Działania ośrodka zapewniają integrację międzypokoleniową osób starszych w wieku powyżej 50 roku życia i osób młodych. Chęć udziału w zajęciach zadeklarowało 97 osób, dzięki temu zapewniona jest wysoka frekwencja uczestników w organizowanych zajęciach. Ośrodek działa 5 dni w tygodniu przez 4 godziny zegarowe dziennie.

Koszt funkcjonowania ośrodka wsparcia: 137 087,34 zł (w tym środki własne gminy 25 056 zł)

2. W 2018 r. kontynuowano realizację umowy z 2017 r. ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych „STOPIL” na realizację zadania: **„Organizacja kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz płatnych staży dla nieaktywnych zawodowo mieszkańców Miasta Nowego Sącza.”**

Termin realizacji zadania publicznego: od dnia 01.09.2017 r. do dnia 28.02.2018 r.

W 2018 r. podpisano umowę ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych „STOPIL” na realizację zadania: **„Organizacja kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz płatnych staży dla nieaktywnych zawodowo mieszkańców Miasta Nowego Sącza”**

Termin realizacji zadania publicznego: 01.11.2018 r. do dnia 31.01.2019

Projekt jest kontynuacją ścieżki reintegracji, niemożliwej do zrealizowania przez SUP, z uwagi na brak figurowania tych osób w rejestrach bezrobotnych.

Zadania ww. realizowane w ramach projektu konkursowego Miasta Nowego Sącza - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu pn. „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego w ramach, 9 Osi Priorytetowej Region Spójny Społecznie, Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Wydatki wykorzystane w 2018 r. ramach zadania: (42 467,88 zł. + 47 757,75 zł) = 90 225,63 zł.

Prowadzenie świetlic integracyjnych dla dzieci romskich i polskich w budynku socjalnym przy ul. Nawojowskiej 43 oraz przy ul. Jana Pawła II/40 w Nowym Sączu.

Przeciwdziałanie wykluczeniu Romów, integracja romsko – polska, liczba osób objętych zadaniem 80 dzieci

Wydatki: środki własne: 3 889,33 zł, środki krajowe (dotacje celowe): 155 256,65 zł.

Zakupiono samochód z przeznaczeniem do przewozu osób niepełnosprawnych dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Broniewskiego 1, w Nowym Sączu. Całkowita wartość: 165 887,00 PLN, w tym w ramach środków PFRON: 65 500,00 PLN z budżetu miasta: 100 387,00 PLN

Inne Wskaźniki:

Wysokość wydatków na ochronę zdrowia, wydatkowana z budżetu Miasta:
Wysokość wydatków wszystkich w dziale klasyfikacji budżetowej 851- ochrona zdrowia za 2018 r.
Plan: 4 402 333,34 zł. Wykonanie: 4 128 655,69 zł.
(w tym: 2 901 673,89 budżet miasta Nowego Sącza, 1 226 981,80 środki krajowe zewnętrzne), Wskaźnik: 93,80 %

Zgony według przyczyn zdrowotnych (zgony według przyczyn na 100 tys. mieszkańców: nowotwory, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, choroby układu krążenia, umieralność noworodków na 100 tys. żywych urodzeń):

Zgony według przyczyn - wskaźniki

Kod	Nazwa	zgony z powodu nowotworów ogółem na 100 tys. ludności		zgony osób z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności		zgony z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania na 100 tys. ludności	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017
2122262000	Powiat m.Nowy Sącz	280,3	272,8	362,6	349,0	-	-

	Przyczyny zgonów									
	Zgony ogółem		z tego:	nowotwory ogółem		choroby układu nerwowego i narządów zmysłów ogółem		choroby układu krążenia ogółem		
	2016	2017		2016	2017	2016	2017	2016		2017
Powiat m. Nowy Sącz	741	760		235	229	13	13	304	293	

Kod	Nazwa	zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	
		2016	2017
		[promil]	[promil]
2122262000	Powiat m. Nowy Sącz	2,0	4,2

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Komentarz: dane statystyczne dotyczące liczby zgonów (wg. przyczyn) dla miasta Nowego Sącza. Dane dotyczące liczby zgonów według przyczyn publikowane są z dwuletnim opóźnieniem na podstawie informacji: źródło danych: Urząd Statystyczny w Krakowie ul. Kazimierza Wyki 3, tel 12 415 60 11, e-mail: SekretariatUSKRRK@stat.gov.pl, na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

PROGRAM KLUCZOWY NR 6		NOWY SĄCZ MIASTEM W RUCHU – program rozwoju rekreacji i sportu masowego	
CEL GŁÓWNY		Wzrost satysfakcji mieszkańców Nowego Sącza w zakresie możliwości korzystania z szerokiej oferty rekreacyjnej i sportowej.	
Jednostka wiodąca	Wydział Sportu i Turystyki w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Sportu i Turystyki

II-6.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Ilość środków finansowych wydatkowanych w dziale kultura fizyczna i sport.	opracowanie własne	4 889 746,36 PLN
Ilość imprez sportowych dla młodzieży.	Zespół Szkół i Placówek Oświatowych	109 imprez; 33 790,00 PLN
Ilość środków wydatkowanych na obiekty sportowe (oddane i realizowane).	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	1 792 840,88 PLN

Stan bazy sportowej

Elementem niezbędnym do upowszechniania sportu i kultury fizycznej jest baza sportowa. W oparciu o obiekty sportowe prowadzone jest zarówno szkolenie sportowe jak i zyskuje się bazę do upowszechniania masowej rekreacji. Aktywność mieszkańców miasta w zakresie kultury fizycznej i sportu sprzyja wykorzystaniu istniejących obiektów bez podziału na obiekty szkolne i obiekty kultury fizycznej. W 2018 r. w okresie sprawozdawczym oddano do użytku 5 nowych siłowni na wolnym powietrzu. Rozwój sieci tych urządzeń w Nowym Sączu powoduje, że zostają wprowadzone do wykazu obiektów sportowych. Działania z zakresu upowszechniania sportu i kultury fizycznej odbywały się na obiektach wymienionych w Tabeli II-6.1.1.

Tabela II-6.1.1. Stan bazy sportowej	
Rodzaj obiektu	Ilość
Stadiony z widownią 3-10 tyś. miejsc	1
Boiska do gier dużych (piłka nożna)*	19
Boiska do siatkówki	12
Boiska do koszykówki	10
Korty tenisowe	16 (oraz 2 kryte)
Boiska do piłki ręcznej	11
Boiska uniwersalne	23
Obiekty kubaturowe	
Hale sportowe (44 x 24)	3
Małe hale sportowe (36 x 18)	4
Sale gimnastyczne (24 x 12)	5
Sale pomocnicze i specjalistyczne	12
Inne obiekty	
Kryte pływalnie	2
Baseny otwarte – sezonowe	1
Strzelnice sportowe	1
Tor do modelarstwa samochodowego	1
Siłownie wolno stojące	14

Źródło: Wydział Sportu i Turystyki w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Stadiony z widownią – Stadion Miejski im. O. W. Augustynka TJ ul. Kilińskiego 47 - stadion w trakcie modernizacji. Obiekt administrowany przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) w Nowym Sączu.

Boiska piłkarskie

- Stadion przy ul. Sportowej 12 - stadion piłkarski – w kompleksie **4** płyty, widownia na ok. **1000** osób. Obiekt powstał w latach osiemdziesiątych, niewykorzystywany zespół **4** kortów tenisowych z niezależnym zapleczem, sala gimnastyczno-sportowa 37,5 x 16 x 7,5. Budynek zaplecza – stanowi całość z halą sportową. Wybudowany w latach osiemdziesiątych. Posiada zaplecze administracyjne, szatnie, salę klubową, stołówkę z własną gastronomią, część hotelowa kiedyś na **50** miejsc noclegowych. Obiekt zdewastowany, wykorzystywany przez LKS „Zawada”, KS „Dunajec-Start”, KS „Chruślice”, KS „Starówka”, RC Biał-Czarni” oraz MKS „Sandecja”. Obiekt administrowany przez MOSiR w Nowym Sączu. Przejęty w złym stanie technicznym, poddawany bieżącym konserwacjom.

- Osiedle Helena – ul. Starowiejska: **2** boiska do piłki nożnej na terenie zalewowym rok budowy 1970 i 2008. Obiekt zaplecza piętrowy z częścią gastronomiczną oraz salą klubową oddany do użytku w 2000 roku, modernizacja terenu przylegającego do budynku – 2009 rok, obiekt użytkowany przez Klub Sportowy Helena.

- Osiedle Piątkowa – ul. Lwowska: **2** boiska do piłki nożnej w renowacji, boisko do piłki siatkowej na wolnym powietrzu. Zaplecze stanowi domek typu SG-1 na podmurówce – rok budowy 1983 – pawilon poza częścią murowaną (parter) wyłączony z eksploatacji przez Powiatowy Inspektor Budowlany - obiekt zarządzany przez MOSiR w Nowym Sączu.

- Osiedle Biegonice, ul. Elektrodowa 49: **1** boisko do piłki nożnej, kort-boisko do piłki siatkowej wyodrębnione z obiektu – rok budowy 1975. Zaplecze stanowi domek typu SG-1 na podmurówce – rok budowy 1983 – obiekt zarządzany przez KS - Biegoniczanka.

- Osiedle Zabełcze – ul. Sosnowa: **2** boiska na terenie zalewowym rzeki Dunajec. Zbudowane w końcu lat 90-tych. Tymczasowe zaplecze- obiekt zarządzany przez Klub Sportowy Zabełcze.

- Ogólnodostępne boisko do piłki nożnej ul. Kościuszki (za wałem); boisko o nawierzchni trawiastej przygotowywane do treningów i spotkań w kategoriach młodzieżowych przez zespół „Dunajec-Start”, 2 boiska do piłki nożnej zostały przejęte przez PWSZ w Nowym Sączu.

- Boisko sportowe przy ul. Witosa wykorzystywane do szkolenia sportowego przez KS Przetakówka.
- Boisko wielofunkcyjne przy ul. Partyzantów o wymiarach 22m x 44m ogrodzone wraz z ławkami.

Korty tenisowe jako obiekty samodzielne

- ul. Nadbrzeźna 34 - MOSiR - zespół **3** kortów tenisowych z zapleczem w obiekcie MOSiR. Rok budowy 1999.
- Park Strzelecki – obiekt dzierżawiony - zespół **3** kortów tenisowych w Parku. Pawilon zaplecza 72 m³. Rok budowy 1976.
- ul. Nawojowska 199 /Przedszkole Językowo-Sportowe/ MUKS Młodzik Nowy Sącz. Zespół **5** kortów i **2** mini kortów, ścieżki dla rowerów górskich, boisko do koszykówki, plac zabaw dla dzieci. Zaplecze w Niepublicznym Przedszkolu Językowo-Sportowym (wyodrębnione), możliwość korzystania z zastępczej sali gimnastycznej wyposażonej do gimnastyki i gimnastyki korekcyjnej. Rok zakończenia rozbudowy 2001.

Obiekty kubaturowe

- ul. Na Rurach – sala gimnastyczno-sportowa o wymiarach 20 m x 40 m administrowana przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.
- ul. Nadbrzeźna 34 – kryta pływalnia – MOSiR. Niecka sportowa o wymiarach 25 x 12,5 głębokość 135 – 180 (**6** torów) posiada homologację PZP Warszawa, niecka rekreacyjna głębokość 0,6 – 1,2 m, grzybek wodny, pelikan, przeciwpąd, wanna do hydromasażu, zjeżdżalnia 45 m, siłownia, sauna, solarium, taras widokowy z kawiarnią, widownia na **120** miejsc.
- ul. Nadbrzeźna 36 – sala widowiskowo-sportowa - MOSiR -arena 27 x 45 x 17 (wysokość), widownia stała **400 + 117** miejsc, rozkładane **292** miejsca – razem **809** miejsc, pełne zaplecze sanitarno-szatniowe, liczne pomieszczenia towarzyszące o zmiennych funkcjach. Niezależna sztuczna ściana wspinaczkowa.
- ul. Tarnowska 32 – Liga Obrony Kraju - modelarnia (modelarstwo kołowe) w pełni wyposażona.

Obiekty specjalistyczne

- ul. Zdrojowa – park wodny - sezonowy basen kąpielowy o wymiarach 50 x 20 x 0,8-3,5 m. Wybudowany w 1976 roku, modernizacja 1990 r. Posiada własne ujęcie wody oraz budynku zaplecza – był eksploatowany sezonowo. Obecnie obiekt nieeksploatowany.
 - ul. Tarnowska 32 – Liga Obrony Kraju – Strzelnica kryta obiekt ze zlokalizowaną w tym samym budynku 10 m strzelnicą pneumatyczną. Właściwa strzelnica o wymiarach 50 x 20 m drewniano ziemna. Zmodernizowana w roku 2000. Obiekt strzelnicy zniszczony w czasie powodzi. Obiekty administracyjne i magazyn.
 - ul. Piłsudskiego – tor rowerowy i deskorolkowy pumptrack.
- Ponadto boiska o nawierzchni trawiastej, niewymiarowe do piłki nożnej przy ul. Grunwaldzkiej, Poręba Mała, nad potokiem Łubinka w okolicach ul. Westerplatte wraz z **2** boiskami do siatkówki plażowej.

Ścieżki Rowerowe

12 wyodrębnionych ścieżek rowerowych o łącznej długości 14 825 metrów.

Obiekty Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – ul. Kościuszki 1 i 2

- Stadion – rok budowy 1960, z widownią na **300** osób, 33.120 m² boisko do gier dużych (piłka nożna) ze sztuczną nawierzchnią, bieżnią tartanową oraz urządzeniami do konkurencji technicznych w lekkiej atletyce.
- Sala gimnastyczno-sportowa. Rok budowy 1972, gruntowna przebudowa obiektu 2000 rok, wymiary 26,5 x 16,5 x 7, widownia na **250** osób, obiekt do piłki siatkowej.
- Budynek klubowy – pomieszczenia administracyjne. Obiekt modernizowany w roku 2000 ze środków budżetu państwa przeznaczonych na rozbudowę i modernizację bazy sportowej.

Nowo wybudowane obiekty Instytutu Sportu PWSZ służyły studentom uczelni:

- Sala gimnastyczna o wymiarach 44 x 24 m;
- Basen kryty o długości 25 m;
- Zespół boisk o sztucznej nawierzchni – uniwersalne (piłka ręczna, siatkowa, koszykówka).

Zestawienie powyższe wykazuje, iż w trakcie okresu sprawozdawczego osiągnięto następujące cele:

Rolę administratora obiektów sportowych przejął Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowym Sączu. Dzięki temu uzyskano obniżenie kosztów eksploatacji obiektów, koncentrację istniejącego sprzętu niezbędnego do bieżącej konserwacji oraz wyposażenia. Ujednolicono prowadzone działania eksploatacyjne w zakresie przygotowania obiektów do zawodów ligowych i zajęć szkoleniowych.

Podjęte działania dotyczące wykorzystania istniejącego obiektu są determinowane przez dotychczasowe oczekiwania środowiska w zakresie zarówno udostępniania obiektów jak i stwarzania szans rozwojowych na przyszłość w rozumieniu wspierania dotychczasowych osiągnięć (zarówno w kategoriach młodzieżowych – jak i potencjalnych możliwości rozwojowych wynikających z uzyskiwanych w trakcie zorganizowanej rywalizacji sportowej) to jest rozwijanie kolejnych grup sportowych startujących w rywalizacji dla obowiązujących w danych dyscyplinach rocznikach.

Stworzony system administrowania posiadanymi obiektami sportowymi powoduje, iż można planować i przeprowadzać w oparciu o nie imprezy o znaczeniu sportowym, rekreacyjnym, a także ze względu na uczestnictwo: osiedlowym i lokalnym. Ponadto stwarza się możliwość współuczestnictwa w programowaniu działań sportowych i rekreacyjnych skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, zgodnie z przyjętą Strategią Rozwoju.

Analizując dotychczasowe rezultaty dotyczące administrowania obiektami sportowymi na terenie miasta Nowego Sącza należy stwierdzić, iż administracja miasta udziela szerokiego wsparcia nie tylko w zakresie upowszechniania kultury fizycznej ale także w zakresie wspierania środowisk uzyskujących najlepsze wyniki sportowe.

Ważnym elementem rozwoju sportu i kultury fizycznej może stać się przekazywany do eksploatacji zespół obiektów sportowych Instytutu Sportu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu.

Niezależnie od realizacji przyjętego programu – w oparciu o istniejące rozeznanie występujących potrzeb stworzono model funkcjonowania Miasta w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, który będzie w znacznym stopniu zaspokajać zidentyfikowane potrzeby w tym zakresie.

Podjęto wstępne ustalenia zmierzające do rozwinięcia istniejącej bazy sportowej w kierunkach zdeterminowanych aktualnie osiągniętymi wynikami sportowymi. Ustalenia obejmują w pierwszym rzędzie przygotowanie w zakresie budowy sztucznego toru slalomowego na rzece Dunajec oraz pozostawienia elementów szkoleniowych na torze „Wietrznice” pod wspólnym hasłem „WENECJA SADECKA” (w trakcie okresu sprawozdawczego rozstrzygnięto konkurs dotyczący planu zagospodarowania przestrzennego).

Istotnym elementem jest powstanie nowych obiektów i podnoszenie standardu obiektów istniejących. Utrzymanie tej tendencji stanowić będzie o możliwościach rozwoju sportu i kultury fizycznej.

Stwarzanie warunków organizacyjnych do rozwoju sportu:

Urząd Miasta Nowego Sącza – działając na podstawie posiadanych informacji honoruje zawodników uzyskujących wysokie wyniki sportowe w krajowej i międzynarodowej rywalizacji sportowej. Rok sprawozdawczy nie różni się od lat poprzednich w zakresie honorowania najlepszych sportowców, a wręcz przeciwnie – stanowi kontynuację rozpoczętego procesu honorowania najlepszych sportowców Nowego Sącza w sportowej rywalizacji krajowej i zagranicznej.

Na podstawie Uchwały Rady Miasta Nowego Sącza Nr LXXVII/739/2010 z dnia 9 listopada 2010 roku przyznano stypendia sportowe dla 10 zawodników i zawodniczek na łączną kwotę **50 000,- zł**.

Na podstawie Uchwały Rady Miasta Nowego Sącza Nr LXXVII/739/2010 z dnia 9 listopada 2010 roku przyznano za wysokie wyniki sportowe w krajowej i międzynarodowej rywalizacji sportowej nagrody finansowe dla 31 zawodników i 1 trenera na łączną kwotę **24 000,- zł**

Tabela II-6.1.2. Model sportu w Nowym Sączu w 2018 r.	
Dyscyplina sportowa	Kluby/stowarzyszenia
Piłka nożna	MKS „Sandecja”
	KS „Dunajec-Start”
	LKS „Zawada”
	KS „Jedność”
	KS „Helena”
	KS „Biegoniczanka”
	KS „Chruslice”

	Kluby/stowarzyszenia c.d.
Piłka nożna	KS „Zabełcze”
	KS „Galicja”
	KS „Przetakówka”
	MUKS „Akademia małego piłkarza” – tylko dla dzieci
	MUKS „Dunajec” – tylko dla dzieci
	KS „Starówka” (tylko dla kobiet)
Piłka siatkowa męska	SKPS „Dunajec”
Piłka siatkowa kobiet	STS „Sandecja”
Koszykówka męska	Sądeckie Towarzystwo Sportowe
Koszykówka kobiet	UKS „Żak”
Piłka ręczna kobiet	MKS „Beskid –Olimpia”
	UKS „Dwójka”
	UKS „Olimpia”
Rugby	Rugby Club „Biało-Czarni”
Tenis	Sądeckie Towarzystwo Tenisowe „Fakro”
Tenis stołowy	KS „Start”
Kajakarstwo górskie	KS „Start”
Lekka atletyka	UKS „Budowlani”
Żeglarsstwo	Yacht Club PTTK Oddział „Beskid”
	Sądecko-Podhalański Okręgowy Związek Żeglarski
Sporty walki	STS „Superfighter”
	SKB „Golden Team”
	NKS „Karate Kyokushin”
	UKS „Evan”
	Nowosądeckie Stowarzyszenie Aikido
	Stowarzyszenie Renshin Aikido Dojo
	NKS „Taekwon-do”
	KS „Halny”
	KS Fight House27
	KS Dexters Team
	Klub Karate Tradycyjnego
Narciarstwo	KS „Jedność” – biegowe
	KS „Narciarnia” – alpejskie
Saneczkarstwo	UKS „Tajfun”
Alpinizm	Klub Wysokogórski
Pływanie	Miejski Klub Sportowy Sądeckie Towarzystwo Pływackie
	Akademia Sportowa iSwim
Sport osób niepełnosprawnych	Zrzeszenie Sportu Osób Niepełnosprawnych „Start”

Dyscyplina sportowa	Kluby/stowarzyszenia c.d.
Modelarstwo	Sądecki Klub Modelarski – samochodowe
	STL „Orlik” - lotnicze
Brydż sportowy	SBS „ALF”
Strzelectwo sportowe	Zarząd Powiatowy LOK
Taniec Sportowy	Klub Sportowy „WIR”
	Stowarzyszenie ADeeM

Źródło: Wydział Sportu i Turystyki w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Prowadzony przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza rejestr stowarzyszeń działających w oparciu o ustawę o kulturze fizycznej i sporcie zamknął rok 2018 liczbą **69 aktywnych** podmiotów, w tym **12** wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza. To dane niepełne, nie obejmujące oddziałów terenowych oraz stowarzyszeń działających w sporcie i kulturze fizycznej ale nie rejestrowanych w oparciu o cytowane wyżej ustawy.

Rejestr uczniowskich klubów sportowych obejmował na koniec 2018 roku **43** podmioty mające siedzibę w Nowym Sączu.

Finansowanie zadań z zakresu sportu i kultury fizycznej

Podstawową formą finansowania sportu są dotacje celowe na zadania powierzane przez miasto organizacjom pozarządowym. Rok 2018 przyniósł w dziedzinie sportu i kultury fizycznej **4** otwarte konkursy: **1** na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej (w formie małych grantów), **1** z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa osób wypoczywających nad rzekami, **1** z zakresu prowadzenia na terenie miasta Lokalnego Ośrodka Kibice Razem i **1** z zakresu sportu. W zakresie kultury fizycznej nie przeprowadzono postępowania w trybie tzw. małych grantów ze względu na wykorzystanie środków budżetowych w całości w ogłoszonym konkursie. Dane dotyczące roku 2018 kształtują się następująco:

Tabela II-6.1.3. Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych			
Działanie	Ilość otrzymanych wniosków	Ilość zawartych umów	Ilość stowarzyszeń objętych dotowaniem
Kultura fizyczna	9	8	8
Sport kwalifikowany	49	46	45
Razem	58	54	53

Źródło: Wydział Sportu i Turystyki w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Miasto Nowy Sącz w 2018 r. przekazało stowarzyszeniom i klubom sportowym **1.512.000,-** złotych z czego **120.000,-** przeznaczonych tylko na działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i zapewnienia bezpieczeństwa dla osób wypoczywających nad rzekami.

Budżet Miasta w dziale kultura fizyczna i sport (rozdziały 92605 i 92695), który determinuje zarówno ilość działań jak i jakość podejmowanych akcji kształtuje się następująco:

Tabela II-6.1.4. Budżet Miasta w dziale kultura fizyczna i sport		
Rok	Wysokość środków dotacyjnych	Wysokość środków na działalność bieżącą
2018	1.512.000,-	227.168.07,-

Źródło: Wydział Sportu i Turystyki w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

Sukcesy sportowe

W grach zespołowych nie zanotowano regresu co wydaje się być znacznym sukcesem całego środowiska sportowego Nowego Sącza. Ważnym elementem oceny jest fakt, iż kluby nie rezygnują z prowadzenia zespołów w młodzieżowych kategoriach wiekowych.

Nadal kajakarze KS „Start” stanowią czołówkę krajową zdobywając seryjnie tytuły mistrzowskie w zawodach najwyższej rangi. Klub dostarcza reprezentantów kraju do kadry przygotowującej się do Mistrzostw Świata, Europy czy też Igrzysk Olimpijskich.

Prowadzona jest systematyczna praca ze sportowcami niepełnosprawnymi, którzy dzięki otrzymywanemu wsparciu mogą brać udział w mistrzostwach międzynarodowych, edycjach pucharu świata czy też paraolimpiadach.

Odnoszone sukcesy sportowe w wielu dyscyplinach sportowych w Mistrzostwach Polski Juniorów, Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, Spartakiadzie Młodzieży Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików.

W Polsce rywalizację we wszystkich kategoriach wiekowych (młodzik, junior młodszy i junior) we wszystkich dyscyplinach sportu prowadzi Polska Federacja Sportu Młodzieżowego.

Według ostatnio opublikowanych danych podsumowujących roczny cykl rywalizacji sportowcy Nowego Sącza zdobyli **824,34** punktów, co dało następujące miejsca:

- punktacja powiatów Nowy Sącz - **34** miejsce na **374** sklasyfikowane;
- punktacja gmin Nowy Sącz - **32** miejsce na **898** sklasyfikowanych;
- w klasyfikacji klubów na **3 766** KS Start zajął **113** miejsce;
- punkty dla Miasta zdobywało **16** klubów i stowarzyszeń.

Oprócz kajakarzy górskich KS „Start” sukcesy odnoszą lekkoatleci UKS Budowlani. Warto także podkreślić coraz lepsze wyniki narciarzy klasycznych i alpejskich (KS Jedność i KS Narciarnia) oraz saneczkarstwo (UKS TAJFUN). Nadal do czołówki krajowej zaliczani są modelarze samochodowi z Sądeckiego Klubu Modelarskiego. Sukcesy także w turniejach poza granicami kraju stają się udziałem tenisistów (STT Fakro).

MKS „Sandecja” S.A. – I Liga piłki nożnej z transmisjami telewizyjnymi prowadzonymi przez Polsat Sport, spełniając wymogi licencyjne utworzono Miejski Klub Sportowy SANDECJA Spółka Akcyjna, która przejęła sekcję piłki nożnej.

Niezależnie od strony sportowej organizowane są także liczne imprezy masowe o charakterze rekreacyjnym. Szereg imprez organizowanych jest już cyklicznie od wielu lat. Posiada grono wypróbowanych społeczników organizujących zajęcia i zawody (festyny rekreacyjne, turnieje dzikich drużyn, wycieczki piesze i rowerowe, zawody oldbojów, festyny dla dzieci organizowane z różnych okazji, turnieje siatkówki plażowej itp.).

Miasto było także organizatorem imprez popularyzujących rekreację i sporty techniczne. Powstały stałe grupy uprawiające nordic walking, organizowano festyny rekreacyjne, zawody kolarskie dla amatorów. Szczególnie cieszy fakt, iż szereg imprez organizowanych dla wszystkich chętnych ma kolejne roczne edycje co świadczy o zaspokajaniu potrzeb zbiorowych mieszkańców w dziedzinie kultury fizycznej i rekreacji.

Ponadto, warto zwrócić uwagę na organizację ważnych imprez sportowych t.j. corocznie organizowane regaty slalomowe **„Złote wiosło”** i **„Wstęga Dunajca”**.

Największą imprezą sportową 2018 roku był **Carpatian Race – Wyścig Kurierów**. Wyścig miał w Nowym Sączu start do kolejnego etapu. Impreza ta odegrała doniosłą rolę w promowaniu wizerunku miasta.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowym Sączu przedłożył informację, iż w zawodach sportowych organizowanych na salach sportowych (ul. Nadbrzeżna i Na Rurach) startowało 39 100 osób w trakcie 2018 r.

II-6.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 6 w 2018 r.

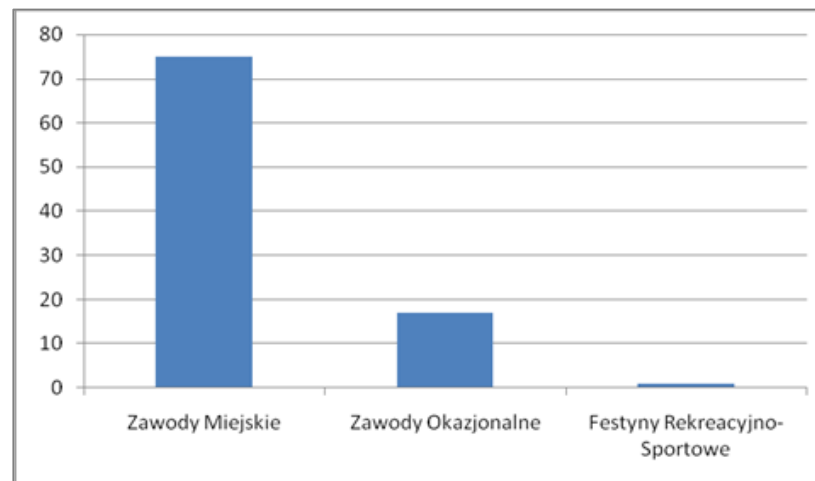
a. Upowszechnianie sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Organizacja miejskich zawodów sportowych, spartakiad oraz festynów rekreacyjno-sportowych:

Zespół Szkół i Placówek Oświatowych (Międzyszkolny Ośrodek Sportowy) w Nowym Sączu przeprowadził 75 zawodów na szczeblu miejskim (powiatowym), 10 zawodów rejonowych oraz 6 zawodów wojewódzkich, ponadto przeprowadzone zostało 17 zawodów okazjonalnych oraz 1 festyn rekreacyjno-sportowy.

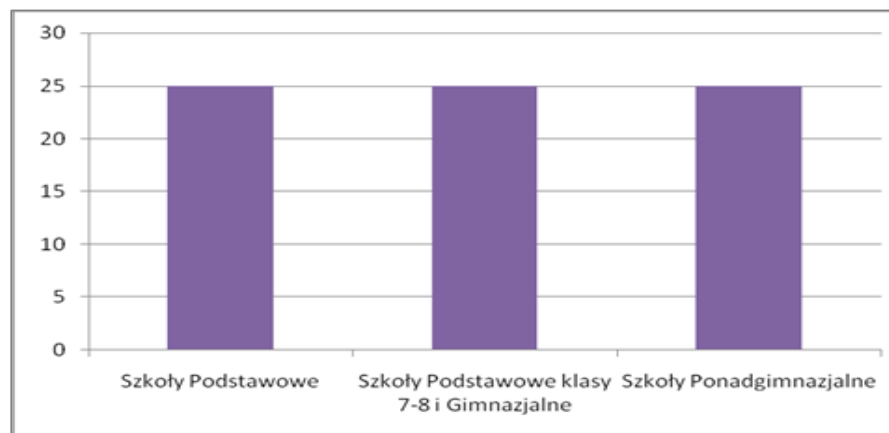

Wykres II-6.2.1. Miejskie zawody sportowe

Źródło: Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nowym Sączu

Wykres II-6.2.2. Ilość zawodów zorganizowanych przez Zespół Szkół i Placówek Oświatowych dla poszczególnych grup wiekowych.

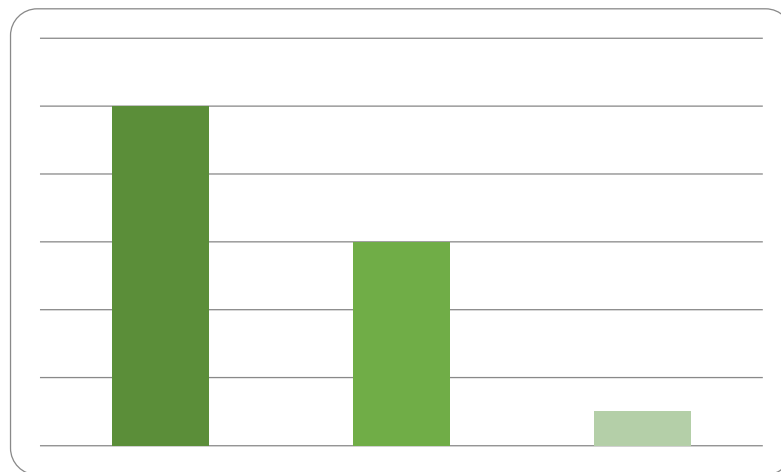

Źródło: Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nowym Sączu

Ponadto przy współpracy z Małopolskim Szkolnym Związkiem Sportowym w Nowym Sączu zorganizowanych zostało 10 zawodów o randze rejonowej (Półfinały Wojewódzkie), oraz 6 zawodów o randze wojewódzkiej (Finały Wojewódzkie).

Wykres II-6.2.3.

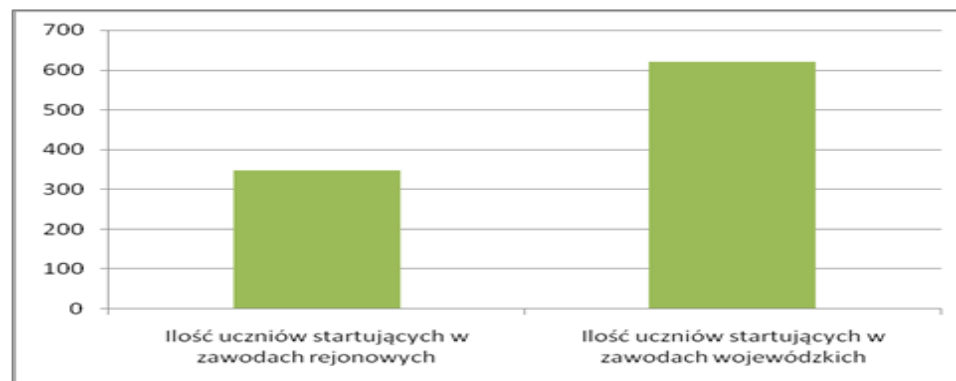

Źródło: Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nowym Sączu

Zapewnienie młodzieży możliwości udziału w finałach rejonowych, wojewódzkich i ogólnopolskich – transport (pokrycie części kosztów transportu).

Dzięki dofinansowaniu z budżetu Zespołu Szkół i placówek Oświatowych została pokryta część kosztów na zawody rejonowe oraz wojewódzkie (dane z okresu od 01.01.2018 do 31.12.2018: 15 065,20 PLN).

Wykres II-6.2.4. Ilość uczniów startujących w zawodach rejonowych oraz wojewódzkich.

Jednostka realizująca	Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nowym Sączu (Międzyszkolny Ośrodek Sportowy)	Termin realizacji	styczeń – grudzień 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba zawodów sportowych, spartakiad i festynów rekreacyjno-sportowych.	109 przeprowadzonych zawodów (wydatki na przeprowadzenie zawodów dane z okresu od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.: 33 790,00 PLN)	
	Liczba uczestników w finałach rejonowych, wojewódzkich i ogólnopolskich.	969 osób osoby brały udział w finałach rejonowych, wojewódzkich (wydatki na pokrycie części kosztów transportu dane z okresu od 01.01.2018 r. do 31.12.2015 r.: 15 065,20 PLN)	
2.1/ Opracowanie i wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego dla zamierzenia inwestycyjnego związanego z przebudową i rozbudową Stadionu Miejskiego w Nowym Sączu przy ul. Kilińskiego 47. 2.2/ Rozbudowa obiektów sportowych na osiedlu Wojska Polskiego. 2.3/ Modernizacja bieżni na terenie Szkoły Podstawowej nr 18 w Nowym Sączu.			
Jednostka realizująca	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	Luty –październik 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	2.1-2.3/ Liczba obiektów sportowych typu bieżnia, boisko	1 obiekt, w tym: boiska wielofunkcyjne.	
	2.1-2.3/ Ilość środków wydatkowanych na obiekty sportowe typu bieżnia, boisko wielofunkcyjne	348 520,62 PLN	

b. Budowa tras biegowych, spacerowych i rowerowych.

Ogłoszenie przetargu na budowę ścieżek rowerowych. Budowa ma się rozpocząć w 2019 r.			
Jednostka realizująca	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 r.

d. Utworzenie mini – boisk na osiedlach wraz z placami zabaw i siłowniami zewnętrznymi.

Siłownie zewnętrzne wybudowane oraz modernizacje w 2018 roku: 1. Wykonanie siłowni zewnętrznej fitness na wolnym powietrzu zlokalizowanej koło zamku w parku im. Ireny Styczyńskiej. 2. Wykonanie ogólnodostępnej siłowni na terenie Zespołu Szkół Samochodowych. 3. Modernizacja terenu sportowo-rekreacyjnego na terenie Szkoły Podstawowej nr 6, ul. Tarnowska 109. 4. Budowa skoczni do skoków w dal przy Szkole Podstawowej nr 18 w Nowym Sączu.			
Jednostka realizująca	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	kwiecień - październik 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Ilość obiektów typu mini-boiska, place zabaw i siłownie zewnętrzne.	4 obiekty.	
	Ilość środków wydatkowanych na utworzenie mini-boisk na osiedlach wraz z placami zabaw i siłowniami zewnętrznymi.	1 444 320,26 PLN	

e. Rewitalizacja Parku Strzeleckiego i zagospodarowanie terenów nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe.

Uzyskano decyzje, pozwolenia na budowę – projekt wykonawczy w toku.

Jednostka realizująca	Wydział Inwestycji i Remontów w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018r.
Mierniki realizacji zadania	Ilość środków wydankowanych na rewitalizację Parku Strzeleckiego i zagospodarowanie terenów nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe.	0,00 PLN	

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 6 ogółem:	6 731 442,44 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	6 731 442,44 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	---
		Środki zewnętrzne krajowe	---
		Inne	---

PROGRAM KLUCZOWY NR 7		NOWY SĄCZ MIASTEM KULTURY I ROZRYWKI – program rozwoju usług kulturalnych	
CEL GŁÓWNY		Wzmocnienie i rozwój kapitału kulturowego Nowego Sącza.	
Jednostka wiodąca	Wydział Komunikacji Społecznej i Kultury w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej i Kultury

II- 7.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Nazwa wskaźnika	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba miejskich instytucji kultury.	opracowanie własne	3 instytucje kultury
Liczba imprez kulturalnych w instytucjach miejskich.	opracowanie własne	1 219 imprez
Liczba odbiorców imprez w miejskich instytucjach kultury.	opracowanie własne	168 651 osób
Liczba zrealizowanych imprez własnych i zleconych.	opracowanie własne	21 imprezy
Liczba widzów na imprezach własnych i zleconych.	opracowanie własne	26 630 osób
Liczba wydawnictw własnych.	opracowanie własne	2 wydawnictwa
Liczba podmiotów ubiegających się o dotację.	opracowanie własne	31 podmiotów
Liczba dofinansowanych projektów.	opracowanie własne	28 projektów
Liczba wypożyczonych woluminów.	opracowanie własne	357 408 woluminów
Liczba czytelników.	opracowanie własne	19 565 osób
Liczba zespołów artystycznych.	opracowanie własne	43 zespoły artystyczne
Liczba dofinansowanych projektów artystycznych i projektów wspierających lokalne środowiska twórcze.	opracowanie własne	18 projektów
Łączna kwota dofinansowanych projektów artystycznych.	opracowanie własne	138 500.- zł
Liczba uhonorowanych osób, zespołów, grup artystycznych (łącznie).	opracowanie własne	14 uhonorowanych

Źródło: Opracowanie własne Wydział Komunikacji Społecznej i Kultury w Urzędzie Miasta Nowego Sącza

II-7.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 7 w 2018 r.

a. Zwiększenie oferty wydarzeń kulturalnych.

Działania w ramach realizacji zadań dotyczących zwiększenia oferty kulturalnej prowadzone były przede wszystkim przez: samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe i inne podmioty. Realizowano także działania bezpośrednie, głównie w zakresie organizacji imprez własnych i zleconych oraz przygotowania i publikację wydawnictw promujących kulturę. Działania te miały cel główny, czyli zwiększenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Nowego Sącza i gości odwiedzających nasze miasto.

W 2018 roku, tworzone były warunki finansowe dla realizacji zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Wspierano m.in. działalność instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, których nadrzędnym celem było i jest upowszechnianie kultury. Prowadzonymi i nadzorowanym przez miasto instytucjami, dla których miasto jest organizatorem były: ***Miejski Ośrodek Kultury, Nowosądecka Mała Galeria i Sądecka Biblioteka Publiczna***, które na działalność statutową otrzymały dotację w łącznej wysokości: 5 182 000.- złotych, w tym: MOK – 1 590 000.-zł, NMG – 480 000.-zł, SPB – 3 112 000.-zł. W stosunku do 2017 roku, nakłady na działalność bieżącą miejskich instytucji wzrosły łącznie o kwotę w wysokości: 462 000.- złotych (wzrost o ok.10%). Środki te pozwoliły na zrealizowanie wielu zadań i przedsięwzięć oraz wzbogacenie oferty kulturalnej, nie tylko dla mieszkańców Nowego Sącza.

Miejski Ośrodek Kultury był realizatorem licznych imprez artystycznych, festiwali, przeglądów. Spośród nich warto wymienić:

- Koncerty Noworoczne,
- XIX Nowosądecki Przegląd Przedstawień Bożonarodzeniowych,
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski,
- V Sądeckie Konfrontacje Artystycznych Talentów SKAT,
- XXI Konkurs Piosenki Dziecięcej „Tralalaliada”,
- Małopolski Przegląd Teatrów Dzieci i Młodzieży „Bajdurek”,
- cykl wieczorów poetyckich w okresie letnim na sądeckich plantach - obok pomnika Adama Mickiewicza pn. „Pali się fajka nocy”,
- IV Kolorowy Dzień Dziecka w MOK,
- VII Rodzinne Rysowanie na Rynku,
- Festyn Rodzinny w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje”,
- XXII Jesienny Festiwal Teatralny,
- 3. Mini Festiwal Teatralny,
- III Festiwal Filmowy NOWE KINO – NOWY SĄCZ,
- koncerty pn. „U Prezydenta”,

i wiele, wiele innych, w tym koncerty i przedstawienia w wykonaniu własnych grup artystycznych oraz artystów i zespołów zaproszonych.

MOK w 2018 roku, gościł u siebie wybitnych artystów scen polskich m.in: Adama Ferency, Dominikę Ostałowską, Artura Pontka, Ewę Wencel, Lucynę Malec, Andrzeja Nejmana, Łukasza Nowckiego, Katarzynę Skrzynecką, Justynę Sieńczyło, Piotra Szwedesa, Mikołaja Roznerskiego, Katarzynę Zielińską, Jowitę Budnik, Janusza Chabiora, Maję Barełkowską, Piotra Cyrusa, Mateusza Damięckiego, Sambora Czarnotę i wielu, wielu innych.

W ramach XXII Jesiennego Festiwalu Teatralnego swoje spektakle prezentowały m.in.

- Teatr im. Adama Mickiewicza z Częstochowy,
- Agencja Artystyczna CDN z Krakowa,
- Teatr Narodowy z Warszawy,
- Teatr TM z Warszawy,
- Teatr KWADRAT z Warszawy,
- Teatr CAPITOL z Warszawy,

- Teatr GUDEJKO z Warszawy,
- Teatr Formy z Wrocławia,
- Kompania Teatralna z Warszawy,
- Agencja Produkcyjna Palma z Warszawy,
- Teatr KAMIENICA z Warszawy,
- Garnizon Sztuki z Warszawy,
- Teatr Komedia z Warszawy,
- Teatr Kaliope z Warszawy
- Fundacja Sztuki SKENE z Warszawy,
- Teatr Lalek RABCIO z Rabki-Zdroju,
- Teatr GROTESKA z Krakowa,
- i inne.

W Miejskim Ośrodku Kultury działało 17 zespołów amatorskiego ruchu artystycznego (teatralne, muzyczne, taneczne, folklorystyczne, wokalne-muzyczne, wokalne-taneczne, plastyczne, chór) i 4 koła (kluby) zainteresowań. Zespoły i kluby skupiały łącznie ok. 484 uczestników. A były to:

Zespoły:

- Teatr Robotniczy im. Bolesława Barbackiego,
- Teatr NSA,
- Scena M,
- Dziecięca Grupa Teatralna „Cudoki- Szuroki”,
- Grupa Artystyczna „MOCNI”,
- Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Sądeczanie”,
- Sądecka Orkiestra Symfoniczna,
- Sądecka Orkiestra Kameralna,
- Dziecięcy Zespół Wokalno-Taneczny „Tralalinki”,
- Zespół Tańca Nowoczesnego „Jump step crew”,
- Zespół Tańca Nowoczesnego „Katharsis”,
- Zespół Tańca Estradowego „Tęcza”,
- Grupa Wokalna „Young Voice” i Młodsza Grupa Wokalna,
- Studio Tańca Artystycznego „Etiuda”,
- Sądecki Chór Gospel,
- Studio Wokalne „Bel Corda”,
- Zespół Tańca Nowoczesnego POWER QUEEN.

Koła (kluby) zainteresowań:

- Warsztaty plastyczne dla dzieci i młodzieży,
- Klub Esperanto,
- Klub Tańca Towarzyskiego.
- Sądecka Grupa Fotograficzna.

Premierowe spektakle teatralne przygotowali: Teatr Robotniczy im. Bolesława Barbackiego oraz Grupa Teatralna „Cudoki-Szuroki”.

MOK **był organizatorem 424 imprez dla ok. 122 224 widzów**, w tym 374 imprezy w obiekcie MOK dla 111 954 widzów, 50 imprez poza siedzibą MOK dla 10 270 widzów (w tym 21 imprez plenerowych dla 8500 widzów) - były to: festiwale i przeglądy, spektakle teatralne, recitale, koncerty, wieczory poezji, promocje książek, występy kabaretowe, wystawy, projekcje filmowe, warsztaty, imprezy o charakterze rocznicowo-patriotycznym, itp. Wpływy ze sprzedaży biletów to kwota: ok. 350.- tys. złotych.

Ośrodek Kultury, przygotował i zaprezentował w swojej Galerii 5 wystaw, które obejrzało 18 200 osób:

- wystawa malarstwa Wandy Zaremby,
- wystawa prac laureatów konkursów: fotograficznego „Sądeckie Barwy Niepodległości” i plastycznego „Wiwat Piłsudski, wiwat Nowy Sącz”,
- wystawa fotografii członków Sądeckiego Klubu Fotograficznego w ramach 2. Sądeckich Dni Fotografii,
- wystawa pastelów Ryszarda Miłki „Teatr Kolorów”,
- wystawa fotografii „Zespół Regionalny Sądeczanie w obiektywie Andrzeja Ramsa”.

Miejski Ośrodek Kultury, był również realizatorem lub współrealizatorem uroczystości, związanych z obchodami świąt państwowych i okolicznościowych w Nowym Sączu – w sumie 11 przedsięwzięć, dla blisko 2 690 odbiorców.

W 2018 roku, Ośrodek wypracował dodatkowe środki finansowe oraz pozyskał fundusze od sponsorów – w sumie ok. 880 tys. zł, co pozwoliło niewątpliwie wzbogacić ofertę kulturalną oraz dało większe możliwości w pracy merytorycznej z zespołami artystycznymi i kołami zainteresowań MOK-u.

Atrakcyjny program imprez artystycznych i kulturalnych w Nowym Sączu, realizowała również w 2018 roku **Nowosądecka Mała Galeria**. Przygotowano i **zrealizowano blisko 473 projekty** w tym m.in.: 59 imprez (wystawy, spektakle, recitale, koncerty, występy kabaretowe, happeningi, promocje książek i płyt, wykłady, itp.), 244 prelekcji i pogadanek o sztuce, 30 spotkań autorskich i 140 seansów filmowych połączonych z dyskusjami o problemach współczesnej sztuki - **a wszystko to dla ok. 25 tys. odbiorców**. Już dwudziesty szósty raz, sfinalizowana została atrakcyjna oferta w ramach Małego Festiwalu Form Artystycznych, trwającego od 04 października do 04 grudnia 2018 roku. Podczas Festiwalu prezentowane były wystawy prac znaczących twórców, organizowane koncerty, wieczory autorskie, happening oraz akcja artystyczna .

Gośćmi Festiwalu byli m.in.:

- prof. Mariusz Białecki – wernisaż rzeźby,
- prof. Stanisław Brach – wernisaż form ceramicznych,
- Marian Opania – wieczór teatralny,
- prof. Zdzisław Nitka – wernisaż malarstwa,
- Jan Strobel, Nula Stankiewicz, Mariusz „Fazi” – koncert „Byle nie o miłości” (piosenki Agnieszki Osieckiej),
- prof. Lech Majewski – wystawa plakatu,
- prof. Andrzej Szarek – happening „Katedra”.

Ponadto w ramach upowszechniania profesjonalnej twórczości plastycznej, Galeria zorganizowała wystawy (malarstwo, rysunek, rzeźba, fotografia) m.in.

- wystawa malarstwa Arka Kapłona,
- wystawa malarstwa Wacława Jagielskiego,
- wystawa malarstwa Anny Wilk,
- wystawa malarstwa Bartłomieja Kownackiego,
- wystawa malarstwa, rzeźby i rysunku „Stanisław Kołodziejcki i przyjaciele”,
- wystawa prac profesorów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu,
- wystawa rzeźby i instalacji Katarzyny Szarek,
- wystawa malarstwa Agnieszki Lech-Bińczyckiej.
- wystawa fotografii Mariusza Kubielasa,
- wystawa malarstwa Tadeusza Ciemierkiewicza.

Od 07 grudnia 2018 roku do 07 stycznia 2019 roku (wernisaż: 07.12.2018 r.), w salach wystawienniczych NMG, prezentowana była twórczość sądeckich i słowackich artystów plastyków - na dorocznej wystawie nowosądeckiego oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków - pn. „Salon 2018”, gdzie jury nagrodiło laureatów nagrodami pieniężnymi. W trakcie roku zorganizowano również liczne koncerty (fortepianowe, gitarowe, wokalne, skrzypcowe, itp.) z udziałem uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Nowym Sączu. Zorganizowano również pokaz sztuki buddyjskiej z wykładem, spektakl „Pieśń gminna” Teatru Mumerus z Krakowa, Wieczór Izabeli – koncert Trio, recital aktorski z Teatru Nowego w Nowym Sączu, koncert i promocję płyty Trio Galicyjskiego, koncert i promocję płyty Jacka Mazaneca, akcję artystyczną, koncert Trio Galicyjskiego i spotkanie opłatkowe „Przyjaciół Małej Galerii”.

W 2018 roku kontynuowane były cykle koncertów pn. „Witold Buszek przedstawia” oraz „Nauczyciel i uczniowie”, promujące twórczość najzdolniejszych młodych Sądectan – uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Nowym Sączu.

Edukacja artystyczna w NMG, prowadzona była przez cały rok, poprzez realizację zajęć z młodzieżą - pięć razy w tygodniu - w ramach tzw. „Małej Akademii Rysunku” oraz organizację lekcji plastyki dla uczniów szkół gimnazjalnych i średnich, a także poprzez piątkowe seanse filmowe filmów artystycznych, połączone z dyskusjami o problemach współczesnej sztuki. W NMG odbywały się również, systematycznie spotkania grupy miłośników sztuki. W ramach promocji instytucji, Nowosądecka Mała Galeria zaprojektowała i wydała artystyczny kalendarz ścienny na 2019 rok.

Realizacja zadań statutowych w ***Sadeckiej Bibliotece Publicznej im. J. Szujskiego*** (dalej: SBP) w 2018 roku, przebiegała prawidłowo. Działalność SBP, prowadzona była poprzez: Bibliotekę Główną, Oddział dla Dzieci, Oddział Książki Mówionej oraz 7 filii bibliotecznych na osiedlach: Kochanowskiego, Gołąbkowice, Millenium, Przydworcowe, Wólki, Wojska Polskiego i Biegonice.

W roku 2018 biblioteka powiększyła zbiory o 14 298 woluminów (zakupy, dary czytelników i inne). Liczba czytelników w stosunku do 2017 roku wzrosła o 51 osób i wyniosła ogółem 19565 czytelników.

Do bazy Bibliografii Małopolskiej wprowadzono 2 332 opisy (w tym 1664 rekordów opisów bibliograficznych), zmodyfikowano 2 472 opisy. Wprowadzono 240 dokumentów życia społecznego, złożono 5 nowych teczek (86 dokumentów).

Włączono 57 biogramów do Sadeckiego Słownika Biograficznego. Digitalizowano materiały ze Zbiorów Regionalnych i Zabytkowych: zeskanowano i opracowano w programie graficznym – 12 roczników czasopism (łącznie 3389 stron) - dokonano konwersji plików .djvu do .pdf – 19047 stron. W porozumieniu z Biblioteką Śląską w Katowicach opracowano katalog starodruków Sadeckiej Biblioteki Publicznej (142 starodruki). Katalog dostępny w katalogu ogólnym SBP. Z zasobów Czytelni Zbiorów Regionalnych i Zabytkowych skorzystało: 1 611 czytelników, podano książki – 3 471 tomów. Z czytelni ogólnej w Bibliotece Głównej skorzystało 7 816 użytkowników, w tym 4483 z komputerów. Udostępniono 3 187 książek, 4085 czasopism oraz udzielono 375 informacji bibliograficznych. Z wypożyczalni międzybibliotecznej 25 czytelnikom sprowadzono 42 książki, z zasobów SBP udostępniono 10 książek dla 10 zamówień. Z Cyfrowej Wypożyczalni „Academica” 3 osoby skorzystały z 18 publikacji. Wydano 39 kodów Ibuk Libra. Biblioteka prenumerowała 133 tytuły czasopism. W siedmiu filiach biblioteki, na miejscu, 13 204 użytkowników skorzystało z 6 108 książek i 7 861 czasopism. W Oddziale dla Dzieci 12 075 czytelników korzystało z 13 311 książek i 946 czasopism.

W roku 2018 Sadecka Biblioteka Publiczna prowadziła działalność kulturalno-oświatową i promocyjną w budynku głównym, filiach i Oddziale dla Dzieci. Zorganizowano i przeprowadzono następujące imprezy:

1. **Wystawy** - zorganizowano 13 wystaw, które obejrzało 3 000 osób:

- "Tak było - Nowy Sącz 2017 czyli miniony rok w obiektywie sądeckich reporterów". Rozstrzygnięcie X edycji konkursu fotograficznego "Nowy Sącz w obiektywie", 11.01 - 10.02 - 700 osób,
- "Eskapada 2013 - 2018" - wystawa malarstwa, grafiki i rysunku Karola Lisa, 16.02 - 2.03 - 100 osób,
- "W kolorach ciszy - Beskid Niski" - wystawa fotografii Urszuli i Pawła Ferenców, 7.03 - 27.03 - 300 osób,
- "Barwy mojej wrażliwości" - wystawa jubileuszowa z okazji 50-lecia pracy twórczej Marty Bielawskiej /malarstwo, rysunek, rzeźba, poezja/, 5.04 - 25.04 - 230 osób,
- "Projekt VR na rowerze w mrozach Jakucji" - wystawa fotograficzna Wawrzyńca Kuca i Valerjana Romanowskiego, 25.04 - 25.05 - 200 osób,
- "#Jużnic" - wystawa malarstwa, fotografii i rysunku Kingi Ptak i Patrycji Krzanowskiej, 29.05 - 18.06 - 190 osób,
- Wystawa fotografii studentów Akademii Fotografii Katarzyny Bielak AGIKA, 19.06 - 5.07 - 150 osób,
- "Światłem i kolorem" - jubileuszowa wystawa Krynickiego Stowarzyszenia Twórców Galeria "Pod Kasztanem" z okazji 30-lecia istnienia, 13.07 - 24.08 - 90 osób,

- Jubileuszowa wystawa Krynickiego Towarzystwa Fotograficznego z okazji 40-lecia powstania, 7.09 - 28.09 - 460 osób,
- "Malowane na jedwabiu" - wystawa prac Eweliny Wiśniewskiej, 3.10 - 19.10 - 200 osób,
- "Moje ukochane miasto Nowy Sącz" - wystawa zdjęć międzyszkolnego konkursu fotograficznego z okazji stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Organizatorem konkursu była Szkoła Podstawowa nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Nowym Sączu, 23.10 - 7.11 - 120 osób,
- "Gruzja - krajobrazy, monastyny, ludzie" - wystawa fotografii Andrzeja Klimkowskiego i Janusza Miczka, 13.11 - 10.12 - 160 osób,
- "Czarno-białe" - wystawa fotografii monochromatycznej Stowarzyszenia Amatorów Fotografii, 13.12 - 31.12 - 100 osób.

2. **Imprezy promocyjne** - w 16 wydarzeniach uczestniczyło 1100 osób:

- „Pączek dla kultury” literackie zapusty - 18.02 - 70 osób,
- „Lecz się świadomie – wiosenny poradnik” V spotkanie z cyklu „Żyj zdrowo” Pan Tabletki radzi – 5.03 - 65 osób,
- „Szkicownik Stanisława Wyspiańskiego z naukowo-artystycznej wycieczki w Sądeckie, Gorlickie i Grybowskie w roku 1889” promocja książki Piotra i Tadeusza Łopatkiewiczów - 14.03 - 55 osób,
- „Pan Cogito odwiedza Nowy Sącz” wieczór poetycko-muzyczny - 19.03 - 50 osób,
- „Herbert nasz współczesny” dyskusja literacka prof. Wojciecha Kudyby i Grzegorza Rapci – 21.03 - 110 osób,
- „Z książką przy kawie” dyskusja o książce Eleny Ferrante: Genialna przyjaciółka - 11.04 - 50 osób,
- „Ewa Lipska – poetka, pisarka, felietonistka” spotkanie autorskie - 10.05 - 90 osób,
- „Moralność pani Dulskiej” spektakl w wykonaniu Teatru Słowa 13 - 15.05 - 90 osób,
- „Rzeczpospolita Czyta” Ogólnopolska Noc Bibliotek - 9.06 - 100 osób,
- Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego współorganizacja nowosądeckiej edycji - 8.09 - 40 osób,
- „Marzenia nie liczą lat” promocja książki Jadwigi Marzec - 14.09 - 120 osób,
- „Cała Polska piecze chleb” VI spotkanie z cyklu Żyj zdrowo - 20.09 - 80 osób,
- „Zerwij kajdany, połam bat” koncert poetycko-muzyczny Kuby Michalskiego w ramach XXXII Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej - 29.09 - 40 osób,
- „Imigranci wracają do domu” spotkanie z autorem Wojciechem Kudybą – 4.10 - 40 osób,
- „Józef Piłsudski fakty i tajemnice z życia Marszałka” spotkanie autorskie ze Sławomirem Koperem - 17.10 - 60 osób,
- „Z książką przy kawie” dyskusja o książce Heather Morris: Tatuażysta z Auschwitz – 29.11 - 40 osób.

Spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki odbyły się 22 razy - uczestniczyło 114 osób. Spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku odbyły się 12 razy - uczestniczyło 90 osób. Na próbach spotykała się grupa teatralna „Teatr wśród Książek”.

3. W ramach prowadzonej działalności promocyjnej w filiach Sądeckiej Biblioteki Publicznej przeprowadzono 265 imprez promujących czytelnictwo, w których wzięło udział 4637 uczestników, w tym m.in.:

- Spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki - odbywały się w 7 filiach: Biegonice, Gołąbkowice, Millenium, Przydworcowe, Wólki, Kochanowskiego, Gorzków. W 31 spotkaniach uczestniczyło 155 osób,
- Spotkania autorskie z Ewą Andrzejewską, Januszem Jedynakiem oraz Jadwigą Marzec w ramach DKK w filii os. Gorzków - Wojska Polskiego,
- Spotkanie autorskie z Justyną Machałowską w ramach Klubu Aktywnych Mam w filii os. Gorzków - Wojska Polskiego,
- Spotkanie autorskie z Jadwigą Marzec – filie os.: Wólki, Millenium oraz Gołąbkowice – 75 uczestników,
- Spotkania z książką - cykliczne zajęcia dla przedszkoli (filie os.: Wólki, Millenium, Gołąbkowice, Gorzków, Przydworcowe). W 66 spotkaniach uczestniczyło 1415 dzieci,
- Klub Małego Czytelnika - w 51 spotkaniach wzięło udział 1273 dzieci (filie os.: Millenium, Gorzków, Gołąbkowice, Wólki i Biegonice),
- Spotkania Klubu Seniora - 60 spotkań w 4 filiach: Millenium, Wólki, Biegonice i Gołąbkowice (379 osób),
- „Światowy Dzień Poezji” - połączony z konkursem recytatorskim – filia os. Wólki (41 uczestników),
- „Czy Mamy” – 5 spotkań Klubu Aktywnych Mam w filii os. Gorzków - Wojska Polskiego, w których uczestniczyło 139 osób,
- Zajęcia z książką dla grup zintegrowanych - trzy wizyty dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w filii os. Millenium oraz dwa spotkania dla wychowanków Fundacji HELP YOU w filii os. Gorzków - Wojska Polskiego (36 uczestników),
- Międzynarodowy Dzień Teatru - w spotkaniu udział wzięło 27 dzieci (filia os. Gorzków-Wojska Polskiego),

- Akcja „Książka i Róża” - w 4 zajęciach pt. „Zaczarowany ogród bajek” udział wzięło 89 dzieci (filie: Millenium, Wólki i Gorzków),
- Tydzień Głośnego Czytania połączony z Dniem Dziecka - w spotkaniach udział wzięło 423 dzieci (filia os. Gorzków-Wojska Polskiego),
- „Piękna jest nasza Polska – o początkach państwa polskiego i stolicach Polski” - interdyscyplinarne zajęcia nawiązujące do 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. W 6 spotkaniach uczestniczyło 132 dzieci. (filie os. Wólki, Przydworcowe i Gołąbkowice),
- Wilczek odwiedza bibliotekę - cykl zajęć z bohaterem literackim w Filii os. Gorzków-Wojska Polskiego, w 5 spotkaniach uczestniczyło 185 dzieci,
- Wakacje w bibliotece - cykl 16 spotkań w filii os. Gorzków-Wojska Polskiego (209 uczestników):
- Z wizytą w bibliotece - edukacja czytelnicza - 3 spotkania, w których udział wzięło 36 dzieci (filia os. Gorzków-Wojska Polskiego),
- Popołudnie z gramy – filia os. Wólki, Przydworcowe, Gołąbkowice – 23 osoby.

4. Oddział dla Dzieci – zrealizowano n/w przedsięwzięcia:

- Bezpieczne Ferie w bibliotece,
- Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża”,
- Tydzień Bibliotek,
- Bezpieczne wakacje w bibliotece,
- Warsztaty literackie dla dzieci z klas I- VI,
- Z książką na Ty,
- Projekt zorganizowany przez Lustró Biblioteki „Mirabelka : małe drzewo- wielka historia”,
- ABC Biblioteki,
- „Z książką na każdą porę roku”,
- „Plecak pełen książek” wizyty bibliotekarzy w przedszkolach,
- Aktywni –kreatywni . Spotkania między świętami,
- „Kolorowa Biblioteka” „Z bajką przez okrągły roczek”, „Angielski dla przedszkolaków”,
- Soboty nie muszą być nudne: „Angielski na wesoło”, „Pomysłowy Dobromir”, „Biblioteka gry i TY”,
- Angielski dla seniorów,
- „Leśne Duszki” i Występy „Leśnych Duszków”,
- DKK- Dyskusyjny Klub Książki,
- Spotkanie autorskie z Marcinem Pałaszem.

W Oddziale dla Dzieci i Młodzieży w roku 2018 we wszystkich zorganizowanych zajęciach wzięło udział ok.10.-tys. osób.

W Bibliotece, w ubiegłym roku zorganizowano łącznie: **311 przedsięwzięć, dla 18 737 odbiorców**. Biblioteka pozyskała dodatkowe środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - dotację w wysokości: 97 420.- złotych, na zakup nowości wydawniczych.

Uatrakcyjnienie i zwiększenie oferty kulturalnej było możliwe również poprzez **organizację imprez własnych i zleconych**. Miasto w roku ubiegłym było organizatorem lub współorganizatorem, a przede wszystkim fundatorem **plenerowych imprez cyklicznych oraz koncertów, spektakli i widowisk**. W 2018 roku odbyło się **21 tego typu przedsięwzięć - dla 26 630 widzów**. Były to:

1. Nowosądecki Pokłon Trzech Króli w Nowym Sączu – 3000 osób,
2. Koncert Noworoczny w Miejskim Ośrodku Kultury – ok. 500 osób,
3. Koncert u Prezydenta w ramach XX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Odnalezionej sala Ratusza – ok. 100 osób,
4. Koncert Sąddeckiej Orkiestry Symfonicznej i Chóru im. Jana Pawła II w Bazylice Św. Małgorzaty – ok. 800 osób,
5. Koncerty podczas Juwenaliów na Placu Starej Sandecji – 2000 osób,
6. Koncert „ Pod sztandarem Jezusa”, płyta Rynku – 500 osób,
7. Festiwal „Skowroneczek” – Koncert Galowy na płycie Rynku – ok. 900 osób,
8. Koncert pn. „W bieli i czerwieni z muzyką wyzwoleni” – w ramach realizacji budżetu obywatelskiego – ok. 2000 osób,

9. Impreza „Imieniny Nowego Sącza 2018”, (dwudniowa) zrealizowana na płycie nowosądeckiego Rynku, wystąpili: m.in. Zespół „Cztery Kolory Blusa”, - ok. 10 000 osób,
10. Koncert Izabeli Szafrąńskiej – ok.120 osób,
11. Sąddecki Jarmark Anielski i m.in. koncert Zespołu KRYWAŃ na sądeckim Rynku – ok. 1500 osób,
12. Wieczór poetycki „Świat się otulił w złe chmury” w Kościele Ewangelickim – ok.100 osób,
13. Koncert pn. „O ewangelicznych talentach czyli Chopin Artysta” – ok. 260 osób,
14. Spektakl pt. „Dziennik przebudzenia” w MOK – ok. 600 osób,
15. Spektakl teatru z Chorzowa pt. „Kłamstwo” w MOK – ok. 600 osób,
16. Spektakl pt. „Mała rzecz, a cieszy” w MOK – ok. 600 osób,
17. Koncert Kwartetu Galicyjskiego w Ratuszu – ok. 120 osób,
18. Koncert Sąddeckiej Orkiestry Kameralnej z okazji 726.rocznicy lokacji miasta Nowego Sącza – ok. 280 osób,
19. III Festiwal Filmowy „NOWE KINO – NOWY SĄCZ” w Miejskim Ośrodku Kultury, dwudniowy - ok. 500 osób,
20. Koncert pt. „Wieczór muzycznych różnoroślności” w wyk. Joanny Albrzykowskiej-Clifford w Ratuszu – ok. 150 osób,
21. Impreza pn. „Sylwester w Nowym Sączu”, z udziałem: URSZULI, Zespołu Ble Ble i wokalisty Jana Stosura na sądeckim Rynku – ok. 2000 osób..

Wsparcie finansowe i organizacyjne dla rozwoju oferty kulturalnej w Nowym Sączu, otrzymały także **organizacje pozarządowe i inne podmioty oraz instytucje wojewódzkie: Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ oraz Muzeum Okręgowe.**

Kwota na dofinansowanie zadań zleconych dla stowarzyszeń, fundacji i innych podmiotów wyniosła: 185 000.-zł i została przeznaczona dla 28 oferentów na realizację 28 projektów, które zostały wybrane w ramach konkursu spośród zgłoszonych 31 ofert (zestawienie: punkty od 1 do 28). Natomiast wojewódzkie instytucje kultury, otrzymały pomoc z budżetu miasta, na realizację własnych projektów w trybie tzw. zamówień publicznych. Dofinansowanie przedsięwzięć MCK SOKÓŁ oraz Muzeum Okręgowego - to łączna kwota w wysokości: 73 000.-zł.

Reasumując, miasto w 2018 roku, mając na uwadze zwiększenie oferty kulturalnej dla sądeczan, wspomogło finansowo i nie tylko finansowo, realizację następujących przedsięwzięć kulturalnych:

I. Organizacje pozarządowe i inne podmioty:

1. Edukacja muzyczna dzieci i młodzieży poprzez Społeczne Ogniska Muzyczne w Nowym Sączu : 8000.-zł dla Sąddeckiego Towarzystwa Muzycznego w Nowym Sączu,
2. Prowadzenie Zespołu Pieśni i Tańca „Dolina Dunajca”: 13000.-zł dla Regionalnego Towarzystwa Pieśni i Tańca „Dolina Dunajca” w Nowym Sączu,
3. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej: 7500.-zł dla Klubu Inteligencji Katolickiej w Nowym Sączu,
4. Koncert z okazji Święta 3-go Maja: 3000.-zł dla Stowarzyszenia TURKUS na Rzecz Rozwoju Aktywności Lokalnej w Nowym Sączu,
5. Cykl koncertów Zespołu Pieśni i Tańca „Sądeczanie”: 17 000.-zł dla Stowarzyszenia Animatorów Kultury w Nowym Sączu,
6. Doroczna Wystawa Nowosądeckiego Oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków „Salon 2018”: 10 000.-zł dla Związku Polskich Artystów Plastyków Oddział Nowy Sącz,
7. „Sądeczoki” na festiwalowych scenach Grecji i Chorwacji: 12 000.-zł dla Stowarzyszenia Miłośników Zespołu Regionalnego „Sądeczoki” w Nowym Sączu,
8. Koncert w Kościele Św. Kazimierza – Thesaurus Ecclesiae: 5000.-zł dla Stowarzyszenia Pro Musica Organa w Katowicach,
9. Przegląd sztuki osób niepełnosprawnych dla społeczności lokalnej: 4000.-zł dla Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „Nadzieja” w Nowym Sączu,
10. Koncert Ewangelizacyjny pt. „Serce w Serce z Jezusem”: 6000.-zł dla Parafii Ducha Świętego w Nowym Sączu,
11. „Sądeccy Żołnierze wyklęci” – inscenizacja w Narodowym Dniu Żołnierzy Wyklętych: 3000.-zł dla Stowarzyszenia Żandarmeria w Nowym Sączu,

12. Doposażenie w stroje dla Chóru Kameralnego Parafii Św. Heleny w Nowym Sączu: 2000.-zł dla Parafii pw. Św. Heleny w Nowym Sączu,
13. Prowadzenie zespołów regionalnych „Lachy” i „Małe Lachy”: 22 000.-zł dla Towarzystwa Przyjaciół Regionalnego Zespołu „Lachy” w Nowym Sączu.
14. Koncert dla mieszkańców Nowego Sącza w ramach festynu parafialnego pn. „Dzielić się chlebem z głodnymi”: 6000.-zł dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Małgorzaty w Nowym Sączu,
15. Cykl koncertów Chóru im. Jana Pawła II : 10 000.-zł dla Parafii Rzymsko-Katolickiej NSPJ w Nowym Sączu,
16. Nowosądecki Przegląd Poezji, Pieśni i Piosenki Patriotycznej dla małopolskich ośrodków wsparcia pn. „Pod Skrzydłami Orła”: 4000.-zł dla Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych przy ŚDS „Jesteśmy” w Nowym Sączu,
17. Prowadzenie Orkiestry Dętej Parafii Św. Wawrzyńca: 6 500.-zł dla Związku Miłośników Muzyki w Nowym Sączu,
18. „VI Spotkanie Małgorzat w Nowym Sączu”: 2000.-zł dla Stowarzyszenia Sądeckie Forum Kobiet w Nowym Sączu,
19. VIII Międzynarodowy Dzień Tańca MDT Cup 2018’: 5000.-zł dla Stowarzyszenia ADDeM w Nowym Sączu,
20. Produkcja filmu „Portret Polaka” o Bolesławie Barbackim: 6 000.-zł dla Fundacji Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej w Nowym Sączu,
21. „Pod rękę z kulturą” Nowosądecki Rok Działań Artystycznych dla dzieci i młodzieży: 3000.-zł dla Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „Fabryka Marzeń” w Nowym Sączu,
22. Wydanie książki z twórczością dziecięcą pt. „Zaczarowani słowem”: 2 000.-zł dla Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły Podstawowej nr 2 w Nowym Sączu,
23. Projekt pn. „Kultura dla seniorów i z seniorami”: 3000.-zł dla Stowarzyszenia Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Nowym Sączu,
24. Udział Młodzieżowego Chóru „Scherzo” w Ogólnopolskim Festiwalu Schola Cantorum: 4 000.-zł dla Stowarzyszenia Chóru „Scherzo” w Nowym Sączu,
25. XIX Międzyszkolny Turniej Tańca Towarzyskiego „TUPTUŚ” im. Janusza Głucha: 5 000.-zł dla Stowarzyszenia Tanecznego AXIS w Nowym Sączu,
26. Realizacja filmów krótkometrażowych „Sądeccy Pierwsi Niepodlegli”: 10 000.-zł dla Fundacji Wspierania Więzi Lokalnych „LINKING FOUNDATION” w Tarnowie.
27. Przegląd Twórczości członków Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Nowym Sączu 2018, Warsztaty, Plenery: 4 000.-zł dla Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Nowym Sączu,
28. Cykl imprez pn. „Dla Białej Czerwonej”: 3000.-zł dla Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Nowy Sącz (dotacja przyznana – oferent nie zgłosił się, celem zawarcia umowy).

Ponadto w 2018 roku, na podstawie odrębnych przepisów, udzielona została dotacja celowa w wysokości: 250 tys. zł dla Stowarzyszenia Nowosądecka Wspólnota w Nowym Sączu, z przeznaczeniem na dofinansowanie kontynuacji inwestycji związanej z realizacją zadania pod nazwą „Budowa pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego” w Nowym Sączu przy Alei Wolności. Uroczyste odsłonięcie pomnika odbyło się w dniu 28 października 2018 roku.

II. Instytucje wojewódzkie :

1. „Jarmark św. Małgorzaty”: 41 000.-zł dla Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu,
2. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych „Święto Dzieci Gór”: 30 000.-zł oraz Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych „Echo Trombity”: 2000.-zł dla Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

W ciągu całego 2018 roku, przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Nowym Sączu oraz sądeckimi organizacjami kombatanckimi, zorganizowano **imprezy okolicznościowe** połączone z uroczystościami patriotyczno-religijnymi, z okazji rocznic i świąt państwowych, tj.:

- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – 01 marca,
- 78. rocznica zbrodni katyńskiej i 8. rocznica katastrofy smoleńskiej – 10 kwietnia,
- 227. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja – 3 maja,
- 73. rocznica zakończenia II Wojny Światowej w Europie – 8 maja,
- 74. rocznica Powstania Warszawskiego – 01 sierpnia,
- 98. rocznica Bitwy Warszawskiej – Dzień Wojska Polskiego – 15 sierpnia,
- 38. rocznica podpisania porozumień sierpniowych w Gdańsku i powstania NSZZ „Solidarność” – 30 sierpnia,
- 79. rocznica napaści Niemiec na Polskę, Dzień Weterana i Dzień Sybiraka – 06 września,
- 74. rocznica utworzenia 1 PSP AK i 79. rocznica utworzenia Państwa Polskiego – 23 września,
- 726. rocznica lokacji Nowego Sącza – 8 listopada,
- 100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości – 11 listopada,
- 37. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – 13 grudnia.

Programy, scenariusze i oprawy artystyczne wyżej wymienionych uroczystości przygotowywali i prezentowali, przede wszystkim instruktorzy wraz z grupami artystycznymi oraz recytatorami Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Sączu, po uprzedniej konsultacji z Miastem oraz ze związkami kombatanckimi.

Zwiększenie oferty kulturalnej to również **działalność wydawnicza oraz reklama organizowanych wydarzeń i imprez.**

W 2018 r., w ramach **wydawnictw promujących kulturę sądecką**, kontynuowane były prace związane z opracowaniem i drukiem XLVI tomu „Rocznika Sądeckiego”. Tom ten, zawierający 36 artykułów, został wydany w nakładzie 500 egz. (format: 16 × 24 cm, objętość: 504 strony drukowane). Najnowszy „Rocznik Sądecki” otwiera tekst biograficzny Bogusława Kołcza poświęcony pamięci red. Jerzego Leśniaka. W treści pisma szczególną uwagę zwraca artykuł profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego Wojciecha Drelicharza i Zenona Piecha, opisujący historię herbu Nowego Sącza, z uwzględnieniem zmian, jakie zaszły w ostatnich pięciu latach w związku z wypracowaniem nowej stylistyki znaków naddunajackiego grodu.

Wiele interesujących wątków zawierają kolejne teksty w działach „Artykuły” i „Materiały”, przede wszystkim: Sławomira Wróblewskiego, *Początki chrześcijaństwa w ziemi sądeckiej* (poświęcony głównie osobie św. Świerada), Marka Smoły, *Z dziejów kościoła i parafii w Biegonicach w dobie staropolskiej*, Janusza Bobrka, *Witkacy w Nowym Sączu*, Bogusławy Pasiut, *Mieczysław Ptaszek – kowal, żołnierz, nauczyciel*. Do 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości nawiązuje artykuł Leszka Migrały pt. *Nowy Sącz od lojalizmu do niepodległości (1914–1918)*. Obfity w treść tom „Rocznika...” uzupełniają teksty: ks. prof. Kazimierza Talarka, Agaty Tobiasz, Małgorzaty Mirek, Katarzyny Pławeckiej, Doroty Kudyby, Józefa Słowika i innych.

Wzorem lat ubiegłych XLVI tomowi „Rocznika Sądeckiego” towarzyszył druk publikacji w ramach Biblioteki „R.S.”: książki Pawła Pasternaka pt. *Organy i ich twórcy na obszarze ziemi sądeckiej*. Promocja obydwu wydawnictw z udziałem licznie zgromadzonej publiczności odbyła się 6 lipca 2018 r., inaugurując w Ratuszu cykl imprez kulturalnych zorganizowanych w ramach „Imienin Miasta Nowego Sącza”.

Mając na uwadze szeroką **reklamę imprez kulturalnych**, organizowanych w trakcie całego roku, przez instytucje, placówki i stowarzyszenia upowszechniania kultury oraz inne podmioty – podobnie jak w latach poprzednich, opracowano roczny kalendarz imprez kulturalnych, głównie cyklicznych, planowanych do realizacji w 2018 roku, zamieszczając go na stronach internetowych miasta Nowego Sącza w zakładce „kalendarz imprez stałych”. Dane te przekazane były do Centrum Informacji Turystycznej w Nowym Sączu. Były to 124 imprezy. Niezależnie od tego, w trakcie całego roku, udostępniano informacje na temat organizowanych imprez osobom indywidualnym oraz instytucjom.

Natomiast tzw. miesięczne kalendarze imprez, opracowywane na podstawie danych z instytucji i innych jednostek upowszechniania kultury w Nowym Sączu, publikowane były na stronach miasta, systematycznie tj. na każdy miesiąc, z odpowiednim wyprzedzeniem, w zakładce „Kalendarz Nowego Sącza”.

Imprezy oraz wydarzenia kulturalne organizowane bezpośrednio lub na zlecenie miasta Nowego Sącza reklamowane i promowane były również w środkach masowego przekazu, na stronach internetowych oraz poprzez plakaty, afisze, ulotki, banery i zaproszenia. Działania te realizowane były z myślą o pozyskaniu jak największej liczby odbiorców, nie tylko wśród mieszkańców Nowego Sącza, ale również gości, zwłaszcza turystów odwiedzających nasze miasto.

Jednostka realizująca	WKS, miejskie instytucje kultury, organizacje pozarządowe i inne podmioty.	Termin realizacji	cały 2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Liczba miejskich instytucji kultury.	3	
	Liczba imprez kulturalnych w instytucjach miejskich.	1 219	
	Liczba odbiorców imprez w miejskich instytucjach kultury.	168 651	
	Liczba zrealizowanych imprez własnych i zleconych.	21	
	Liczba widzów na imprezach własnych i zleconych	26 630	
	Ilość wydawnictw własnych.	2	
	Liczba podmiotów ubiegających się o dotację.	31	
	Liczba dofinansowanych projektów.	28	
	Liczba wypożyczonych woluminów.	357 408	
	Liczba czytelników.	19 565	

b. Zapewnienie możliwości rozwoju środowisk artystycznych Nowego Sącza.

Działalność środowisk artystycznych w Nowym Sączu skupiona jest głównie w instytucjach upowszechniania kultury, placówkach kultury, organizacjach pozarządowych i innych podmiotach, które pełnią rolę opiekunów (mecenat), zwłaszcza dla zespołów, grup i indywidualnych twórców związanych z profesjonalną i nieprofesjonalną twórczością artystyczną. Są to przede wszystkim zespoły teatralne, folklorystyczne, muzyczne, wokalne-muzyczne, taneczne, chóry i orkiestry.

Ogromne znaczenie i wielopokoleniowe tradycje w Nowym Sączu ma **amatorski ruch artystyczny**. Miasto od wielu lat wspiera działalność zespołów i grup amatorskich oraz twórców nieprofesjonalnych, nie zapominając również o artystach profesjonalnych.

W 2018 roku w naszym mieście działały 43 liczące się zespoły, a były to:

I. Zespoły teatralne:

1. Teatr Robotniczy im. Bolesława Barbackiego,
2. Teatr NSA,
3. Teatr Dziecięcy „Cudoki – Szuroki”,
4. Scena Młodzieżowa,
5. „Bez nazwy”,
6. Grupa Artystyczna „MOCNI”,
7. Grupa teatralna „PEGAZ”
8. Teatr Lalkowy ARLEKIN.

II. Zespoły muzyczne, wokально-muzyczne :

1. Grupa Wokalna „Cantabile”,
2. Dziecięcy Zespół Wokalno-Taneczny „Tralalinki”,
3. Zespół „Promyczki Dobra”,
4. Młodsza Grupa Wokalna „Young Voice”,
5. Grupa Wokalna „Young Voice”,
6. Studio Wokalne „Bel Corda”.

III. Orkiestry:

1. Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej,
2. Sądecka Orkiestra Symfoniczna,
3. Sądecka Orkiestra Kameralna,
4. Orkiestra Dęta Związku Miłośników Muzyki.

IV. Chóry:

1. Chór im. Jana Pawła II,
2. Chór „Scherzo”,
3. Chór Męski „Echo II”,
4. Chór Kameralny Bazyliki Św. Małgorzaty,
5. Chór Państwowej Szkoły Muzycznej im. F.Chopina,
6. Chór „Immaculata”,
7. Chór Parafii Matki Bożej Bolesnej,
8. Sądecka Szkołka Chóralna „Sokoliki”,
9. Sądecki Chór GOSPEL.

V. Zespoły Folklorystyczne:

1. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Sądeczanie”,
2. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Lachy”,
3. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Dolina Dunajca”,
4. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Sądeczoki”.

VI. Zespoły taneczne:

1. Zespół baletowy „Adagio”,
2. Klub Tańca Towarzyskiego „Axis”,
3. Grupa taneczna „Teatr tańca”,
4. Zespół „Pompon Team”,
5. Zespół „Poleczka”,
6. Zespół „Fighting Tigers”,
7. Zespół Tańca Estradowego „Tęcza”,
8. Zespół Tańca Nowoczesnego „Jump step crew”,
9. Studio Tańca Artystycznego „Etiuda”,
10. Zespół Tańca Nowoczesnego „Katharsis”,

11. Grupa Taneczna ASTRAL,
12. Zespół Tańca Nowoczesnego POWER QUEEN.

W zakresie sztuk plastycznych, działalność twórczą prowadzili artyści profesjonalni i nieprofesjonalni, którzy w większości zrzeszeni są w klubach i związkach twórczych: artyści nieprofesjonalni w Klubie Twórczym Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, natomiast artyści profesjonalni w Związku Polskich Artystów Plastyków oddział Nowy Sącz oraz w Stowarzyszeniu Pastelistów Polskich w Nowym Sączu.

W 2018 roku Miasto, podobnie jak w latach ubiegłych, wspierało rozwój lokalnych środowisk artystycznych Nowego Sącza. Była to pomoc finansowa oraz pozafinansowa. Środki finansowe przekazywane były w ramach dotacji podmiotowej dla instytucji upowszechniania kultury, głównie Miejskiego Ośrodka Kultury i Nowosądeckiej Małej Galerii, a także poprzez organizacje pozarządowe i inne podmioty - w trybie tzw. konkursów ofert, z przeznaczeniem na realizację projektów artystycznych i wspieranie działalności środowisk twórczych. W 2018 roku w ramach wyżej wymienionego konkursu, dofinansowano 18 projektów na łączną kwotę: 138 500 zł - z zakresu upowszechniania folkloru, muzyki, tańca, teatru oraz edukacji artystycznej, edukacji muzycznej, sztuk pięknych. Wsparcie w tym zakresie otrzymali: Związek Miłośników Muzyki, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja”, Stowarzyszenie ADeeM, Stowarzyszenie Animatorów Kultury, Parafia NSPJ, Towarzystwo Przyjaciół Regionalnego Zespołu „Lachy”, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „Fabryka Marzeń”, Sądeckie Towarzystwo Muzyczne, Związek Polskich Artystów Plastyków, Stowarzyszenie Taneczne AXIS, Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych przy ŚDS „Jesteśmy”, Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Regionalnego „Sądeczoki”, Regionalne Towarzystwo Pieśni i Tańca „Dolina Dunajca”, Parafia Ducha Świętego, Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku, Parafia Św. Heleny, Stowarzyszenie Chóru „Scherzo”, Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Prezentacje dokonań rodzimych zespołów artystycznych odbywały się w ciągu całego roku, przy okazji licznych imprez organizowanych dla mieszkańców Nowego Sącza. Występy miały również miejsce na terenie naszego kraju i za granicą. Wysoki artystyczny poziom naszych zespołów, cieszył się nie tylko uznaniem, ale również powodzeniem publiczności i dużą frekwencją widzów.

Doceniając pracę twórców, osób zasłużonych dla naszego miasta, animatorów i pracowników kultury, tut. Wydział wnioskował do Prezydenta Miasta o przyznanie **nagród i wyróżnień**, za wybitne osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i promowania kultury.

Okolicznościowe statuetki, listy gratulacyjne wraz z nagrodami rzeczowymi za zaangażowanie oraz zasługi na rzecz upowszechniania i promowania sądeckiej kultury, w ub.r. otrzymali:

-Zespół Regionalny „Sądeczanie” z okazji jubileuszu 55.lecia działalności oraz członkowie zespołu: Piotr Najduch, Wiktor Percz , Monika Kmiecik, Joanna Mróz, Maria Stach, Michał Gądek, Dariusz Wojtarowicz, Wojciech Lizoń, Krzysztof Popiela, Dawid Bulzak, Katarzyna Turska, Maciej Pawlik;

- Zespół Regionalny „Mała Helenka” z okazji jubileuszu 15.lecia działalności.

Honorowanie w/w twórców i osób zasłużonych dla kultury, odbywało się podczas specjalnie przygotowanych na tę okoliczność uroczystości, połączonych często z koncertami galowymi.

Rozwój i promocja środowisk twórczych w 2018 roku, realizowana była także poprzez kontynuację **współpracy miast partnerskich w ramach wymiany kulturalnej z zagranicą**.

W 2018 w dniach od 04 do 09 czerwca, partnerskie miasto Presov na Słowacji organizowało swoje lokalne święto pn. DNI MIASTA PRESOV. Do udziału w świętowaniu zaproszono grupę artystyczną z Nowego Sącza. W koncercie plenerowym w dniu 05 czerwca 2018 roku wystąpiły zespoły z Miejskiego Ośrodka Kultury: Zespół Tańca Nowoczesnego KATHARSIS, Studio Wokalne BEL CORDA i Grupa Wokalna YOUNG VOICE. Ponadto na okolicznościowym Jarmarku w Preszowie, w dniach: 07-09.06.2018 r., swoje prace artystyczne prezentowały dwie Panie z Klubu Twórczego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Nowym Sączu.

Otrzymaliśmy również zaproszenie z partnerskiego miasta Kiskunhalas na Węgrzech do wzięcia udziału w 39. Święcie Winobrania w dniach od 07 do 09 września 2018 roku. Zaproszenie zostało przyjęte i do Kiskunhalas na koncerty pojechał Regionalny Zespół Regionalny „Sądeczanie” z Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Sączu.

Natomiast w sierpniu ub.r. otrzymaliśmy zaproszenie od władz miasta Stara Lubovna na Słowacji do wzięcia udziału w dorocznej imprezie pn. „Luboviansky Jarmok 2018”.

Miasto Nowy Sącz reprezentował Zespół Regionalny „Sądeczoki” z Pałacu Młodzieży, który wystąpił dla tamt. publiczności 29 września 2018 roku.

Ze środków tut. Wydziału, sfinansowano koszty transportu dla zespołów, które gościły zarówno w Presovie, Kiskunhalas, jak i w Starej Lubovni.

Tradycyjnie już, w ramach współpracy i wymiany kulturalnej z miastami partnerskimi, do udziału w dorocznej wystawie oddziału nowosądeckiego Związku Polskich Artystów Plastyków pn. „Salon 2018”, zostali zaproszeni artyści ze Słowacji - z miasta Presov, którzy wzięli również udział w konkursie prac. Wernisaż wystawy z udziałem zaproszonych gości, odbył się w dniu 07 grudnia 2018 roku, w sali wystawienniczej Nowosądeckiej Małej Galerii w Nowym Sączu, na którym wręczone zostały nagrody. Wystawa prezentowana była do 07 stycznia 2019 roku.

Jednostka realizująca	WKS, miejskie instytucje kultury, organizacje pozarządowe i inne podmioty.	Termin realizacji	Cały rok
Mierniki realizacji zadania	Liczba zespołów artystycznych.	43	
	Liczba dofinansowanych projektów artystycznych i projektów wspierających lokalne środowiska twórcze.	18	
	Łączna kwota dofinansowanych projektów artystycznych.	138 500 zł	
	Liczba uhonorowanych osób, zespołów, grup artystycznych (łącznie).	14	

c. Działalność aktywnego centrum kulturalno-turystycznego Sądeckiego Parku Etnograficznego, jako historycznego przewodnika po mieście i regionie.

Sądecki Park Etnograficzny (dalej: SPE) **jest jednym z najważniejszych zasobów turystycznych i historycznych Nowego Sącza** oraz miejscem **ochrony, prezentacji i upowszechniania** ludowej kultury Sądeckizny. Oprócz **funkcji ekspozycyjnych** obiekty na terenie SPE spełniają także **rolę magazynów** eksponatów etnograficznych, służą do **organizacji form czasu wolnego i wypoczynku** oraz **prowadzenia działalności edukacyjnej** z zakresu budownictwa, rzemiosła, zajęć domowych i gospodarskich, obrzędowości, folkloru, stroju i sztuki ludowej, a także kultury i tradycji ziemiańskiej. Są również zapleczem do **działalności naukowej, badawczej i dokumentacyjnej** oraz **działań artystycznych**, a ponadto **działalności usługowej**.

Działania zrealizowane w Oddziale Sądecki Park Etnograficzny (część skansenowska) w roku 2018:

- 1/ **Organizacja wystaw czasowych - 2 wystawy:** 9-21.04 **Wystawa palm** (pokonkursowa, towarzysząca imprezie „Za sześć noc Wielkanoc”); 23.09-31.10 **Kto to wie(ś)** (we współpracy z Muzeum Etnograficznym w Krakowie).
- 2/ **Gromadzenie zbiorów m.in.: rozwijanie wiodących kolekcji muzealnych, rozpatrywanie ofert sprzedawców i darczyńców.**
- 3/ Organizacja **Ogólnopolskiego Seminarium Naukowego dla słuchaczy Poddyplomowego Studium Muzeologicznego UJ** (7 lipca 2018r.), zrealizowana forma cykliczna, w 2018 roku seminaryjne spotkanie muzealników i konserwatorów zabytków, dało okazję do wymiany doświadczeń zawodowych i było doskonałą promocją Sądeckiego Skansenu w tym środowisku.
- 4/ **Przeprowadzenie kwerend naukowych**, przeprowadzenie i archiwizowanie wywiadów, nagrań, materiałów dotyczących historii kultury Sądeckizny oraz dokumentowanie relikwów kultury ludowej Karpat po obydwu stronach granicy (badania i kwerendy nt. strojów ludowych i mieszczańskich /przygotowanie wystawy – w ramach działania dofinansowanego ze środków MKiDN/, targów i jarmarków oraz rzemiosł tradycyjnych /w ramach działania dofinansowanego z programu MKiDN/, obrzędowości dorocznej, postaci diabła w wierzeniach ludowych na Sądecku, przemysłu i rzemiosła wiejskiego /w ramach zadania „Przy wiejskiej drodze” - w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych/.
- 5/ **Kształtowanie tożsamości regionalnej i pielęgnowanie kultury ludowej** m.in. zwyczajów i tradycji świąt roku kalendarzowego, realizacja inscenizacji nawiązujących do obrzędów i tradycji rodzinnych oraz dorocznych, a także realizowanie celów edukacyjnych w ramach organizacji imprez plenerowych połączonych z pokazami, prezentacjami i warsztatami:

- **"Za sześć noc Wielkanoc - konkurs i święcenie palm"** (25 marca 2018 r.) – zrealizowano imprezę cykliczną, która przybliżyła tematykę tradycyjnej obrzędowości dorocznej Sądecczyny, z charakterystycznymi elementami święta w tradycji chrześcijańskiej i społeczności lokalnej - Wielkiej Nocy, m.in. święceniem palm w trakcie nabożeństwa rozpoczętego procesją z figurą Chrystusa na osiołku, przygotowaniem pisanek wielkanocnych;
 - **„Majówka na otwarcie sezonu”**. Rozpoczęcie sezonu w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim (1 maja 2018r.) – forma cykliczna, która miała na celu promocję i zaprezentowanie oferty Muzeum na sezon 2018. W programie imprezy zorganizowano m.in. pokazy rzemiosła i rękodzieła, degustację podplomyków i występy artystyczne w Miasteczku Galicyjskim;
 - **"Dzień Dziecka w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim"** (1 czerwca 2018 r.) – impreza cykliczna, miała charakter typowo edukacyjny i adresowana była do dzieci i młodzieży szkolnej. Interaktywne pokazy i warsztaty dawnych rzemiosł i zajęć gospodarskich oraz tradycyjnych gier i zabaw towarzyszące imprezie były atrakcyjną i przystępną formą zapoznania najmłodszych z życiem dawnej wsi. Celem imprezy była również pomoc dydaktyczna dla nauczycieli szkół i przedszkoli sądeckich w zakresie edukacji regionalnej;
 - **"Dla świętych patronów – odpust na Piotra i Pawła"** (1 lipca 2018 r.) – zrealizowano imprezę cykliczną z elementami święta Odpustu, m.in. uroczystym nabożeństwem z okazji święta patronów kościoła posadowionego na ekspozycji w SPE, zabawami i kiermaszem odpustowym;
 - **Impreza edukacyjna „Wielki Dzień Pszczół” w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim (impreza odbywała się równolegle w Muzeum Lachów Sądeckich w Podegrodziu)** (08 sierpnia 2018 r.). Cykliczna impreza plenerowa o charakterze edukacyjnym zorganizowana została we współpracy z przedszkolami i szkołami, sponsorowana przez Zakłady Tłuszczowe Kruszwica S.A. Celem imprezy było upowszechnienie wśród dzieci wiedzy na temat ważnej roli pszczoł dla środowiska poprzez atrakcyjną formę gier i zabaw edukacyjnych, wzbogaconych pokazami i konkursami;
 - **Uroczystość otwarcia nowego Sektora Przemysłu Ludowego** (7 października 2018 r.) – impreza plenerowa miała na celu uroczyste zainauguowanie nowego sektora w Sądeckim Parku Etnograficznym powstałego w wyniku zakończenia inwestycji. W programie imprezy znalazły się: uruchomienie zabytkowych obiektów wiejskiej techniki napędzanych siłą wody: folusza z Krościenka-Kątów, tartaku z Zasadnego, młyna z Kamienicy, tartaku z Młodowa, pokazy prac rzemieślniczych, występy kapel ludowych, degustację potraw regionalnych oraz prezentacja odnowionej polichromii stropu w kościele ewangelickim ze Stadel.
 - **"Narty w skansenie"** (14 grudnia 2018 r.), - forma cykliczna, młodzi uczestnicy wydarzenia (dzieci i młodzież szkolna) posłuchali prelekcji o historii narciarstwa w wykonaniu kustosa Muzeum, etnografa, a zarazem sędziego narciarskiego Zbigniewa Wolanina, zapoznali się ze starym, blisko stuletnim sprzętem narciarskim. Atrakcją spotkania był także przeprowadzony konkurs dla dzieci i młodzieży z zakresu wiedzy o historii narciarstwa i sądeckiego skansenu, zakończony rozdaniem nagród i wyróżnień;
 - **„Pasterka w skansenie”** – forma cykliczna związana z obrzędowością świąteczną na Sądecczyźnie (24.12.2018 r.).
- 6/ **Prace konserwatorskie dotyczące muzealiów m.in.:**
- a) realizacja 3 projektów z udziałem środków unijnych w przestrzeni SPE: **„Konserwacja i remont obiektów zabytkowych w SPE w ramach RPO”, „SKANSENOWA-systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu, zainicjowany przez Województwo Małopolskie”** oraz rozbudowa SPE - **budowa sektora przemysłu ludowego** w ramach programu INTERREG Polska –Słowacja pn. „Przy wiejskiej drodze” - w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych. (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu jako jeden z partnerów – partner wiodący: Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej);
- b) sukcesywne prowadzenie prac konserwatorskich muzealiów ruchomych w SPE.
- 7/ **Realizacja programu „Zachowanie oraz rewitalizacja tradycyjnych ginących zawodów wiejskich i małomiasteczkowych w Sądeckim Parku Etnograficznym”**
- W ramach upowszechniania dziedzictwa kulturowego i prezentacji folkloru Sądecczyny realizowane było także w 2018 roku zadanie, które miało na celu kontynuację w Sądeckim Parku Etnograficznym oraz w Miasteczku Galicyjskim cyklicznej prezentacji tradycyjnego rzemiosła i sztuki ludowej w zakresie: kowalstwo, ciesielstwo, stolarstwo, łupanie gontów, kołodziejstwo, snycerstwo, olejarstwo, tkactwo, szewstwo, hafciarstwo, plastyka obrzędowa, garncarstwo oraz prezentacje XIX-wiecznych zawodów: fotografa, zegarmistrza. Realizowane prezentacje wykorzystywały istniejące w SPE zaplecza typu: warsztat szewski, tkacki, stolarsko-kołodziejski, obiekty tradycyjnego przemysłu ludowego jak: olejarnia, kuźnia, wiatrak, pracownie w Miasteczku Galicyjskim: fotograficzną, garncarską, zegarmistrzowską, snycerską. Realizując to zadanie Muzeum kontynuowało stałą współpracę z przedstawicielami odchodzących już zawodów. Wykonywane cykliczne pokazy ginącego rzemiosła w przestrzeni Sądeckiego Parku Etnograficznego i Miasteczka Galicyjskiego cieszyły się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających, interaktywne działania angażowały odwiedzających ekspozycję, wpływały na poziom frekwencji i podnosiły atrakcyjność oferty muzealnej. Ponadto realizacja projektu w wypracowanej dotychczas formule istotnie wspomagała organizację udostępniania ekspozycji przy ciągle zbyt niskim zatrudnieniu obsługi w stosunku do istniejących w tym zakresie potrzeb. W ramach zadania zrealizowano 34 pokazy muzealne, co przyczyniło się do przyrostu frekwencji na poziomie 1.456 osób.

8/ **Realizacja lekcji muzealnych i zajęć warsztatowych** - Sadecki Park Etnograficzny – 16 zajęć warsztatowych /306 osób/, tematy zajęć: Od ziarna do chleba, Warsztaty w ramach imprezy „Dzień Dziecka” (bibułkarstwo, malowanie na szkło, wycinanki z papieru, pieczenie piernika), Warsztaty w ramach imprezy „Majówka” (filcowanie, garncarstwo, drukarstwo, czerpanie papieru), Ludowe zwyczaje - wróżby andrzejkowe, Zwyczaje przedświąteczne - Boże Narodzenie.

9/ **Koncerty kameralne** – koncerty w ramach IV Festiwalu Akordeonowego 13.10.2018 – 2 spotkania – Sadecki Park Etnograficzny, Koncert Pastorałek w czasie Pasterki w Sadeckim Parku Etnograficznym - 24.12.2018.

10/ **ZNACZĄCE PROJEKTY, WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO, realizowane m.in. w przestrzeniach Sadeckiego Parku Etnograficznego:**

- **Projekt Kulturotwórcze znaczenie jarmarków i targów na Sadecczyźnie - badania i popularyzacja - II etap** (2 imprezy) z programu Kultura ludowa i tradycyjna. Zadanie o charakterze badawczym i popularyzatorskim, przybliżyło kulturotwórczą i społeczną rolę jarmarków oraz targów w tradycji ludowej i mieszczańskiej Sadecczyzny, prezentując rękodzieła i rzemiosła ludowe oraz artystycznego. Upowszechnienie i utrwalenie tradycji jarmarcznych, rzemieślniczych i handlowych miasta i okolic objęło różnorodne działania interdyscyplinarne: realizację kwerend etnograficznych (terenowych wraz z rejestracją filmową) nt. rękodzieła i sztuki ludowej, organizację dwóch jarmarków: średniowiecznego i galicyjskiego opartych na pokazach dawnych i tradycyjnych umiejętności rzemieślniczych, rękodzielniczych i lokalnych tradycji kulinarnych, przygotowanie II cz. katalogu kolekcji strojów ludowych i mieszczańskich ze zbiorów Muzeum i dodruk I cz. katalogu z 2017 r.

- **Projekt Mistrz Tradycji - haft lachowski** (14 form warsztatowych) z programu Kultura ludowa i tradycyjna. Zadanie polegało na prowadzeniu nauki tradycyjnego haftu z regionu Lachów Sadeckich, centrum kultury lachowskiej słynącego z charakterystycznych wielobarwnych haftów. Nauka była oparta na bezpośrednim przekazie wiedzy i umiejętności osobom zainteresowanym praktyczną kontynuacją tego zajęcia, szkolenie było prowadzone w Muzeum Lachów Sadeckich w Podegrodziu – filii Sadeckiego Parku Etnograficznego. Uczestnicy zajęć opanowali podstawowe umiejętności związane ze zdobieniem ubiorów ludowych z regionu, z najbardziej charakterystycznymi dla haftu lachowskiego technikami, ściegami i motywami, poznają także wzory mniej popularne, starsze oraz pochodzące z obrzeży regionu - dziś często zapomniane. Przypomnieniu i upowszechnieniu tradycji hafciarskich regionu posłużyło także wydanie wzornika haftów lachowskich, opartego na muzealnej kolekcji strojów oraz produkcja filmu dokumentalnego

Działania zrealizowane w Oddziale Miasteczko Galicyjskie w 2018 roku

1. Wystawy

14 wystaw czasowych w tym 1 kontynuacja: do 12.02 ***Impresje skansenowe IX*** (kontynuacja, we współpracy z PWSZ); 16.02-8.04 ***Konfederacja polsko-słowacka. Marian Pażucha i Jan Krliček*** (we współpracy z autorami); 15-29.03 ***Epizody przyjaźni polsko-węgierskiej podczas pożogi wojennej 1939-1945*** (we współpracy z Konsulatem Węgier w Krakowie i ze Stowarzyszeniem Amici Hungaria); 12.04-10.06 ***Drewniane i tkane baśnie. Twórczość Zofii Gołębiowskiej-Tabaszewskiej*** (we współpracy z autorką); **15.06-14.09 Twórczość Urszuli Gawron** (we współpracy z autorką); **15.09-7.10 Ikony z Nowicy** (we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Nowicy); 23-30.09 ***Niezwykła małopolska wieś***; **13.12.2018-luty 2019 Impresje skansenowskie X** (we współpracy z PWSZ); Wystawy czasowe (małe formy) realizowane w ramach lokalnej współpracy partnerskiej z placówkami kulturalnymi, edukacyjnymi, stowarzyszeniami itp.) – 6 wystaw: 6.02-7.03 ***Ojcowie Niepodległości*** (we współpracy z IPN w Krakowie); 6.06-30.09 ***Pejzaż sadecki*** (we współpracy z PWSZ i Zespołem Szkół w Podolu-Górowej); **6.07 Szczęsny Morawski i laureaci nagrody jego imienia** (przygotowana przez Bibliotekę im. Bazieliha w Starym Sączu w związku z wręczeniem nagrody); **9.10-25.11 Dla Ciebie, Polsko. W stulecie czynu legionowego** (we współpracy z IPN); **11.11-31.12 Pierwsi niepodlegli bohaterowie zrywu niepodległościowego w Nowym Sączu z 30/31 października 1918 r.** (we współpracy z PTH); **11.11-31.12 Józef Piłsudski i Związek Nauczycielstwa Polskiego w Krakowie.**

2. Imprezy

18 imprez cyklicznych lub jednorodnych. Sympozjum z okazji 170. rocznicy Wiosny Ludów (15.03.2018) w Miasteczku Galicyjskim towarzyszące wystawie „Epizody przyjaźni polsko-węgierskiej podczas pożogi wojennej 1939-1945”, zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Amici Hungaria” i Konsulatem Węgierskim. **Impreza towarzysząca wystawie „Kto to wie(ś)”** (23.09.2018 r.) w Miasteczku Galicyjskim – w programie znalazły się m.in. pokazy i warsztaty, kuchnie regionalne, kiermasz rękodzieła, scenki rodzajowe, koncert pieśni w wykonaniu Sebastiana Cieleckiego, występ zespołu Piątkowioki, koncert zespołu folkowego FIŚBand. **Kiermasz Staroci** (09.09.2018 r.) - celem tego działania było zaproszenie kolekcjonerów, koneserów staroci z różnych stron Polski. Dzięki nim było możliwe poznanie osobliwości życia codziennego z dawnych lat. Odwiedzenie giełdy staroci to interesująca forma spędzania czasu wolnego i to nie tylko dla kolekcjonerów i miłośników antyków, ale również i dla turystów oraz mieszkańców miasta i regionu. Targi Staroci były uzupełnieniem luki na naszym rynku tradycji. Miasteczko Galicyjskie jest doskonałym miejscem do organizacji tego typu

działania. W ramach imprezy zorganizowano także: występ zespołu, pokazy artystyczne, konkursy, quizy, zabawy dla uczestników. **"Złot Zabytkowych Pojazdów"** (04-05 sierpień 2018 r.) impreza zorganizowana została dla mieszkańców miasta i odwiedzających ziemię sądecką turystów. Dzięki X już edycji tego przedsięwzięcia zapoznano zwiedzających z zabytkami techniki motoryzacyjnej oraz zaprezentowano trendy w motoryzacji na przestrzeni lat, ponadto uczestnikom przybliżono także wiedzę o dziedzictwie kulturowym Sądecczyzny, także tym materialnym zgromadzonym w Sądeckim Parku Etnograficznym. **Jarmark Galicyjski** (26 sierpnia 2018 r.) to impreza plenerowa, odbywająca się w ramach projektu MKiDzN, której celem było zapoznanie zwiedzających z tradycją kulinarną Galicji oraz umożliwienie degustacji regionalnych potraw galicyjskich przygotowanych w konkursie kulinarnym. W trakcie trwania imprezy zorganizowano warsztaty rzemiosła i pokazy sporządzania dawnych potraw galicyjskich z poszczególnych regionów tego historycznego obszaru. Każdy zwiedzający miał możliwość posmakowania różnorodnych potraw takich kuchni jak: węgierskiej, cygańskiej, słowackiej, łemkowskiej oraz rodzimej kuchni polskiej. Podczas imprezy wystąpiły zespoły artystyczne, a chętni mogli wziąć udział w zawodach i konkursach z nagrodami. Impreza sportowo-edukacyjna dla dzieci i młodzieży **"Narty w skansenie"** (14 grudnia 2018r.), - młodzi uczestnicy wydarzenia (dzieci i młodzież szkolna) posłuchali prelekcji o specyfice dyscypliny sportowej jaką jest narciarstwo biegowe, zapoznali się ze starym, blisko stuletnim sprzętem narciarskim. Atrakcją spotkania był także przeprowadzony konkurs dla dzieci i młodzieży z zakresu wiedzy o historii narciarstwa i sądeckiego skansenu, zakończony rozdaniem nagród i wyróżnień. **Pokazy i wystawki jarmarczne w Miasteczku Galicyjskim** - celem zrealizowanego zadania była prezentacja rękodzieła ludowego oraz tradycyjnych świątecznych potraw regionalnych związanych z tradycją świąteczną, przyrządzanych wg starych receptur i przepisów. W jej ramach przeprowadzono: **Jarmark Wielkanocny** (25 marca 2018 r.) i **Jarmark Bożonarodzeniowy** (16 grudnia 2018 r.). **Cykl Slajdowisk „Tajemnicze Podróże” lub koncerty i spektakle** w Miasteczku Galicyjskim – był to cykl spotkań prezentujących opowieści, zdjęcia, pamiątki z podróży, z miejsc bardziej i mniej znanych na świecie przy udziale zaproszonych podróżników, ale także spektakle teatralne. Zadanie o charakterze edukacyjnym miało na celu pokazanie najodleglejszych zakątków świata uwzględniając zarys historyczno - geograficzny, religijny i społeczny. W ramach slajdowisk odbyły się trzy spotkania w ciągu całego roku: 1. (25.03.2018r.) – spotkanie pn. „Jaś i Małgosia”, 2. (05.10.2018 r.) – spotkanie kawowe „Święto kawy” z koncertem, 3. (22.11.2018 r.) – spotkanie z podróżnikiem i himalaistą Adamem Bieleckim. W ramach innych projektów własnych lub partnerskich zorganizowanych zostało jedenaście imprez: **Biesiada Karpacka** (17.06.2018 r.), **Echo Trombity** (22-24.06.2018 r.) i **Karpaty Offer** (19.08.2018 r.), **IV Zjazd Karpacki** (29.09.2018 r.) – w ramach współpracy z MCK Sokół w Nowym Sączu. We współpracy z najemcą Karczmy w MG odbyły się trzy imprezy: **Święto Flagi** (02.05.2018), **Święto Wojska Polskiego** (15.08.2018) oraz **Odzyskanie Niepodległości** (11.11.2018 r.), - w wyniku współdziałania z Wyższą Szkołą Biznesu został przeprowadzony bieg charytatywny na rzecz dzieci z rodzin ubogich **RUN FOR A SMILE - bieg charytatywny** (02.06.2018 r.), - spektakl teatralny wystawiany przez Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie pn. **Rabacja** (14- 15.06.2018 r.), - objazd terenowy muzeów małopolskich na wolnym powietrzu (bezpośrednio zaangażowanych w procesy inwestycyjne) pod kątem zapoznania się z nowym systemem zmiany infrastruktury i oferty programowej (19-20.09.2018 r.), - spotkanie z kadrą zarządzającą instytucjami kultury Województwa Małopolskiego (25-26.04.2018 r.). Ponadto na terenie oddziałów i filii Muzeum odbywało się wiele mniejszych form plenerowych, które organizowane były bezpośrednio przez Muzeum jak również we współpracy partnerskiej.

3. Koncerty i spektakle

Koncert Szkoły Muzycznej **11.02.2018** – Miasteczko Galicyjskie.

4. Spotkania, konferencje, szkolenia

W 2018 roku w Miasteczku Galicyjskim miało miejsce szereg spotkań, konferencji, sympozjów i prelekcji organizowanych zarówno przez Muzeum jak i też organizatorów zewnętrznych wynikających z bieżącej współpracy z różnymi partnerami.

5. Działalność edukacyjna

W ramach oferty edukacyjnej w 2018 roku w Miasteczku Galicyjskim zrealizowano – 76 lekcji i warsztatów muzealnych /1.364 osoby/; XXXIV Wojewódzki Konkurs Recytatorski – organizowany we współpracy z Pałacem Młodzieży w Nowym Sączu, przeprowadzony w dwóch etapach: rejonowym i wojewódzkim, w dwóch grupach wiekowych: uczniowie klas I-III i klas IV-VII. Finał konkursu odbył się 24.05.2018 r. w Sądeckim Parku Etnograficznym - Miasteczku Galicyjskim; 5. Międzyszkolny konkurs historyczny dla dzieci „Piękna jest sądecka ziemia” – II edycja konkursu wiedzy historycznej dla przedszkoli popularyzującego sądecki region wśród najmłodszych. Organizatorem konkursu było Przedszkole Galicyjskie przy współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym Nr 9 w Nowym Sączu oraz Pałacem Młodzieży w Nowym Sączu i Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu. Konkurs odbył się pod patronatem Prezydenta Miasta Nowego Sącza, wzięło w nim udział 6 przedszkoli reprezentowanych przez 3-osobowe zespoły. Rozstrzygnięcie i wręczenie nagród nastąpiło w dniu 16.05.2018 r. w Miasteczku Galicyjskim; Udział w szkoleniach w ramach projektu Małopolska. Kultura wrażliwa - wdrażanie zaleceń, dostosowywanie przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach działania uzyskano świadectwa dostępności dla Gmachu Głównego (dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu) oraz Miasteczka Galicyjskiego (dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu, słuchu, wzroku).

6. Działalność uzupełniająca

Od stycznia do grudnia 2018 roku w ramach działalności uzupełniającej Muzeum udostępniono przestrzeń Miasteczka Galicyjskiego 698 razy, w tym 470 noclegów i 228 godzin wynajmu sali konferencyjnej.

Opracowanie własne: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu.

Jednostka realizująca	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – oddział Sądecki Park Etnograficzny (SPE) oraz oddział Miasteczko Galicyjskie (MG)	Termin realizacji	styczeń – grudzień 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba zwiedzających w SPE.	21 219 osoby	
	Liczba imprez plenerowych w SPE.	8 imprez	
	Liczba osób uczestniczących w imprezach plenerowych w SPE.	6 522 osoby	
	Liczba wystaw czasowych na terenie SPE.	2 wystawy	
	Frekwencja na wystawach czasowych w SPE.	5 905 osób	
	Liczba zwiedzających w MG.	47 573 osoby	
	Liczba imprez plenerowych w MG.	18 imprez	
	Liczba osób uczestniczących w imprezach plenerowych w MG.	20 029 osób	
	Liczba wystaw czasowych na terenie MG.	14 wystaw	
	Frekwencja na wystawach czasowych w MG.	59 428 osób (Uwaga! W wystawach czasowych frekwencja jest czasami "dublowana" ze względu na kilka wystaw czasowych trwających równolegle.)	

d. Kontynuacja programu rewitalizacji zabytków miejskich.

W 2018 roku w ramach rewitalizacji zabytków miejskich, zrealizowano niżej wymienione zadania:

- 1/. restauracja zabytkowego krzyża przy ul. Grunwaldzkiej w Nowym Sączu,
- 2/. wykonanie dwóch tablic ku czci żołnierzy i oficerów I PSP poległych w latach 1918-1920 i montaż na Baszcie Kowalskiej zamku w Nowym Sączu,
- 3/. renowacja techniczna i estetyczna Grobowca Rodziny Sichrawów na Cmentarzu Komunalnym w Nowym Sączu,
- 4/. konserwacja Skały „Piotrowej” na sądeckich Plantach,
- 5/. konserwacja Głazu „Dąb Wolności” na sądeckich Plantach,

- 6/. konserwacja Miejsca Straceń Zakładników w Biegonicach,
7/. wykonanie tablicy pamiątkowej na okoliczność 100.lecia Niepodległości Polski i montaż na budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Sączu.

Z tzw. **wydatków inwestycyjnych** zrealizowano:

- 1/. wykonanie tablicy pamiątkowej i montaż na budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu, z okazji jubileuszu 200.lecia szkoły,
2/. wykonanie remontu fragmentu zabytkowego muru obronnego przy Baszcie Kowalskiej na odcinku przy schodach oraz wykonanie tymczasowego zabezpieczenia ruin - rozpięcie siatek po zachodniej stronie zespołu zamkowego.

Jednostka realizująca	Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Ilość środków wydatkowanych na prace konserwatorskie i remontowe przy obiektach zabytkowych.	Wartość w 2018 r.	163 526,11.-zł (w tym wydatki inwestycyjne)

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 7 ogółem:	6 550 600,06 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	6 550 600,06 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	-----
		Środki zewnętrzne krajowe	-----
		Inne	-----

PROGRAM KLUCZOWY NR 8		NOWY SĄCZ MIASTEM BEZPIECZNYM – program poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego	
CEL GŁÓWNY		Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Nowym Sączu.	
Jednostka wiodąca	Wydział Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego

II-8.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba zdarzeń kryzysowych przyjętych przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego MCZK w Nowym Sączu.	Opracowanie własne WZK UM Nowego Sącza, na podstawie zbiorczej informacji z Księgi Zdarzeń MCZK.	876 zdarzeń kryzysowych (stan na 31.12.2018)
Liczba przyjętych zgłoszeń dot. zdarzeń kryzysowych przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Nowym Sączu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	Opracowanie własne WZK UM Nowego Sącza, na podstawie zbiorczej informacji z Księgi Zdarzeń MCZK z uwzględnieniem liczby mieszkańców Nowego Sącza zgodnie ze stanem na 29.11.2016 podanym przez Wydział Spraw Obywatelskich UM Nowego Sącza.	9 zgłoszeń na 1000 mieszkańców Nowego Sącza
Liczba zgłoszeń przyjętych przez MCZK w Nowym Sączu dotyczących awarii telefonicznych, energetycznych, gazowych, wodnych w stosunku do liczby wszystkich zdarzeń kryzysowych ogółem (%).	Opracowanie własne WZK UM Nowego Sącza, na podstawie zbiorczej informacji z Księgi Zdarzeń MCZK.	5 %
Liczba zgłoszeń przyjętych przez MCZK w Nowym Sączu dotyczących awarii oświetleniowych oraz sygnalizacji świetlnej w stosunku do liczby wszystkich zdarzeń kryzysowych ogółem (%).	Opracowanie własne WZK UM Nowego Sącza, na podstawie zbiorczej informacji z Księgi Zdarzeń MCZK.	15 %
Liczba zgłoszeń przyjętych przez MCZK w Nowym Sączu dotyczących aktów wandalizmu w stosunku do liczby wszystkich zdarzeń kryzysowych ogółem (%).	Opracowanie własne WZK UM Nowego Sącza, na podstawie zbiorczej informacji z Księgi Zdarzeń MCZK.	1 %

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba innych* zgłoszeń przyjętych przez MCZK w Nowym Sączu dot. zdarzeń kryzysowych w stosunku do liczby wszystkich zdarzeń kryzysowych ogółem (%). *Zdarzenia inne to m.in. sprzątanie po kolizjach i wypadkach drogowych, szkody po wyładowaniach atmosferycznych, ulewach, suszach, alarmy bombowe, pomoc rannym i martwym zwierzętom, pomoc społeczna i psychologiczna dla osób w trudnych sytuacjach życiowych.	Opracowanie własne WZK UM Nowego Sącza, na podstawie zbiorczej informacji z Księgi Zdarzeń MCZK.	29%
Liczba strażników miejskich pozostających w zatrudnieniu w 2018 roku w odniesieniu do liczby mieszkańców.	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku. Liczba mieszkańców Nowego Sącza zgodnie ze stanem na 29.11.2016 podana przez Wydział Spraw Obywatelskich UM Nowego Sącza.	32 strażników miejskich przypadających na 81 933 mieszkańców miasta Nowego Sącza
Liczba wyników działań Straży Miejskiej w zakresie rodzajów wykroczeń.* *Rodzaje wykroczeń to m.in. wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia, wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego, ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o odpadach,	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku.	5 174 wykroczeń (stan na 31.12.2018)
Liczba przyjętych zgłoszeń przez Straż Miejską dot. zdarzeń kryzysowych przez Komendę Straży Miejskiej w Nowym Sączu	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku.	2377 zgłoszeń od mieszkańców
Liczba przyjętych zgłoszeń przez Straż Miejską od mieszkańców dotyczących zagrożeń w ruchu drogowym w stosunku do liczby wszystkich zgłoszeń ogółem (%).	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku.	40,4%
Liczba przyjętych zgłoszeń przez Straż Miejską od mieszkańców dotyczących zakłócenia porządku publicznego i spokoju w stosunku do liczby wszystkich zgłoszeń ogółem (%).	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku.	21,2%
Liczba przyjętych zgłoszeń przez Straż Miejską od mieszkańców dotyczących zwierząt w stosunku do liczby wszystkich zgłoszeń ogółem (%).	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku.	18,3%

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba pojazdów Straży Miejskiej będących na jej wyposażeniu.	Opracowanie własne Komendy Straży Miejskiej, sprawozdanie dotyczące ewidencji prowadzonej przez KSM w Nowym Sączu oraz informacja o współpracy straży z Policją w 2018 roku.	4 – samochody 6 – rowerów
Liczba kamer monitoringu Straży Miejskiej w Nowym Sączu.	Komenda Straży Miejskiej	11 kamer (stan na 31.12.2018)

II-8.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 8 w 2018 r.

a. Realizacja programów prewencyjno-profilaktycznych, służących ograniczaniu przestępczości, upowszechnianiu właściwych zachowań wobec zagrożeń i przeciwdziałaniu patologiom.

1/ Organizacja i przeprowadzenie konkursu wiedzy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Miasta Nowego Sącza pn.: „Pomyśl o bezpieczeństwie”.

Zadanie realizowane cyklicznie od 2015 roku. Konkurs stanowi element szkoleniowy z zakresu powszechnej samoobrony ludności. W organizację i przeprowadzenie konkursu zaangażowanych jest wiele podmiotów z terenu miasta Nowego Sącza funkcjonujących w obszarze szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Konkurs wpisał się już na stałe w harmonogram sądeckich szkół ponadgimnazjalnych. W ramach spotkań organizowanych z młodzieżą przedstawiane są współczesne zagrożenia i sposoby im przeciwdziałania. Do udziału w konkursie zaangażowane są takie jednostki jak: Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Nowego Sącza, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu, Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu, Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu, Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu, Sądeckie Pogotowie Ratunkowe, Związek Strzelecki „STRZELEC”, Sądeckie Wodociągi Spółka z o.o., Ośrodek Sportów Wodnych AWF – AQUA, Ochotnicza Straż Pożarna Nowy Sącz - „BIEGONICE”, Stowarzyszenie Miłośników Historii Ożywionej, Centrum Sportów Walki „HALNY”, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe – Grupa Krynicka. W ramach spotkań z młodzieżą organizowane są zarówno wykłady teoretyczne, jak również zajęcia praktyczne związane z funkcjonowaniem ww. jednostek. Do zajęć praktycznych zorganizowanych w ramach konkursu należy zaliczyć między innymi: przedstawienie sposobu uzdatniania wody pitnej, zajęcia z podstaw samoobrony, zajęcia dotyczące wypoczynku nad wodą, pozorowana akcja ratunkowa w warunkach górskich oraz zajęcia dotyczące przeznaczenia budowli ochronnej połączone z elementami terenoznawstwa. Każda edycja konkursu podsumowywana jest w ramach specjalnie w tym celu zorganizowanej Gali Finałowej Konkursu, która odbywa się w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowym Sączu. W organizację konkursu zaangażowały się również lokalne firmy, które w ramach sponsoringu współfinansują atrakcyjne nagrody dla finalistów konkursu. Środki finansowe na organizację i przeprowadzenie konkursu zabezpieczane są w ramach budżetu Miasta Nowego Sącza przeznaczonych na zarządzania kryzysowe, natomiast środki finansowe na zakup głównych nagród pochodzą głównie od sponsorów konkursu.

2/ Prowadzenie różnych form ćwiczeń, szkoleń i prelekcji, w tym ćwiczeń obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

W 2018 roku zrealizowano m.in.:

- Szkolenia obronne na terenie Miasta Nowego Sącza – szkolenie dotyczące Stałego Dyżuru Prezydenta Miasta Nowego Sącza w dniu 23.03.2018, podczas którego przeszkolono 8 osób.
- Szkolenie dotyczące obsady Akcji Kurierskiej dla terenu Miasta Nowego Sącza w dniu 25.06.18, podczas którego przeszkolono 41 osób.
- Szkolenie dotyczące obsad Głównego Stanowiska Kierowania Prezydenta Miasta Nowego Sącza, Stałego Dyżuru Prezydenta Miasta Nowego Sącza, Akcji Kurierskiej dla terenu Miasta Nowego Sącza oraz Punktu Kontaktowego HNS w dniu 26.11.2018, podczas którego przeszkolono 60 osób.
- Szkolenie obsady osobowej funkcjonującego na terenie Miasta Nowego Sącza Terenowego Samodzielnego Plutonu Ratownictwa Przeciwpowodziowego w dniu 02.10.2018, podczas którego przeszkolono 24 osoby.

Jednostka realizująca	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	1/ Liczba szkół uczestniczących w konkursie wiedzy.	12 szkół / 34 uczestników	
	2.1/ Liczba przeszkolonych osób w ćwiczeniach obronnych.	109 osób	
	2.2./ Liczba przeszkolonych osób w ćwiczeniach formacji obronnych.	24 osoby	

3/ W zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży.

Tabela II-8.2.1

- **"Bezpieczne Ferie 2018"** - to ogólnopolska akcja mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa turystom. Policjanci Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Patologii i Nieletnich Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu aktywnie uczestniczyli w organizacji czasu wolnego dzieciom i młodzieży. Zespół ds. Prewencji Kryminalnej Patologii i Nieletnich wraz z Zespołem ds. Komunikacji Społecznej przygotował atrakcyjny Program Dni Otwartych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu, które odbyły się w dniach 14 i 21 lutego 2018 roku. Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu wzięli również aktywny udział w XVIII Integracyjnym Balu dla dzieci do lat 12 pt. „Radość Wasza – Radość Nasza”, który odbył się 13 lutego 2018 roku w hali widowiskowo – sportowej MOSiR w Nowym Sączu. Na wesoło, poprzez udział w konkursach i quizach, przekazywano dzieciom treści dotyczące bezpieczeństwa podczas zimowego wypoczynku, jak również unikania zagrożeń. Policjanci w trakcie ferii zimowych uczestniczyli w spotkaniach z Zarządami Osiedli na terenie Nowego Sącza i z pedagogami szkolnymi, w których przypomniano zasady bezpiecznego zachowania się podczas zabaw na śniegu oraz przekazywano ważne wskazówki, celem kształtowania wśród dzieci i młodzieży właściwych postaw w sytuacjach wystąpienia ewentualnego zagrożenia. Ponadto Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu włączyła się w działania organizowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie „Bezpieczny Stok z Inspektorem Wawelkiem”, które odbyły się 7 lutego 2018 roku na stoku narciarskim "Tylicz-Ski".
- **„Bezpieczne Wakacje 2018”** - to akcja policyjna, której celem było organizowanie czasu dzieci i młodzieży w czasie letniego wypoczynku oraz zachęcanie do aktywnego, bezpiecznego i odpowiedzialnego wypoczynku na Sądecku. Funkcjonariusze KMP w Nowym Sączu w czerwcu 2018 r. brali udział w uroczystym rozpoczęciu akcji, której inicjatorem był Urząd Miasta Nowego Sącza. W czasie festynu funkcjonariusze Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KMP w Nowym Sączu przeprowadzili „edukacyjną loterię fantową” z nagrodami oraz zaprezentowali sprzęt policyjny (motocykl policyjny i radiowóz). W ramach prowadzonej akcji, policjanci zorganizowali 4 i 11 lipca oraz 8 i 22 sierpnia 2018 r. tzw. „Dni Otwarte Komendy”. W ramach przedsięwzięcia wypoczywające na terenie Sądeckiej dzieci i młodzież zwiedzały siedzibę KMP w Nowym Sączu przy ul. Grottgiera 50 (strzelnica, stanowisko kierowania, pomieszczenie do sygnalizacji, garaże – prezentacja radiowozów i motocykli) oraz uczestniczyły w zajęciach edukacyjnych na temat bezpiecznych zachowań oraz roli i zadań Policji. Na zakończenie spotkań odbyły się konkursy, a każdy uczestnik otrzymał drobny upominek oraz pamiątkowy dyplom (z odcisniętymi liniami papilarnymi). Policjantki Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii KMP w Nowym Sączu uczestniczyły również w spotkaniach zorganizowanych wspólnie z Małopolskim Kuratorium Oświaty w Krakowie i Delegaturą w Nowym Sączu. Spotkania z wypoczywającymi dziećmi na kolonii odbyły się w miejscach zorganizowanego wypoczynku. Podczas spotkań policjanci przeprowadzili zajęcia na temat bezpiecznych zachowań oraz zagrożeń, które mogą pojawiać się podczas wypoczynku wakacyjnego (alkohol, narkotyki, dopalacze).
- **Festyny, imprezy plenerowe** - w roku 2018 funkcjonariusze KMP Nowy Sącz, jak w latach poprzednich, brali udział w licznych imprezach plenerowych na terenie miasta Nowego Sącza, tj. festynach szkolnych i osiedlowych, piknikach osiedlowych i gminnych z okazji Dnia Dziecka, Bezpiecznych Wakacji itp. W trakcie wymienionych imprez funkcjonariusze Policji informowali uczestników, w szczególności dzieci, o szeroko pojmowanym bezpieczeństwie, roli i zadaniach Policji. Uczestnicy imprez mieli okazję zobaczyć sprzęt oraz wyposażenie używane do codziennej służby oraz sprzęt wykorzystywany przez policjantów przy zabezpieczeniu imprez masowych. Wszystkie powyżej wymienione spotkania były okazją do przeprowadzania konkursów i pogadanek tematycznych mających na celu uświadomienie dzieciom roli Policji w kształtowaniu bezpieczeństwa w domu, w szkole i na drodze.
- **Przemoc w rodzinie - inicjatywy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie działania KMP w Nowym Sączu w 2018 roku.**
 - ✓ Dzielnicy Wydziału Prewencji KMP w Nowym Sączu systematycznie uczestniczyli w spotkaniach grup roboczych powołanych w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych przy MOPS w Nowym Sączu w zakresie wsparcia rodziny objętej procedurą „Niebieskiej Karty”,
 - ✓ Koordynator ds. przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskiej Karty” Wydziału Prewencji KMP w N. Sączu uczestniczył w czterech spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego przy MOPS w Nowym Sączu. Spotkanie w miesiącu grudniu 2018 roku miało na celu omówienie kwestii związanej z opracowaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie dla Miasta Nowego Sącza na rok 2019.
 - ✓ W okresie 20 - 25 lutego 2018 r., w ramach ogólnopolskiego Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocem, zorganizowane zostały w KMP w Nowym Sączu oraz jednostkach podległych dyżury dla osób dotkniętych przestępstwem.
 - ✓ W ramach szkoleń lokalnych organizowane były w 2018 roku szkolenia dla policjantów wszystkich komórek organizacyjnych KMP w Nowym Sączu (łącznie 6).

- **Alkohol - inicjatywy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.**

W powyższym zakresie podejmowane są przedsięwzięcia profilaktyczne w szkołach, internatach, świetlicach środowiskowych, Domach Dziecka i innych placówkach oświatowych w tym m.in. organizowanie spotkań z policjantami w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich. W 2018 r. w ramach profilaktyki wśród dzieci i młodzieży odbywały się spotkania ww. placówkach, gdzie poruszana była kwestia spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież jako zachowania świadczącego o demoralizacji. W trakcie spotkań z dyrektorem, gronem pedagogicznym, wychowawcami poszczególnych placówek i rodzicami na zebraniach szkolnych omawiano również kwestie problematyki alkoholowej. Funkcjonariusze KMP Nowy Sącz w 2018 roku ujawnili 22 osoby nieletnie będące pod wpływem alkoholu. Wobec wszystkich nieletnich wystąpiono do Sądu Rejonowego w Nowym Sączu III Wydział Rodzinny i Nieletnich z uwagi na zachowanie świadczące o demoralizacji. Wydział Kryminalny prowadził czynności sprawdzające pod kątem rozpijania małoletnich i udzielania alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

Na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu policjanci w 2018 roku raz w miesiącu prowadzili pod kryptonimem „Alkohol” działania ukierunkowane na eliminowanie i zapobieganie niekorzystnym zjawiskom związanym z nadużywaniem alkoholu, a w szczególności przestrzegania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- **Narkomania - podejmowane inicjatywy.**

W 2018 r. odbywały się spotkania z uczniami w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz w innych placówkach oświatowych i osiedlowych, podczas których poruszana była tematyka odurzania się narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi przez dzieci i młodzież jako zachowania świadczącego o demoralizacji. Kwestie problematyki narkotykowej oraz dopalaczy omawiano również w trakcie spotkań z dyrektorem szkół, gronem pedagogicznym i rodzicami na zebraniach w szkołach. W okresie wakacyjnym 2018 roku prowadzono profilaktykę w zakresie środków zastępczych oraz dopalaczy wśród przewodników grup turystycznych, opiekunów kolonii i półkolonii organizowanych na podległym terenie oraz dzieci i młodzieży wypoczywających na Sądecku. Od kwietnia do sierpnia 2018 r. realizowano zadania związane z ujawnianiem nielegalnych upraw maku i konopi pn. „MAK – KONOPIE”. W trakcie prowadzonych działań policjanci KMP w Nowym Sączu przeprowadzili łącznie **145 kontroli** pod kątem nielegalnej uprawy maku i konopi, w 11 przypadkach z udziałem przedstawicieli Urzędu Gminy. Zabezpieczono **114** krzewów konopi indyjskich.

- **Bezpieczny Senior - przedsięwzięcia profilaktyczne.**

W 2018 roku Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu podejmowała działania w zakresie bezpieczeństwa seniorów. Przez cały rok sądecki policjanci przeprowadzali systematycznie spotkania z osobami starszymi m.in. w Domach Pomocy Społecznej, Klubach Seniora, Uniwersytetach Trzeciego Wieku, Klubach Emerytów i Rencistów i Ośrodkach Wczasowych. Tematy spotkań obejmowały unikanie zagrożeń związanych z wszelkiego rodzaju oszustwami i kradzieżami tożsamości. Wykazy spotkań kwartalnie przysyłano do KWP w Krakowie. (2018 r. – **76 spotkań**).

Ponadto Zespół ds. Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji wspólnie z Zespołem ds. Komunikacji Społecznej KMP w Nowym Sączu prowadził aktywną kampanię medialną w obszarze bezpieczeństwa seniorów. Do lokalnych mediów przekazywane były informacje na temat sposobów działania sprawców oszustw na tzw. „wnuczka” i udzielane były porady prewencyjne jak nie stać się ofiarą oszustów. Informacje te przekazywane były w formie komunikatów prasowych oraz audycji radiowych. Na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu <http://nowy-sacz.policja.gov.pl> zamieszczone były artykuły ostrzegające m.in. „Uwaga na oszustów – Policja apeluje o ostrożność”, zawierające porady prewencyjne oraz informacje o sposobach i metodach działania oszustów wyłudających pieniądze od osób starszych. Dodatkowo policjantki Zespołu ds. Prewencji Kryminalnych Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji przygotowały ulotki informacyjno-ostrzegawcze skierowane do osób starszych, które zawierały najistotniejsze informacje dot. działania oszustów metodą na „wnuczka” i „policjanta”. Ulotki te są rozprowadzane przez dzielnicowych w czasie obchodu rejonu służbowego na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu.

W dniu 29 listopada 2018 r. w Komendzie Miejskiej Policji w Nowym Sączu odbyła się pod honorowym patronatem nadinsp. dr. Krzysztofa Pobuty - Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie, międzynarodowa Konferencja „Świadomy, to bezpieczny senior”. Inicjatorem i organizatorem konferencji był Komendant Miejski Policji w Nowym Sączu oraz Przewodnicząca Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji IPA Region Nowy Sącz.

- **Wiosenne i Jesienne Dni Otwarte KMP w Nowym Sączu.**

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, w związku z dużym zainteresowaniem ofertą KMP w Nowym Sączu realizowano „Dni Otwarte KMP w Nowym Sączu”. „Jesienne Dni Otwarte KMP w Nowym Sączu” odbyły się w ostatnią środę października 2018 r.. Udział w nich wzięło ok. 210 dzieci i młodzieży. „Wiosenne Dni Otwarte KMP w Nowym Sączu” odbyły się w drugą środę maja 2018 r.. Udział w nich wzięło ok. 150 dzieci przedszkolnych oraz uczniowie szkół podstawowych i średnich. Dzieci i młodzież w trakcie wizyty zwiedzały siedzibę KMP w Nowym Sączu przy ul. Grottera 50 (strzelnica, stanowisko kierowania, pomieszczenie do sygnaliki, garaże – prezentacja radiowozów, motocykli) oraz uczestniczyły w zajęciach edukacyjnych na temat bezpiecznych zachowań, roli i zadań Policji. Na zakończenie spotkań odbyły się konkursy, a każdy uczestnik otrzymał drobny upominek oraz pamiątkowy dyplom.

- **Cyberzagrożenia.**

- **„Zagrożenia w sieci – profilaktyka, reagowanie”**

Od listopada 2012 roku KMP w Nowym Sączu realizuje w szkołach na terenie miasta Nowego Sącza oraz powiatu nowosądeckiego projekt pn. „Zagrożenia w sieci – profilaktyka, reagowanie”. Cały powiat liczy 154 szkoły z czego pod teren działania KMP Nowy Sącz podlega 36 szkół, w których policjantki z Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii KMP w Nowym Sączu realizują ww. projekt, jak również nadzorują realizowany projekt na terenie podległych komendzie sześciu komisariatów Policji i jednego posterunku Policji. Projekt wdrożono we wszystkich szkołach podstawowych na terenie miasta Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego. Realizację projektu wdrożono również w szkołach gimnazjalnych oraz w klasach VII i VIII szkół

podstawowych. W trakcie realizowanego projektu, prowadzący funkcjonariusze rozpowszechniają materiały edukacyjne wśród dzieci i młodzieży oraz nauczycieli i rodziców, w jakie komenda została wyposażona przez Wydział Prewencji KWP w Krakowie. W 2018 roku na terenie działania całej KMP Nowy Sącz odbyło się:

- **185** spotkań z uczniami, w których udział wzięło **6219** uczniów klas IV-VI,
- **191** spotkań z nauczycielami, w których udział wzięło **387** nauczycieli,
- **11** spotkań z rodzicami, w których udział wzięło **467** rodziców.

- **Dzień Bezpiecznego Internetu.**

W 2018 roku Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu włączyła się w działania w ramach „Dnia Bezpiecznego Internetu”. W ramach tego przedsięwzięcia policjanci przeprowadzili **55** spotkań z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami oraz dyrekcją. 14 i 21 lutego w KMP w Nowym Sączu w ramach tzw. „Dni Otwartych Komendy” dzieci i młodzież odwiedzające naszą jednostkę oprócz zwiedzania komendy i zapoznania się z pracą policjanta mogły także uczestniczyć w zajęciach, na których poruszano kwestie dotyczące cyberprzemocy oraz bezpiecznego i pozytywnego wykorzystania nowych technologii przez dzieci. Ponadto Zespół ds. Komunikacji Społecznej KMP w Nowym Sączu w lutym 2018 r. prowadził aktywną kampanię medialną promującą bezpieczne zachowania w sieci.

- **Ogólnopolska kampania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pt. „Kręci Mnie Bezpieczeństwo”.**

Głównym celem akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo” jest zwrócenie uwagi młodych ludzi na kwestie związane z bezpieczeństwem. W ramach tej kampanii Policjanci systematycznie spotykali się z młodzieżą i przypominali o podstawowych zasadach bezpieczeństwa m.in. nad wodą podczas letniego wypoczynku, w górach, w drodze do i ze szkoły. Pogadanki w ramach tej kampanii realizowane były w trakcie spotkań w szkołach, na imprezach plenerowych m.in. piknikach festynów rodzinnych.

- a) „Kręci Mnie Bezpieczeństwo nad wodą”- 142 spotkania,
- b) „Kręci Mnie Bezpieczeństwo przez cały rok szkolny”- 23 spotkania,
- c) „Kręci Mnie Bezpieczeństwo na stoku”- 16 spotkań.

4/ Zintegrowana Polityka Bezpieczeństwa.

Małopolski Projekt Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa to program prewencyjny, który powstał w wyniku wieloletniej współpracy Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie oraz policji holenderskiej. Jest projektem koordynowanym przez Policję i inicjującym współpracę wielu podmiotów w kwestii dbałości o bezpieczeństwo na terenie placówek oświatowych. Opiera się na trwałej współpracy: PLACÓWKA OŚWIATOWA – POLICJA – PARTNERZY ZEWNĘTRZNI. Jest realizowany na terenie każdego powiatu województwa małopolskiego, w tym również na terenie Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego. Placówki oświatowe przystępują do ww. projektu na zasadzie dobrowolności.

Na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu Projekt Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa realizowany jest od 2005 roku. Od 2005 roku do 31 grudnia 2018 roku Projekt Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa realizuje łącznie **35 placówek oświatowych i 1 uczelnia wyższa** (PWSZ w Nowym Sączu), w tym **7** placówek posiada tytuł LIDERA Szkoły Promującej Bezpieczeństwo. W 2018 roku do projektu przystąpiła **1** placówka. Koordynator projektu z ramienia KMP w Nowym Sączu w celu ograniczenia zjawiska przemocy oraz innych zjawisk patologicznych na terenie placówek oświatowych uczestniczących w projekcie realizuje systematyczne spotkania edukacyjne:

- z dziećmi i młodzieżą na temat bezpiecznych zachowań oraz odpowiedzialności prawnej osób nieletnich - **46**,
- z pedagogami, nauczycielami, dyrekcjami szkół – **68**,
- szkolenia Rad Pedagogicznych w zakresie procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją i przestępczością dzieci i młodzieży – **1**,
- spotkania z rodzicami w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz współpracy ze szkołą w zakresie unikania zagrożeń – **3**.

5/ Turnieje i akcje profilaktyczne ukierunkowane na bezpieczeństwo w ruchu drogowym:

- **Turniej BRD i Motoryzacyjny** (powiatowe eliminacje do ogólnopolskiego turnieju BRD i Motoryzacyjnego). 24 i 25 kwietnia 2018 r. w Zespole Szkół Samochodowych w Nowym Sączu odbyły się powiatowe eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym i Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego.

Organizatorzy powiatowych eliminacji:

- Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu,
- Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego w Nowym Sączu,

- Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu,
- Urząd Miasta Nowego Sącza,
- Automobilklub Podkarpacki,
- Zespół Szkół Samochodowych w Nowym Sączu,
- Kuratorium Oświaty w Krakowie Delegatura w Nowym Sączu.

Turniej BRD organizowany był dla uczniów szkół podstawowych klas 4 – 6 oraz gimnazjów. Turniej Motoryzacyjny organizowany był dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W turniejach dzieci i młodzież wykazują się wiedzą dotyczącą ruchu drogowego, pomocy przedmedycznej oraz techniką jazdy pojazdami (rowerami, motorowerami i samochodem osobowym). W trakcie eliminacji promowano kampanię „Kręci Mnie Bezpieczeństwo”.

- **Bezpieczna Droga do szkoły** - ogólnopolska akcja realizowana we wrześniu, mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w wieku szkolnym, które codziennie uczęszczają do szkół jako niechronieni uczestnicy ruchu drogowego. Przeprowadzane w tym czasie pogadanki w szkołach z dziećmi, gronem pedagogicznym i rodzicami mają uświadomić na jakie zagrożenia narażeni są niechronieni uczestnicy ruchu drogowego. Przedstawiają prawidłowy sposób zachowania się na drodze i wskazują opiekunom kierunki edukacji dzieci w odniesieniu do przepisów i zasad ruchu drogowego. W ramach działań w szkołach, na terenie Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu przeprowadzono 26 spotkań.

- **“Odblaskowa Szkoła”** - małopolska akcja prowadzona była we wrześniu i w październiku 2018 r. w formie konkursu, skierowana do szkół podstawowych, mająca na celu wyposażenie dzieci w elementy odblaskowe oraz wpojenie najmłodszym uczestnikom ruchu i ich opiekunom, że widoczność na drodze jest głównym elementem decydującym o bezpieczeństwie niechronionych uczestników ruchu drogowego. W ramach działań w szkołach, na terenie Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu przeprowadzono 51 spotkań.

- **Egzaminy na karty rowerowe** - Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego w 2018 roku brali udział w organizowanych przez szkoły podstawowe egzaminach na karty rowerowe. Tego typu działania mają na celu właściwe przygotowanie dzieci do bezpiecznego korzystania z dróg jako pełnoprawnych uczestników ruchu drogowego, którzy uzyskują uprawnienia do kierowania rowerem. Obecność policjanta podczas egzaminu podnosi jego rangę oraz motywująco wpływa na przygotowujące się do uzyskania uprawnień dzieci. 2018 roku policjanci WRD przeprowadzili 5 egzaminów.

Jednostka realizująca	Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Przeprowadzanie spotkań w szkołach na przestrzeni całego roku zgodnie z zapotrzebowaniem ze strony szkół. W miarę możliwości dążyć do objęcia spotkaniami wszystkie typy szkół z terenu miasta Nowego Sącza. Realizowanie wyżej opisanych działań profilaktycznych systematycznie, przez cały rok.	Spotkania w szkołach odbywały się na przestrzeni całego roku szkolnego i wynikały z zapotrzebowania ze strony placówek oświatowych. Spotkaniami objęte były wszystkie typy szkół z terenu miasta Nowego Sącza. W 2018 roku Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu realizowała wyżej opisane działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, dorosłych i prowadziła je systematycznie, przez cały rok.	

6/Realizacja programu prewencyjno-profilaktycznego celem ograniczenia przestępczości oraz upowszechniania właściwych zachowań wobec zagrożenia poprzez realizację działań w zakresie:

- bezpieczna szkoła – edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznych zachowań,
- bezpieczny dom,
- bezpieczne środowisko.

Jednostka realizująca	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Udział w ćwiczeniach ewakuacyjnych w szkołach, instytucjach, zakładach.	9 szkół, 4 instytucje – około 1800 osób	
	Pokazy sprzętu przeciwpożarowego.	16 pokazów w których uczestniczyło – około 2000 osób	
	„Otwarte strażnice”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, wykłady edukacyjne w Sali „OGNIK”.	63wycieczki – około 1575 osób	
	Prelekcje przeciwpożarowe w szkołach.	32 prelekcji – około 1000 osób	
	Uświadamianie społeczeństwa poprzez własną stronę internetową oraz lokalne media w ramach akcji „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa!”, „Stop pożarom traw”.	650 informacji zamieszczonych na stronie internetowej	
7/Szkolenia pracownicze. Zakup sprzętu medycznego i informatycznego na potrzeby zespołów ratownictwa medycznego, monitoring zakładu.			
Jednostka realizująca	SPZOZ Sądeckie Pogotowie Ratunkowe w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Szkolenia pracownicze.	48 osób, kwotowo: 120 000,00 zł	
	Zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania na wyposażenie ambulansów.	Komputery, oprogramowanie, sprzęt radiotelefoniczny oprogramowanie kwotowo: 75 385,67,00 zł	
	Zakup ratowniczego sprzętu medycznego.	Wyposażenie medyczne, kwotowo: 350 728,92 zł	
	Monitoring Zakładu.	Zakup kamer i oprogramowania: 18 027,73 zł	
8/Interwencje i kontrole z zakresu ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. Przeprowadzono prelekcje w szkołach, przedszkolach, świetlicach środowiskowych mające na celu dostarczenie informacji na temat: - bezpieczeństwa w ruchu drogowym, - zadań straży miejskiej, - obowiązków wobec zwierząt i odpowiedzialności za nie, - ekologii, segregacji odpadów, - spalania odpadów w domowych paleniskach.			
Jednostka realizująca	Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Ilość podjętych interwencji.	7836	
	Ilość przeprowadzonych kontroli.	3399	
	Ilość prelekcji w przedszkolach.	4 grupy przedszkolne	
	Ilość prelekcji w szkołach.	13 szkół podstawowych	
	Udział w festynach osiedlowych.	8 festynów osiedlowych	
	Ilość prelekcji w świetlicach środowiskowych.	6 grup świetlic środowiskowych	

9/

„Bezpieczna Szkoła” – w ramach programu prewencyjno-profilaktycznego w aspekcie działań profilaktycznych z obszaru handlu ludźmi oraz akcjami edukacyjnymi realizowano spotkania (prelekcje) z młodzieżą na terenie miasta Nowego Sącza,

„Bezpieczne Osiedle” – zabezpieczenie regionów miasta w związku z organizowaniem imprez masowych,

„Bezpieczna droga” - zabezpieczenie bezpieczeństwa publicznego oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Jednostka realizująca	Karpacki Oddział Straży Granicznej	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Prelekcje.	Ilość prelekcji - 11	
	Zabezpieczenie imprez masowych.	Ilość zabezpieczeń - 8	

10/

Pomoc bezdomnym

Zadaniem własnym gminy jest udzielenie schronienia i posiłku osobom jego pozbawionym. Jest to świadczenie skierowane przede wszystkim do osób bezdomnych. W 2018 r. finansowanie zadania odbywało się w trybie otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego, ogłaszanego i finansowanego przez Urząd Miasta Nowego Sącza.

Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne i ich rodzinom

Centrum Pomocy Postpenitencjarnej w Nowym Sączu, prowadzone przez Stowarzyszenie Sursum Corda przy współpracy z Sądem Okręgowym w Nowym Sączu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Sączu oraz Zakładem Karnym w Nowym Sączu, prowadzi punkt wsparcia dla osób opuszczających jednostki penitencjarne i ich rodzin. W ramach tego punktu udziela się osobom uprawnionym wsparcia materialnego i specjalistycznego na miejscu, tj. w siedzibie Centrum ul. Lwowska 11, oraz wsparcia specjalistycznego na terenie 3 jednostek penitencjarnych, tj. ZK w Nowym Sączu, ZK w Tarnowie oraz ZK w Trzebini. W ramach pomocy specjalistycznej, w działaniach Centrum Pomocy wydatny udział bierze starszy specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu, który oprócz udzielania porad w siedzibie Centrum, spotyka się również z osadzonymi na terenie ww. jednostek penitencjarnych, gdzie również konsultuje problemy natury socjalno – bytowej osadzonych przygotowywanych do zwolnienia, udziela fachowych i kompetentnych porad. W ramach Centrum Pomocy Postpenitencjarnej w Nowym Sączu udzielana jest bezpłatna pomoc w postaci konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Do dyspozycji klientów Centrum pozostają specjaliści: prawnik, doradca zawodowy, kurator rodzinny i dla dorosłych: wychowawca ds. pomocy postpenitencjarnej, specjalista pracy socjalnej (na podstawie porozumienia z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Sączu), psycholog. Centrum Pomocy Postpenitencjarnej działa przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Sączu. Z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej finansowane było poradnictwo prawne i zawodowe. Pozostali specjaliści doradzają klientom nieodpłatnie i bez odrębnego wynagrodzenia, w ramach wolontariatu bądź swoich podstawowych obowiązków zawodowych.

Reintegracja zawodowa i społeczna osób zwalnianych z zakładów karnych realizowana w Centrum Pomocy Postpenitencjarnej w Nowym Sączu to głównie pomoc w wypełnianiu dokumentacji, pomoc w zakwaterowaniu w ośrodkach/centrach integracji dla byłych więźniów w całym kraju, wykonanie zdjęć od dowodów osobistych, informowanie o zasadach udzielania, zakresie i najbliższych miejscach świadczenia pomocy postpenitencjarnej oraz kierowanie do tych ośrodków.

Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizacja przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu projektu konkursowego „Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza”. W 2018 roku kontynuowano realizację projektu konkursowego. Zrealizowano wsparcie indywidualne i grupowe dla 78 osób, w tym dla 40 osób w ramach Klubu Integracji Społecznej utworzonego w ramach projektu konkursowego oraz 38 osób w ramach Centrum Wsparcia Społecznego. Zrealizowano dla 3 osób kursy kwalifikacji zawodowych: magazynier z obsługą wózków widłowych, kosmetologia oraz staże dla 7 osób w ramach Klubu Integracji Społecznej, a dla 9 osób w ramach Centrum Wsparcia Społecznego, zgodnie z ich indywidualną identyfikacją potrzeb i potencjałów. finansowane ze środków przeznaczonych na realizację projektu konkursowego „Włącz się społecznie!

Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Zrealizowano wspólnie z Sądeckim Urzędem Pracy – Program Aktywizacja i Integracja dla 4 osób/uczestników projektu (w ramach projektu konkursowego) wsparcie specjalistyczne psychologiczne, doradcze, wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej.

Dodatkowo **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu jako partner zadania publicznego „Partnerstwa przeciw wykluczeniu społecznemu – profesjonalne formy pomocy ze szczególną rolą zatrudnienia socjalnego. Edycja 2018”** (zadanie współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – nowy wymiar 2020”, którego liderem jest Stowarzyszenie STOPIL – Centrum Integracji Społecznej w Nowym Sączu) zorganizował i przeprowadził dla 2 osób/uczestników projektu prace społecznie – użyteczne w wymiarze 40 godzin w m-cu, przez okres 2 m-cy dla jednej osoby jako pracownicy prac porządkowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz Małopolskim Towarzystwie Oświatowym w Nowym Sączu. Do CIS STOPIL są kierowane osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia, niepełnosprawności lub po odbyciu kary pozbawienia wolności w zakładzie karnym. Podjęte działania w ramach reintegracji społeczno - zawodowej dla grup w CIS STOPIL mają na celu ponowne włączenie ich do udziału w życiu społecznym, nabycie kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy oraz uniezależnienie od systemu pomocy społecznej. Proces ten pozwala na częściowe usamodzielnienie życiowe. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje osoby wymagające, zagrożone wykluczeniem społecznym do udziału w procesie reintegracji społeczno-zawodowej do Centrum Integracji Społecznej w Nowym Sączu poza projektem, w ramach współpracy opartej na zawartym Porozumieniu.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

MOPS realizował zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Punkt Wsparcia i Konsultacji dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (świadczy pomoc psychologiczną, prawną i socjalną);
- działania informacyjno-edukacyjne;
- grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy;
- szkolenie specjalistyczne dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie terenie miasta Nowego Sącza (MOPS, KMP, KRPA, SOIK, Sąd, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OWiTR, Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Służba Zdrowia, TPD).

Mieszkania chronione.

Mieszkanie przy ul. Lwowskiej 53/2 jest ośrodkiem wsparcia, przeznaczonym dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze. Mieszkanie przy ul. Powstańców Śląskich 8 znajduje się w zakupionym przez Miasto budynku, oddanym jednostce w trwały zarząd. Wyremontowane zostało ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, przeznaczonych na realizację projektu „Integrujmy się! Sądecki start w nowe możliwości”.

Organizowanie Społeczności Lokalnej (dalej: OSL).

Praca ww. modelem polega na budowaniu spójności społecznej, funkcji integracji i aktywizacji społecznej, oddziaływaniu na środowisko lokalne w celu poprawy jakości jego funkcjonowania. Zgodnie z zasadą empowerment-u, organizator społeczności lokalnej stara się przywracać kontrolę nad własnym życiem mieszkańca, poprzez dostrzeganie i wspieranie jego mocnych stron. OSL zaprasza do współpracy przedstawicieli sceny lokalnej oraz integruje swojego odbiorcę z systemem wsparcia dostępnym dla mieszkańców danej społeczności, z wykorzystaniem potencjału tej społeczności.

Jednostka realizująca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Udzielono pomocy w formie zasiłków celowych (12 osób, 21 zasiłków), okresowych (43 osób, 178 zasiłków), stałych (18 osób, 146 zasiłków), i składek zdrowotnych (18 osób, 14 składek).	Kwota 50 027,63 zł ze środków własnych MOPS.	

Mierniki realizacji zadania

Centrum Pomocy Postpenitencjarnej w Nowym Sączu - liczba osób, którym udzielono pomocy (udzielono świadczeń) ze środków dotacji:

- osoby pozbawione wolności: **20**,
- osoby zwolnione z zakładów karnych i aresztów śledczych: **93**,
- członkowie rodzin osób pozbawionych wolności: **0**,
- członkowie rodzin osób zwolnionych z zakładów karnych i aresztów śledczych: **8**.

Ogółem udzielono pomocy (udzielono świadczeń) **121 osobom**.

Udzielono pomocy rzeczowej w formie:

492 sztuk – liczba bonów towarowych zakupionych i wydanych beneficjentom,

11 kompletów – ilość ubrań i obuwia zakupionego i przekazanego beneficjentom,

3 pakietów – ilość lekarstw zakupionych i przekazanych beneficjentom,

38 sztuk – ilość zakupionych karnetów, biletów na przejazdy komunikacją miejską, krajową.

Zapewnienie czasowego noclegu (30 dni) 2 osobom, które opuściły zakłady karne w kwaterach pracowniczych.

Zorganizowano spotkania informacyjne przedstawicieli Stowarzyszenia (tj. kurator sądowy, doradca zawodowy, specjalista pracy socjalnej) w Zakładach Karnych w Nowym Sączu (raz w miesiącu), w Tarnowie (raz na kwartał) ze skazanymi, a także w Zakładzie Karnym w Trzebini. Większość pomocy specjalistycznej świadczona jest nieodpłatnie i wolontaryjnie przez udzielających ją specjalistów. Niewielkie wynagrodzenie (tylko za część konsultacji) otrzymuje jedynie doradca zawodowy oraz psycholog prowadzący TZA.

Dotacja w kwocie **50 000 zł** z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej – Ministerstwo Sprawiedliwości. Pokryto koszty związane z organizacją i udzielaniem pomocy rzeczowej dla beneficjentów, w formie:

- a) bonów towarowych: **492** bony,
- b) odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej,
- c) biletów komunikacji publicznej (zakupiono karnety komunikacji miejskiej i bilety jednonprzejazdowe),
- d) leków, środków opatrunkowych i sanitarnych,
- e) zapewnienia czasowego noclegu osobom, które opuściły zakłady karne.

W ramach projektu **„Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza”** realizacja wsparcia w ramach Klubu Integracji Społecznej, oraz Centrum Wsparcia Społecznego.

01.03.2016r. – 28.02.2019 r. – projekt konkursowy

MOPS w Nowym Sączu jako współrealizator zadania publicznego

„Partnerstwa przeciw wykluczeniu społecznemu – profesjonalne formy pomocy ze szczególną rolą zatrudnienia socjalnego.

Edycja 2018 „

02.11.2018r. – 28.12.2018 r. (okres realizacji prac społecznie-użytecznych w ramach zadania publicznego).

Liczba uczestników w CIS STOPIL kierowanych przez pracowników socjalnych MOPS do udziału w procesie reintegracji społeczno – zawodowej w ramach współpracy MOPS – CIS, poza projektem: 94 osoby, w tym 25 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. Zakończyło - 45 osób, kontynuuje w roku 2019 - 40 osób. Osoby te kierowane są na

łącznie na realizację projektu w 2018r. wydatkowano kwotę **801 759,00 zł**.

Realizacja projektu **„Włącz się społecznie! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Miasta Nowego Sącza”** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach MRPO na kwotę 801 759,00 zł, w tym środki własne 124 863,39 zł, z dofinansowania 676 895,61 zł.

Wydatki na kursy kwalifikacyjne i staże w ramach projektu, realizowane przez instytucję wybraną w ramach otwartych konkursów ofert znajdują się w budżecie Miasta w wysokości: 90 225,63 zł.

W ramach kwoty wykazanego ww. budżetu projektu poniesiono koszt 1 206,90 zł na prace społecznie – użyteczne, finansowanie ze środków własnych.

Mierniki realizacji zadania	warsztaty lub do pracodawców, gdzie mogą nabyć lub podnieść kwalifikacje zawodowe.	Koszty realizacji prac społecznie – użytecznych w ramach ww. projektu były finansowane ze środków UE na kwotę 804,60 zł oraz w ramach współrealizacji zadania publicznego w kwocie 1 328,00 zł.	
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie MOPS: Z Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie skorzystało łącznie 65 rodzin (w tym liczba osób w rodzinie 184), z pomocy psychologicznej 21 osób, prawnej 69 osób i socjalnej 4 osoby. Zespół Interdyscyplinarny - założono 116 Niebieskich Kart; 112 rodzin objętych wsparciem (w tym 288 osób.) Odbły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 384 posiedzenia Grup Roboczych. Pracownicy socjalni objęli pracą socjalną 65 rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie, 39 rodzin z problemem alkoholowym oraz 9 rodzin z problemem nadużywania środków psychotropowych, odurzających, leków.	Kwota: 81 291,20 zł - środki własne MOPS.	
	Prowadzenie i utrzymanie dwóch mieszkań chronionych. W 2018 r. skorzystali: - 1 wychowanek opuszczający rodzinny dom dziecka - 2 samotne matki wychowujące po jednym dziecku.	Wydatkowano kwotę 29 779,64 zł ze środków własnych.	
	Organizowanie Społeczności Lokalnej. W 2018 r. działaniami objęci byli mieszkańcy bloków socjalnych na osiedlu Kaduk.	Wydatkowano kwotę 0,00 zł ze środków własnych.	
11.1/ Izolowanie osób nietrzeźwych, naruszających spokój i porządek publiczny. 11.2/ Zapobieganie i zwalczanie alkoholizmu, narkomanii, dopalaczy itp.. 11.3/ Pomoc ofiarom przemocy i przestępstw, w tym wsparcie psychologiczne, hostel dla ofiar przemocy. 11.4/ Ograniczenie zachowań agresywnych i przestępczych. 11.5/ Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym wykluczeniem społecznym.			
Jednostka realizująca	Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	11.1/ Ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia.	2524 osoby zatrzymane do wytrzeźwienia w tym: 2455 mężczyzn i 69 kobiet. (Nowy Sącz – 1865 mężczyzn, 45 kobiet)	
	11.2/ Ilość porad udzielonych dla uzależnionych i współuzależnionych oraz liczba kontaktów na grupie wsparcia dla osób współuzależnionych.	Problem uzależnienia ogółem – 826 porad (N. Sącz - 412 porad), w tym: uzależnienie od alkoholu – 753 porad (N. Sącz – 365), uzależnienie od narkotyków – 63 porady (N. Sącz – 42), hazard – 1 porada, uzależnienie od komputera – 9 porad (N. Sącz - 5), uzależnienie lekowe – 0 porad, problem współuzależnienia ogółem – 343 porad (N. Sącz- 207), grupa wsparcia dla współuzależnionych – brak grupy, grupa wsparcia dla uzależnionych – 48 kontaktów / 16 osób (N. Sącz 8 osób).	

Mierniki realizacji zadania	11.3/ Ilość porad udzielonych ofiarom przemocy oraz liczba osób którym udzielono schronienia w hostelu dla osób znajdujących się w sytuacji ostrego kryzysu zagrażającego zdrowiu i życiu, w tym ofiar przemocy.	Ilość porad udzielonych ofiarom przemocy – 668 (N. Sącz – 249). Ilość osób przebywających w hostelu – 38 osób ogółem (18 os. dorosłych, 20 dzieci), w tym ofiar przemocy 34 (N. Sącz – 4 osoby: 2 dorosłe , 2 dzieci). Grupa wsparcia dla kobiet ofiar przemocy – 5 osób (N. Sącz – 2 osoby).
	11.4/ Ilość udzielonych porad dla sprawców przemocy, osób agresywnych oraz ilość osób przebywających w hostelu dla sprawców przemocy.	Ilość porad udzielonych sprawcom przemocy – 147 (w tym: N. Sącz – 69) Hostel dla sprawców przemocy – 1 osoba
	11.5/ Ilość porad udzielonych osobom bezdomnym oraz osobom zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ilość osób przebywających w noclegowni oraz liczba udzielonych im noclegów.	Problem bezdomności – 214 porad (Nowy Sącz – 203). Grupa wsparcia dla bezdomnych – 33 osoby – 48 kontaktów. Ilość osób bezdomnych, którym udzielono schronienia – 24 osoby, którym udzielono noclegów – 729. Program Reintegracja Rodzin – realizowany na terenie ZK w Nowym Sączu – 158 kontaktów, 21 osób.

12/ Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Nowego Sącza podróżujących komunikacją miejską po terenie miasta.

Jednostka realizująca	MPK Sp. z o.o. w Nowym Sączu, ul. Wyspiańskiego 22, 33-310 Nowy Sącz	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Autobusy komunikacji miejskiej.	78 pojazdów	
	Kamery monitoringu znajdujące się w 11 autobusach (po 3 kamery w każdym autobusie).	33 kamery	
	Radiotelefony zainstalowane w każdym autobusie.	78 zestawów radiotelefonów	
	Bezpośredni kontakt kierowców autobusu z Dyspozytorem (zgłaszanie incydentów z terenu miasta).	Całodobowy kontakt Dyspozytora z policją, strażą pożarną i pogotowiem ratunkowym.	

13/ Przeprowadzanie kontroli w zakresie warunków higieny panujących w placówkach.

14/ Rozpowszechnianie materiałów potrzebnych do realizacji interwencji programowych.

Jednostka realizująca	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Kontrole w zakresie sprawowania nadzoru nad warunkami - higieny w szkołach oraz miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży.	22 kontrole	
	Wizytacje dot. realizacji programów edukacyjnych: „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj formę”, „Wybierz życie pierwszy krok”, „ARS, czyli jak dbać o miłość”.		
	Dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych/edukacyjnych do realizacji interwencji programowych.	4360 ulotek	

II-8.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 8 w 2018 r. cd.

b. Kontynuacja budowy zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem.

1/System łączności i zarządzania na terenie miasta Nowego Sącza został poddany bieżącemu serwisowi technicznemu, przeglądowi, konserwacji oraz sprawdzeniu poprawności funkcjonowania. Radiowy system łączności zapewnia alternatywny środek komunikacji i wymiany informacji podczas wystąpienia różnego rodzaju sytuacji kryzysowych oraz prowadzonych działań zapobiegawczych i akcji ratowniczych na terenie miasta Nowego Sącza. System scala wszystkie służby, inspekcje i straże odpowiedzialne za bezpieczeństwo mieszkańców miasta Nowego Sącza w jeden stabilny, bezpieczny i spójny węzeł komunikacyjny, dający gwarancję jego funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych. W ramach funkcjonowania systemu Wydział Zarządzania Kryzysowego przeprowadzał treningi łączności radiowej w każdą pierwszą środę miesiąca (łącznie 12 treningów, 11 jednostek uczestniczących).

2/Dokonano przeglądu Systemu Ostrzegania i Alarmowania Miasta Nowego Sącza. Zadanie związane jest z dotarciem z emitowanym (w razie zagrożenia) sygnałem ostrzegawczym do jak największej liczby mieszkańców miasta Nowego Sącza. System Ostrzegania i Alarmowania Miasta Nowego Sącza jest stale rozbudowywany. Dokonano przeglądu centrali głównej, pozwalającej na zdalne sterowanie syrenami elektronicznymi oraz 18 punktów ostrzegawczych zlokalizowanych na terenie Miasta. Zadanie związane z utrzymaniem w sprawności tego systemu zależne jest od zapewnienia środków finansowych na jego bieżącą konserwację.

Jednostka realizująca	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Przegląd techniczny : „Systemu łączności i zarządzania na terenie Miasta Nowego Sącza” - inwestycji dotyczącej funkcjonowania radiowego systemu łączności, jako alternatywnego środka komunikacji i wymiany informacji podczas wystąpienia różnego rodzaju sytuacji kryzysowych oraz prowadzonych działań zapobiegawczych i akcji ratowniczych na terenie miasta Nowego Sącza. Przegląd „Systemu Ostrzegania i Alarmowania Miasta Nowego Sącza” – przegląd centrali głównej oraz 18 punktów ostrzegawczych	1 – krotnie (przeglądy okresowe)	

c. Ciągłe monitorowanie stanu wałów przeciwpowodziowych oraz urządzeń hydrotechnicznych, służących zabezpieczeniu i ochronie przeciwpowodziowej.

Okresowy przegląd obwałowania i urządzeń hydrotechnicznych rzeki Dunajec na terenie miasta Nowego Sącza (2 x w roku). Dokonanie oceny stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych oraz urządzeń hydrotechnicznych daje gwarancję, że urządzenia te będą właściwie utrzymywane, a w sytuacji realnego zagrożenia będą spełniać właściwą funkcję ochrony przeciwpowodziowej Miasta Nowego Sącza.

Jednostki realizujące	- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Nowym Sączu, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowego Sącza - Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Nowego Sącza - Straż Miejska w Nowym Sączu - Państwowa Straż Pożarna w Nowym Sączu - Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Oddział zamiejscowy w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Monitorowanie.	2 – krotnie (wiosenny i jesienny przegląd – miesiące: maj i październik).	

II-8.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 8 w 2018 r. cd.

d. Prowadzenie działań organizacyjnych i technicznych, zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców oraz infrastruktury technicznej na wypadek różnych zagrożeń.

1/ Pozyskanie sprzętu ratownictwa wodnego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej „Biegonice” – zakup zrealizowany z środków własnych Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz środków pochodzących z Województwa Małopolskiego w ramach konkursu „Bezpieczna Małopolska 2018”.

Jednostka realizująca	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Pozyskanie sprzętu ratownictwa wodnego dla jednostki OSP „Biegonice” – Silnika o wartości 14 000,00 zł oraz przyczepy o wartości 9 471,00 zł. Przekazanie jednostce OSP „Biegonice” sprzętu: - silnik strumieniowy do pontonu x1, - przyczepka do przewożenia pontonu x1.		

2/ Wykonanie nowych odcinków sieci ciepłowniczej oraz węzłów ciepłych i przyłączenie nowych Odbiorców do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Jednostka realizująca	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Ilość podłączonej nowej mocy zamówionej w MW.	0,78 MW	
	Długość oddanej do użytkowania sieci ciepłej.	1,002 km	

3/ Kontrole.

Jednostka realizująca	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Kontrole w zakresie: - wbudowanych materiałów budowlanych 153 - utrzymania obiektów (budynki, mosty, drogi, piony gazowe, place zabaw), 80 - utrzymania obiektów przeznaczonych na letni i zimowy wypoczynek - 29 dzieci i młodzieży, - stanu technicznego elementów elewacji. 7		

4/ Działalność Sądeckich Wodociągów Sp. z o.o.:

- Wymiana sieci wodociągowej w ul. Długosza w Nowym Sączu.
- Wymiana sieci wodociągowej w ul. Plac Dąbrowskiego w Nowym Sączu.
- Wymiana sieci wodociągowej w rejonie ulic Lwowskiej i Armii Krajowej w Nowym Sączu.
- Rozbudowa sieci wodociągowej przy ul. Prusa w Nowym Sączu.
- Rozbudowa sieci wodociągowej przy ul. Prusa, Górki Zawadzkie w Nowym Sączu.
- Budowa sieci wodociągowej pomiędzy ul. Juranda a potokiem Dąbrówka w Nowym Sączu.

- Budowa sieci wodociągowej przy ul. Zdrojowej w Nowym Sączu.
- Rozbudowa sieci wodociągowej w rejonie Miasteczka Galicyjskiego w Nowym Sączu.

Jednostka realizująca	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	Zwiększenie dostępności do sieci wodociągowej, umożliwienie podłączenia mieszkańców do sieci wodociągowej.	Zwiększenie dostępności wody dla ok. 0,25 tys. mieszkańców.	
	Poprawa stabilności ciśnienia i zmniejszenie awaryjności sieci wodociągowej poprzez modernizację sieci i remonty hydroforni.	Zwiększenie stabilności ciśnienia w wodociągach, zmniejszenie awaryjności sieci.	

II-8.3. Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 8

a. Realizacja programów prewencyjno-profilaktycznych, służących ograniczaniu przestępczości, upowszechnianiu właściwych zachowań wobec zagrożeń i przeciwdziałaniu patologiom.

		Źródła finansowania			
JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA	Budżet miasta	Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG, itp.)	Środki zewnętrzne krajowe	Inne
Wydział Zarządzania Kryzysowego UM Nowego Sącza	4 500 zł Dotacje celowe na realizację zadań obronnych i zadań z zakresu obrony cywilnej.	-	-	2 000,00 zł Dotacja celowa za 2018 przeznaczona na realizację zadań obronnych. 2 500,00 zł Dotacja celowa za 2018 rok na realizację zadań z zakresu obrony cywilnej.	-
	11 500 zł Środków na konkurs "Pomysł o bezpieczeństwie".	8 500,00 zł Środki na konkurs "Pomysł o bezpieczeństwie".	-	-	3 000,00 zł Środki zewnętrzne na konkurs „Pomysł o bezpieczeństwie”.
Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu	2 000 zł Działania "Bezpieczne Ferie". 4 000 zł Działania "Bezpieczne Wakacje". 2 000 zł Profilaktyka przeciwdziałania alkoholizmowi.	8 000,00 zł	-	-	-

JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA	Budżet miasta	Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG, itp.)	Środki zewnętrzne krajowe	Inne
SPZOZ Sąddeckie Pogotowie Ratunkowe	444 142,32 zł	-	-	-	50 000,00 zł Inne 394 142,32 zł Środki własne SPZOZ.
Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu	999,99 zł W 2018 roku zakupiono elementy odblaskowe wykorzystywane podczas prelekcji.	999,99 zł	-	-	-
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	1 055 618,00 zł	-	767 121,24 zł	-	288 496,76 zł Środki własne MOPS.
oraz Stowarzyszenie Sursum Corda w Nowym Sączu	50 000,00 zł	-	-	50 000,00 zł	-
Sąddecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2 714 537,92 zł	2 714 537,92 zł	-	-	-
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o. w Nowym Sączu	8536,59 zł Zakup 1 szt. używanego autobusu marki SOLARIS (rok produkcji 2004).	-	-	-	8 536,59 zł Środki własne.
SUMA	4 297 834,82 zł	2 732 037,91 zł	767 121,24 zł	54 500,00 zł	744 175,67 zł
b. Kontynuacja budowy zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem.					
		Źródła finansowania			
JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA	Budżet miasta	Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG, itp.)	Środki zewnętrzne krajowe	Inne
Wydział Zarządzania Kryzysowego UM Nowego Sącza	12 500,00 zł Serwis, wsparcie, konserwacja i przegląd Systemu łączności i zarządzania. 1 980,00 zł Przegląd i konserwacja 18 syren alarmowych.	14 480,00 zł	-	-	-
SUMA	14 480,00 zł	14 480,00 zł	-	-	-
c. Ciągłe monitorowanie stanu wałów przeciwpowodziowych oraz urządzeń hydrotechnicznych, służących zabezpieczeniu i ochronie przeciwpowodziowej.					
Nie przeznaczono żadnych środków finansowych na realizację tego zadania.					

d. Prowadzenie działań organizacyjnych i technicznych, zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców oraz infrastruktury technicznej na wypadek różnych zagrożeń.					
		Źródła finansowania			
JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA	Budżet miasta	Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG, itp.)	Środki zewnętrzne krajowe	Inne
Wydział Zarządzania Kryzysowego UM Nowego Sącza	24 000,00 zł Zakup sprzętu ratownictwa wodnego dla jednostki OSP „Biegonice”.	12 000,00 zł	-	11 822,00 zł środki z budżetu Województwa Małopolskiego	Pozostałe 178,00 zł ze środków własnych OSP „Biegonice”.
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	2 152 649,30 zł	-	-	-	2 152 649,30 zł – Środki własne.
Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Nowego Sącza	114 904,49 zł	-	-	-	114 904,49 zł Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat.
Sąddeckie Wodociągi Sp. z o.o.	1 526 155,77 zł netto W tym: -wymiana sieci wodociągowej w ul. Długosza w Nowym Sączu 697 409,51 zł netto; - wymiana sieci wodociągowej w ul. Plac Dąbrowskiego w Nowym Sączu 134 112,24 zł netto; - wymiana sieci wodociągowej w rejonie ulic Lwowskiej i Armii Krajowej w Nowym Sączu 133 482,97 zł netto; - rozbudowa sieci wodociągowej przy ul. Prusa w Nowym Sączu 54 731,07 zł netto;	-	-	-	1 526 155,77 zł netto

	- rozbudowa sieci wodociągowej przy ul. Prusa, Górki Zawadzkie w Nowym Sączu 231 633,93 netto; - budowa sieci wodociągowej pomiędzy ul. Juranda a potokiem Dąbrówka w Nowym Sączu 168 675,22 zł netto; - budowa sieci wodociągowej przy ul. Zdrojowej w Nowym Sączu 35 880,00 zł netto; - rozbudowa sieci wodociągowej w rejonie Miasteczka Galicyjskiego w Nowym Sączu 70 230,83 zł netto.				
SUMA	3 817 709,56 zł	12 000,00 zł	-	11 822,00 zł	3 793 887,56 zł
SUMA POSZCZEGÓLNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ZŁ) KARTY PROGRAMU KLUCZOWEGO NR 8 STRATEGII 2020+		2 758 517,91 zł	767 121,24 zł	66 322,00zł	4 538 063,23 zł
WYDATKI NA REALIZACJĘ PROGRAMU KLUCZOWEGO NR 8 OGÓŁEM:		8 130 024,38 zł			
Inne działania, kluczowe wskaźniki, opis, komentarz dający pełniejszy obraz aktywności w zakresie realizacji celu strategicznego:		Cel strategiczny Karty Programu Kluczowego nr 8 – Nowy Sącz miastem bezpiecznym jest ciągle realizowany, o czym świadczy szczegółowe przedstawienie działań i zadań podmiotów realizujących Program za 2018 rok. Podmiotami współpracującymi przy realizacji Programu, w pełni zaangażowanymi w kwestie bezpieczeństwa byli: Wydział Zarządzania Kryzysowego UM Nowego Sącza, Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu, SPZOZ Sądeckie Pogotowie Ratunkowe, Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu, Komenda Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu, Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta Nowego Sącza, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.			

PROGRAM KLUCZOWY NR 9		NOWY SĄCZ MIASTEM PRZYJAZNYM DLA ŚRODOWISKA – program ochrony środowiska	
CEL GŁÓWNY		Ukształtowanie ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury technicznej, służącej ochronie środowiska naturalnego.	
Jednostka wiodąca	Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Urzędzie Miasta Nowego Sącza⁶	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

II-9.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartość wskaźników w 2018 r.
Odpady komunalne zebrane selektywnie z odpadów komunalnych ogółem (%).	WGK, Urząd Miasta Nowego Sącza WOŚ, Urząd Miasta Nowego Sącza	39,97 %
Ilość odpadów komunalnych odzyskanych i przekazanych do recyklingu w stosunku do ilości odpadów ogółem (%).	WGK, Urząd Miasta Nowego Sącza WOŚ, Urząd Miasta Nowego Sącza	84,56 %
Wskazania dotyczące poziomu zanieczyszczenia powietrza.	WOŚ, Urząd Miasta Nowego Sącza	10 pkt. pomiar.
Liczba autobusów ekologicznych w stosunku do całego taboru (%).	MPK Sp. z o.o.	25,6 % (Euro 5)
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w stosunku do wszystkich mieszkańców (%).	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	wod - 88,70 % kan- 97,40%
Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji sieciowej i wodociągów sieciowych (% ogółu mieszkańców).	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	wod -88,70 % kan- 97,40 %

⁶ Od 1.05.2019 r. Wydział Środowiska

II-9.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 9 w 2018 r.

a. Wdrożenie kompleksowego programu ograniczenia niskiej emisji we współpracy z innymi gminami Kotliny Sądeckiej.

- Realizacja projektu pod nazwą "Poprawa jakości powietrza dla Miasta Nowego Sącza - Etap II", ze środków EFRR Regionalnego, w ramach Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020. Zakres projektu: wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły gazowe, przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z modernizacją instalacji.
- Prowadzenie intensywnych działań w celu pozyskania środków na realizację przedsięwzięcia pn. „EKSPERYMENT SĄDECKI 2”, polegającego na opracowaniu i wdrożeniu systemu dystrybucji tzw. „Błękitnego węgla”, zgodnie z ustaleniami „Deklaracji Współpracy” podpisanej przez sygnatariuszy porozumienia „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze” oraz Miasto i Gmina Uzdrowskowa Muszyna, Miasto Krynica-Zdrój, Miasto Rabka – Zdrój, Miasto i Gmina Wolbrom, Gminy: Szczawnica, Rytro, Łabowa. Końcem 2017 r. otrzymano wstępną akceptację przedsięwzięcia z deklaracją możliwości uzyskania dofinansowania projektu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zasięg eksperymentu - powierzchnia około 1100 km². Redukcja pyłu zawieszonego razem - 1000 Mg/rok (Nowy Sącz ok. 100 Mg/rok).
- W ramach pilotażowego systemu lokalnego monitoringu jakości powietrza, w latach 2016-2017 r., zainstalowano na terenie Miasta Nowego Sącza w sumie 9 punktów pomiarowych pyłów zawieszonych PM 10, PM 2,5 i PM 1 (wyniki pomiarów powietrza podające średnio-godzinne stężenie pyłów zawieszonych w powietrzu przedstawiane są na bieżąco w czasie rzeczywistym na stronie internetowej miasta).
- W dniu 21 marca 2017 r. Rada Miasta Nowego Sącza podjęła uchwałę (NR XXXVIII/373/2017) w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych, w których zastosowano niskoemisyjne źródła ogrzewania oraz określenia warunków korzystania ze zwolnienia. Uchwała ta realizowana jest nadal.
- Uczestniczenie Miasta Nowy Sącz w projekcie Partnerska Inicjatywa Miast, który jest jednym z projektów strategicznych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) zaakceptowanej przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. W ramach tego projektu Miasto Nowy Sącz zostało wybrane w kraju na Lidera sieci dotyczącej jakości powietrza.
- Współudział w pracach nad wnioskiem o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, projektu pn. „Montaż instalacji systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii w gminach powiatu nowosądeckiego i mieście Nowy Sącz”, udzielającego wsparcia finansowego mieszkańcom do zakupu i montażu, w budynkach mieszkalnych, instalacji fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych. Wniosek został złożony w grudniu 2017 r. przez Stowarzyszenie Perła Beskidu Sądeckiego do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.
- Aktualizacja bazy danych źródeł niskiej emisji na terenie miasta Nowego Sącza.
- Udzielanie z budżetu miasta Nowego Sącza dofinansowania do zakupu i montażu kolektorów słonecznych.
- Budowa dwustanowiskowej stacji do ładowania pojazdów elektrycznych o mocy 44 kW zlokalizowanej na płycie Rynku (Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.).
- Zakup przez Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. 4 pojazdów elektrycznych, wykorzystywanych do odczytu wodomierzy na terenie miasta Nowego Sącza.
- Zakup i montaż na terenie Ujęcia Wody w Gaboniu pompy ciepła do celów CWU i osuszania powietrza (Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.).

Jednostka realizująca	WOŚ Urząd Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Ilość zlikwidowanych kotłów/pieców, palenisk węglowych w ramach programu „Poprawa jakości powietrza dla Miasta Nowego Sącza – Etap II”.	153	
	Ilość punktów pomiarowych zamontowanych w roku sprawozdawczym.	0	
	Ilość udzielonych dotacji na podłączenie nieruchomości do sieci ciepłowniczej.	1	

	Ilość udzielonych dotacji na zakup i montaż instalacji kolektorów słonecznych.	6
--	--	---

b. Kontynuacja zakupu nowego ekologicznego taboru autobusowego dla MPK.

Realizacja umowy przez Wykonawcę MAN Truck & Bus Polska sp. z o.o., al. Katowicka 9, Wolica 05-830 Nadarzyn na dostawę 30 szt. autobusów marki MAN, spełniających normę emisji spalin EURO 6. Wykonawca nie wywiązał się z terminowej dostawy 24 szt. autobusów w roku 2018. Dostawa nastąpi w roku 2019.

Jednostka realizująca	MPK Sp. z o.o.	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Ilość autobusów spełniających normę Euro 6 i wyższą.	0	

c. Realizacja programu modernizacji infrastruktury grzewczej - MPEC.

- Podłączenie kolejnych obiektów firmy NEWAG S. A do sieci ciepłowniczej (duży odbiorca) oraz innych.
- Rozbudowa sieci ciepłowniczych do nowych odbiorców.

Jednostka realizująca	MPEC Sp. z o.o. WOŚ Urząd Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Przyrost długości sieci ciepłowniczej.	1,002 km	
	Liczba nowych odbiorców ciepła podłączonych w roku sprawozdawczym.	8	

d. Zwiększenie efektywności miejskiego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi.

- Prowadzenie działań edukacyjnych w celu zwiększenia świadomości społeczeństwa, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
- Na zgłoszenie właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i którzy prowadzą selektywne zbieranie odpadów, dostarczane są nieodpłatnie pojemniki do zbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne.
- Od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują i nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, odbierana jest każda ilość zebranych odpadów komunalnych.
- Właściciele nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej otrzymują kody kreskowe i są zobowiązani do ich naklejania na worki przeznaczone do zbierania odpadów segregowanych. Kody kreskowe służą identyfikacji ilości odpadów segregowanych odbieranych z nieruchomości oraz pozwalają na kontrolę czy z danej nieruchomości oddano odpady zgodnie z deklaracją.
- Funkcjonowanie dwóch Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zlokalizowanych na terenie Nowego Sącza, umożliwia przekazanie odpadów wysegregowanych przez mieszkańców Nowego Sącza i z tej możliwości mieszkańcy miasta w coraz większym stopniu korzystają.

Jednostka realizująca	WGK Urząd Miasta Nowego Sącza WOŚ Urząd Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018
	Ilość odpadów komunalnych (odpady zmieszane + segregowane) odebranych od mieszkańców.	33 335,9282 Mg	

Mierniki realizacji zadania	Ilość odpadów zebranych w sposób selektywny.	13 325,4282 Mg
------------------------------------	--	----------------

e. Poprawa efektywności systemu oczyszczania ścieków komunalnych.

- Wybudowanie na terenie miasta Nowego Sącza 2,0 km sieci kanalizacji sanitarnej i 3,7 km sieci wodociągowej. W wyniku czego do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych zostało 299 nieruchomości, a do sieci wodociągowej 214 nieruchomości.
- Przejęcie przez Urząd Miasta Nowego Sącza od mieszkańców obowiązków w zakresie opróżniania zbiorników wybieralnych na nieczystości ciekłe, usytuowanych na nieruchomościach wchodzących w obszar granic administracyjnych Miasta.
- Od 1.09.2017 r. rozpoczęto odbiór nieczystości ciekłych ze zbiorników wybieralnych.
- Udzielenie z budżetu Miasta Nowego Sącza dotacji na przyłącz nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej oraz na zakup i montaż przydomowej oczyszczalni ścieków.

Jednostka realizująca	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. WOŚ Urząd Miasta Nowy Sącz	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Długość wybudowanej: - sieci wodociągowej, - sieci kanalizacji sanitarnej.	3,7 km 2,0 km	
	Ilość nieruchomości, od których Miasto przejęło obowiązek opróżniania zbiorników wybieralnych.	1105	
	Ilość nieczystości ciekłych odebranych od mieszkańców przez Miasto.	31 386,50 m ³	
	Ilość udzielonych dotacji na przyłącz nieruchomości do kanalizacji sanitarnej.	109	
	Ilość udzielonych dotacji na zakup i montaż przydomowej oczyszczalni ścieków.	2	

f. Kompleksowy program edukacji ekologicznej ukierunkowany na wzrost świadomości wszystkich grup społecznych.

- 1/ Realizacja projektu „Zabawa i edukacja w zdrowej atmosferze”. Efektem zadania była edukacja ekologiczna, propagowanie postaw proekologicznych i zrównoważonego rozwoju, a także organizacja prelekcji dla dzieci i młodzieży oraz happeningu na płycie Rynku, połączonego z konkursami i popularyzowaniem niskoemisyjnych środków transportu. Liczba uczestników: ok. 1500 uczniów ze szkół podstawowych z terenu Miasta.
- 2/ Współdziałanie w realizacji zadania publicznego w zakresie poza-formalnej edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej, w zakresie kompleksowej problematyki ochrony powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem walki z niską emisją, właściwej gospodarki komunalnej i promocją proekologicznego stylu życia pn. „Czyste powietrze- czysta sprawa 2018”. Liczba uczestników: ok. 1300 uczniów - 27 klas III i 35 klas V ze szkół z terenu Miasta.
- 3/ Objęcie patronatem przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza (wzorem lat poprzednich) akcji organizowanej przez spółkę NOVA Sp. z o.o. pn. „Zbierasz zużyte baterie- chronisz środowisko”, w ramach której zapewniono nagrody dla 16 szkół i 18 przedszkoli biorących udział w akcji.
- 4/ Przedstawienie spektaklu ekologicznego dla dzieci pt. „Baron Smog” podczas plenerowej imprezy na płycie Rynku pn. „Sądecki Jarmark Anielski”.
- 5/ Działania edukacyjne spółki Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.:
 - konkurs plastyczny „Woda na wesoło, czyli tradycja śmigusa-dyngusa” – 1179 uczestników z 66 placówek oświatowych (w tym ok. 60 proc. z Nowego Sącza);
 - cykl wykładów o zdrowiu dla seniorów (lekarz nefrolog, przedstawiciele uczelni wyższych, zastępca kierownika akredytowanego laboratorium badań wody i ścieków Sądeckich Wodociągów) – 200 osób (w tym ok. 50 proc. z Nowego Sącza);

- III Festiwal Biegowy Sądeckich Wodociągów „Woda źródłem sukcesu” (edukacja przez sport i wydarzenia towarzyszące przedsięwzięciu, np. stanowiska Sądeckiego Centrum Seniora czy Ligi Ochrony Przyrody) – około 1000 uczestników (w tym ok. 70 proc. z Nowego Sącza);
- warsztaty edukacyjne dla seniorów w zakładzie uzdatniania wody Sądeckich Wodociągów – 200 uczestników (w tym około 50 proc. z Nowego Sącza);
- Akademia Wodnika® - ponad 700 uczestników (w tym ok. 20 proc. z Nowego Sącza);
- zakup 22 urządzeń podających wodę z sieci (montaż w placówkach oświatowych i budynkach użyteczności publicznej);
- przygotowanie i złożenie wniosku do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dot. budowy Sądeckiego Centrum Edukacji Ekologicznej Akademia Wodnika w Nowym Sączu.

6/ Działania edukacyjne Komendy Straży Miejskiej poprzez prowadzenie prelekcji z zakresu edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu spalania odpadów w domowych paleniskach na zanieczyszczenie środowiska. Cel szczegółowy: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, sprzyjający kształtowaniu nowych postaw i nawyków w zakresie ochrony powietrza. Liczba uczestników: ok. 200 uczniów.

Jednostka realizująca	WOŚ Urząd Miasta Nowego Sącza Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Łączna ilość przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, biorących udział w prelekcjach, zajęciach, konkursach oraz innych akcjach proekologicznych.	135	

g. Działania na rzecz zwiększenia dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Miasta.

- Wybudowanie na terenie miasta Nowego Sącza 2,0 km sieci kanalizacji sanitarnej i 3,7 km sieci wodociągowej. W wyniku czego do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych zostało 299 nieruchomości, a do sieci wodociągowej 214 nieruchomości.
- Sporządzenie dokumentacji budowlano-wykonawczej rozbudowy sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej.
- Udzielenie z Budżetu Miasta Nowego Sącza dotacji na przyłącz nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej.

Jednostka realizująca	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. WOŚ Urząd Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Ilość podłączonych nieruchomości do: - sieci wodociągowej, - sieci kanalizacji sanitarnej,	214 299	
	Ilość udzielonych dotacji na przyłącz nieruchomości do kanalizacji sanitarnej.	109	

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 9 ogółem:	16 593 607,43 zł	Źródła finansowania	Wartość w zł
		Budżet miasta	9 312 062,00 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	1 999 615,34 zł - RPO
		Środki zewnętrzne krajowe	17 491,84 zł - WFOŚiGW
		Inne	3 108 955,00 zł – Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. 2 152 649,30 zł – MPEC Sp. z o.o. 2 833,95 zł – NOVA Sp. z o.o.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO „MIASTO I SUBREGION”**CEL STRATEGICZNY III**

PROGRAM KLUCZOWY NR 10		NOWY SĄCZ MIASTEM OTWARTYM – program zwiększenia dostępności terytorialnej Miasta i rozwoju wewnętrznego systemu komunikacyjnego	
CEL GŁÓWNY		Zapewnienie możliwości rozwojowych dla Nowego Sącza poprzez jakościową zmianę poziomu dostępności terytorialnej, sprawności komunikacyjnej i wzmocnienia jakości życia mieszkańców Miasta i subregionu.	
Jednostka wiodąca	Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu	Koordynator programu	Dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg

III-10. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 10 w 2018 r.**c. Przebudowa węzła komunikacyjnego na linii skrzyżowanie ul. Tarnowskiej – most przez rzekę Dunajec w ciągu ul. Legionów – ul. Krakowska.**

Prowadzono roboty budowlane (roboty drogowe, montażowe mostu, przełożono sieci wod.-kan., gazowe, energetyczne, teletechniczne). Dokonano wykupu gruntów.

Jednostka realizująca	Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 r.
Mierniki realizacji zadania	1 szt.	57 972 091,41 zł	

d. Usprawnienie komunikacji w kierunku południowym – tzw. Węgierska Bis.

Podpisano porozumienie z ZDW Kraków.

e. Rozbudowa infrastruktury drogowej w Nowym Sączu.

Przebudowy i remonty dróg i chodników.

Jednostka realizująca	Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	Przebudowa ul. Długosza (droga gminna nr 293076K) na odcinku od ul. Nawojowskiej do ul. Mickiewicza w km 6+061-0+691,00.	2 054 363,29 zł	
	Przebudowa chodników i placu przy Al. Wolności i ul. Żeromskiego.	89 131,02 zł	
	Budowa chodnika - ul. Towarowa.	148 976,63 zł	
	Przebudowa parkingu przy ul. Broniewskiego.	249 998,23 zł	
	Budowa chodnika - ul. Inwalidów Wojennych.	24 997,78 zł	
	Przebudowa drogi bocznej od ul. Zdrojowej.	120 844,06 zł	
	Modernizacja ulic gminnych: Krzykalskiego, Lisa i Gwiaździstej.	589 950,75 zł	
	Modernizacja ul. Zabełeckiej.	649 933,73 zł	
	Remont ul. Barskiej.	1 098 484,10 zł	
	Remont ul. Kamiennej.	640 767,34 zł	
	Remont ul. Prażmowskiego (lewoskręty).	158 551,92 zł	
	SUMA	5 825 998,85 zł	

g. Modernizacja dworca komunikacji miejskiej wraz z przebudową punktu obsługi klientów.

Inwestycję pn. „Przebudowa węzła przesiadkowego pełniącego funkcję dworca autobusowego przy ul. Kolejowej w Nowym Sączu wraz z budową infrastruktury niezbędnej do obsługi osób korzystających z transportu zbiorowego” rozpoczęto w marcu 2018 r.. Termin zakończenia inwestycji, zgodnie z zawartą umową, ustalono na wrzesień 2019 r. Do końca 2018 r. budynek dworca autobusowego był w stanie surowym, zamkniętym.

Jednostka realizująca	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	Termin realizacji	2018
Mierniki realizacji zadania	1 szt.	4 053 214,64 zł	

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 10 ogółem:	67 851 304,90 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	13 740 101,59 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	52 518 444,06 zł
		Środki zewnętrzne krajowe	781 711,00 zł
		Środki własne MPK	811 048,25 zł

PROGRAM KLUCZOWY NR 11		NOWY SĄCZ MIASTEM CYFROWYM – program wdrożenia elementów „miasta inteligentnego” (smart city)	
CEL GŁÓWNY		Rozwój miasta opartego o kompetencje cyfrowe mieszkańców oraz nowoczesne rozwiązania technologiczne.	
Jednostka wiodąca	Wydział Organizacyjno-Administracyjny	Koordynator programu	Dyrektor Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego

III-11.1. Wskaźniki monitoringu dla obszaru „MIASTO I SUBREGION”

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartości wskaźników w 2018 r.
Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych	Urząd Miasta Nowego Sącza – Zespół ds. Zarządzania Energią	14 szt.
Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych	Urząd Miasta Nowego Sącza – Zespół ds. Zarządzania Energią	115 szt.

Komentarz: Wskaźniki monitoringu dla obszaru „Miasto i Subregion”, które są efektem realizacji zadań Programu Kluczowego nr 11 „Nowy Sącz miastem cyfrowym”, wpisują się w obszary zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców Miasta i Subregionu (kierujących pojazdami, pieszych, rowerzystów) polegających na poprawie widoczności w porach wieczornych i nocnych w wyniku zastosowania oszczędnych ledowych lamp ulicznych, oświetlających ulice jak również ścieżkę rowerową.

III-11.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 11 w 2018 r.

a 1. Wdrażanie narzędzi do kompleksowej obsługi mieszkańców przez Internet.

1. Wdrożono system obsługi Sesji Rady Miasta oraz transmisji video on-line:
 - 1/ Systemu Transmisji Video na żywo z obrad Rady Miasta w Internecie, umieszczanie nagrań w BIP lub na stronach Urzędu.
 - 2/ Systemu głosowania imiennego oraz obsługi przebiegu Sesji Rady Miasta.Koszt zadania: 85 800,00 PLN

2. Wdrożono elektroniczną platformę obsługującą proces BO - Budżetu Obywatelskiego. Podstawowe zadania to transparentność w zakresie obsługi procesu budżetu obywatelskiego, umożliwienie mieszkańcom uczestnictwa w głosowaniu bez konieczności przychodzenia do urzędu. Platforma jest dostępna poprzez Internet pod adresem <https://bo.nowysacz.pl>.

Zakres funkcjonalności i interaktywności z mieszkańcami :

1) Wizualizacja realizacji zadań z edycji z poprzedniego roku

- Mieszkaniec jest informowany o postępach w realizacji zadań (przetarg, w trakcie realizacji, zakończono) do mapki zadań można dodawać informacje tekstowe, linki oraz zdjęcia.

2) Proces naboru projektów:

- Mieszkaniec uzyska możliwość składania pomysłów, projektów bez konieczności przychodzenia do urzędu. Za pomocą Internetowej platformy elektronicznej, z minimum wymaganych formalności weryfikacja osób na podstawie oświadczenia;
- Przedkładanie opisu zadania, załączników oraz wskazywanie lokalizacji wykonania zadania na interaktywnej mapie miasta;
- Wsparcie dla procesu weryfikacji formalnej i merytorycznej zadań w ramach platformy Internetowej;
- Zaangażowanie w proces również młodzieży - mieszkańców od 16 roku życia, bardzo często posiadających dobre pomysły oraz świeże spojrzenie na potrzeby lub kierunki rozwoju miasta;
- Możliwość komunikacji z pomysłodawcami za pomocą platformy (e-mail, obsługa procesu zatwierdzenia lub zwrotu do korekty projektu).

3) Proces prezentacji i promowania projektów:

- Mapka - Wizualizacja przyjętych lub złożonych projektów zadań. Mapa z projektami, pomysłami do realizacji, opisy zadań, załączniki ze szczegółowymi informacjami wizualizacja z podziałem na ogólnomiejskie, dzielnicowe lub osiedlowe projekty;
- Wsparcie dla pomysłodawców w postaci funkcjonalności umożliwiającej przygotowanie materiałów promocyjnych dla złożonych projektów;
- Ujednolicona szata graficzna i standaryzacja treści pomagająca w przejrzysty sposób zaprezentować mieszkańcom zakres proponowanych zadań.

4) Obsługa głosowania:

- Głosowanie przez Internet, minimum wymagań: przeglądarka Internetowa, komputer lub smartfon z dostępem do Internetu;
- Głosowanie w punktach obsługi;
- Uproszczona forma weryfikacji głosującego, brak konieczności uzupełniania papierowych kart lub przychodzenia do Urzędu;
- Autentykacja mieszkańca za pomocą minimum danych np. nazwisko, PESEL, wybrana litera nazwiska lub litera nazwiska rodzinnego matki głosującego. Potwierdzenie oddania głosu za pomocą kodu otrzymywanego SMS'em na wskazany numer telefonu komórkowego lub e-mail;
- Transparentność - Wizualizacja on-line procesu głosowania, już w trakcie głosowania mieszkańcy będą mogli zapoznać się z rozkładem poparcia dla każdego projektu biorącego udział w głosowaniu;
- Możliwość zapoznania się z treścią projektów również na etapie głosowania.

Koszt zadania: 9 840,00 PLN

Jednostka realizująca	(1) WOR.RA Referat Administracyjny w Wydziale Organizacyjnym, (2) WOR.RI Referat Informatyki w Wydziale Organizacyjnym, Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	Zadanie nr 1: rok 2018 Zadanie nr 2: rok 2018
Mierniki realizacji zadania	Dostępna wizualizacja zadań BO dla edycji z poprzedniego roku.		
	Ilość wejść na stronę BO.	Powyżej 10000	

a 2. Wdrażanie narzędzi do kompleksowej obsługi mieszkańców przez Internet.

- 1. Uruchomienie aplikacji na smartfony „MPK Nowy Sącz” dla systemu IOS** - aplikacja umożliwia bezproblemowe wyszukanie przystanków i dostarcza najnowsze dostępne w systemie informacje na temat aktualnych odjazdów autobusów. Można stworzyć własną listę ulubionych przystanków i linii autobusowych, dzięki czemu jednym kliknięciem zarządzasz swoją podróżą. Aplikacja posiada funkcje lokalizacji co pozwala zobaczyć wszystkie przystanki w Twojej okolicy. Koszt zadania: 6500 PLN.
- 2. Wprowadzenie systemu płatności mobilnej przez aplikację w telefonie**, umożliwiającą dokonanie opłaty za zakup biletów komunikacji miejskiej. **Koszt zadania: aplikacja MPay – prowizja od sprzedaży 3%.**
- 3. Wprowadzenie systemu płatności mobilnej przez aplikację w telefonie**, umożliwiającą dokonanie opłaty za zakup biletów komunikacji miejskiej. **Koszt zadania: aplikacja MPay – prowizja od sprzedaży 4%.**
- 4. Planowane na 2019 wprowadzenie usługi doładowanie przez Internet** – usługa ta pozwoli pasażerom na doładowanie karty miejskiej e-biletu, biletem okresowym lub portmonetką, sprawdzenie operacji wykonanych na karcie, pozwoli pasażerowi zablokować kartę w razie jej zgubienia lub kradzieży, pozwoli sprawdzić ważność ulgi oraz ważność biletu. Usługa będzie dostępna na stronie www.mpk.nowysacz.pl.

Jednostka realizująca	MPK Spółka z o.o. w Nowym Sączu	Termin realizacji	01.01.2018 - 31.12.2018
Mierniki realizacji zadania	Ilość wejść na stronę	2 600 000 wejść	
	Liczba pobrań (instalacji) aplikacji	1 300 pobrań	

a 3. Wdrażanie narzędzi do kompleksowej obsługi mieszkańców przez Internet.

- Uruchomienie Elektronicznego Biura Obsługi Klienta**
BOK ułatwia sposób komunikacji klienta ze Spółką. Jest to bezpłatnie udostępniany Klientom serwis internetowy, który daje możliwość szybkiego dostępu do informacji na temat rozliczeń, płatności, czy faktur.
- Uruchomienie e-płatności**
System połączony z e-bok. Dzięki usłudze Klient ma możliwość szybko i wygodnie zapłacić fakturę. Za pomocą specjalnego, bezpiecznego łącza zostaje przekierowany na stronę swojego banku, skąd dokonuje przelewu. Dane do faktury zostają uzupełnione automatycznie. Po wykonaniu przelewu Klient otrzyma informację o statusie transakcji, a na jego adres e-mail zostanie wysłana wiadomość z potwierdzeniem płatności. Koszt 1 zł za przelew

Jednostka realizująca	Sąddeckie Wodociągi Sp. z o.o. w Nowym Sączu	Termin realizacji	01.01.2018 - 31.12.2018
------------------------------	--	--------------------------	-------------------------

b. Uruchomienie aplikacji na urządzenia mobilne – „Mój Nowy Sącz”.

Kolejny rok funkcjonuje aplikacja mobilna „Mój NOWY SĄCZ” dedykowana dla urządzeń przenośnych z dostępem do Internetu z systemem operacyjnym: Android 4.0+ oraz iOS 7.0 + wraz z panelem CMS zintegrowanym z aplikacją mobilną, służącym do wprowadzania oraz edycji treści publikowanych w aplikacji mobilnej.

Jednostka realizująca	Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji, Urząd Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	Rok 2018
Mierniki realizacji zadania	Liczba pobrań Aplikacji	4823	

c. Rozwój wielofunkcyjnej karty miejskiej.

- Rok 2018 przyniósł wzrost liczby użytkowników karty miejskiej tj. ok 1600 pasażerów, którzy zostali zarejestrowani jako nowi użytkownicy karty.
- Obecnie karta miejska obsługuje bilet okresowy oraz elektroniczną portmonetkę.

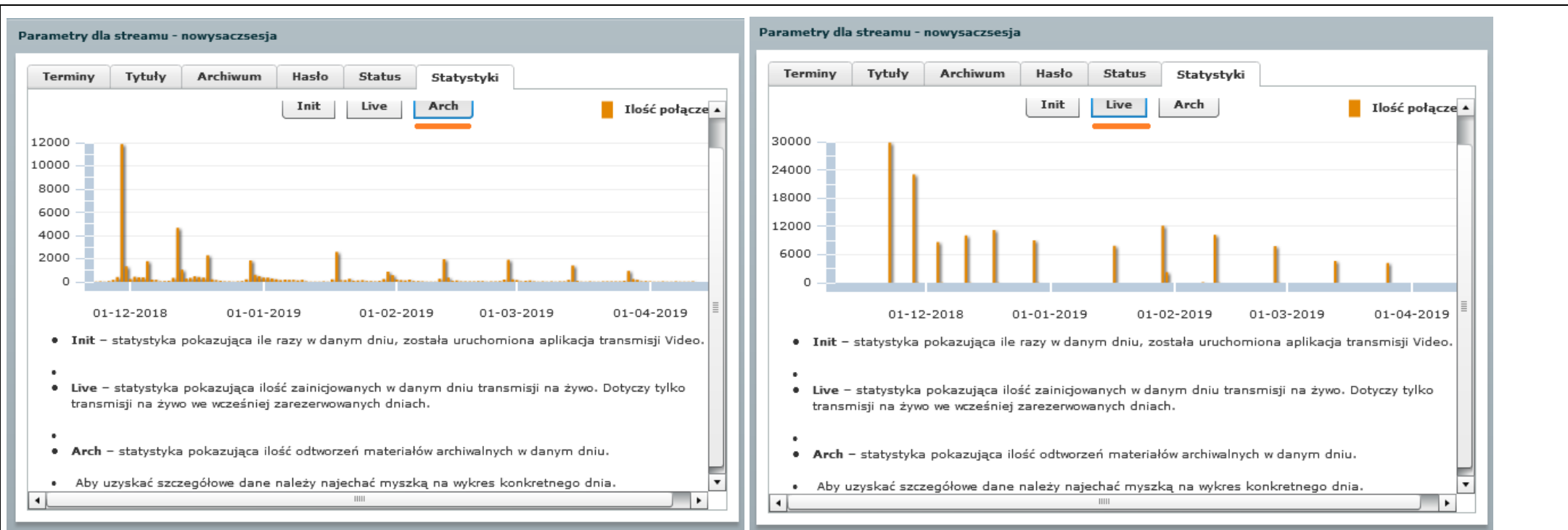
W roku 2019 przewiduje się zwiększanie funkcjonalności karty miejskiej jako narzędzia wspierającego korzystanie z usług publicznych na terenie Miasta.

Jednostka realizująca	MPK Spółka z o.o. w Nowym Sączu	Termin realizacji	01.01.2018-31.12.2018
Mierniki realizacji zadania	Liczba wydanych nowych kart w 2018	1 600 sztuk	
	Liczba wszystkich wydanych kart na dzień 31.12.2018	36 566 sztuk	

d 1 . Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu. (Transmisje Obrad RM).

System obsługi Sesji Rady Miasta oraz transmisji audio-video on-line umożliwia mieszkańcom oraz wszystkim zainteresowanym oglądać obrady Rady Miasta Nowego Sącza za pośrednictwem Internetu bez konieczności osobistego udziału na miejscu w budynku ratusza. System przedstawia proces głosowania oraz wyniki głosowań nad poszczególnymi punktami porządku obrad. Nagrania są udostępniane na stronie <https://bip.malopolska.pl/nawysacz> w dziale Transmisje Obrad.

Jednostka realizująca	WOR.RA - Referat Administracyjny w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	Rok 2018
Mierniki realizacji zadania	Liczba połączeń do serwera udostępniającego strumień video	Nagrania archiwalne ilość odtworzeń: 15 000 Ilość zainicjowanych połączeń transmisji na żywo: 66 000	

d 2 . Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu (BO dzielnicowy, miejski).

Elektroniczna platforma obsługująca proces budżetu obywatelskiego (BO). Nowa platforma wprowadza transparentność w zakresie obsługi procesu budżetu obywatelskiego i ułatwia mieszkańcom uczestnictwo bez konieczności przychodzenia do urzędu. Osoby niepełnosprawne lub pracujące, które mają utrudniony dostęp do urzędu w godzinach pracy mogą uczestniczyć w całym procesie BO bez konieczności wizyty w urzędzie. Platforma jest dostępna poprzez Internet pod adresem <https://bo.nowysacz.pl>

Jednostka realizująca	KAN – Kancelaria, WOR.RI - Referat Informatyki w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	Rok 2018
Mierniki realizacji zadania	Liczba mieszkańców głosująca w BO z wykorzystaniem strony internetowej.	7903 mieszkańców, w tym na zadania: - ogólnomiejskie: 5701 - dzielnicowe: 7291	

f . Rozwój inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągową i zbiórką odpadów.

- **Sukcesywna wymiana wodomierzy.**
W 2018 r. spółka Sąddeckie Wodociągi Wymiana wynikająca z pięcioletniego okresu legalizacyjnego. wymieniono około 3500 wodomierzy z tego około 800 wodomierzy na nowoprzyjętych rejonach wszystkie wodomierze wymieniane zostają na klasę „C” (o wartości MID R większe bądź równe 160) dostosowane do współpracy z systemem radiowego odczytu.
- **Montaż nakładek odczytu radiowego na wodomierzach należących do Spółki Sąddeckie Wodociągi.**
Na chwilę obecną około 99,8% wodomierzy Sąddecki Wodociągów ma zamontowane nakładki.
- **Uruchomienie usługi powiadamiania SMS.**
Dzięki usłudze Klient ma możliwość otrzymywania powiadomień o zaległych płatnościach, awariach sieci oraz planowanych przerwach w dostawie wody. Dodatkowo odbiorcy, którzy posiadają nakładki do odczytu radiowego, otrzymują informację o wyciekach ze swojej instalacji wewnętrznej. Koszt 400 zł/mc
- **Uruchomienie płatności bezgotówkowych w kasie Spółki.**
- **Odczyt stacjonarny wodomierzy.**
W ramach odczytu stacjonarnego uruchomiono dedykowany system informatyczny oraz zamontowano dwa zestawy anten koncentratorów zbiorczych, za pomocą których Spółka Sąddeckie Wodociągi obecnie odczytuje on-line około 7 tys wodomierzy.
- **Mobilne laboratorium.**
Spółka Sąddeckie Wodociągi realizuje projekt pt.: „Rozszerzenie działalności badawczo-rozwojowej Spółki z o.o. „Sąddeckie Wodociągi” poprzez rozbudowę bazy aparaturowej dla potrzeb innowacyjnego wykrywania zagrożeń oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020 (RPO WM).
 - **wartość projektu: 680 268,00 zł**
 - okres realizacji: 01.11.2018 – 31.10.2019 r.W ramach projektu zostanie utworzone m.in. mobilne laboratorium badania wody i ścieków oraz sieć diagnostyki parametrów meteorologicznych. Realizacja agendy badawczej pozwoli na wzrost działalności rozwojowej Spółki, w tym wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań chroniących środowisko naturalne oraz optymalizujące nakłady. Spółka we współpracy z Wydziałem Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie będzie prowadzić innowacyjne badania i analizy monitorowania i niezwłocznego eliminowania zagrożeń ujmowania i dystrybucji wody, oraz diagnozowania sieci kanalizacji sanitarnej w celu optymalizacji pracy oczyszczalni.
- **Stacja ładowania pojazdów.**
W 2018 r. została uruchomiona stacja ładowania pojazdów, wykorzystująca energię odnawialną wytwarzaną na oczyszczalni ścieków w Nowym Sączu z biogazu.
- **W ramach monitoringu i strefowego podziału sieci wydzielono nowe obszary bilansowania oraz zarządzania stratami wody na sieci, co znacznie przyspieszyło szybkość wykrywania i usuwania awarii.**
- **Aktualizacja modelu matematycznego "Aquator".**
Rozbudowa modelu o nowe obszary sieci wodociągowej gminy Korzenna i Stary Sącz. W związku z rozbudową sieci wodociągowej zwiększono również możliwości oraz funkcjonalność systemu sterowania i wizualizacji komputerowej SCADA.

- **Powołanie Rady Naukowej.**

Uchwałą Zarządu Spółki „Sądeckie Wodociągi” nr 27/I/2018 z dnia 22.05.2018 r. została powołana Rada Naukowa Działu Badań i Rozwoju Spółki „Sądeckie Wodociągi” w składzie:

- a) prof. dr hab. inż. Antoni Kalukiewicz - Dziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie,
- b) prof. dr hab. inż. Marian Kwietniewski – Kierownik Zakładu Zaopatrzenia w Wodę i odprowadzania ścieków Wydziału Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej,
- c) dr hab. inż. Stanisław M. Rybicki - Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Krakowskiej w Krakowie,
- d) dr hab. inż. Krzysztof Gaska – Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
- e) dr hab. inż. Tomasz Bergel – Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie,
- f) dr inż. Grzegorz Przydatek – Instytut Techniczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu.

Rada Naukowa Działu Badań i Rozwoju Spółki z o.o. „Sądeckie Wodociągi” stanowi Organ inicjujący, opiniodawczy i doradczy w zakresie działalności badawczo-rozwojowej Spółki w szczególności w zakresie podejmowanych przez Dział Badań i Rozwoju problemów badawczych: bezpieczeństwo dostaw wody i oczyszczania ścieków, optymalizacja wytwarzania i wykorzystania energii elektrycznej i ciepła, racjonalna gospodarka osadami ściekowymi i osadami z koagulacji wody, transport przyjazny środowisku oraz wdrożenie systemu informacji przestrzennej.

- **Zakup 4 pojazdów elektrycznych.**

Zakup pojazdów elektrycznych został zrealizowany w ramach optymalizacji środków transportu prowadzonej w Spółce "Sądeckie Wodociągi". Celem prowadzonych działań jest ograniczenie emisji do środowiska substancji szkodliwych na terenie miasta Nowego Sącza.

- **Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Infrastruktura Krytyczna Miast”.**

W ramach wdrażania systemów inteligentnego zarządzania siecią wod-kan Spółka „Sądeckie Wodociągi” w dniach 24-26 października 2018 roku zorganizowała **Międzynarodową Konferencję Naukowo-Techniczną „Infrastruktura Krytyczna Miast” w Rytrze**. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez Spółkę „Sądeckie Wodociągi” we współpracy z Forum Galicyjskich Wodociągów.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Miasto Nowy Sącz oraz Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie.

Patronat naukowy objęli Rektorzy uczelni: Politechnika Krakowska, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Politechnika Śląska w Gliwicach oraz PWSZ w Nowym Sączu.

Radę Naukowo-Programową tworzyło **54 Przedstawicieli środowiska nauki, z czego 13 osób reprezentowało zagraniczne ośrodki naukowe.**

W Konferencji wzięło udział 115 uczestników, w tym 24 prelegentów.

W Konferencji wzięli udział przedstawiciele świata nauki z kraju i zagranicy, przedstawiciele instytucji państwowych i samorządowych wydziałów kryzysowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, stowarzyszeń technicznych oraz środowiska branżowego (m.in. przedsiębiorstw wod-kan w Krakowie, Warszawie, Lublinie, Piekarach Śląskich, Gliwicach, Kłodzku, Zielonej Górze, Dąbrowie Górniczej, Gródku n/Dunajcem, Gorlicach oraz firm branżowych z kraju i zagranicy).

W czasie obrad Konferencji wygłoszonych zostało 44 wystąpienia, podejmujące problemy bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej:

- eksploatacja i zarządzanie systemami infrastruktury komunalnej,
- technologia i materiały, a bezpieczeństwo funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
- bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej miast jako obszar potencjalnego zagrożenia zewnętrznego,
- ryzyka w funkcjonowaniu systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- infrastruktura krytyczna w warunkach kryzysowych i awaryjnych,
- efektywność i bezpieczeństwo energetyczne infrastruktury komunalnej.

Jednostka realizująca	Sądeckie Wodociągi Spółka z o.o.	Termin realizacji	01.01.2018 - 31.12.2018
Mierniki realizacji zadania	Ilość wymienionych wodomierzy dostosowanych do współpracy z systemem radiowego odczytu danych	3500 sztuk	
	Ilość zamontowanych nowych wodomierzy przystosowanych do współpracy z systemem radiowego odczytu danych	800 sztuk	
	Procent punktów pomiarowych wyposażonych w nakładki radiowe	99,8 %	

g. Zarządzanie i sterowanie oświetleniem ulicznym.

- Wymiana oświetlenia drogowego ulicy Dunajcowej. Wymianie poddano 67 opraw rtęciowych oraz SGS 150 sodowych wysokoprężnych na nowoczesne oprawy LED 72W 5000K – droga.
- Budowa oświetlenia ulicznego ulicy Stadnickich – montaż 8 opraw SGS 150 –sodowych, wysokoprężnych oraz montaż 2 słupów strunobetonowych.
- Budowa oświetlenia ulicznego ulicy Jagodowej – 6 słupów strunobetonowych z oprawami LED 72W 5000K.
- Wymiana oświetlenia drogowego ulicy Kilińskiego. Wymianie poddano 23 opraw SGS 150-sodowych, wysokoprężnych na nowoczesne oprawy LED 75W 5000K – droga wraz z chodnikami.
- Wymiana oświetlenia drogowego ulicy Rejtana. Wymianie poddano 20 opraw SGS 250 –sodowych, wysokoprężnych na nowoczesne oprawy LED 100W 5000K – droga wraz z chodnikiem.
- Sterowanie systemem oświetlenia jest realizowane w oparciu o cyfrowy programator astronomiczny.

Jednostka realizująca	Urząd Miasta Nowego Sącza – Zespół ds. Zarządzania Energią	Termin realizacji	IV kwartał 2018
Mierniki realizacji zadania	Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o	30 – 40 %	
	Poprawa widoczności o	35 %	

Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 11 ogółem:	1 322 040,00 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	259 040,00 zł [w tym: 85 800,00 zł (WOR.RA), 9 840,00 zł (WOR.RI) 163 400,00 zł (SZE)]
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	-----
		Środki zewnętrzne krajowe	-----
		Inne	1 063 000,00 zł [SW]

PROGRAM KLUCZOWY NR 12		NOWY SĄCZ MIASTEM SILNEJ MARKI – program promocji i współpracy terytorialnej	
CEL GŁÓWNY		Wzmocnienie i rozwój funkcji Nowego Sącza jako lidera subregionalnego.	
Jednostka wiodąca	Wydział Komunikacji Społecznej i Kultury w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Koordinator programu	Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej i Kultury

III-12.1. Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii

Wskaźniki monitoringu realizacji Strategii	Źródło	Wartość wskaźników w 2018 r.
Ilość wyróżnień i nagród w konkursach ogólnopolskich.	Urząd Miasta Nowego Sącza	3
Liczba wydarzeń międzynarodowych w Nowym Sączu i zagranicą (wyjazdy, przyjazdy i projekty zagraniczne).	Opracowanie własne Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji	83 wydarzenia międzynarodowe
Ilość środków wydatkowanych na wydarzenia i projekty międzynarodowe.	Opracowanie własne Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji	78 253,45 zł
Liczba osób biorących udział w wydarzeniach międzynarodowych w Nowym Sączu i zagranicą.	Opracowanie własne Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji	1645 osób

III-12.2. Działania i zadania realizowane w ramach Programu Kluczowego nr 12 w 2018 r.

a. Wdrożenie programu współpracy z gminami subregionu sądeckiego dla realizacji działań strategicznych.

1/ Powierzenie miastu Nowy Sącz zadań lokalnego transportu zbiorowego w zakresie wykonywania regularnego przewozu osób środkami komunikacji miejskiej na terenie Gmin będących członkami porozumienia: Gmina Stary Sącz - porozumienie z dnia 31.12.2007; Gmina Kamionka Wielka - porozumienie z dnia 3.08.2010; Gmina Nawojowa - porozumienie z dnia 31.12.2007; Gmina Podegrodzie - porozumienie z dnia 29.07.2014 r.; Gmina Łącko - porozumienie z dnia 27 czerwca 2018 r.

2/Porozumienie miast i gmin sądeckich pn. „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze” (marzec 2016 r.).

- 3/ Deklaracja o współpracy zawarta pomiędzy miastem Nowy Sącz, Miastem i Gminą Uzdrowską Muszyna, powiatem nowosądeckim, a Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze i firmą „Polchar”, dotycząca wsparcia projektu pn. „Eksperyment sądecki 2”, polegający na wdrożeniu i dystrybucji tzw. „błękitnego węgla” (październik 2016 r.).
- 4/ Deklaracja o współpracy w realizacji programu pn. „Eksperyment Sadecki 2” podjęta na spotkaniu sygnatariuszy Sądeckiego Porozumienia Miast i Gmin „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze”. Podpisało ją 14 samorządów, w tym wszystkie zrzeszone w porozumieniu „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze” (październik 2016 r.).
- 5/ Miasto w ramach konkursu organizowanego w 2017 r. przez Ministerstwo Rozwoju zostało wybrane w kraju na Lidera Partnerskiej Inicjatywy Miast – sieć Ochrona Powietrza.
- 6/ Powierzenie gminie Chelmiec zarządzania cmentarzem komunalnym w Rdziostowie, zawarte w dniu 31.12.2018 r., na okres od 01.01.2019 do 31.12.2019 r.

Jednostka realizująca	1/MPK sp. z o.o 2/Porozumienie miast i gmin sądeckich ph. „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze” (marzec 2016 r.). 3/ Deklaracja o współpracy zawarta pomiędzy miastem Nowy Sącz, Miastem i Gminą Uzdrowską Muszyna, powiatem nowosądeckim, a Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze i firmą „Polchar” dotycząca wsparcia projektu pn. „Eksperyment sądecki 2”, polegający na wdrożeniu i dystrybucji tzw. „błękitnego węgla” (październik 2016 r.). 4/ Deklaracja współpracy w realizacji programu pn. „Eksperyment Sadecki 2” podjęta na spotkaniu sygnatariuszy Sądeckiego Porozumienia Miast i Gmin „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze. Podpisało ją 14 samorządów, w tym wszystkie zrzeszone w porozumieniu „Kotlina Sądecka w zdrowej atmosferze” (październik 2016 r.). 5/ Miasto w ramach konkursu organizowanego w 2017 r. przez Ministerstwo Rozwoju zostało wybrane w kraju na Lidera Partnerskiej Inicjatywy Miast – sieć Ochrona Powietrza. 6/ Porozumienie z Gminą Chelmiec w sprawie powierzenia Gminie Chelmiec zarządzania cmentarzem komunalnym w Rdziostowie, zawarte w dniu 31.12.2018 r., na okres od 01.01.2019 do 31.12.2019 r.	Termin realizacji	1/ Umowa o świadczenie usług realizowana w latach 2010-2020. 2/ Spotkania realizowane na bieżąco. 3/, 4/ Wniosek o dofinansowanie projektu w trakcie opracowania przy współudziale zainteresowanych samorządów. <
-----------------------	--	-------------------	--

b. Działania na rzecz wzmocnienia pozycji Nowego Sącza jako lidera lokalnego, ponadlokalnego i regionalnego.

Umocnieniu pozycji Nowego Sącza jako lidera lokalnego, ponadlokalnego i regionalnego służą działania podejmowane przez wydziały Urzędu Miasta, jak również miejskie jednostki wymienione w karcie monitoringu – program kluczowy nr 12: III-12.2; c, d, e.

Znaczące w tym zakresie są działania podejmowane systematycznie przez Wydział Spraw Obywatelskich i MOPS w zakresie promocji i wydawania odpowiednio: Nowosądeckiej Karty Rodziny (w 2018 wydano 1251 kart, od początku wydano ich 6078), Nowosądeckiej Karty Seniora (w 2018 r. wydano ich 961, a od początku: 7091), Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny (w wydano 2018 r.: 1015, od początku: 7869), jak również podejmowane przez Miasto np. we współpracy z Nowosądeckim Forum Seniorów.

Centrum Sądeckiego Seniora w 2018 roku w ramach Modułu II – „Programu Senior+ edycja 2018”, przy ul. Szwedzkiej 2 funkcjonuje Klub Senior+ pn. „Centrum Sądeckiego Seniora”. Liczba miejsc w placówce wynosi 30. Chęć udziału w zajęciach do grudnia zadeklarowało 446 osób, co przekłada się na wysoką frekwencję w poszczególnych miesiącach. Centrum funkcjonuje 5 dni w tygodniu od 10:00 do 18:00, jest miejscem spotkań osób samotnych, osób posiadających kartę Seniora oraz pełni funkcję koordynacji działań na rzecz aktywizacji ludzi starszych. Głównym celem Centrum Sądeckiego Seniora jest przeciwdziałanie zjawisku nagłego wycofania się seniorów z życia społecznego, kulturalnego i towarzyskiego. Centrum wpływa na ich aktywizację i udział w życiu społecznym oraz na utrzymanie sprawności fizycznej.

Budowaniu pozycji lidera Nowego Sącza służą również inicjatywy Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej, oferujące bezpłatne badania profilaktyczne. W 2018 r. zorganizowano m.in.:

1. **Program profilaktyki kardiologicznej** pn. „Miej serce dla Nowego Sącza – profilaktyka chorób układu sercowo naczyniowego”. Termin: od 22.10.2018 do 7.12.2018 r. Zorganizowano badania profilaktyczne dla 200 osób od 40 roku życia. Badania biochemiczne (tj. pobranie krwi, cholesterol całkowity, cholesterol HDL, trójglicerydy, glukoza) BMI oraz konsultacja z dietetykiem dla 20 osób (kwalifikacja przez Realizatora).

2. **Profilaktyka onkologiczna „Przez żołądek do zdrowia – diagnostyka helicobacter”.**

Cel zadania: diagnostyka zakażenia helicobacter, zapobieganie chorobom żołądka, w następstwie zmniejszenie ryzyka nowotworu żołądka i jelita grubego.

W okresie od 12.06.2018 do dnia 20.09.2018 r. przeprowadzono 200 bezpłatnych badań diagnostycznych Helicobacter pylori IgG poprzez test serologiczny (tj. pobranie krwi lub badanie antygenów H. pylori w stolcu z badaniem na krew utajoną) dla mieszkańców Nowego Sącza.

3. **„Zdażyć przed grypa” – program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Nowego Sącza od 60 roku życia.**

Program opracowany przez Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej, realizowany przez Przychodnię NZOZ „REMEDIUM” w Nowym Sączu. Okres realizacji: 25.09.2018 – 30.11.2018 r.. Zaszczepiono bezpłatnie 254 osoby. Program obejmował edukację, ocenę jakości.

4. **„Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce”.** Termin : Ogłoszenie konkursu w dniu 20.06.2018 r. na wybór realizatora programu. Szczepienia realizowane w okresie: 24.07.2018 do 30.11.2018 r. Bezpłatnie zaszczepiono 68 dzieci. Prowadzono edukację, ankiety wiedzy i satysfakcji. Program realizowany wspólnie z Urzędem Marszałkowskim na podstawie umowy licencyjnej oraz umowy dot. pomocy finansowej.

5. **„Zdażyć przed osteoporozą – profilaktyka”.** Termin: badania w okresie 17 września 2018 r. do 30 listopada 2018 r. Z badań skorzystało 181 osób, odpowiednio od 55 r. ż. kobiety i od 60 r. ż. mężczyźni z Nowego Sącza. W ramach programu wykonano ocenę ryzyka za pomocą metody FRAX, badanie densytometryczne, a następnie wynik badań opisał lekarz specjalista. Działania promocyjno-edukacyjne, ankieta edukacyjno-informacyjna na temat osteoporozy, informacja na stronie internetowej w siedzibie przychodni o realizacji programu, rozdysponowano materiały edukacyjne na temat osteoporozy.

6. **„Profilaktyczne badania zapobiegające nowotworom prostaty i miazdżycy dla określonej grupy mężczyzn”.** Prowadzenie działalności edukacyjnej i organizowanie badań profilaktycznych 01.05.2018-30.07.2018 r.. Zadaniem objęto ok. 100 mężczyzn powyżej 45 roku życia i zrealizowano 705 badań profilaktycznych, przeprowadzono dodatkowo konsultacje lekarskie u 5 mężczyzn o podniesionym wskaźniku PSA.

7. **„Profilaktyka choroby raka piersi”.** 15.04.2018-30.11.2018. Prowadzenie działalności edukacyjnej oraz „Marsz Różowej wstążki” zaplanowano dla 300 osób. „Dzień Troski o Zdrowe Piersi” i organizowanie badań profilaktycznych zaplanowano dla ok. 100 osób. Z badań mammograficznych i USG skorzystało 257 kobiet, w tym: 165 kobiet z terenu Nowego Sącza, w tym w ramach umowy: 105 kobiet (20 kobiet zostało przebadanych bezpłatnie - w ramach umowy z przychodnią), a 40 kobiet zostało zbadanych w nowosądeckim Szpitalu.

8. „Profilaktyka w chorobach tarczycy– wczesne rozpoznanie choroby gwarancją skutecznego leczenia, dla określonej grupy osób”. W okresie od 10.04.2018 r. do 30.11.2018 r. wykonywano bezpłatne badania profilaktyczne tarczycy TSH i USG dla kobiet. Badaniami objęto ogólnie 176 kobiet. W ramach edukacji nt. chorób tarczycy, przekazano 55 kobietom materiały edukacyjne dot. profilaktyki chorób tarczycy.

9. „Badania przesiewowe w kierunku wykrycia wad postawy uczniów szkół podstawowych” w okresie 09.04.2018 r.- 30.06.2018 r.. W ramach zadania zapewniono udział w badaniach przesiewowych urządzeniem medycznym Sensorem Hipokratesa pod okiem doświadczonego fizjoterapeuty, asystenta i operatora Sensora. W ramach „Ogólnopolskiego Programu Wykrywania Wad Postawy - Proste Plecki” przebadano łącznie 407 uczniów szkół podstawowych. Wyniki badań potwierdzone przez fizjoterapeutę zostały przekazane rodzicom, zgodnie z procedurą Ogólnopolskiego Programu.

10. „Organizowanie badań z zakresu profilaktyki cukrzycy” w terminie 09.04.2018 r.- 30.11.2018 r.. Zaplanowano wykonanie 45 badań na określenie poziomu witaminy D3 oraz 45 badań w kierunku osteoporozy. Podniesienie świadomości u 45 uczestników z zakresu profilaktyki cukrzycy i innych chorób wśród osób starszych o obniżonej odporności organizmu oraz badania poziomu cukru i pomiar ciśnienia.

11. Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa, promocja zdrowia. Profilaktyka chorób: „Diagnostyka i terapia osób z autyzmem i dzieci z zaburzeniami rozwoju oraz ich rodzin”. Prowadzenie konsultacji diagnostyczno-terapeutycznych w kierunku zaburzeń ze spektrum autyzmu, 09.04.2018-21.12.2018 r.. Przeprowadzono 16 indywidualnych, specjalistycznych konsultacji dzieci wraz z rodzinami.

12. Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa, promocja zdrowia. Profilaktyka chorób pt.: „Specjalistyczne rehabilitacyjne zajęcia dla dzieci z autyzmem oraz innymi zaburzeniami rozwoju” (15.05.2018 - 15.11.2018 r.). Wsparciem w ramach indywidualnych programów terapeutycznych objęto 20 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną lub psychoruchowym opóźnieniem rozwoju. Niezwykle istotne dla realizacji tego działania są przedsięwzięcia podejmowane przez Urząd Miasta przy współpracy lub wsparciu (np. organizacyjnym, patronat prezydenta, granty na konkretne projekty) z organizacjami pozarządowymi.

Wzmocnienie funkcjonowania Biura Obsługi Organizacji Pozarządowych BOP (szczegółowe informacje w PK 3) m.in. poprzez:

- 1/ udostępnienie pomieszczeń organizacjom pozarządowym,
- 2/ poradnictwo dla organizacji pozarządowych,
- 3/ Nowosądeckie Forum Organizacji Pozarządowych,
- 4/ organizacja wystawy prezentującej działalność sądeckich NGO's,
- 5/ warsztaty organizowane w pomieszczeniach BOP,
- 6/ szkolenia,
- 7/ opracowanie i dystrybucja Newslettera BOP,
- 8/ Centrum Sądeckiego Seniora.

Wzmocnienie systemu konsultacji społecznych – ogólnodostępnych i środowiskowych (poprzez stronę internetową oraz spotkania z różnymi grupami środowiskowymi).

Umocnienie Nowego Sącza, jako lokalnego lidera, poprzez realizację projektu **Budżetu Obywatelskiego**.

Osobnym rozdziałem jest działalność i osiągnięte wyniki przez kluby sportowe. Wizytówką miasta jest MKS Sandecja, a także inne drużyny, kluby i indywidualni zawodnicy, zdobywający laury w zawodach regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych, w różnych dyscyplinach sportowych, a także transmisje informacyjne i telewizyjne –radiowe, prasowe, internetowe (**szczegółowe informacje w PK 6**).

Nie można pominąć całej sfery oświatowej i osiąganych wyników w konkursach i olimpiadach przedmiotowych przez uczniów sądeckich szkół, a także laurów zdobywanych przez nasze placówki oświatowe w różnego rodzaju rankingach(**szczegółowe informacje w PK 1**).

Nie do przecenienia jest również rola i pozycja prezydenta miasta, jako lidera lokalnego i jego działania podejmowane w projektach dotyczących nie tylko miasta, ale regionu. Prezydent Nowego Sącza jest liderem działań na rzecz budowy „sądeczanki” – drogi Nowy Sącz – Brzesko, a także działań związanych z usprawnieniem połączeń komunikacyjnych przy współpracy z gminami: Stary Sącz i Chelmieć oraz w projektach na rzecz poprawy stanu powietrza w Kotlinie Sądeckiej (patrz: podpunkty: 3,4,5, pkt III-12.2 a).

c. Wzmacnianie współpracy z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi.

Relacje i kontakty z miastami zagranicznymi i krajowymi Nowego Sącza, to nowoczesna i ciekawa forma współpracy pomiędzy władzami miast, mieszkańcami i innymi podmiotami życia społecznego. Partnerstwa zagraniczne miasta Nowego Sącza przyczyniają się do wymiany myśli, postępu cywilizacyjnego, wymiany ludzi, kontaktów między nimi. Przyczyniają się do współpracy i przyjacielskich kontaktów między społecznościami miast i mieszkańcami z różnych części kontynentu i świata. Nowy Sącz uczestniczy w dwudziestu czterech takich partnerstwach. W ramach współpracy zagranicznej miasta realizowane są założenia umów i porozumień partnerskich, które precyzują dziedziny wzajemnych kontaktów, wśród których jest: kultura i sztuka, edukacja, sport, promocja, organizacje pozarządowe, wymiana gospodarcza, administracja samorządowa.

Tabela III-12.2.1. Zestawienie miast partnerskich i zaprzyjaźnionych Nowego Sącza.

LP	KRAJ – MIASTO		MIASTO PARTNERSKIE – MIASTO ZAPRZYJAŻNIONE	DATA PODPISANIA UMOWY, POROZUMIENIA, LISTU INTENCYJNEGO
1	Niemcy	Schwerte	Miasto partnerskie	14 sierpnia 1990 r.
2	USA	Columbia County	Miasto partnerskie	23 października 1991 r.
3	Słowacja	Presov	Miasto partnerskie	11 września 1992 r.
4	Węgry	Kiskunhalas	Miasto partnerskie	18 września 1993 r.
5	Izrael	Netanya	Miasto partnerskie	30 października 1994 r.
6	Słowacja	Stara Lubovna	Miasto partnerskie	25 kwietnia 1995 r.
7	Ukraina	Stryj	Miasto partnerskie	15 grudnia 1995 r.
8	Litwa	Trakai	Miasto partnerskie	2 lipca 1998 r.
9	Norwegia	Narvik	Miasto partnerskie	16 czerwca 2003 r.
10	Bułgaria	Gabrovo	Miasto partnerskie	22 maja 2005 r.
11	CHRL	Suzhou	Miasto partnerskie	16 czerwca 2005 r.; 14 czerwca 2016 r.
12	Polska	Tarnów	Miasto partnerskie	6 kwietnia 1991 r.
13	Polska	Elbląg	Miasto partnerskie	8 marca 1997 r.
14	Francja	Lievin	Miasto zaprzyjaźnione	5 października 1992 r.
15	Hiszpania	Guadalajara	Miasto zaprzyjaźnione	16 kwietnia 1994 r.
16	Serbia	Vranje	Miasto zaprzyjaźnione	25 lipca 2002 r.
17	Niemcy	Lipsk	Miasto zaprzyjaźnione	31 sierpnia 2000 r.
18	Włochy	Isernia	Miasto zaprzyjaźnione	15 listopada 2003 r.
19	Włochy	Region Molise	Miasto zaprzyjaźnione	18 listopada 2003 r.
20	Francja	La Baule-Escoublac	Miasto zaprzyjaźnione	15 września 2006 r.
21	USA	Tinley Park	Miasto zaprzyjaźnione	luty 2007 r.
22	Turcja	Avsallar- Alanya	Miasto zaprzyjaźnione	2008 r.
23	Wielka Brytania	Wirral	Miasto zaprzyjaźnione	28 października 2011 r.

24	CHRL	Huangdao District	Miasto zaprzyjaźnione	14 maja 2012 r.
25	Ukraina	Nietyshyn	Miasto zaprzyjaźnione	17 września 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne, Urząd Miasta Nowego Sącza.

Sposoby nawiązania współpracy w ramach współpracy zagranicznej miasta obejmują podpisanie umów dzięki:

- a) inicjatywom władz samorządowych, sejmików i urzędów wojewódzkich,
- b) kontaktom mieszkańców oraz partnerom zagranicznym,
- c) kontaktom organizacji pozarządowych, klubów sportowych, podmiotom i instytucjom działającym w Nowym Sączu,
- d) inicjatywom Polonii z zastrzeżeniem, że zadania z obszaru współpracy z Polonią i Polakami za granicą wskazane są w kierunkach polskiej polityki polonijnej, tj. Rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą w latach 2015 – 2020, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 18 sierpnia 2015 r. i należą do właściwości RP, o czym stanowi art. 6 p. 2 Konstytucji RP z 1997 r., stanowiąc, że: Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym.

Częstotliwość spotkań na terenie Nowego Sącza przyjmuje formę spotkań raz w roku lub imprez i uroczystości rocznicowych, świąt miast, dni kultury, festiwali, rocznic zawarcia umów o współpracy, wspólnych międzynarodowych projektów i przedsięwzięć.

Sposoby finansowania współpracy zagranicznej to środki własne z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, funduszy mieszkańców Nowego Sącza i kraju partnera zagranicznego, środki finansowe z budżetu państwa oraz zewnętrzne środki pozabudżetowe z pomocy finansowej programów europejskich / międzynarodowych.

Trudności w prowadzonej współpracy zagranicznej miasta to: niewystarczające środki finansowe, bariera językowa (brak lub słaba znajomość języka partnera uniemożliwiająca kontakty mieszkańców), odległość między Nowym Sączem a partnerem zagranicznym. Nowy Sącz prowadzi współpracę z 25 miastami z różnych części świata (w tym 2 miasta polskie Tarnów i Elbląg), jednak najlepiej rozwija się ona z miastami, które znajdują się stosunkowo niedaleko od Nowego Sącza jak: Preszów i Stara Lubowla (Słowacja) czy Kiskunhalas (Węgry). Kontakty z tymi miastami mają długoletnią tradycję. Bliskość nie jest jednak jedynym wyznacznikiem intensywności współpracy. Przykładem może być dotychczasowa współpraca ze Schwerte (Niemcy), czy też z Gabrowem (Bułgaria), Narwikiem (Norwegia), Netanią (Izrael), Trokami (Litwa), Suzhou (Chiny), Nietyshynem/Netiszynem (Ukraina), gdzie pomimo odległości współpraca pomiędzy miastami była lub jest stosunkowo intensywna. Świadczą o tym wspólnie zrealizowane projekty, wymiany mieszkańców i samorządów.

Rola jednostki samorządu terytorialnego polega na inicjowaniu kontaktów oraz na późniejszym im „patronowaniu”, dlatego współpraca pomiędzy konkretnymi instytucjami lub grupami społecznymi jest nadrzędnym celem partnerstwa miast. Współpraca zagraniczna jednostek samorządu terytorialnego podlega stosownym regulacjom prawnym usytuowanym w strukturze prawno-ustrojowej naszego kraju. Współpraca transgraniczna i regionalna stanowi integralną część polityki zagranicznej państwa, której kształtowanie znajduje się w kompetencjach ministra właściwego do spraw zagranicznych, kierującego działaniem administracji rządowej tj. sprawy zagraniczne. Władze samorządowe Nowego Sącza realizują zadania z zakresu polityki zagranicznej w ramach współpracy z partnerem zagranicznym w zakresie ich kompetencji, określonych stosownymi przepisami.

Kluczowym zagadnieniem staje się rola i aktywność prowadzenia zadań z zakresu polityki zagranicznej przez władze miasta Nowego Sącza w odniesieniu do kategorii i priorytetów zadań samorządu terytorialnego. Zadania w zakresie „współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw” należą do zadań własnych samorządu, co wynika z norm zawartych w ww. ustawach ustrojowych.

W przypadku zadań fakultatywnych, jednostki samorządu terytorialnego mogą odstąpić od realizacji takich zadań np. w przypadku braku środków finansowych, bądź odpowiedniej infrastruktury. Z uwagi na powyższe oraz politykę oszczędnościową wprowadzoną zarządzeniem wewnętrznym z dnia 30 stycznia 2013 r. Prezydenta Miasta w sprawie wprowadzenia polityki oszczędnościowej w budżecie Miasta Nowego Sącza zrozumiałe są te argumenty, które sugerują, że na danym terenie priorytetowy charakter mają

ważniejsze potrzeby i lokalna społeczność popiera zawieranie i rozwój stosunków z partnerami zagranicznymi, które zapewniają działania z korzyściami dla mieszkańców Nowego Sącza.

1/Wymiana międzynarodowa

Tabela III-12.2.2. Zestawienie oficjalnych wizyt delegacji Nowego Sącza w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych za granicą.

LP	DATA		KRAJ – MIASTO	WYDARZENIE
1	24-lut-2018	24-lut-2018	Słowacja, Stara Lubovna	Turniej Halowej Piłki Nożnej w rocznicę oswobodzenia miasta Stara Lubovna.
2	27-kwi-2018	27-kwi-2018	Słowacja, Stara Lubovna	Obchody 50.-lecia założenia Centrum Wolnego Czasu.
3	3-maj-2018	6-maj-2018	Węgry, Kiskunhalas	Obchody Dnia Miasta Kiskunhalas.
4	17-maj-2018	22-maj-2018	Bułgaria, Gabrovo	Dni Miasta Gabrovo.
5	19-maj-2018	19-maj-2018	Słowacja, Stara Lubovna	Międzynarodowe Zawody Sportowe Młodzieży Miast Partnerskich PARTNERSTWO 2018.
6	16-maj-2018	21-maj-2018	Włochy, Rzym	Spotkanie w papieskiej Radzie ds. Kultury.
7	1-cze-2018	3-cze-2018	Litwa, Troki	Święto Miasta Troki 2018.
8	7-cze-2018	9-cze-2018	Słowacja, Presov	Dni Miasta Presov 2018.
9	16-cze-2018	16-cze-2018	Słowacja, Sabinov	Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Samorządowców.
10	29-cze-2018	2-lip-2018	Węgry, Kiskunhalas	Polsko-węgierska wymiana kulturalna miast partnerskich oraz chórów: Chóru Kameralnego Bazyliki św. Małgorzaty oraz Chóru św. Józefa.
11	5-lip-2018	5-lip-2018	Słowacja, Stara Lubovna	Otwarcie 29. Międzynarodowego Kajakowego Rodzinnego Spływu Przyjaźni rzeką Poprad na trasie miast partnerskich Nowy Sącz – Stara Lubovna.
12	14-lip-2018	14-lip-2018	Słowacja, Spisska Nova Ves	Udział w VIII. Memoriale Aleksandra Nagya.
13	20-lip-2018	20-lip-2018	Słowacja, Presov	Projekt Dni Polskie w Preszowie.
14	10-wrz-2018	14-wrz-2018	Niemcy, Schwerte	Praktyka zawodowa w Urzędzie Miasta Schwerte.
15	14-wrz-2018	17-wrz-2018	Ukraina, Nietyshyn	Obchody Dni Miasta Nietyshyn.
16	28-wrz-2018	28-wrz-2018	Słowacja, Stara Lubovna	XXVII L'ubovniansky Jarmok.
17	3-paź-2018	3-paź-2018	Słowacja, Presov	III Dni Polskie i koncert Sąddeckiej Orkiestry Kameralnej.
18	24-paź-2018	24-paź-2018	Słowacja, Stara Lubovna, Kežmarok	Polsko-słowacka wymiana Seniorów.
19	29-paź-2018	30-paź-2018	Słowacja, Stara Lubovna, Presov	Wizyta studyjna na Słowacji.
20	24-lut-2018	24-lut-2018	Słowacja, Stara Lubovna	Turniej Halowej Piłki Nożnej w rocznicę oswobodzenia miasta Stara Lubovna.
21	14-gru-2018	14-gru-2018	Słowacja, Stara Lubovna	Polsko-słowacka współpraca redakcyjna.

Źródło: Opracowanie własne, Urząd Miasta Nowego Sącza.

2/ Projekty międzynarodowe

Tabela III-12.2.3 Zestawienie oficjalnych wizyt delegacji zagranicznych miast partnerskich i zaprzyjaźnionych w Nowym Sączu

LP	DATA		KRAJ – MIASTO	WYDARZENIE
1	15-cze-2018	15-czer-2018	Niemcy, Bayreuth	Współorganizowano we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Sztuk Pięknych i Niemiecko-Polskim Stowarzyszeniem Kulturowym cykl wydarzeń kulturalno-integracyjnych związanych z rewizytą niemieckich artystów z miasta Bayreuth (Niemcy) w Nowym Sączu. Wystawa pt. „Satyryczne wprawki palców” autorstwa Hansa Hubertusa Esser, eksponowana była w Centrum Informacji Turystycznej w terminie 15 czerwca 2018 r. – 10 lipca 2018 r. Polsko-niemiecka współpraca kulturalna ma początek od 2017 r. kiedy to sądeccy artyści: Ewa Krakowska, Alina Bożyk, Mariusz Brodowski oraz Ryszard Miłek wystawiali swoje prace artystyczne w Bayreuth.
2	2-lip-2018	8-lip-2018	Chiny, Suzhou; Litwa, Troki; Ukraina: Niecieszyn i Lwów; Niemcy, Bingen	Międzynarodowa wymiana kulturalna dzieci i młodzieży oraz wizyta oficjalna miasta partnerskiego Suzhou (Chiny) w ramach XV. Międzynarodowego Festiwalu Piosenki Dziecięcej SKOWRONECZEK, edycja 2018 i wymianę kulturalną pomiędzy Pałacem Młodzieży a uczestnikami z miast partnerskich i zagranicznych: Suzhou (Chiny); jak również Troki (Litwa); Niecieszyn i Lwów (Ukraina); Bingen (Niemcy).
3	6-lip-2018	6-lip-2018	Kazachstan	Współorganizowano wizytę oficjalną pana Margułana Baimuchana – Ambasadora Kazachstanu w Nowym Sączu.
4	22-lip-2018	28-lip-2018	Litwa, Troki	W dn. 27 lipca 2018 r. udział Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza wzięli udział w projekcie pt. „Polsko-Litewska młoda kompania” realizowanym w Nowym Sączu w dniach 22-28 lipca 2018 r. przez Małopolską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy, jednostkę w Nowym Sączu. W projekcie uczestniczyli młodzi ludzie w wieku 16-17 lat z Polski i Litwy, z miasta partnerskiego Troki. Tematem wiodącym była przedsiębiorczość, pomysły młodzieży na działalność gospodarczą oraz zajęcia edukacyjne i kulturowe promujące dziedzictwo kulturowe Nowego Sącza i Polski.
5	1-sie-2018	2-sie-2018	Chiny, Suzhou	Polsko-chińska wymiana doświadczeń oraz perspektyw połączeń komunikacyjnych Nowy Sącz – Europa – Chiny w tym: kolejowych, autobusowych oraz poszukiwania możliwości biznesowych dzięki inicjatywie Jedwabnego Szlaku „Jedna Droga Jeden Pas”, takich jak dobre wykorzystanie przewozów na trasie połączenia kolejowego Suzhou-Mandżuria –Warszawa, jak również, innych tematów w obszarach handlu, gospodarki, kultury i turystyki w Nowym Sączu.
6	8-paź-2018	12-paź-2018	Węgry, Kiskunhalas	Polsko-węgierska wymiana edukacyjna 17 uczniów i 5 nauczycieli ze Szkoły Szilady Aron z miasta partnerskiego Kiskunhalas (Węgry) a II Liceum Ogólnokształcącym w Nowym Sączu, m.in. uczniowie obydwu szkół brali udział w projekcie fotograficznym „piękno Nowego Sącza” oraz licznych zajęciach edukacyjnych i kulturowych, promujących dziedzictwo kulturowe Nowego Sącza i Polski.

LP	DATA		KRAJ – MIASTO	WYDARZENIE
7	9-paź-2018	9-paź-2018	Rosja, Ukraina, Białoruś	Współdział w wizycie studentów z Rosji, Ukrainy i Białorusi w Nowym Sączu w ramach programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, której celem jest pokazanie młodym ludziom z krajów Europy Wschodniej, jak rozwija się Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jak zorganizowany jest samorząd, jak pracują organizacje pozarządowe oraz poznawanie polskiej kultury. Organizatorem spotkań i wizyt jest Fundacja Promocji Nauki i Kreatywności, w ramach programu Study Tour To Poland, którego sponsorem jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności.
8	16-paź-2018	19-paź-2018	Ukraina, Nietyszyn	Wizyta delegacji oficjalnej miasta Netiszyn (Ukraina) w Nowym Sączu w ramach wymiany doświadczeń i informacji w obszarach małej i średniej przedsiębiorczości, współpracy gospodarczej, edukacji, kultury, sportu, wymian młodzieży, medycyny i przedsiębiorstw komunalnych obydwu miast, prowadząc do wzmocnienia wzajemnego zrozumienia i poszukiwania szans dla przyszłej współpracy.
9	27-paź-2018	30-paź-2018	Węgry, Kiskunhalas	Współdział w organizacji polsko-węgierskiej wymiany Przedstawicieli Chóru św. Józefa z miasta partnerskiego Kiskunhalas (Węgry) i Chóru Kameralnego w Nowym Sączu.
10	29-paź-2018	29-paź-2018	Chiny, Suzhou	Wizyta oficjalna Przedstawicieli miasta partnerskiego Suzhou (Chiny) w Nowym Sączu na temat systemu zarządzania w administracji publicznej i reformy sektora publicznego, w szczególności polityk i praktyk stosowanych dla optymalizacji środowiska biznesu i rozwoju gospodarczego oraz efektywności samorządu dla budowania sprawnej i przyjaznej administracji, jak również, innych tematów w obszarach handlu, gospodarki, kultury i turystyki w Nowym Sączu.

Źródło: Opracowanie własne, Urząd Miasta Nowego Sącza.

3/ Wsparcie organizacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych (NGO) oraz instytucji współpracujących z Miastem – pomoc w nawiązywaniu kontaktów z organizacjami i instytucjami w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych.

1. Udzielono pomocy merytorycznej i organizacyjnej dot. międzynarodowej wymiany młodzieży pomiędzy II Liceum Ogólnokształcącym a Szkołą Szilady Aron z miasta partnerskiego Kiskunhalas (Węgry), we współpracy z miastem partnerskim Kiskunhalas (Węgry). W dn. 5-10 marca 2018 r. współorganizowano polsko-węgierską wymianę nauczycieli i uczniów z II Liceum Ogólnokształcącego w mieście partnerskim Kiskunhalas (Węgry) na podstawie podpisanego w grudniu 2017 r. Porozumienia o współpracy pomiędzy szkołami z Kiskunhalas (Węgry) i Nowego Sącza.

2. Udzielono pomocy merytorycznej i organizacyjnej dot. nawiązania współpracy międzynarodowej nauczycieli i młodzieży z Zespołu Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej, a Szkołą Rzemieślniczą „Sodžiaus meistrai”, we współpracy z miastem partnerskim Troki (Litwa).

3. W dn. 9 kwietnia 2018 r. udzielono wsparcia Ochotniczemu Hufcowi Pracy, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w nawiązaniu kontaktów i poszukiwaniu partnerskich instytucji, organizacji w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych do udziału w projekcie „Seminarium dla współpracy” w ramach programu Erasmus+.

4. Udzielono wsparcia międzynarodowym wymianom i inicjatywom m.in.: polsko-niemiecka wymiana szkolna SP nr 2 i Gesamtschule Nowy Sącz – Schwerte (50 osób), polsko-węgierska wymiana młodzieży II LO i Szilady Aron (60 osób); polsko-chińska wymiana dzieci i młodzieży z Pałacu Młodzieży Nowy Sącz – Suzhou (20 osób), wizyta studyjna ukraińskich samorządowców w Nowym Sączu (50 osób), polsko-słowackie wymiany sportowe Nowy Sącz – Stara Lubovna – Preszów – Sabinov (50 osób) oraz Międzynarodowe Zawody Sportowe Młodzieży Miast Partnerskich PARTNERSTWO 2018 w Starej Lubovni (50 osób); polsko-niemiecka międzynarodowa wystawa niemieckich artystów (25 osób) w Nowym Sączu; polsko-słowacka wymiana kulturalna w Preszowie (100 osób); polsko-słowacka wymiana seniorów w Stara Lubovna i Kežmarok (50 osób); polsko-węgierska wymiana chórów w Kiskunhalas (50 osób); polsko-węgierska wymiana kulturalna w Kiskunhalas (50 osób).

5. Udzielono wsparcia Towarzystwu Przyjaciół Sztuk Pięknych i Niemiecko-Polskiemu Stowarzyszeniu Kulturowemu w cyklu wydarzeń kulturalno-integracyjnych związanych z rewizytą niemieckich artystów z miasta Bayreuth (Niemcy) w Nowym Sączu. Wystawa pt. "Satyryczne wprawki palców" autorstwa Hansa _Hubertusa Esser, eksponowana była w Centrum Informacji Turystycznej w terminie 15 czerwca 2018 r. – 10 lipca 2018 r. Polsko-niemiecka współpraca kulturalna ma początek od 2017r. kiedy to sądecki artyści: Ewa Krakowska, Alina Bożyk, Mariusz Brodowski oraz Ryszard Miłek wystawiali swoje prace artystyczne w Bayreuth.

Efektywność osiągania celów strategicznych i operacyjnych.

Prowadzenie zadań i działań z zakresu współpracy zagranicznej Miasta ma na celu:

- Podniesienie rangi Miasta w subregionie, województwie, kraju i za granicą poprzez zapewnienie warunków rozwoju kontaktów Miasta z zagranicą tj. merytoryczna oraz logistyczna organizacja współpracy międzynarodowej Miasta.
- Wzmacnianie współpracy zagranicznej z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi.
- Wykorzystanie szans rozwojowych dzięki współpracy zagranicznej miasta dla wzmocnienia rozwoju społecznego i gospodarczego Miasta.
- Realizacja projektów międzynarodowych, wykorzystujących doświadczenia partnerów, wymianę know-how, promocje regionów partnerskich, uczestnictwo w seminariach, sympozjach, konferencjach itd. w celu wymiany informacji i doświadczeń.
- Wsparcie podmiotów społecznych i grup obywateli w nawiązywaniu kontaktów i współpracy w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych.

1. Sporządzono Plan współpracy zagranicznej miasta na rok 2018, w tym zrealizowano 10 przyjazdów, 21 wyjazdów, 52 projekty międzynarodowe oraz jubileusze.

2. Sporządzono Rejestr służbowych wyjazdów zagranicznych (21 wyjazdów dla 49 przedstawicieli oficjalnych oraz 650 mieszkańców) oraz przyjmowania przedstawicieli z zagranicy (10 przyjazdów dla 850 osób) za rok 2018 w uzgodnieniu z Wydziałem Księgowym i Wydziałem Organizacyjno-Administracyjnym.

3. Udzielono wsparcia międzynarodowym wymianom i inicjatywom m.in.: polsko-niemiecka wymiana szkolna SP nr 2 i Gesamtschule Nowy Sącz – Schwerte (50 osób), polsko-węgierska wymiana młodzieży II LO i Szilady Aron (60 osób); polsko-chińska wymiana dzieci i młodzieży z Pałacu Młodzieży Nowy Sącz – Suzhou (20 osób), wizyta studyjna ukraińskich samorządowców w Nowym Sączu (50 osób), polsko-słowackie wymiany sportowe Nowy Sącz – Stara Lubovna – Preszów – Sabinov (50 osób) oraz Międzynarodowe Zawody Sportowe Młodzieży Miast Partnerskich PARTNERSTWO 2018 w Starej Lubovni (50 osób); polsko-niemiecka międzynarodowa wystawa niemieckich artystów (25 osób) w Nowym Sączu; polsko-słowacka wymiana kulturalna w Preszowie (100 osób); polsko-słowacka wymiana seniorów w Stara Lubovna i Kežmarok (50 osób); polsko-węgierska wymiana chórów w Kiskunhalas (50 osób); polsko-węgierska wymiana kulturalna w Kiskunhalas (50 osób).

4. Współorganizowano 2 międzynarodowe wystawy tj. wystawę pn.: „Kozusznictwo na Spiszu” we współpracy z miastem partnerskim Stara Lubovna oraz międzynarodową wystawę pod nazwą: „Polsko-Słowacka Konfederacja Rzeźbiarzy. Marian Pażucha z Nowego Sącza i Jan Krlička z Preszowa” we współpracy z Muzeum Okręgowym dla mieszkańców miasta Nowego Sącza oraz wspierano polsko-słowacką wymianę działkowców (50 osób)(Nowy Sącz - Preszów).

5. 49 przedstawicieli oficjalnych miasta Nowego Sącza oraz 650 mieszkańców wzięło udział w 21 wydarzeniach odbywających się w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych (wizyty oficjalne, uroczystości rocznicowe, targi, konferencje, projekty, wizyty oficjalne itp.).

W roku 2018 miasto Nowy Sącz zrealizowało **52 projekty międzynarodowe** w ramach partnerstw Miasta i prowadzonej współpracy zagranicznej Nowego Sącza:

1. W dn. 20 grudnia 2017 r. zorganizowano wizytę oficjalną miasta partnerskiego Stara Lubowla w Nowym Sączu na okoliczność promocji najnowszego, dziesiątego tomu periodyku Zeszyty Sądecko-Spiskie. Od 10 lat sądeckie Muzeum Okręgowe oraz Muzeum Lubowelskie-Zamek w Starej Lubowli wspólnie wydają wydawnictwo, które poświęcone jest historii sąsiadujących ze sobą regionów i zaprzyjaźnionych miast – Starej Lubowli i Nowego Sącza.

2. W grudniu 2017 r. Muzeum Okręgowe we współpracy z Lubowelskim Muzeum – Zamek w Starej Lubowli, miastem Nowy Sącz oraz miastem partnerskim Stara Lubowla (Słowacja) dokonało uroczystego otwarcia wystawy pn.: „Kozusznictwo na Spiszu” dla mieszkańców Nowego Sącza w Domu Gotyckim Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu. Wystawę można było obejrzeć do dnia 8 marca 2018 r. Wystawa przygotowana przez Muzeum Lubowelskie wpisuje się w cykliczne, doroczne prezentacje słowackich zbiorów w Nowym Sączu.

3. W dn. 16 lutego 2018 r. Muzeum Okręgowe we współpracy z Miastem Nowy Sącz oraz miastem partnerskim Preszów (Słowacja) dokonało uroczystego otwarcia międzynarodowej wystawy pod nazwą: „Polsko-Słowacka Konfederacja Rzeźbiarzy. Marian Pażucha z Nowego Sącza i Jan Krlička z Preszowa” dla mieszkańców miasta Nowego Sącza. Wystawę można było obejrzeć do dnia 8 kwietnia 2018r. w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu, w Galerii Ratusza w Miasteczku Galicyjskim.

Tematyka dzieł obu autorów oscyluje wokół podobnych treści, a sposób wypowiedzi artystycznej zaskakuje pomysłowością, prostotą i łatwością ukazania wybranej opowieści. Obaj swoje reliefy i rzeźby malują, co zbliża ich dzieła także pod względem formalnym. Niemniej każdego cechuje inna wrażliwość, która przekłada się na indywidualny styl prac.

4. Przeprowadzono konsultacje dot. udziału w programie „City Management Platform” organizowanym przez The Academic Union Expert Centre w Oxford (Wielka Brytania).

5. Udzielono pomocy merytorycznej i organizacyjnej dot. międzynarodowej wymiany młodzieży pomiędzy II Liceum Ogólnokształcącym, a Szkołą Szilady Aron z miasta partnerskiego Kiskunhalas (Węgry), we współpracy z miastem partnerskim Kiskunhalas (Węgry). W dn. 5-10 marca 2018 r. współorganizowano polsko-węgierską wymianę nauczycieli i uczniów z II Liceum Ogólnokształcącego w mieście partnerskim Kiskunhalas (Węgry) na podstawie podpisanego w grudniu 2017 r. Porozumienia o współpracy pomiędzy szkołami z Kiskunhalas (Węgry) i Nowego Sącza (25 osób).

6. Udzielono pomocy merytorycznej i organizacyjnej dot. nawiązania współpracy międzynarodowej nauczycieli i młodzieży z Zespołu Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej a Szkołą Rzemieślniczą „Sodžiaus meistrai” we współpracy z miastem partnerskim Troki (Litwa).

7. W dn. 24 lutego 2018 r. reprezentowano Miasto Nowy Sącz w mieście partnerskim Stara Lubovna (Słowacja) na corocznej imprezie sportowej pod nazwą Turniej Halowej Piłki Nożnej w rocznicę oswobodzenia miasta Stara Lubovna.

8. W dn. 20 marca 2018 r. przekazano propozycję i zaproszenie do udziału w 3. edycji Międzynarodowego Konkursu Artystycznego pn. „Bajka – moja najpiękniejsza 2018” dla uczestników zajęć w Pałacu Młodzieży, którego organizatorem jest PKO Presov - instytucja kultury z miasta partnerskiego Presov (Słowacja).

9. W dn. 9 kwietnia 2018 r. udzielono wsparcia Ochotniczemu Hufcowi Pracy, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w nawiązaniu kontaktów i poszukiwaniu partnerskich instytucji, organizacji w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych do udziału w projekcie „Seminarium dla współpracy” w ramach programu Erasmus+.

10. W dniach 20-21 kwietnia 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną w obszarze wymiany doświadczeń i praktyk w transporcie publicznym oraz w Festiwalu Sakura Fest w mieście zaprzyjaźnionym Uzhgorod (Ukraina).

11. W dn. 20 kwietnia 2018 r. we współpracy z Wydziałem Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych opracowano i przekazano informacje o przetargu nieograniczonym na sprzedaż terenu inwestycyjnego w specjalnej strefie ekonomicznej, będącego własnością miasta Nowego Sącza w celu rozpowszechnienia wszystkim zainteresowanym oraz instytucjom otoczenia biznesu, przedsiębiorcom, inwestorom z miast: Stara Lubovna i Presov (Słowacja); Kiskunhalas (Węgry); Trakai (Litwa); Gabrovo (Bułgaria), Schwerte (Niemcy).

12. W dn. 27 kwietnia 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną na obchody 50. lecia założenia Centrum Wolnego Czasu w mieście partnerskim Stara Lubovna (Słowacja).

13. W dniach 3-6 maja 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną na uroczystości Święta Miasta Kiskunhalas w mieście partnerskim Kiskunhalas (Węgry).

14. W dn. 17-19 maja 2018 r. reprezentowano miasto Nowy Sącz podczas Międzynarodowych Zawodów Sportowych Młodzieży Miast Partnerskich PARTNERSTWO 2018 w Starej Lubowli (Słowacja). Zorganizowano wizytę oficjalną Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza w dn. 19 maja 2018r.

15. W dniach 17-23 maja 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną na uroczystości Dnia Miasta Gabrovo (Bułgaria) jak również w sprawie uzgodnień dot. działań i projektów do realizacji w roku 2018r.

16. W dn. 8 maja 2018 r. udział sądeckich sportowców z UKS Budowlani podczas 58. Corocznego Biegu Wieczornego po Preszowie (Słowacja) we współpracy z miastem partnerskim Presov.

17. W maju 2018 r. współorganizowano wizytę w ramach wymiany uczniowskiej ze szwerteńską Gesamtschule w ramach współpracy szkół tj. Szkołą Podstawową nr 2 w Nowym Sączu. Wymiana polsko-niemiecka organizowana jest od 23 lat. Uczniowie z Nowego Sącza przebywali w Schwerte w maju 2018r. (40 osób)

18. W dniach 17-23 maja 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną na uroczystości Dnia Miasta Gabrovo (Bułgaria) jak również w sprawie uzgodnień dot. działań i projektów do realizacji w roku 2018r.

19. W dn. 16 – 21 maja 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną w papieskiej Radzie ds. Kultury w Rzymie (Włochy).

20. We współpracy z Pałacem Młodzieży zrealizowano Międzynarodowy Konkurs Plastyczny pt.: „Ogród piękna, dobra i radości”. Prezentacja multimedialna wystawy międzynarodowej dostępna pod linkiem: <https://drive.google.com/open?id=1hsJVT0WltXNNGYAr9gwQXI9hNHuq5z>

21. W dniach 1-3 czerwca 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną na uroczystości Święta Miasta Troki 2018 w mieście partnerskim Troki (Litwa), gdzie podczas uroczystości na okoliczność 20.-lecia umowy o partnerskiej współpracy pomiędzy miastami podpisano deklarację o jej kontynuacji.

22. Udzielono pomocy merytorycznej i organizacyjnej dot. wymiany edukacyjnej nauczycieli z Zespołu Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej ze Szkołą Rzemieślniczą „Sodžiaus meistrai” we współpracy z miastem partnerskim Troki (Litwa), która odbyła się w dniach 31 maja 2018 r. – 3 czerwca 2018 r. (50 osób).

23. W dn. 4-9 czerwca 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną na uroczystości Dni Miasta Presov 2018 oraz udział reprezentacji Miasta Nowego Sącza tj. twórców nieprofesjonalnych w tradycyjnych Targach Trójcy Świętej oraz 4 zespołów wokalnie-muzyczno-tanecznych z Miejskiego Ośrodka Kultury w koncertach w mieście partnerskim Presov (Słowacja), (70 osób).
24. W dn. 13 czerwca 2018 r. nawiązano współpracę i zorganizowano polsko-słowacką wymianę seniorów w Nowym Sączu pomiędzy Sądeckim Centrum Seniora a Klubem Seniora Kežmarok oraz Stara Lubovna (Słowacja), (50 osób).
25. W dn. 16 czerwca 2018 r. reprezentowano miasto Nowy Sącz w Międzynarodowym Turnieju Piłki Nożnej Samorządowców w mieście Sabinov na Słowacji (25 osób).
26. W czerwcu 2018 r. współorganizowano we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Sztuk Pięknych i Niemiecko-Polskim Stowarzyszeniem Kulturowym cykl wydarzeń kulturalno-integracyjnych, związanych z rewizytą niemieckich artystów z miasta Bayreuth (Niemcy) w Nowym Sączu. Wystawa pt. "Satyryczne wprawki palców" autorstwa Hansa Hubertusa Esser eksponowana była w Centrum Informacji Turystycznej w terminie 15 czerwca 2018 r. – 10 lipca 2018 r. Polsko-niemiecka współpraca kulturalna ma początek od 2017r. kiedy to sądeccy artyści: Ewa Krakowska, Alina Bożyk, Mariusz Brodowski oraz Ryszard Miłek wystawiali swoje prace artystyczne w Bayreuth.
27. W dn. 29 czerwca 2018 r. – 2 lipca 2018 r. zorganizowano polsko-węgierską wymianę kulturalną oraz koncert sądeckiego Chóru Kameralnego we współpracy z węgierskim Chórem św. Józefa w mieście partnerskim Kiskunhalas (Węgry).
28. W dn. 5 lipca 2018 r. udział Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza w 29. Międzynarodowym Rodzinnym Spływie Kajakowym na trasie miast partnerskich Stara Lubovna (Słowacja) – Nowy Sącz (Polska).
29. W dn. 6 lipca 2018 r. współorganizowano wizytę oficjalną pana Margułana Baimuchana – Ambasadora Kazachstanu w Nowym Sączu.
30. W dn. 2-8 lipca 2018 r. zorganizowano udział Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza w Międzynarodowym Letnim Obozie dla przedsiębiorczych młodych dla Sądectan: pana Dawida Sobarnii i pana Beniamina Kroka – uczniów Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych im. gen. Józefa Kustronia, który odbywał się w mieście partnerskim Gabrowo (Bułgaria). Pan Dawid Sobarnia zajął I miejsce uczestnicząc w projekcie i konkursie: „Włącz myślenie. Postaw na przedsiębiorczość”, V edycja, prezentując pracę ze swoim zespołem pt.: „Komputer dla każdego”, otrzymał również Nagrodę Publiczności. Przez tydzień sądeccy uczestnicy podejmowali wyzwania podczas interaktywnych gier, dyskusji i prezentacji jak również w zajęciach i wykładach prowadzonych przez wiodących bułgarskich ekonomistów i analityków. Uczestnicy międzynarodowego obozu mieli możliwości podzielenia się swoimi doświadczeniami i pokazania w jaki sposób realizują swoje marzenia.
31. W dniach 2 -8 lipca 2018 r. współorganizowano XV. Międzynarodowy Festiwal Piosenki Dziecięcej SKOWRONECZEK, edycja 2018 i wymianę kulturalną pomiędzy pałacem Młodzieży a uczestnikami z miast partnerskich i zagranicznych: Suzhou (Chiny); Troki (Litwa); Niecieszyn i Lwów (Ukraina); Bingen (Niemcy). Informacje dostępne pod linkami: <http://www.nowysacz.pl/wydarzenia/19168>; <http://www.nowysacz.pl/wydarzenia/19149>; <http://palacmlodziezy.pl/2018/07/03/dzieci-i-mlodziez-z-suzhou-przylecialy-na-skowroneczka/>; <http://palacmlodziezy.pl/2018/07/03/festiwal-skowroneczek-rozpoczac-czas-2/>; <http://palacmlodziezy.pl/2018/07/12/skowroneczek-2018-grande-finale/>
32. W dniach 4-5 lipca 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną Przedstawicieli z miasta partnerskiego Suzhou (Chiny) podczas XV. Międzynarodowego Festiwalu Piosenki Dziecięcej SKOWRONECZEK, edycja 2018 w Nowym Sączu.
33. W dn. 14 lipca 2018 r. reprezentowano miasto Nowy Sącz podczas VIII. Turnieju Piłki Nożnej - Memoriału Aleksandra Nagya w mieście zaprzyjaźnionym Spišská Nová Ves (Słowacja).
34. W dn. 20 lipca 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną i spotkanie w sprawie projektu „III Dni Polskie w Preszowie” w mieście partnerskim Preszów (Słowacja).
35. W dn. 27 lipca 2018 r. udział Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza w projekcie pt. "Polsko-Litewska młoda kompania" realizowanym w Nowym Sączu w dniach 22-28 lipca 2018r. przez Małopolską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy, jednostkę w Nowym Sączu. W projekcie uczestniczyli młodzi ludzie w wieku 16-17 lat z Polski i Litwy, z miasta partnerskiego Troki. Tematem wiodącym była przedsiębiorczość, pomysły młodzieży na działalność gospodarczą oraz zajęcia edukacyjne i kulturowe promujące dziedzictwo kulturowe Nowego Sącza i Polski (50 osób).
36. W dniach 1-2 sierpnia 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną Przedstawicieli z miasta partnerskiego Suzhou (Chiny) w zakresie wymiany doświadczeń i perspektyw połączeń komunikacyjnych Nowy Sącz – Europa – Chiny w tym kolejowych i autobusowych oraz poszukiwania możliwości biznesowych dzięki inicjatywie Jedwabnego Szlaku „Jedna Droga Jeden Pas” takich jak dobre wykorzystanie przewozów na trasie połączenia kolejowego Suzhou-Mandżuria –Warszawa, jak również, innych tematów w obszarach: handlu, gospodarki, kultury i turystyki.
37. Współpraca z miastem partnerskim Stara Lubovna (Słowacja) w ramach udziału, przygotowania i opracowania polsko-słowackiego projektu pn. „Dynamiczna Europa 2019”.

38. Współpraca z miastem partnerskim Presov (Słowacja) oraz zaproszenia mieszkańców Nowego Sącza, biegaczy do udziału w I Półmaratonie w dniu 15 września 2018 r. w Preszowie. Półmaraton odbył się na dystansie 20 km, kolejne kategorie to bieg na 10 km oraz bieg na 5 km. Wszystkie informacje o I Półmaratonie dostępne są pod adresem: <http://presovhalfmarathon.com/half-martathon.php>
39. Udział Miasta Nowego Sącza i jego miast partnerskich w projekcie współpracy międzynarodowej pn. „Aktywnie współpracujące miasta – aktywne regiony” wspólnie z Europejskim Domem Spotkań – Fundacją Nowy Staw. W ramach I etapu realizacji projektu zorganizowano konkurs przy pomocy mediów społecznościowych, polegający na przygotowaniu filmiku lub zdjęcia opatrzonego komentarzem i oznaczenie go hasztagami #VisitPolandVisitNowySacz #happybirthdayPoland #(nazwa miasta partnerskiego), w którym znajdzie się wyjaśnienie dlaczego dana osoba chce odwiedzić Polskę w 100. rocznicę odzyskania niepodległości i wzmocnić współpracę swojego miasta z Nowym Sączem (250 osób).
40. W dniach 7 – 9 września 2018 r. Zespół Regionalny „Sądeczanie” wystąpił i promował polskie dziedzictwo kulturowe poprzez taniec, muzykę i śpiew w mieście partnerskim Kiskunhalas na Węgrzech, w ramach 39. Międzynarodowego Święta/Festiwalu Winobrania. (50 osób)
41. W dniach 10-14 września 2018 r. zorganizowano praktykę zawodową urzędników w mieście partnerskim Schwerte (Niemcy). Praktyka ta jest formą doskonalenia zawodowego dla pracowników jst w celu zdobycia doświadczenia w zakresie działania zagranicznych jednostek samorządu terytorialnego, pracy w środowisku międzynarodowym oraz podnoszenia umiejętności językowych w ramach współpracy partnerskiej miast Nowy Sącz – Schwerte. (4 osoby)
42. W dniach 14-17 września 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza w mieście zaprzyjaźnionym Niecieszyn (Ukraina) na uroczystości Dni Miasta Niecieszyna.
43. W dn. 28 września 2018 r. zorganizowano udział Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza w uroczystościach XXVII L'ubovnianskiego Jarmoku, a w dn. 29 września 2018 r. Zespół Regionalny „Sądeczoki” wystąpił i promował polskie i sądeckie dziedzictwo kulturowe podczas jarmoku poprzez taniec, muzykę i śpiew w mieście partnerskim Stara Lubovna na Słowacji (50 osób).
44. W miesiącu październiku 2018 r. odbyły się III. Dni Polskie w mieście partnerskim Preszów, których organizatorem jest Instytut Polski w Bratysławie przy współudziale Miasta Preszów (Słowacja) i Miasta Nowy Sącz. Nasi sąsiedzi poznawali polską kulturę, sztukę, muzykę, film, kuchnię. Jednym z wydarzeń Dni Polskich był koncert Sąddeckiej Orkiestry Kameralnej pod kierunkiem Leszka Mieczkowskiego, który poprowadził publiczność szlakiem znanych i lubianych melodii. Zabrzmiwały między innymi: Serenada Na Orkiestrę Smyczkową, Walc Karłowicza, Tryptyk Mariacki Twardowskiego, Portret Warszawy Duchnowskiego, Wiązanka Tematów Operowych, Eine Kleine Nachtmusik Mozarta, Lato Cz.3 A. Vivaldiego jak również zorganizowano wizytę oficjalną Przedstawicieli Miasta Nowego Sącza. Informacje o wydarzeniach można znaleźć pod linkiem: <http://pkopresov.sk/poduhatja/item/6344-iii-polske-dni.html> (25 osób).
45. W dn. 9 października 2018 r. współorganizowano polsko-węgierską wymianę nauczycieli i uczniów ze Szkoły Szilady Aron z miasta partnerskiego Kiskunhalas (Węgry) a II Liceum Ogólnokształcącym w Nowym Sączu m.in. uczniowie obydwu szkół brali udział w projekcie fotograficznym „piękno Nowego Sącza” oraz licznych zajęciach edukacyjnych i kulturowych promujących dziedzictwo kulturowe Nowego Sącza i Polski (25 osób).
46. W dn. 9 października 2018 r. współudział w wizycie studentów z Rosji, Ukrainy i Białorusi w Nowym Sączu w ramach programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, której celem jest pokazanie młodym ludziom z krajów Europy Wschodniej, jak rozwija się Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jak zorganizowany jest samorząd, jak pracują organizacje pozarządowe oraz poznawanie polskiej kultury. Organizatorem spotkań i wizyt jest Fundacja Promocji Nauki i Kreatywności, w ramach programu Study Tour To Poland, którego sponsorem jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności.
47. W dn. 16-19 października 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną z miasta zaprzyjaźnionego Niecieszyn (Ukraina) w Nowym Sączu w ramach wymiany doświadczeń i informacji w obszarach małej i średniej przedsiębiorczości, współpracy gospodarczej, edukacji, kultury, sportu, wymian młodzieży, medycyny i przedsiębiorstw komunalnych obydwu miast.
48. W dn. 20-28 października 2018 r. współudział w organizacji polsko-chińskiej wymiany uczniów i nauczycieli z II Liceum Ogólnokształcącego do miasta partnerskiego Suzhou w Chinach (25 osób).
49. W dn. 24 października 2018 r. współorganizowano polsko-słowacką wymianę Seniorów w mieście partnerskim Stara Lubovna oraz Kežmarok (Słowacja). (50 osób)
50. W dn. 27-28 i 30 października 2018r. współudział w organizacji polsko-węgierskiej wymiany Przedstawicieli Chóru św. Józefa z miasta partnerskiego Kiskunhalas (Węgry) i Chóru Kameralnego w Nowym Sączu. (50 osób)
51. W dn. 29 października 2018 r. zorganizowano wizytę oficjalną Przedstawicieli miasta partnerskiego Suzhou (Chiny) w Nowym Sączu w celu wymian i współpracy pomiędzy Suzhou a Nowym Sączem w obszarze systemu zarządzania w administracji publicznej i reformy sektora publicznego oraz efektywności samorządu dla budowania sprawnej i przyjaznej administracji.

52. W dn. 14 grudnia 2018 r. współorganizowano polsko-słowacką wymianę zespołu redakcyjnego w sprawie opracowania periodyku Zeszyty Sądecko-Spiskie (11 tom) w mieście partnerskim Stara Lubowla (Słowacja). Od 10 lat sądeckie Muzeum Okręgowe oraz Muzeum Lubowskie - Zamek w Starej Lubowli wspólnie wydają wydawnictwo, które poświęcone jest historii sąsiadujących ze sobą regionów i zaprzyjaźnionych miast – Starej Lubowli i Nowego Sącza.

Jednostka realizująca	Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza	Termin realizacji	styczeń – grudzień 2018 r.
Mierniki realizacji zadania	Liczba wydarzeń międzynarodowych w Nowym Sączu i zagranicą (wyjazdy, przyjazdy i projekty zagraniczne).	83 wydarzenia międzynarodowe	
	Ilość środków wydatkowanych na wydarzenia i projekty międzynarodowe.	78 253,45 zł	
	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach międzynarodowych w Nowym Sączu i zagranicą.	1 645 osób	

d. Wdrożenie wieloletniego programu promocji Nowego Sącza.

Miasto nie posiada jeszcze dokumentu, który byłby wieloletnim programem promocji. Program zostanie dopiero przygotowany. Niemniej, znacząca część już podejmowanych działań przez Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji, Kancelarię, inne wydziały oraz jednostki Urzędu Miasta m.in.: Pałac Młodzieży, SOIK, ale także kluby sportowe, organizacje pozarządowe i inne jednostki będą fundamentem takiego dokumentu.

1/ **Promocja turystyczna miasta Nowego Sącza w mediach ogólnopolskich.** Na zaproszenie Wydziału Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji do Nowego Sącza przyjechało 5 przedstawicieli blogerów winnych i kulinarnych, zaprezentowano kuchnię lokalną i lokalnych winiarzy, w ramach Press Toury dziennikarze poznali atrakcje turystyczne miasta.

2/ **Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza (WKS - CIT):**

W roku 2018 w Centrum Informacji Turystycznej zorganizowało i zaprezentowało 12 przedstawicieli sztuki, fotografii, grafiki i kultury Nowego Sącza. Na przygotowanych wernisażach, spotkaniach i wystawach osoby korzystające z usług Informacji Turystycznej mogły poznać twórczość sądecką.

2.1/ Prowadzona witryna www.ziemiasadecka.info o charakterze turystycznym i społecznym (wydarzenia w mieście i regionie sądeckim).

2.2/ Prowadzenie aplikacji mobilnej „Nowy Sącz”, stworzonej z myślą o gościach i turystach odwiedzających Nowy Sącz, a także aplikacji na mobilne urządzenia komunikacyjne pozwalającej na przekazanie informacji o najważniejszych wydarzeniach planowanych w mieście.

2.3/ Zredagowanie nowych ulotek nt. atrakcji turystycznych miasta Nowego Sącza - ulotki tematyczne – „Szlak kulinarny”, „Szlak żydowski” i „Szlak Grafitti”, „Szlak lodowy”, „Na deszcz”, „Na słońce”, „Ulotka dla dzieci” – materiał bezpłatnie rozdysponowany wśród osób korzystających z Informacji Turystycznej.

2.4/ Współpraca przy tworzeniu Sądeckiej Marki Turystycznej. Głównym organizatorem przedsięwzięcia jest Prezydent Miasta Nowego Sącza i Starosta Nowosądecki
2.5/ Współpraca z Małopolską Organizacją Turystyczną na targach turystycznych. W ramach targów rozdysponowane są bezpłatnie materiały i wydawnictwa MSiT (informacje o mieście Nowy Sącz i regionie sądeckim).

2.6/ Współpraca ze Starostwem Nowosądeckim na targach turystycznych. W ramach targów rozdysponowane są bezpłatnie materiały drukowane dotyczące atrakcji turystycznych Nowego Sącza.

2.7/ Obsługa klientów zewnętrznych, wysyłanie materiałów drukowanych na całą Polskę i zagranicę (ulotki, mapy, pocztówki) na prośbę zainteresowanych.

- 2.8/ Prowadzenie poradnictwa dla organizatorów wypoczynku zbiorowego (przewodnicy grup, nauczyciele, biura turystyczne).
- 2.9/ Współpraca z Nowosądecką Izbą Turystyczną przy Laurze Turystycznym i innych programach turystycznych („kulinarna Sądeczczyzna”), współpraca z Krynicką Organizacją Turystyczną, współpraca z PTTK i PTT(przekazanie materiałów na spotkania i imprezy ogólnopolskie o charakterze promocyjno - turystycznych), promowanie wycieczek po mieście.
- 2.10/ Gromadzenie, przetwarzanie oraz bezpłatne udostępnianie szczegółowych informacji turystycznych z terenu miasta Nowego Sącza oraz regionu Sądeckiego.
- 2.11/ Administrowanie i prowadzenie fanpage Ziemia Sądecka na Facebooku na twitter.com/ziemiasadecka, prowadzenie wydarzeń na You Tube / Ziemia Sądecka.

3/ Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza (WKS):

- 3.1/ WKS był organizatorem 21 własnych wydarzeń kulturalnych, w których wzięło udział ok. 27 tys. widzów.
- 3.2/ Wydział prowadził wydanie 5 numerów biuletynu „nowysacz.pl”, 3 publikacje książkowe (w tym jedno wznowienie).
- 3.3/ Prowadzenie witryny [www Urzędu Miasta](http://www.UrzeduMiasta.pl).
- 3.4/ Organizacja Jarmarku Anielskiego.
- 3.5/ Współorganizacja m.in.
 - Forum Ekonomicznego Młodych Liderów – program partnerski Forum Ekonomicznego w Krynicy;
 - XII Festiwalu Filmowego „Nowe Kino – Nowy Sącz”.
- 3.6/ Zakup pozycji książkowych związanych z Nowym Sączem m.in.
 - „Zakochany w Sączu Jerzy Leśniak (1957 – 2017)”, autorstwo: B. Kołcz;
 - „Miasto, które pokochałem” – Album autorstwa: W. Jagielskiego;
- 3.7/ Realizacja filmu informacyjno – promocyjnego dotyczącego wydarzeń kulturalnych, sportowych i inwestycyjnych realizowanych przez Miasto Nowy Sącz w 2017 r., uwzględniający 725. rocznicę lokacji Miasta.
- 3.8/ Przekazywanie mieszkańcom Nowego Sącza informacji o wydarzeniach promocyjno – kulturalnych poprzez system teleinformatyczny w postaci SMS.
- 3.9/ Współfinansowanie i współorganizowanie pozostałych wydarzeń promocyjno – kulturalnych.

4/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych:

- 4.1/Opracowanie kolejnego „Raportu gospodarczego Nowego Sącza”, który stanowi materiał do analizy porównawczej rozwoju miasta na przestrzeni danego okresu. Publikowany jest na portalu Miasta. GOSPODARKA / ZAINWESTUJ W NOWYM SĄCZU / RAPORT O STANIE GOSPODARCZYM.
- 4.2/Aktualizacja oferty inwestycyjnej Nowego Sącza udostępnionej na portalu internetowym Miasta, na którą składają się m.in.: profil gospodarczy miasta, informacja o dostępnych terenach inwestycyjnych, warunki inwestowania w Podstrefie Nowy Sącz krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej / Polskiej Strefie Inwestycji, zachęty i ułatwienia dla inwestorów, a także analizy statystyczne i informatory tematyczne skierowane do inwestorów. GOSPODARKA / ZAINWESTUJ W NOWYM SĄCZU.

5/ Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza (WAU):

W roku 2018 zorganizowano w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich, Oddział Sądecko-Podhalański, 2. edycję konkursu pod nazwą „Architektura Nowego Sącza XXI wieku”. Konkurs pokazuje najciekawsze realizacje architektoniczne w Nowym Sączu z ostatnich pięciu lat. Adresaci: Architekci i inwestorzy z terenu miasta Nowego Sącza. Celem konkursu jest promocja największych osiągnięć w dziedzinie architektury w mieście. Biorący udział w konkursie mieli okazję pokazać najciekawsze realizacje architektoniczne z ostatnich pięciu lat. Do 2. edycji konkursu zgłoszono 20 obiektów, natomiast do ostatecznej oceny dopuszczonych zostało 14. Po zakończeniu konkursu została zorganizowana wystawa, z którą można było się zapoznać w Ratuszu oraz został wydany album podsumowujący konkurs. Wydawnictwo to zostało przekazane do Biblioteki Narodowej, Biblioteki Jagiellońskiej oraz do 13 innych uprawnionych bibliotek na terenie kraju.

6/ Patronat prezydenta miasta nad wydarzeniami społecznymi, patriotycznymi, kulturalnymi, sportowymi. O patronaty ubiegają w przeważającej większości organizacje, stowarzyszenia, fundacje z Nowego Sącza ale także podmioty zewnętrzne. Taka forma promocji to bezkosztowy, cenny element współdziałania i współpracy, jak też budowania marki Miasta w najbliższym środowisku – obywateli miasta, a także wśród klientów zewnętrznych. Ten element działań określanych mianem „gry na lidera”

buduje pozycję prezydenta miasta, co przekłada się na ocenę Miasta i, per se, na promocję miasta oraz umacnianie fundamentów jego marki, przede wszystkim wśród mieszkańców, ale także w duży sposób oddziałuje na opinię o mieście wśród gości.

7/ Pałac Młodzieży organizuje wydarzenia społeczne, patriotyczne, kulturalne, sportowe, religijne, artystyczne, wokalne, wernisaże i wystawy plastyczne oraz zawody modeli samochodowych i szachowych.

7.1/

Międzynarodowy Festiwal Piosenki Dziecięcej „Skowroneczek”. Na konkursowe przesłuchania dzieci przygotowują dwie piosenki: w tym jedną z repertuaru zespołu Promyczki Dobra. Mile widziane są kompozycje premierowe, autorskie oraz piosenki o treści religijnej. Koncert finałowy odbywa się na początku lipca na Rynku Nowego Sącza. W przesłuchaniach finałowych w 2018 r. w lipcu wzięło udział 80 uczestników z Polski, Litwy, Ukrainy, Niemiec oraz Chin.

Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Polskiej Poezji Religijnej „Pierścień św. Kingi”. Ogólnopolski konkurs poprzedzony eliminacjami rejonowymi w 16 ośrodkach. Pierścień św. Kingi jest konkursem recytatorskim adresowanym do uczniów szkół podstawowych. Jego celem jest zainteresowanie dzieci poezją, w tym poezją religijną oraz zanikającą w dzisiejszych czasach umiejętnością recytacji wierszy. Wyjątkowym elementem konkursu jest miejsce finałowych przesłuchań, a mianowicie Kopalnia Soli Bochnia. Młodzi uczestnicy zjeżdżają 240 metrów pod ziemię, aby tam, przy świetle reflektorów, prezentować swój talent recytatorski. Finałowym zmaganiom towarzyszą często warsztaty ze znanymi aktorami (Tadeusz Chudecki i Józef Mika). Natomiast gospodarz miejsca, Kopalnia Soli w Bochni, zaprasza dzieci na zwiedzanie podziemnych korytarzy z przewodnikiem. W finale (10-11 grudnia 2018) wzięło udział 110 recytatorów.

Ogólnopolski Konkurs Kaligraficzny „Bakałarz”. Adresaci: uczniowie klas I – III szkół podstawowych. „Bakałarz” adresowany jest przede wszystkim do czytelników miesięcznika „Promyczek Dobra”. Dzieci w 5-ciu kolejnych numerach miesięcznika (od października do lutego) znajdują zadania konkursowe, które mają wykonać, by następnie przesłać je na adres organizatorów. Komisja wyłania najstarsze prace, a ich autorzy zostają zaproszeni do udziału w finale. Finał odbył się 19.04.2018 r. w Opactwie Ojców Benedyktynów w Tyńcu. Ilość finalistów: 143 osoby.

„Turniej Rodzin” 2018. Impreza integracyjna dla nowosądeckich rodzin organizowana była po raz szesnasty. Rodziny biorą udział w rozgrywkach intelektualno-artystyczno-sportowych z atrakcyjnymi nagrodami. Podczas turnieju występują przed publicznością wybrane grupy artystyczne działające w Pałacu Młodzieży. W wydarzeniu, które odbyło się 1 grudnia 2018 r. wzięło udział 350 osób.

XXXIV Wojewódzki Konkurs Recytatorski. Uczestnikami są uczniowie szkół podstawowych. Finał poprzedzony był eliminacjami rejonowymi w 7 placówkach. Przed przesłuchaniami odbywają się warsztaty poprawnej recytacji prowadzone przez znanych poetów i aktorów. W finale konkursu wzięło udział 42 osoby.

XI Ogólnopolski Przegląd Działań Artystycznych „Pod Skrzydłami Anioła”. konkurs piosenki, literacki i plastyczny skierowany jest do dzieci i młodzieży z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich oraz osób niepełnosprawnych. Konkurs plastyczny – „Moja kartka bożonarodzeniowa”. Adresaci: dzieci i młodzież w wieku 5 -20 lat ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. Konkurs literacki – skierowany do dzieci i młodzieży w wieku 7 – 18 lat. Konkurs piosenki „Anielska nutka”. Adresaci: uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Finał przeglądu odbył się 7 grudnia 2018 r. w siedzibie firmy WIŚNIEWSKI. W przeglądzie wzięło udział ponad 1000 uczestników.

- Konkurs Recytatorski Poezji Karola Wojtyły „Do Ciebie wołam człowieku, Ciebie szukam”. Konkurs adresowany do uczniów szkół średnich.

W finale, który odbył się w Centrum Pielgrzymowania w Starym Sączu uczestniczyło 30 recytatorów.

- Konkurs Recytatorski „Niepodległa - malowana wierszem” z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Konkurs adresowany do uczniów sądeckich szkół podstawowych i średnich. Uczestnicy nadsyłali drogą elektroniczną teksty wierszy, które zebrane zostały w tomik poezji wydany okazjonalnie na potrzeby konkursu. Ponadto recytatorzy prezentowali przygotowane utwory przed komisją, której przewodniczącą była znana aktorka Dominika Figurska. W finale konkursie wzięło udział 70 uczniów sądeckich szkół.

- Sądeckie Spotkania Grup Artystycznych „Teatralia” na Sądeckim Rynku gromadzą dzieci z sądeckich przedszkoli oraz szkół podstawowych. Uczestnicy spotkania prezentują dokonania artystyczne, teatralne oraz wokalne. W roku 2018 w czerwcu wystąpiło 25 grup artystycznych (300 dzieci).

- Przegląd Dorobku Artystycznego „Strych Talentów” organizowany dla dzieci i młodzieży z sądeckich szkół. Wystawa prezentująca dorobek plastyczny, ceramiczny oraz rękodzieło artystyczne, malarstwo olejne i inne techniki plastyczne.
- Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Anioł” adresowany do dzieci w wieku od 4 do 20 lat. Konkurs plastyczny, którego tematem przewodnim są tradycje bożonarodzeniowe. Na konkurs w 2018 napłynęło 800 prac plastycznych z całego kraju.
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Country. Konkurs wokalny przeznaczony dla dzieci i młodzieży promujący utwory muzyki country. W finale 2018 uczestniczyło 50 wykonawców z Polski, Słowacji i Ukrainy.

7.2/ Pałac Młodzieży prowadzi 6 tematycznych zajęć pozalekcyjnych (168 koła), w których w 2018 r. uczestniczyło 2203 osób, w tym: 4 koła informatyczne (50 uczestników), 1 techniczne (13), 33 przedmiotowych (438), 118 artystycznych (1552), 11 sportowych (137), 1 turystyczno-krajoznawcze (13).

8.1/ Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu w 2018 roku zorganizował XVIII Przegląd Małych Form Teatralnych - Przebudzenie 2018 pod hasłem „Mój plan na życie a jego realizacja”. W przeglądzie wzięło udział 6 gmin z powiatu nowosądeckiego, limanowskiego, olkuskiego i tarnowskiego oraz miasto Nowy Sącz. Ogólna liczba uczestników 225.

Honorowy patronat nad Przeglądem Małych Form Teatralnych Przebudzenie 2018 objął Prezydent Miasta Nowego Sącza, a także parlamentarzyści z naszego okręgu: Senator Stanisław Kogut, Posłowie: Barbara Bartuś, Andrzej Czerwiński, Wiesław Janczyk, Arkadiusz Mularczyk, Piotr Naimski, Anna Paluch, Elżbieta Zielińska, Jan Duda, Józef Leśniak, Przewodniczący Rady Miasta Nowego Sącza Janusz Kwiatkowski.

8.2/ Miasto Nowy Sącz podpisało w 2018 roku 29 porozumień z ościennymi miastami i gminami oraz 4 porozumienia z powiatami (nowosądeckim, limanowskim, gorlickim i tarnowskim) na przejęcie zadań, w zakresie usług świadczonych przez Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Jednostka realizująca	1-3/ Wydział Kultury, Sportu, Komunikacji Społecznej i Promocji w Urzędzie Miasta Nowego Sącza 4/ Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miasta Nowego Sącza 5/ Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza 6/ Kancelaria w Urzędzie Miasta Nowego Sącza 7/ Pałac Młodzieży w Nowym Sączu 8/ Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu	Termin realizacji	2018 rok
Mierniki realizacji zadania	2.1/ Ilość odwiedzin strony.	Liczba gości: 75 450, liczba wizyt: 201 626	
	2.2/ Ilość pobrań aplikacji mobilnej.	4823	
	3.1/ Ilość wydarzeń kulturalnych własnych: 21.	Ilość uczestników: 26 627	
	3.2/ Ilość wydawnictw.	2 wydawnictwa plus 5 numerów biuletynu „nowysacz.pl – nakład 49 tys. egz.	
	3.3/ Ilość odwiedzin strony www Urzędu Miasta.	Liczba gości: 741 744, liczba wizyt: 1 475 461	

4.1/ Ilość opracowanych „Raportów gospodarczych Nowego Sącza”, opublikowanych na www.nowysacz.pl .	1 raport
4.2/ Ilość ofert inwestycyjnych opublikowanych na www.nowysacz.pl .	1 oferta
5/ Ilość dopuszczonych obiektów do oceny.	14
Ilość egzemplarzy albumu.	500 szt.
6/ Liczba przyznanych patronatów prezydenta miasta.	121
7.1/ Ilość strategicznych wydarzeń kulturalnych.	12
8.1/ Liczba gmin, uczestników.	6 gmin, 225 uczestników
8.2/ Porozumienia.	29 – miasta i gminy ościenne; 4 - powiaty

e. Udział Nowego Sącza w konkursach, plebiscytach i rankingach.

Urząd Miasta uczestniczy w liczących się ogólnopolskich konkursach i rankingach adresowanych do samorządów, poddając ocenie zewnętrznych ekspertów aktywność i osiągnięcia Nowego Sącza, by uzyskać zobiektywizowaną wiedzę o jakości zarządzania miastem, postępach i miejscu na ogólnopolskiej mapie aktywności samorządów, a także by szukać zewnętrznego uwiarygodnienia i potwierdzenia pozytywnego wizerunku miasta, jako miasta z potencjałem, silnego aktywnością jego mieszkańców. Uzyskane nagrody i wyróżnienia są ważnym elementem budowania marki miasta, współtworzą jego pozytywny wizerunek, jako dobrze zarządzanego, rozwijającego się, przedsiębiorczego i atrakcyjnego. Wymienione poniżej nagrody i wyróżnienia są ważnym elementem wzmacniania wizerunku oraz stałego budowania i wzmacniania marki Nowego Sącza w wymiarze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim.

Nowy Sącz wziął udział w następujących ogólnopolskich rankingach organizowanych w 2018 roku:

- Ogólnopolski Ranking Gmin i Powiatów, edycja 2018, organizowany przez Związek Powiatów Polskich, w którym Nowy Sącz uplasował się na 1. pozycji w kategorii miast na prawach powiatu. Wyniki Nowego Sącza w poprzednich latach: 2004 r. – 9. miejsce, 2005 r. – 29., 2006 r. – 31., 2007 r. – 31., 2008 r. – 23., 2009 r. – 2., 2010 r. – 1. (ex aequo z Gdańskiem), 2011 r. – 3., 2012 r. – 2., 2013 r. – 3., 2014 r. – 3., 2015 r. – 1; 2016 r. – 2; 2017 – 2.
- Ogólnopolski Ranking „Perły Samorządu 2018”, organizowany przez Dziennik Gazetę Prawną przy współpracy z Deloitte; Nowy Sącz został liderem rankingu w dwóch kategoriach: „Samorząd 2018” oraz „Włodarz 2018” wśród miast do 100 tys. Mieszkańców.
- XIV edycja Rankingu Samorządów dziennika „Rzeczpospolita”. Miasto Nowy Sącz zdobyło 21. miejsce w kategorii miast na prawach powiatu.

Udział miasta w w/w rankingach był bezpłatny.

Zgodnie z założeniami Strategii udział Urzędu Miasta w konkursach, tak branżowych jak i obejmujących przekrój działalności samorządu, jest ważnym elementem działań nie tylko wizerunkowych i promocyjnych, ale również *benchmarkingowych*. Istotne w tym jest to, iż niezależne grupy ekspertów pozycjonują miasto w stosunku do innych, co pozwala na dokonywanie porównań i ustalanie, w którym miejscu znajdujemy się, na jakich polach mamy przewagę nad innymi, a w czym ustępujemy najlepszym. Otrzymane nagrody i wyróżnienia są dowodem, iż założone w Strategii cele są osiągnięte, a rezultaty podjętych działań poprzedzających aplikację do konkursów były znaczące.

Jednostka realizująca	Urząd Miasta Nowego Sącza - Kancelaria przy współpracy z wydziałami Urzędu Miasta, miejskimi jednostkami organizacyjnymi i miejskimi spółkami prawa handlowego	Termin realizacji	Rok 2018
Wydatki na realizację Programu Kluczowego nr 12 ogółem:	652 861,13 zł	Źródła finansowania	Wartość
		Budżet miasta	652 861,13 zł
		Środki zewnętrzne zagraniczne (UE, EOG itp.)	---
		Środki zewnętrzne krajowe	---
		Inne	---

IV. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ZA ROK 2018

Tabela VI.1. Wykonanie budżetu Miasta Nowego Sącza za rok 2018 DOCHODY						
Dział	Treść	Plan początkowy	Plan po zmianach	Wykonanie na 31.12.2018	wsk. %	struktura
010	Rolnictwo i leśnictwo	3 058,00	13 167,62	12 825,29	97,4	0,0
	Dochody bieżące	3 058,00	13 167,62	12 825,29	97,4	0,0
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	2 000,00	2 000,00	1 657,77	82,9	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	0,00	9 262,62	9 262,52	100,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	1 058,00	1 905,00	1 905,00	100,0	0,0
020	Leśnictwo	30 000,00	46 160,00	46 836,30	101,5	0,0
	Dochody bieżące	30 000,00	46 160,00	46 836,30	101,5	0,0
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży wyrobów (§ 0840)	30 000,00	46 160,00	46 825,79	101,4	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	0,00	0,00	10,51	---	0,0
150	Przetwórstwo przemysłowe	1 033 643,00	1 344 029,00	1 436 515,14	106,9	0,2
	Dochody bieżące	1 033 643,00	1 344 029,00	1 436 515,14	106,9	0,2
	w tym:					
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	3 000,00	3 000,00	0,00	0,0	0,0
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	90 000,00	140 000,00	179 270,01	128,1	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	4 000,00	4 000,00	6 945,99	173,6	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	2 000,00	2 000,00	4 015,16	200,8	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0947)	0,00	21 859,00	21 858,55	100,0	0,0

	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0949)	0,00	3 455,00	3 454,97	100,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	12 000,00	17 072,00	25 895,76	151,7	0,0
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 2057)	796 714,00	995 323,00	1 031 962,54	103,7	0,2
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 2059)	125 929,00	157 320,00	163 112,16	103,7	0,0
600	Transport i łączność	45 821 370,00	74 200 934,00	52 523 495,56	70,8	8,3
	Dochody bieżące	1 797 322,00	2 089 795,00	2 112 673,62	101,1	0,3
	w tym:					
	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (§ 0570)	2 000,00	2 000,00	0,00	0,0	0,0
	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 0580)	7 000,00	7 000,00	2 800,00	40,0	0,0
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	1 000,00	1 000,00	910,14	91,0	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	444 700,00	444 700,00	463 559,46	104,2	0,1
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	3 300,00	3 300,00	10 165,00	308,0	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	2 500,00	7 675,00	21 507,11	280,2	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	0,00	0,00	1 428,84	---	0,0
	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950)	0,00	49 723,00	50 947,77	102,5	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	15 000,00	15 000,00	3 201,30	21,3	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	3 822,00	3 024,00	3 024,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	1 318 000,00	1 346 373,00	1 345 130,00	99,9	0,2
	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 2710)	0,00	210 000,00	210 000,00	100,0	0,0

	Dochody majątkowe	44 024 048,00	72 111 139,00	50 410 821,94	69,9	7,9
	w tym:					
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki sam. teryt. (§ 6257)	44 024 048,00	71 329 428,00	49 629 106,12	69,6	7,8
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) (§ 6330)	0,00	781 711,00	781 711,00	100,0	0,1
	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego (§ 6680)	0,00	0,00	4,82	---	0,0
630	Turystyka	1 563 000,00	1 563 000,00	1,00	0,0	0,0
	Dochody bieżące	0,00	0,00	1,00	---	0,0
	w tym:					
	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	0,00	1,00	---	0,0
	Dochody majątkowe	1 563 000,00	1 563 000,00	0,00	0,0	0,0
	w tym:					
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki sam. teryt. (§ 6257)	1 563 000,00	1 563 000,00	0,00	0,0	0,0
700	Gospodarka mieszkaniowa	42 064 384,00	13 340 936,93	13 940 046,41	104,5	2,2
	Dochody bieżące	7 326 200,00	8 352 752,93	8 382 399,65	100,4	1,3
	w tym:					
	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności (§ 0470)	150 000,00	150 000,00	141 188,11	94,1	0,0
	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości (§ 0550)	1 900 000,00	2 000 000,00	2 372 085,61	118,6	0,4
	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 0630)	0,00	0,00	14 843,14	---	0,0
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	0,00	0,00	9 201,56	---	0,0

	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	3 600 000,00	3 600 000,00	3 636 790,68	101,0	0,6
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	241 000,00	241 000,00	87 621,26	36,4	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	0,00	127 600,00	136 581,72	107,0	0,0
	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950)	0,00	0,00	13 547,49	---	0,0
	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej (§ 0960)	0,00	0,00	19 833,33	---	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	291 000,00	291 000,00	149 457,55	51,4	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	269 200,00	668 152,93	650 342,78	97,3	0,1
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	875 000,00	1 275 000,00	1 150 906,42	90,3	0,2
	Dochody majątkowe	34 738 184,00	4 988 184,00	5 557 646,76	111,4	0,9
	w tym:					
	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności (§ 0760)	100 000,00	100 000,00	176 629,12	176,6	0,0
	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (§ 0770)	4 638 184,00	4 888 184,00	5 381 017,64	110,1	0,8
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	30 000 000,00	0,00	0,00	---	0,0
710	Działalność usługowa	1 524 540,00	1 537 420,00	1 567 871,98	102,0	0,3
	Dochody bieżące	1 524 540,00	1 537 420,00	1 567 871,98	102,0	0,3
	w tym:					
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	3 000,00	3 000,00	216,36	7,2	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	330 000,00	330 000,00	363 989,88	110,3	0,1
	Wpływy z usług (§ 0830)	450 000,00	450 000,00	436 000,70	96,9	0,1
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	350,00	350,00	52,47	15,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	0,00	0,00	13 537,50	---	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020)	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	641 040,00	653 920,00	653 899,39	100,0	0,1
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	150,00	150,00	175,68	117,1	0,0

750	Administracja publiczna	1 739 974,00	2 206 978,00	2 069 039,72	93,7	0,3
	Dochody bieżące	1 739 974,00	2 206 978,00	2 068 416,95	93,7	0,3
	w tym:					
	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 0630)	50 000,00	50 000,00	38 021,96	76,0	0,0
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	7 000,00	7 000,00	8 001,88	114,3	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	0,00	0,00	432,55	---	0,0
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	220 000,00	220 000,00	192 673,51	87,6	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	470 100,00	470 100,00	522 740,66	111,2	0,1
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	0,00	0,00	261,01	---	0,0
	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950)	0,00	8 769,00	9 399,94	107,2	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	180 100,00	219 793,00	65 607,36	29,8	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	783 079,00	1 203 995,00	1 203 969,66	100,0	0,2
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	29 541,00	27 167,00	27 166,42	100,0	0,0
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	154,00	154,00	142,00	92,2	0,0
	Dochody majątkowe	0,00	0,00	622,77	---	0,0
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	0,00	0,00	622,77	---	0,0
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	16 713,00	691 267,00	663 094,56	95,9	0,1
	Dochody bieżące	16 713,00	691 267,00	663 094,56	95,9	0,1
	w tym:					
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	16 713,00	691 267,00	663 094,56	95,9	0,1
752	Obrona narodowa	2 000,00	119 800,00	119 800,00	100,0	0,0

	Dochody bieżące	2 000,00	119 800,00	119 800,00	100,0	0,0
	w tym:					
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	2 000,00	119 800,00	119 800,00	100,0	0,0
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	14 109 128,00	16 414 192,00	16 409 654,39	100,0	2,6
	Dochody bieżące	14 109 128,00	15 982 370,00	15 977 918,89	100,0	2,5
	w tym:					
	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (§ 0570)	150 000,00	150 000,00	145 078,28	96,7	0,0
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	0,00	0,00	150,80	---	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	0,00	0,00	2 787,97	---	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	12 000,00	12 000,00	9 604,33	80,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	2 500,00	2 500,00	2 500,00	100,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami reali. przez powiat (§ 2110)	13 943 578,00	15 802 820,00	15 802 805,85	100,0	2,5
	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	0,00	14 000,00	14 000,00	100,0	0,0
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	1 050,00	1 050,00	991,66	94,4	0,0
	Dochody majątkowe	0,00	431 822,00	431 735,50	100,0	0,1
	w tym:					
	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 6300)	0,00	11 822,00	11 735,50	99,3	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat (§ 6410)	0,00	420 000,00	420 000,00	100,0	0,1
755	Wymiar sprawiedliwości	187 812,00	187 812,00	187 332,22	99,7	0,0
	Dochody bieżące	187 812,00	187 812,00	187 332,22	99,7	0,0
	w tym:					
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	187 812,00	187 812,00	187 332,22	99,7	0,0

756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	184 189 171,00	185 617 971,00	194 409 184,35	104,7	30,6
	Dochody bieżące	184 189 171,00	185 617 971,00	194 409 184,35	104,7	30,6
	w tym:					
	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (§ 0010)	102 659 561,00	102 659 561,00	109 183 428,00	106,4	17,2
	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (§ 0020)	7 795 310,00	7 795 310,00	7 890 632,91	101,2	1,2
	Wpływy z podatku od nieruchomości (§ 0310)	51 000 000,00	51 000 000,00	52 871 024,29	103,7	8,3
	Wpływy z podatku rolnego (§ 0320)	478 000,00	478 000,00	494 298,98	103,4	0,1
	Wpływy z podatku leśnego (§ 0330)	14 600,00	14 600,00	15 842,80	108,5	0,0
	Wpływy z podatku od środków transportowych (§ 0340)	6 900 000,00	7 020 800,00	7 369 951,87	105,0	1,2
	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej (§ 0350)	180 000,00	180 000,00	191 151,94	106,2	0,0
	Wpływy z podatku od spadków i darowizn (§ 0360)	750 000,00	850 000,00	892 905,78	105,0	0,1
	Wpływy z opłaty skarbowej (§ 0410)	1 700 000,00	1 900 000,00	1 715 624,47	90,3	0,3
	Wpływy z opłaty komunikacyjnej (§ 0420)	2 350 000,00	2 350 000,00	2 509 739,51	106,8	0,4
	Wpływy z opłaty targowej (§ 0430)	175 000,00	185 000,00	167 868,00	90,7	0,0
	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej (§ 0460)	8 300,00	8 300,00	9 307,80	112,1	0,0
	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 0480)	2 370 000,00	2 370 000,00	2 535 092,83	107,0	0,4
	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (§ 0490)	2 700 000,00	2 700 000,00	2 237 231,50	82,9	0,4
	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych (§ 0500)	4 600 000,00	5 570 000,00	5 877 842,61	105,5	0,9
	Wpływy z zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych (§ 0560)	0,00	0,00	-9,90	---	0,0
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	31 600,00	31 600,00	34 522,02	109,2	0,0
	Wpływy z opłat za wydanie prawa jazdy (§ 0650)	254 000,00	254 000,00	234 735,00	92,4	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	2 000,00	2 000,00	2 200,00	110,0	0,0
	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (§ 0910)	220 500,00	248 500,00	173 540,22	69,8	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	300,00	300,00	1 490,06	496,7	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	0,00	0,00	763,66	---	0,0
758	Różne rozliczenia	158 362 204,00	157 364 213,37	157 366 253,28	100,0	24,8
	Dochody bieżące	158 362 204,00	157 364 213,37	157 366 253,28	100,0	24,8

	w tym:					
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	0,00	7 964,37	7 964,37	100,0	0,0
	Środki na uzupełnienie dochodów powiatów (§ 2760)	0,00	250 902,00	250 902,00	100,0	0,0
	Część oświatowa subwencji ogólnej (§ 2920)	153 149 103,00	151 892 246,00	151 892 246,00	100,0	23,9
	Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin (§ 2920)	420 805,00	420 805,00	420 805,00	100,0	0,1
	Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów (§ 2920)	4 763 570,00	4 763 570,00	4 763 570,00	100,0	0,8
	Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów (§ 2920)	28 726,00	28 726,00	28 726,00	100,0	0,0
	Wpływy do wyjaśnienia (§ 2980)	0,00	0,00	2 039,91	---	0,0
801	Oświata i wychowanie	12 252 659,00	13 516 512,99	12 933 812,89	95,7	2,0
	Dochody bieżące	11 289 659,00	13 196 832,99	12 614 315,59	95,6	2,0
	w tym:					
	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów (§ 0610)	6 870,00	6 870,00	5 788,00	84,3	0,0
	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego (§ 0660)	401 700,00	401 700,00	270 005,40	67,2	0,0
	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego (§ 0670)	760 564,00	884 804,00	670 054,58	75,7	0,1
	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego (§ 0679)	108 240,00	0,00	0,00	---	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	7 140,00	7 140,00	4 108,00	57,5	0,0
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	540 979,00	544 179,00	552 158,57	101,5	0,1
	Wpływy z usług (§ 0830)	2 044 430,00	2 044 430,00	1 745 882,84	85,4	0,3
	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	5 486,00	6 712,53	122,4	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	14 425,00	14 425,00	12 920,13	89,6	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	12 920,00	16 349,00	12 617,77	77,2	0,0
	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950)	428,00	6 724,00	11 235,61	167,1	0,0
	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej (§ 0960)	0,00	11 228,00	11 228,00	100,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	86 754,00	114 367,00	109 428,21	95,7	0,0

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	0,00	860 509,53	849 437,03	98,7	0,1
Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) (§ 2030)	3 544 190,00	3 989 570,00	3 984 555,81	99,9	0,6
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 2057)	924 953,00	697 830,00	703 215,47	100,8	0,1
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 2059)	26 066,00	0,00	0,00	---	0,0
Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	0,00	43 013,46	42 417,51	98,6	0,0
Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2120)	0,00	279 300,00	278 428,28	99,7	0,0
Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	2 810 000,00	3 099 600,00	3 102 384,73	100,1	0,5
Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł (§ 2701)	0,00	23 700,00	88 090,90	371,7	0,0
Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	145 608,00	153 646,22	105,5	0,0
Dochody majątkowe	963 000,00	319 680,00	319 497,30	99,9	0,0
w tym:					
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6257)	920 500,00	312 920,00	312 742,05	99,9	0,0

	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6259)	42 500,00	6 760,00	6 755,25	99,9	0,0
851	Ochrona zdrowia	1 524 961,00	1 290 898,34	1 253 383,43	97,1	0,2
	Dochody bieżące	1 524 961,00	1 290 898,34	1 253 383,43	97,1	0,2
	w tym:					
	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 0630)	0,00	0,00	46,00	---	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	0,00	0,00	43,05	---	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	50 000,00	30 000,00	26 312,58	87,7	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	6 630,00	21 624,00	21 012,00	97,2	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020)	0,00	77 000,00	76 999,35	100,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	1 468 331,00	1 144 594,00	1 116 354,55	97,5	0,2
	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 2710)	0,00	17 680,34	12 615,90	71,4	0,0
852	Pomoc społeczna	16 241 563,00	19 510 291,01	19 504 017,76	100,0	3,1
	Dochody bieżące	16 241 563,00	19 510 291,01	19 504 017,76	100,0	3,1
	w tym:					
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	2 500,00	2 500,00	940,81	37,6	0,0
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	4 060,00	4 060,00	3 662,52	90,2	0,0
	Wpływy z usług (§ 0830)	5 853 000,00	6 391 000,00	6 480 692,57	101,4	1,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	10 450,00	10 450,00	9 511,10	91,0	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	15 000,00	29 200,00	21 859,37	74,9	0,0

	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej (§ 0960)	3 000,00	5 900,00	3 650,00	61,9	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	43 100,00	38 900,00	24 097,04	61,9	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	549 345,00	948 202,36	947 913,63	100,0	0,1
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) (§ 2030)	4 511 957,00	5 937 550,65	5 868 977,96	98,8	0,9
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	1 049 904,00	1 098 202,00	1 098 196,65	100,0	0,2
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu (§ 2130)	3 848 344,00	4 678 849,00	4 678 849,00	100,0	0,7
	Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	180 000,00	183 684,00	183 684,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	170 000,00	180 000,00	180 000,00	100,0	0,0
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	903,00	903,00	1 093,66	121,1	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	890,00	889,45	99,9	0,0
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	7 384 783,00	20 507 574,90	18 849 401,77	91,9	3,0
	Dochody bieżące	6 836 379,00	19 933 169,90	18 815 532,12	94,4	3,0
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	0,00	345 000,00	356 550,00	103,3	0,1
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	400,00	1 800,00	4 654,08	258,6	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	1 800,00	1 800,00	2 280,06	126,7	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	250 500,00	210 500,00	204 429,30	97,1	0,0
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków	0,00	6 985 542,00	7 088 363,24	101,5	1,1

europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205 (§ 2007)					
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205 (§ 2009)	0,00	1 085 800,00	1 101 781,88	101,5	0,2
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 2057)	5 646 158,00	9 049 444,00	7 915 348,50	87,5	1,2
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 2059)	378 643,00	1 046 569,00	935 835,71	89,4	0,1
Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	144 736,00	542 392,90	541 947,05	99,9	0,1
Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	24 892,00	23 972,00	23 972,00	100,0	0,0
Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	250,00	250,00	270,30	108,1	0,0
Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw (§ 2690)	389 000,00	640 100,00	640 100,00	100,0	0,1
Dochody majątkowe	548 404,00	574 405,00	33 869,65	5,9	0,0
w tym:					
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6257)	475 283,00	498 207,00	28 202,34	5,7	0,0
Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków	73 121,00	76 198,00	5 667,31	7,4	0,0

	europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6259)					
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	1 059 963,00	2 213 044,00	2 145 953,54	97,0	0,3
	Dochody bieżące	1 059 963,00	2 077 434,00	2 010 343,54	96,8	0,3
	w tym:					
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	2 163,00	2 163,00	2 162,40	100,0	0,0
	Wpływy z usług (§ 0830)	697 000,00	700 200,00	632 860,60	90,4	0,1
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	1 700,00	1 700,00	1 011,85	59,5	0,0
	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950)	0,00	236,00	27 612,62	11700,3	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	9 100,00	9 100,00	6 711,04	73,7	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020)	0,00	156 000,00	155 256,65	99,5	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) (§ 2030)	0,00	817 295,00	765 374,66	93,6	0,1
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych (§ 2040)	0,00	40 740,00	31 164,29	76,5	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	320 000,00	320 000,00	356 569,43	111,4	0,1
	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	30 000,00	30 000,00	31 620,00	105,4	0,0
	Dochody majątkowe	0,00	135 610,00	135 610,00	100,0	0,0
	w tym:					
	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych (§ 6260)	0,00	65 500,00	65 500,00	100,0	0,0
	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego (§ 6680)	0,00	70 110,00	70 110,00	100,0	0,0

855	Rodzina	80 405 945,00	91 722 172,40	91 640 801,69	99,9	14,4
	Dochody bieżące	80 405 945,00	91 722 172,40	91 640 557,69	99,9	14,4
	w tym:					
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	50,00	50,00	209,60	419,2	0,0
	Wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (§ 0680)	2 700,00	2 700,00	864,53	32,0	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	308 000,00	308 000,00	303 930,00	98,7	0,0
	Wpływy z usług (§ 0830)	95 000,00	95 000,00	87 576,00	92,2	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	28 150,00	28 150,00	12 988,90	46,1	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	150 000,00	200 000,00	150 790,36	75,4	0,0
	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej (§ 0960)	0,00	0,00	300,00	---	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	6 100,00	6 100,00	12 141,43	199,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym) ustawami (§ 2010)	27 190 718,00	32 882 187,96	32 882 185,69	100,0	5,2
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) (§ 2030)	0,00	84 242,00	84 242,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo - gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (§ 2060)	49 341 803,00	54 385 786,69	54 385 786,69	100,0	8,6
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami real. przez powiat (§ 2110)	0,00	122 423,81	100 522,91	82,1	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu (§ 2130)	0,00	35 278,00	35 278,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związane z realizacją dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty stanowiących pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (§ 2160)	651 760,00	817 459,94	807 720,64	98,8	0,1
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	140 000,00	230 000,00	235 925,92	102,6	0,0
	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw (§ 2690)	0,00	33 130,00	33 130,00	100,0	0,0

	Wpływy z wpłat gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo - gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących (§ 2900)	2 491 664,00	2 491 664,00	2 506 965,02	100,6	0,4
	Dochody majątkowe	0,00	0,00	244,00	---	0,0
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	0,00	0,00	244,00	---	0,0
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	16 304 209,00	47 870 507,00	43 919 580,49	91,7	6,9
	Dochody bieżące	13 763 000,00	14 143 111,00	11 637 994,95	82,3	1,9
	w tym:					
	Wpływy z opłaty produktowej (§ 0400)	0,00	0,00	102,37	---	0,0
	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (§ 0490)	9 675 000,00	9 675 000,00	9 568 645,70	98,9	1,5
	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640)	25 000,00	25 000,00	36 281,22	145,1	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	4 000 000,00	4 000 000,00	1 587 667,45	39,7	0,3
	Wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych, jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek jednostek samorządu terytorialnego (§ 0730)	0,00	343 245,00	343 245,44	100,0	0,1
	Wpływy z usług (§ 0830)	30 000,00	30 000,00	36 174,44	120,6	0,0
	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (§ 0910)	18 000,00	18 000,00	12 413,56	69,0	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	0,00	500,00	1 683,21	336,6	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	0,00	5 700,00	5 695,61	99,9	0,0
	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950)	0,00	0,00	963,20	---	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	15 000,00	18 990,00	16 900,91	89,0	0,0
	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych (§ 2440)	0,00	0,00	2 000,00	---	0,0
	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2460)	0,00	26 676,00	26 221,84	98,3	0,0
	Dochody majątkowe	2 541 209,00	33 727 396,00	32 281 585,54	95,7	5,1
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	0,00	30 000 000,00	30 000 386,00	100,0	4,7

	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6257)	2 011 520,00	3 194 555,00	2 278 047,72	71,3	0,4
	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo - gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł (§ 6299)	529 689,00	529 689,00	0,00	0,0	0,0
	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego (§ 6680)	0,00	3 152,00	3 151,82	100,0	0,0
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 000,00	333 728,00	331 371,46	99,3	0,1
	Dochody bieżące	6 000,00	6 000,00	4 214,97	70,2	0,0
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży wyrobów (§ 0840)	6 000,00	6 000,00	3 285,53	54,8	0,0
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	0,00	0,00	929,44	---	0,0
	Dochody majątkowe	0,00	327 728,00	327 156,49	99,8	0,1
	w tym:					
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki sam. teryt. (§ 6257)	0,00	297 978,00	297 417,97	99,8	0,0
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki sam. teryt. (§ 6259)	0,00	29 750,00	29 738,52	100,0	0,0
926	Kultura fizyczna	4 005 217,00	5 034 897,00	3 545 541,62	70,4	0,6
	Dochody bieżące	1 827 100,00	2 250 267,00	1 973 226,02	87,7	0,3
	w tym:					
	Wpływy z najmu i dzierżawy składników maj. Skarbu Państwa, jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	375 000,00	470 000,00	384 906,14	81,9	0,1
	Wpływy z usług (§ 0830)	1 450 000,00	1 730 000,00	1 498 034,61	86,6	0,2
	Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	1 100,00	1 100,00	1 617,69	147,1	0,0
	Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940)	0,00	39 466,00	48 211,68	122,2	0,0
	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej (§ 0960)	0,00	1 176,00	1 175,65	100,0	0,0

	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	1 000,00	4 500,00	35 255,21	783,4	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	4 025,00	4 025,04	100,0	0,0
	Dochody majątkowe	2 178 117,00	2 784 630,00	1 572 315,60	56,5	0,3
	w tym:					
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6257)	1 938 992,00	2 087 022,00	965 802,60	46,3	0,2
	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 6259)	239 125,00	91 095,00	0,00	0,0	0,0
	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego (§ 6680)	0,00	606 513,00	606 513,00	100,0	0,1
	RAZEM DOCHODY	589 832 297,00	656 647 506,56	634 875 814,85	96,7	100,0
	w tym:					
	Dochody bieżące	503 276 335,00	539 683 912,56	543 804 709,30	100,8	85,6
	Dochody majątkowe	86 555 962,00	116 963 594,00	91 071 105,55	77,9	14,4

Źródło: Wydział Księgowy

Tabela VI.2. Wykonanie budżetu Miasta Nowego Sącza za rok 2018
WYDATKI

Dz.	Rozdz.	Nazwa	Plan początkowy	Plan po zmianach	Wykonanie na 31.12.2018 r.	% wykonania
010		Rolnictwo i łowiectwo	16 058,00	26 167,62	21 308,31	81,4
	01030	Izby rolnicze	15 000,00	15 000,00	10 140,79	67,6
		Wydatki bieżące	15 000,00	15 000,00	10 140,79	67,6
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	15 000,00	15 000,00	10 140,79	67,6
	01095	Pozostała działalność	1 058,00	11 167,62	11 167,52	100,0
		Wydatki bieżące	1 058,00	11 167,62	11 167,52	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 058,00	11 167,62	11 167,52	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 058,00	1 905,00	1 905,00	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	9 262,62	9 262,52	100,0
020		Leśnictwo	35 500,00	35 500,00	0,00	0,0
	02001	Gospodarka leśna	35 000,00	35 000,00	0,00	0,0
		Wydatki bieżące	35 000,00	35 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	35 000,00	35 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	35 000,00	35 000,00	0,00	0,0
	02002	Nadzór nad gospodarką leśną	500,00	500,00	0,00	0,0
		Wydatki bieżące	500,00	500,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	500,00	500,00	0,00	0,0
		w tym:				

		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	500,00	500,00	0,00	0,0
150		Przetwórstwo przemysłowe	1 894 955,00	2 164 417,00	1 994 421,53	92,1
	15011	Rozwój przedsiębiorczości	1 893 455,00	2 162 917,00	1 993 911,53	92,2
		Wydatki bieżące	1 893 455,00	2 162 917,00	1 993 911,53	92,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	800 738,00	813 686,00	787 597,19	96,8
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	442 618,00	457 118,00	451 699,28	98,8
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	358 120,00	356 568,00	335 897,91	94,2
		Dotacje na zadania bieżące	30 000,00	30 000,00	20 000,00	66,7
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,00	1 200,00	600,00	50,0
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	1 062 717,00	1 318 031,00	1 185 714,34	90,0
	15095	Pozostała działalność	1 500,00	1 500,00	510,00	34,0
		Wydatki bieżące	1 500,00	1 500,00	510,00	34,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 500,00	1 500,00	510,00	34,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1 500,00	1 500,00	510,00	34,0
600		Transport i łączność	84 068 206,00	123 615 454,00	95 995 161,47	77,7
	60004	Lokalny transport zbiorowy	15 503 700,00	15 924 300,00	15 870 115,26	99,7
		Wydatki bieżące	13 463 700,00	13 924 300,00	13 870 115,26	99,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	13 463 700,00	13 744 300,00	13 690 115,26	99,6
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	13 463 700,00	13 744 300,00	13 690 115,26	99,6
		Dotacje na zadania bieżące	0,00	180 000,00	180 000,00	100,0
		Wydatki majątkowe	2 040 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	40 000,00	0,00	0,00	-

		Zakup i objęcie akcji i udziałów	2 000 000,00	0,00	0,00	-
		Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	100,0
60015		Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu	57 794 544,00	91 367 684,00	64 803 750,02	70,9
		Wydatki bieżące	5 601 546,00	6 358 171,00	6 166 588,54	97,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	5 601 546,00	6 358 171,00	6 166 588,54	97,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5 601 546,00	6 358 171,00	6 166 588,54	97,0
		Wydatki majątkowe	52 192 998,00	85 009 513,00	58 637 161,48	69,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	52 192 998,00	85 009 513,00	58 637 161,48	69,0
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	51 792 998,00	83 912 688,00	57 972 091,41	69,1
60016		Drogi publiczne gminne	10 761 140,00	16 315 446,00	15 317 762,19	93,9
		Wydatki bieżące	7 401 000,00	8 531 000,00	8 343 114,06	97,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	7 392 000,00	8 521 130,00	8 333 266,89	97,8
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 938 000,00	2 077 166,00	2 063 843,59	99,4
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5 454 000,00	6 443 964,00	6 269 423,30	97,3
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	9 000,00	9 870,00	9 847,17	99,8
		Wydatki majątkowe	3 360 140,00	7 784 446,00	6 974 648,13	89,6
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	3 360 140,00	7 784 446,00	6 974 648,13	89,6
60095		Pozostała działalność	8 822,00	8 024,00	3 534,00	44,0
		Wydatki bieżące	8 822,00	8 024,00	3 534,00	44,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	8 822,00	8 024,00	3 534,00	44,0
		w tym:				

		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 822,00	3 024,00	3 024,00	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5 000,00	5 000,00	510,00	10,2
630		Turystyka	3 370 000,00	3 370 000,00	61 301,32	1,8
	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	70 000,00	70 000,00	61 301,32	87,6
		Wydatki bieżące	70 000,00	70 000,00	61 301,32	87,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	10 000,00	10 000,00	6 956,00	69,6
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	10 000,00	10 000,00	6 956,00	69,6
		Dotacje na zadania bieżące	60 000,00	60 000,00	54 345,32	90,6
	63095	Pozostała działalność	3 300 000,00	3 300 000,00	0,00	0,0
		Wydatki majątkowe	3 300 000,00	3 300 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	3 300 000,00	3 300 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uoofp	3 300 000,00	3 300 000,00	0,00	0,0
700		Gospodarka mieszkaniowa	6 625 700,00	8 361 652,93	7 780 322,25	93,0
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	6 609 700,00	8 345 652,93	7 771 003,04	93,1
		Wydatki bieżące	4 183 700,00	4 737 382,93	4 296 541,83	90,7
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	4 022 700,00	4 415 297,93	3 987 099,53	90,3
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	120 000,00	379 704,93	379 477,57	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	3 902 700,00	4 035 593,00	3 607 621,96	89,4
		Dotacje na zadania bieżące	11 000,00	11 000,00	0,00	0,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	150 000,00	311 085,00	309 442,30	99,5
		Wydatki majątkowe	2 426 000,00	3 608 270,00	3 474 461,21	96,3
		w tym:				

		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 426 000,00	3 608 270,00	3 474 461,21	96,3
	70095	Pozostała działalność	16 000,00	16 000,00	9 319,21	58,2
		Wydatki bieżące	16 000,00	16 000,00	9 319,21	58,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	16 000,00	16 000,00	9 319,21	58,2
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	16 000,00	16 000,00	9 319,21	58,2
710		Działalność usługowa	2 181 540,00	2 284 700,00	2 113 650,73	92,5
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	270 680,00	191 230,00	100 723,59	52,7
		Wydatki bieżące	270 680,00	149 410,00	100 723,59	67,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	270 680,00	149 410,00	100 723,59	67,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	10 680,00	12 506,00	7 925,54	63,4
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	260 000,00	136 904,00	92 798,05	67,8
		Wydatki majątkowe	0,00	41 820,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	41 820,00	0,00	0,0
	71012	Zadania z zakresu geodezji i kartografii	695 420,00	671 100,00	651 027,26	97,0
		Wydatki bieżące	494 600,00	667 600,00	650 941,01	97,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	111 600,00	111 600,00	95 678,80	85,7
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	111 600,00	111 600,00	95 678,80	85,7
		Dotacje na zadania bieżące	383 000,00	556 000,00	555 262,21	99,9
		Wydatki majątkowe	200 820,00	3 500,00	86,25	2,5
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	200 820,00	3 500,00	86,25	2,5
		w tym:				

		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	200 820,00	3 500,00	86,25	2,5
	71015	Nadzór budowlany	602 440,00	615 320,00	612 515,75	99,5
		Wydatki bieżące	602 440,00	615 320,00	612 515,75	99,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	598 940,00	611 990,00	611 969,39	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	558 743,00	563 716,00	563 709,20	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	40 197,00	48 274,00	48 260,19	100,0
		Dotacje na zadania bieżące	3 000,00	3 000,00	216,36	7,2
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	500,00	330,00	330,00	100,0
	71035	Cmentarze	513 000,00	746 000,00	707 832,13	94,9
		Wydatki bieżące	513 000,00	588 000,00	580 191,75	98,7
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	480 000,00	555 000,00	547 191,75	98,6
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	480 000,00	555 000,00	547 191,75	98,6
		Dotacje na zadania bieżące	33 000,00	33 000,00	33 000,00	100,0
		Wydatki majątkowe	0,00	158 000,00	127 640,38	80,8
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	158 000,00	127 640,38	80,8
	71095	Pozostała działalność	100 000,00	61 050,00	41 552,00	68,1
		Wydatki bieżące	100 000,00	61 050,00	41 552,00	68,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	100 000,00	61 050,00	41 552,00	68,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	2 000,00	2 000,00	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	100 000,00	59 050,00	39 552,00	67,0
750		Administracja publiczna	31 624 203,00	32 441 312,93	31 177 308,95	96,1
	75011	Urzędy wojewódzkie	789 620,00	1 208 510,00	1 208 484,66	100,0

		Wydatki bieżące	789 620,00	1 208 510,00	1 208 484,66	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	789 620,00	1 208 510,00	1 208 484,66	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	789 620,00	1 200 980,00	1 200 980,00	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	7 530,00	7 504,66	99,7
75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	542 500,00	542 500,00	468 882,22	86,4
		Wydatki bieżące	542 500,00	542 500,00	468 882,22	86,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	52 500,00	57 500,00	35 109,24	61,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	4 000,00	15 000,00	11 703,00	78,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	48 500,00	42 500,00	23 406,24	55,1
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	490 000,00	485 000,00	433 772,98	89,4
75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	28 573 987,00	28 914 854,93	27 873 516,96	96,4
		Wydatki bieżące	28 085 487,00	28 550 469,93	27 530 847,85	96,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	28 054 987,00	28 519 969,93	27 510 945,27	96,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	22 613 379,00	22 632 614,00	22 197 131,26	98,1
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5 441 608,00	5 887 355,93	5 313 814,01	90,3
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	30 500,00	30 500,00	19 902,58	65,3
		Wydatki majątkowe	488 500,00	364 385,00	342 669,11	94,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	488 500,00	364 385,00	342 669,11	94,0
75045		Kwalifikacja wojskowa	23 000,00	22 652,00	22 651,42	100,0
		Wydatki bieżące	23 000,00	22 652,00	22 651,42	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	23 000,00	22 652,00	22 651,42	100,0
		w tym:				

		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	16 682,00	16 253,50	16 253,32	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	6 318,00	6 398,50	6 398,10	100,0
75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	872 838,00	907 838,00	838 898,40	92,4
		Wydatki bieżące	739 998,00	907 838,00	838 898,40	92,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	739 998,00	907 838,00	838 898,40	92,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	29 450,00	29 450,00	25 826,30	87,7
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	710 548,00	878 388,00	813 072,10	92,6
		Wydatki majątkowe	132 840,00	0,00	0,00	-
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	132 840,00	0,00	0,00	-
75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	242 758,00	249 458,00	237 338,73	95,1
		Wydatki bieżące	242 758,00	249 458,00	237 338,73	95,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	241 958,00	248 658,00	236 699,89	95,2
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	199 355,00	206 055,00	205 753,11	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	42 603,00	42 603,00	30 946,78	72,6
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	800,00	800,00	638,84	79,9
75095		Pozostała działalność	579 500,00	595 500,00	527 536,56	88,6
		Wydatki bieżące	579 500,00	595 500,00	527 536,56	88,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	394 500,00	408 400,00	340 456,31	83,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	33 060,00	14 710,00	2 288,00	15,6
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	361 440,00	393 690,00	338 168,31	85,9
		Dotacje na zadania bieżące	15 000,00	15 000,00	15 000,00	100,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	170 000,00	172 100,00	172 080,25	100,0

751		Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	16 713,00	691 267,00	663 094,56	95,9
	75101	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	16 713,00	16 713,00	16 692,95	99,9
		Wydatki bieżące	16 713,00	16 713,00	16 692,95	99,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	16 713,00	16 713,00	16 692,95	99,9
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	16 713,00	16 713,00	16 692,95	99,9
	75109	Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	0,00	674 554,00	646 401,61	95,8
		Wydatki bieżące	0,00	674 554,00	646 401,61	95,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	248 539,00	239 286,61	96,3
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	177 986,00	170 898,56	96,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	70 553,00	68 388,05	96,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,00	426 015,00	407 115,00	95,6
752		Obrona narodowa	2 000,00	119 800,00	119 800,00	100,0
	75212	Pozostałe wydatki obronne	2 000,00	2 000,00	2 000,00	100,0
		Wydatki bieżące	2 000,00	2 000,00	2 000,00	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 000,00	2 000,00	2 000,00	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	1 027,00	1 027,00	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	2 000,00	973,00	973,00	100,0
	75295	Pozostała działalność	0,00	117 800,00	117 800,00	100,0
		Wydatki bieżące	0,00	117 800,00	117 800,00	100,0
		w tym:				

		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	117 800,00	117 800,00	100,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	117 800,00	117 800,00	100,0
754		Bezp. publiczne i ochrona przeciwpożarowa	17 019 578,00	19 472 924,00	19 300 147,28	99,1
	75404	Komendy wojewódzkie Policji	50 000,00	69 500,00	69 500,00	100,0
		Wydatki bieżące	50 000,00	50 000,00	50 000,00	100,0
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	50 000,00	50 000,00	50 000,00	100,0
		Wydatki majątkowe	0,00	19 500,00	19 500,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	19 500,00	19 500,00	100,0
	75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	13 980 578,00	16 205 320,00	16 203 060,98	100,0
		Wydatki bieżące	13 980 578,00	15 785 320,00	15 783 060,98	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	13 298 578,00	14 935 569,00	14 935 557,39	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	11 037 831,00	11 466 205,00	11 466 200,31	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	2 260 747,00	3 469 364,00	3 469 357,08	100,0
		Dotacje na zadania bieżące	12 000,00	12 000,00	9 755,13	81,3
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	670 000,00	837 751,00	837 748,46	100,0
		Wydatki majątkowe	0,00	420 000,00	420 000,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	420 000,00	420 000,00	100,0
	75412	Ochotnicze straże pożarne	110 000,00	121 904,00	120 518,46	98,9
		Wydatki bieżące	110 000,00	98 082,00	97 047,46	98,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	86 000,00	81 440,00	80 405,56	98,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	13 720,00	14 460,00	14 449,56	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	72 280,00	66 980,00	65 956,00	98,5

		Dotacje na zadania bieżące	0,00	82,00	81,90	99,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	24 000,00	16 560,00	16 560,00	100,0
		Wydatki majątkowe	0,00	23 822,00	23 471,00	98,5
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	23 822,00	23 471,00	98,5
	75414	Obrona cywilna	12 000,00	18 500,00	18 491,02	100,0
		Wydatki bieżące	12 000,00	18 500,00	18 491,02	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	12 000,00	18 500,00	18 491,02	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 200,00	3 533,14	3 533,14	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	10 800,00	14 966,86	14 957,88	99,9
	75416	Straż gminna (miejska)	2 727 000,00	2 832 000,00	2 685 640,88	94,8
		Wydatki bieżące	2 727 000,00	2 832 000,00	2 685 640,88	94,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 652 000,00	2 760 000,00	2 632 271,10	95,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 395 000,00	2 517 000,00	2 473 148,55	98,3
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	257 000,00	243 000,00	159 122,55	65,5
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	75 000,00	72 000,00	53 369,78	74,1
	75421	Zarządzanie kryzysowe	60 000,00	77 200,00	74 801,59	96,9
		Wydatki bieżące	60 000,00	77 200,00	74 801,59	96,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	50 000,00	67 200,00	66 801,59	99,4
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	50 000,00	67 200,00	66 801,59	99,4
		Dotacje na zadania bieżące	10 000,00	10 000,00	8 000,00	80,0
	75478	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00	68 500,00	68 500,00	100,0
		Wydatki bieżące	0,00	68 500,00	68 500,00	100,0
		w tym:				

		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	68 500,00	68 500,00	100,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	68 500,00	68 500,00	100,0
	75495	Pozostała działalność	80 000,00	80 000,00	59 634,35	74,5
		Wydatki bieżące	50 000,00	50 000,00	32 634,35	65,3
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	50 000,00	50 000,00	32 634,35	65,3
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	50 000,00	50 000,00	32 634,35	65,3
		Wydatki majątkowe	30 000,00	30 000,00	27 000,00	90,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	30 000,00	30 000,00	27 000,00	90,0
755		Wymiar sprawiedliwości	187 812,00	194 105,00	193 624,57	99,8
	75515	Nieodpłatna pomoc prawna	187 812,00	194 105,00	193 624,57	99,8
		Wydatki bieżące	187 812,00	194 105,00	193 624,57	99,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	127 086,00	127 086,00	126 606,22	99,6
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	127 086,00	127 086,00	126 606,22	99,6
		Dotacje na zadania bieżące	60 726,00	67 019,00	67 018,35	100,0
757		Obsługa długu publicznego	4 787 676,00	2 904 283,00	1 924 979,87	66,3
	75702	Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego	4 000 000,00	2 553 851,00	1 924 979,87	75,4
		Wydatki bieżące	4 000 000,00	2 553 851,00	1 924 979,87	75,4
		w tym:				
		Wydatki na obsługę długu jedn. samorządu terytorialnego	4 000 000,00	2 553 851,00	1 924 979,87	75,4
	75704	Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jedn. samorządu terytorialnego	787 676,00	350 432,00	0,00	0,0
		Wydatki bieżące	787 676,00	350 432,00	0,00	0,0

		w tym:				
		Wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	787 676,00	350 432,00	0,00	0,0
758		Różne rozliczenia	2 260 000,00	1 364 959,00	0,00	0,0
	75818	Rezerwy ogólne i celowe	2 260 000,00	1 364 959,00	0,00	0,0
		Wydatki bieżące	2 260 000,00	1 364 959,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 260 000,00	1 364 959,00	0,00	0,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	2 260 000,00	1 364 959,00	0,00	0,0
801		Oświata i wychowanie	199 028 582,00	200 050 635,43	195 641 150,39	97,8
	80101	Szkoły podstawowe	48 113 912,00	49 496 665,00	48 644 002,49	98,3
		Wydatki bieżące	48 013 912,00	49 041 665,00	48 231 153,48	98,3
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	44 148 899,00	45 203 043,00	44 405 566,13	98,2
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	38 464 280,00	39 423 240,00	38 838 678,19	98,5
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5 684 619,00	5 779 803,00	5 566 887,94	96,3
		Dotacje na zadania bieżące	3 470 000,00	3 590 000,00	3 589 752,75	100,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	395 013,00	248 622,00	235 834,60	94,9
		Wydatki majątkowe	100 000,00	455 000,00	412 849,01	90,7
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	100 000,00	455 000,00	412 849,01	90,7
	80102	Szkoły podstawowe specjalne	6 429 167,00	6 554 024,00	6 520 523,11	99,5
		Wydatki bieżące	6 429 167,00	6 554 024,00	6 520 523,11	99,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	6 425 207,00	6 539 063,00	6 505 657,67	99,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	5 956 305,00	5 981 597,00	5 955 670,73	99,6
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	468 902,00	557 466,00	549 986,94	98,7

		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 960,00	14 961,00	14 865,44	99,4
80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	6 450 227,00	6 824 681,00	6 578 552,08	96,4
		Wydatki bieżące	5 595 227,00	5 589 681,00	5 343 641,28	95,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	4 528 647,00	4 497 668,00	4 354 935,34	96,8
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 683 417,00	3 707 582,00	3 640 479,62	98,2
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	845 230,00	790 086,00	714 455,72	90,4
		Dotacje na zadania bieżące	202 000,00	202 000,00	160 171,03	79,3
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	7 622,00	35 134,00	32 322,28	92,0
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	856 958,00	854 879,00	796 212,63	93,1
		Wydatki majątkowe	855 000,00	1 235 000,00	1 234 910,80	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	855 000,00	1 235 000,00	1 234 910,80	100,0
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	855 000,00	198 000,00	198 000,00	100,0
80104		Przedszkola	29 923 537,00	28 644 823,00	27 299 826,00	95,3
		Wydatki bieżące	29 923 537,00	28 610 383,00	27 265 386,00	95,3
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	7 760 321,00	8 154 651,00	8 011 520,21	98,2
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	6 249 589,00	6 517 694,00	6 467 697,09	99,2
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1 510 732,00	1 636 957,00	1 543 823,12	94,3
		Dotacje na zadania bieżące	22 150 000,00	20 436 000,00	19 234 741,92	94,1
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	13 216,00	19 732,00	19 123,87	96,9
		Wydatki majątkowe	0,00	34 440,00	34 440,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	34 440,00	34 440,00	100,0
80105		Przedszkola specjalne	838 020,00	868 527,00	863 822,78	99,5

		Wydatki bieżące	838 020,00	868 527,00	863 822,78	99,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	837 180,00	867 827,00	863 122,96	99,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	758 784,00	786 448,00	783 074,08	99,6
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	78 396,00	81 379,00	80 048,88	98,4
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	840,00	700,00	699,82	100,0
	80106	Inne formy wychowania przedszkolnego	429 000,00	453 000,00	431 446,60	95,2
		Wydatki bieżące	429 000,00	453 000,00	431 446,60	95,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	12 000,00	6 239,28	52,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	12 000,00	6 239,28	52,0
		Dotacje na zadania bieżące	429 000,00	441 000,00	425 207,32	96,4
	80110	Gimnazja	13 684 984,00	13 370 768,00	13 256 434,90	99,1
		Wydatki bieżące	13 684 984,00	13 370 768,00	13 256 434,90	99,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	12 471 877,00	12 173 351,00	12 065 441,26	99,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	11 106 395,00	10 780 500,00	10 716 840,27	99,4
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1 365 482,00	1 392 851,00	1 348 600,99	96,8
		Dotacje na zadania bieżące	1 166 006,00	1 049 006,00	1 046 037,59	99,7
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	47 101,00	148 411,00	144 956,05	97,7
	80111	Gimnazja specjalne	1 859 188,00	1 950 438,00	1 932 392,47	99,1
		Wydatki bieżące	1 859 188,00	1 950 438,00	1 932 392,47	99,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 858 078,00	1 949 328,00	1 931 367,18	99,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 731 686,00	1 824 474,00	1 807 656,97	99,1
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	126 392,00	124 854,00	123 710,21	99,1

		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 110,00	1 110,00	1 025,29	92,4
80113		Dowożenie uczniów do szkół	129 036,00	175 741,00	150 031,37	85,4
		Wydatki bieżące	129 036,00	175 741,00	150 031,37	85,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	129 036,00	175 741,00	150 031,37	85,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	4 198,00	2 927,31	69,7
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	129 036,00	171 543,00	147 104,06	85,8
80115		Technika	35 544 184,00	36 454 068,00	35 957 682,58	98,6
		Wydatki bieżące	35 544 184,00	36 454 068,00	35 957 682,58	98,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	31 814 041,00	31 517 273,00	31 045 132,74	98,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	27 212 862,00	26 842 343,00	26 650 568,33	99,3
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	4 601 179,00	4 674 930,00	4 394 564,41	94,0
		Dotacje na zadania bieżące	3 678 446,00	4 838 446,00	4 822 042,16	99,7
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	51 697,00	98 349,00	90 507,68	92,0
80116		Szkoły policealne	3 138 710,00	2 578 803,00	2 514 305,59	97,5
		Wydatki bieżące	3 138 710,00	2 578 803,00	2 514 305,59	97,5
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	3 138 710,00	2 578 803,00	2 514 305,59	97,5
80117		Branżowe szkoły I i II stopnia	2 375 583,00	3 236 519,00	3 186 890,33	98,5
		Wydatki bieżące	2 375 583,00	3 236 519,00	3 186 890,33	98,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 537 871,00	2 011 887,00	1 962 625,03	97,6
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 348 837,00	1 752 239,00	1 715 025,46	97,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	189 034,00	259 648,00	247 599,57	95,4
		Dotacje na zadania bieżące	834 049,00	1 220 049,00	1 220 009,15	100,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 663,00	4 583,00	4 256,15	92,9

	80120	Licea ogólnokształcące	27 020 808,00	27 015 014,00	26 688 240,01	98,8
		Wydatki bieżące	26 670 808,00	26 879 814,00	26 553 243,01	98,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	22 280 420,00	22 390 482,00	22 095 997,72	98,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	19 871 284,00	19 764 502,00	19 583 464,38	99,1
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	2 409 136,00	2 625 980,00	2 512 533,34	95,7
		Dotacje na zadania bieżące	4 350 981,00	4 379 552,00	4 360 289,69	99,6
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	39 407,00	109 780,00	96 955,60	88,3
		Wydatki majątkowe	350 000,00	135 200,00	134 997,00	99,8
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	350 000,00	135 200,00	134 997,00	99,8
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	350 000,00	135 200,00	134 997,00	99,8
	80130	Szkoły zawodowe	6 526 287,00	5 033 588,00	4 773 774,64	94,8
		Wydatki bieżące	6 026 287,00	5 033 588,00	4 773 774,64	94,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	4 281 906,00	3 354 227,00	3 166 061,90	94,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 598 009,00	2 824 070,00	2 703 832,89	95,7
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	683 897,00	530 157,00	462 229,01	87,2
		Dotacje na zadania bieżące	1 735 570,00	1 668 570,00	1 600 841,67	95,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	8 811,00	10 791,00	6 871,07	63,7
		Wydatki majątkowe	500 000,00	0,00	0,00	-
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	500 000,00	0,00	0,00	-
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	500 000,00	0,00	0,00	-
	80134	Szkoły zawodowe specjalne	4 511 857,00	4 831 367,00	4 813 858,29	99,6

		Wydatki bieżące	4 511 857,00	4 765 367,00	4 747 858,29	99,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	4 505 857,00	4 752 987,00	4 735 486,96	99,6
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 957 328,00	4 205 878,00	4 205 472,82	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	548 529,00	547 109,00	530 014,14	96,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 000,00	12 380,00	12 371,33	99,9
		Wydatki majątkowe	0,00	66 000,00	66 000,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	66 000,00	66 000,00	100,0
	80140	Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki kształcenia zawodowego	2 669 590,00	2 872 340,00	2 864 306,99	99,7
		Wydatki bieżące	2 669 590,00	2 872 340,00	2 864 306,99	99,7
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 666 590,00	2 869 940,00	2 861 998,70	99,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 193 746,00	2 384 746,00	2 380 803,82	99,8
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	472 844,00	485 194,00	481 194,88	99,2
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 000,00	2 400,00	2 308,29	96,2
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	522 203,00	503 383,00	351 894,27	69,9
		Wydatki bieżące	522 203,00	503 383,00	351 894,27	69,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	522 203,00	503 383,00	351 894,27	69,9
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	522 203,00	503 383,00	351 894,27	69,9
	80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	2 469 885,00	2 768 829,00	2 681 720,56	96,9
		Wydatki bieżące	2 469 885,00	2 768 829,00	2 681 720,56	96,9
		w tym:				

		Wydatki jednostek budżetowych	654 485,00	618 274,00	536 888,27	86,8
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	588 089,00	565 561,00	491 134,59	86,8
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	66 396,00	52 713,00	45 753,68	86,8
		Dotacje na zadania bieżące	1 814 985,00	2 149 985,00	2 144 358,16	99,7
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	415,00	570,00	474,13	83,2
80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	3 583 333,00	3 284 983,00	3 213 871,09	97,8
		Wydatki bieżące	3 583 333,00	3 284 983,00	3 213 871,09	97,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	3 409 715,00	3 017 482,00	2 948 093,38	97,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 131 024,00	2 851 345,00	2 783 052,58	97,6
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	278 691,00	166 137,00	165 040,80	99,3
		Dotacje na zadania bieżące	172 321,00	267 321,00	265 777,71	99,4
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 297,00	180,00	0,00	0,0
80151		Kwalifikacyjne kursy zawodowe	300 000,00	50 000,00	0,00	0,0
		Wydatki bieżące	300 000,00	50 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	300 000,00	50 000,00	0,00	0,0
80152		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych	1 900 750,00	1 743 763,00	1 604 250,60	92,0
		Wydatki bieżące	1 900 750,00	1 743 763,00	1 604 250,60	92,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 691 691,00	1 478 018,00	1 364 500,95	92,3

		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 574 871,00	1 423 274,00	1 311 521,88	92,1
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	116 820,00	54 744,00	52 979,07	96,8
		Dotacje na zadania bieżące	207 745,00	265 745,00	239 749,65	90,2
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 314,00	0,00	0,00	-
	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	0,00	908 472,43	894 905,28	98,5
		Wydatki bieżące	0,00	908 472,43	894 905,28	98,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	809 278,23	797 837,20	98,6
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	5 315,00	5 312,01	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	803 963,23	792 525,19	98,6
		Dotacje na zadania bieżące	0,00	99 194,20	97 068,08	97,9
	80195	Pozostała działalność	608 321,00	430 839,00	418 418,36	97,1
		Wydatki bieżące	608 321,00	430 839,00	418 418,36	97,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	257 440,00	328 082,00	316 661,36	96,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	244 241,00	241 464,01	98,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	257 440,00	83 841,00	75 197,35	89,7
		Dotacje na zadania bieżące	90 000,00	90 000,00	89 000,00	98,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,00	12 757,00	12 757,00	100,0
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	260 881,00	0,00	0,00	-
851		Ochrona zdrowia	4 144 461,00	4 402 333,34	4 128 655,69	93,8
	85149	Programy polityki zdrowotnej	20 000,00	50 680,34	42 690,00	84,2
		Wydatki bieżące	20 000,00	50 680,34	42 690,00	84,2
		w tym:				

		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	50 680,34	42 690,00	84,2
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	0,00	50 680,34	42 690,00	84,2
		Dotacje na zadania bieżące	20 000,00	0,00	0,00	-
	85153	Zwalczanie narkomanii	50 000,00	50 000,00	15 450,00	30,9
		Wydatki bieżące	50 000,00	50 000,00	15 450,00	30,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	10 000,00	10 000,00	450,00	4,5
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	10 000,00	10 000,00	450,00	4,5
		Dotacje na zadania bieżące	40 000,00	40 000,00	15 000,00	37,5
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2 320 000,00	2 836 499,00	2 658 576,36	93,7
		Wydatki bieżące	2 313 000,00	2 836 499,00	2 658 576,36	93,7
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 848 800,00	2 377 699,00	2 204 636,70	92,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 295 700,00	1 463 544,00	1 376 918,72	94,1
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	553 100,00	914 155,00	827 717,98	90,5
		Dotacje na zadania bieżące	463 200,00	458 200,00	453 348,67	98,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 000,00	600,00	590,99	98,5
		Wydatki majątkowe	7 000,00	0,00	0,00	-
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	7 000,00	0,00	0,00	-
	85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	1 518 331,00	1 174 594,00	1 142 667,13	97,3
		Wydatki bieżące	1 518 331,00	1 174 594,00	1 142 667,13	97,3
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 468 331,00	1 144 594,00	1 116 354,55	97,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 468 331,00	1 144 594,00	1 116 354,55	97,5

		Dotacje na zadania bieżące	50 000,00	30 000,00	26 312,58	87,7
	85195	Pozostała działalność	236 130,00	290 560,00	269 272,20	92,7
		Wydatki bieżące	236 130,00	290 560,00	269 272,20	92,7
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	66 130,00	140 560,00	120 117,20	85,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	39 000,00	72 636,00	62 608,49	86,2
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	27 130,00	67 924,00	57 508,71	84,7
		Dotacje na zadania bieżące	170 000,00	150 000,00	149 155,00	99,4
852		Pomoc społeczna	41 392 780,00	44 173 651,01	43 254 302,31	97,9
	85202	Domy pomocy społecznej	18 586 000,00	20 188 405,00	20 054 961,88	99,3
		Wydatki bieżące	18 586 000,00	20 095 405,00	19 989 222,63	99,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	18 534 000,00	20 035 405,00	19 929 956,11	99,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	14 556 000,00	15 646 026,00	15 634 080,13	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	3 978 000,00	4 389 379,00	4 295 875,98	97,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	52 000,00	60 000,00	59 266,52	98,8
		Wydatki majątkowe	0,00	93 000,00	65 739,25	70,7
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	93 000,00	65 739,25	70,7
	85203	Ośrodki wsparcia	1 240 192,00	1 372 848,00	1 343 784,91	97,9
		Wydatki bieżące	1 240 192,00	1 292 848,00	1 284 585,81	99,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 115 500,00	1 163 498,00	1 159 596,55	99,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	975 000,00	974 972,00	974 761,24	100,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	140 500,00	188 526,00	184 835,31	98,0
		Dotacje na zadania bieżące	123 192,00	127 550,00	123 192,00	96,6
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 500,00	1 800,00	1 797,26	99,8

		Wydatki majątkowe	0,00	80 000,00	59 199,10	74,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	80 000,00	59 199,10	74,0
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	119 694,00	84 469,00	81 291,20	96,2
		Wydatki bieżące	119 694,00	84 469,00	81 291,20	96,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	119 694,00	84 469,00	81 291,20	96,2
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	65 164,00	35 964,00	34 024,01	94,6
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	54 530,00	48 505,00	47 267,19	97,4
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	318 848,00	386 700,26	384 371,84	99,4
		Wydatki bieżące	318 848,00	386 700,26	384 371,84	99,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	317 848,00	382 700,26	381 804,07	99,8
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	317 848,00	382 700,26	381 804,07	99,8
		Dotacje na zadania bieżące	1 000,00	4 000,00	2 567,77	64,2
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3 282 700,00	3 366 619,00	3 249 623,63	96,5
		Wydatki bieżące	3 282 700,00	3 366 619,00	3 249 623,63	96,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	20 000,00	20 000,00	11 700,00	58,5
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	20 000,00	20 000,00	11 700,00	58,5
		Dotacje na zadania bieżące	6 000,00	6 000,00	4 471,79	74,5
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 160 000,00	3 239 141,00	3 135 301,84	96,8
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	96 700,00	101 478,00	98 150,00	96,7

	85215	Dodatki mieszkaniowe	2 400 000,00	2 230 582,77	1 963 777,25	88,0
		Wydatki bieżące	2 400 000,00	2 230 582,77	1 963 777,25	88,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	351,11	351,11	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	351,11	351,11	100,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 400 000,00	2 230 231,66	1 963 426,14	88,0
	85216	Zasiłki stałe	1 327 391,00	1 783 678,39	1 748 470,61	98,0
		Wydatki bieżące	1 327 391,00	1 783 678,39	1 748 470,61	98,0
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	8 000,00	15 000,00	9 733,05	64,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 319 391,00	1 768 678,39	1 738 737,56	98,3
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	7 649 351,00	7 877 693,77	7 829 917,77	99,4
		Wydatki bieżące	7 649 351,00	7 877 693,77	7 829 917,77	99,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	7 415 351,00	7 578 487,15	7 542 687,94	99,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	6 587 851,00	6 781 562,15	6 760 999,77	99,7
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	827 500,00	796 925,00	781 688,17	98,1
		Dotacje na zadania bieżące	98 136,00	70,00	67,74	96,8
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	110 649,00	266 241,62	259 058,23	97,3
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	25 215,00	32 895,00	28 103,86	85,4
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	2 155 000,00	2 244 284,00	2 239 953,11	99,8
		Wydatki bieżące	2 155 000,00	2 244 284,00	2 239 953,11	99,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 153 000,00	2 242 831,00	2 238 500,47	99,8
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 730 000,00	1 800 024,00	1 798 590,10	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	423 000,00	442 807,00	439 910,37	99,3

		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 000,00	1 453,00	1 452,64	100,0
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2 400 000,00	2 709 696,82	2 558 118,92	94,4
		Wydatki bieżące	2 400 000,00	2 709 696,82	2 558 118,92	94,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 400 000,00	2 709 696,82	2 558 118,92	94,4
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	2 400 000,00	2 709 696,82	2 558 118,92	94,4
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	1 600 000,00	1 531 869,00	1 438 671,98	93,9
		Wydatki bieżące	1 600 000,00	1 531 869,00	1 438 671,98	93,9
		w tym:				
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 600 000,00	1 531 869,00	1 438 671,98	93,9
	85295	Pozostała działalność	313 604,00	396 805,00	361 359,21	91,1
		Wydatki bieżące	313 604,00	396 805,00	361 359,21	91,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	121 000,00	209 000,00	187 219,71	89,6
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	36 000,00	76 752,00	74 745,02	97,4
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	85 000,00	132 248,00	112 474,69	85,0
		Dotacje na zadania bieżące	170 000,00	170 800,00	170 800,00	100,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	17 000,00	16 200,00	2 534,90	15,6
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	5 604,00	805,00	804,60	100,0
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11 869 307,00	26 868 627,90	22 985 980,36	85,5
	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	134 126,00	138 548,00	123 528,16	89,2
		Wydatki bieżące	134 126,00	138 548,00	123 528,16	89,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	15 000,00	15 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	15 000,00	15 000,00	0,00	0,0

		Dotacje na zadania bieżące	119 126,00	123 548,00	123 528,16	100,0
85321		Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	566 000,00	890 478,00	580 700,58	65,2
		Wydatki bieżące	566 000,00	890 478,00	580 700,58	65,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	565 000,00	889 478,00	580 700,58	65,3
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	471 000,00	742 007,16	487 805,92	65,7
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	94 000,00	147 470,84	92 894,66	63,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 000,00	1 000,00	0,00	0,0
85333		Powiatowe urzędy pracy	5 435 000,00	5 928 300,00	5 911 633,06	99,7
		Wydatki bieżące	5 435 000,00	5 928 300,00	5 911 633,06	99,7
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	5 428 900,00	5 924 200,00	5 908 223,80	99,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	4 650 000,00	5 036 255,00	5 031 966,35	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	778 900,00	887 945,00	876 257,45	98,7
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 100,00	4 100,00	3 409,26	83,2
85395		Pozostała działalność	5 734 181,00	19 911 301,90	16 370 118,56	82,2
		Wydatki bieżące	5 002 977,00	18 829 635,90	15 808 272,25	84,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	178 000,00	207 386,39	203 319,39	98,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	178 000,00	207 386,39	203 319,39	98,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,00	71 445,00	71 445,00	100,0
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	4 824 977,00	18 550 804,51	15 533 507,86	83,7
		Wydatki majątkowe	731 204,00	1 081 666,00	561 846,31	51,9
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	731 204,00	1 081 666,00	561 846,31	51,9
		w tym:				

		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	731 204,00	771 666,00	298 452,31	38,7
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	20 234 639,00	21 108 063,00	20 364 296,35	96,5
	85401	Świetlice szkolne	2 923 210,00	2 785 112,00	2 628 637,66	94,4
		Wydatki bieżące	2 923 210,00	2 785 112,00	2 628 637,66	94,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 918 095,00	2 772 546,00	2 618 376,29	94,4
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 712 315,00	2 578 433,00	2 427 814,12	94,2
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	205 780,00	194 113,00	190 562,17	98,2
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 115,00	12 566,00	10 261,37	81,7
	85402	Specjalne ośrodki wychowawcze	732 100,00	707 100,00	661 162,62	93,5
		Wydatki bieżące	732 100,00	707 100,00	661 162,62	93,5
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	732 100,00	707 100,00	661 162,62	93,5
	85403	Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	3 750 960,00	3 580 947,00	3 506 822,32	97,9
		Wydatki bieżące	3 750 960,00	3 515 447,00	3 441 322,32	97,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	3 747 610,00	3 511 097,00	3 438 027,78	97,9
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 190 662,00	2 932 297,00	2 870 392,20	97,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	556 948,00	578 800,00	567 635,58	98,1
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 350,00	4 350,00	3 294,54	75,7
		Wydatki majątkowe	0,00	65 500,00	65 500,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	65 500,00	65 500,00	100,0
	85404	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	1 739 711,00	1 680 494,00	1 647 138,27	98,0
		Wydatki bieżące	1 739 711,00	1 680 494,00	1 647 138,27	98,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 639 711,00	1 530 494,00	1 509 200,03	98,6

		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 534 907,00	1 418 817,00	1 398 157,16	98,5
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	104 804,00	111 677,00	111 042,87	99,4
		Dotacje na zadania bieżące	100 000,00	150 000,00	137 938,24	92,0
	85406	Poradnie psych-pedag., w tym poradnie specjalistyczne	1 993 784,00	2 076 295,00	2 052 383,19	98,8
		Wydatki bieżące	1 993 784,00	2 063 345,00	2 041 253,19	98,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 991 284,00	2 060 245,00	2 038 154,44	98,9
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 845 984,00	1 904 984,00	1 884 536,93	98,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	145 300,00	155 261,00	153 617,51	98,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 500,00	3 100,00	3 098,75	100,0
		Wydatki majątkowe	0,00	12 950,00	11 130,00	85,9
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	12 950,00	11 130,00	85,9
	85407	Placówki wychowania pozaszkolnego	4 532 856,00	4 588 034,00	4 544 225,89	99,0
		Wydatki bieżące	4 132 856,00	4 117 924,00	4 074 115,89	98,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	4 125 096,00	4 109 747,00	4 066 069,06	98,9
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 572 919,00	3 526 976,00	3 517 558,31	99,7
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	552 177,00	582 771,00	548 510,75	94,1
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	7 760,00	8 177,00	8 046,83	98,4
		Wydatki majątkowe	400 000,00	470 110,00	470 110,00	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	400 000,00	470 110,00	470 110,00	100,0
	85410	Internaty i bursy szkolne	3 750 686,00	3 758 066,00	3 517 546,93	93,6
		Wydatki bieżące	3 750 686,00	3 714 997,00	3 474 886,93	93,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	2 740 515,00	2 704 826,00	2 518 028,36	93,1

		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 820 293,00	1 810 793,00	1 757 109,37	97,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	920 222,00	894 033,00	760 918,99	85,1
		Dotacje na zadania bieżące	1 004 171,00	1 004 171,00	952 799,09	94,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 000,00	6 000,00	4 059,48	67,7
		Wydatki majątkowe	0,00	43 069,00	42 660,00	99,1
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	43 069,00	42 660,00	99,1
	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	187 000,00	1 079 683,00	987 882,61	91,5
		Wydatki bieżące	187 000,00	1 079 683,00	987 882,61	91,5
		w tym:				
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	187 000,00	1 079 683,00	987 882,61	91,5
	85419	Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	500 000,00	630 000,00	626 797,44	99,5
		Wydatki bieżące	500 000,00	630 000,00	626 797,44	99,5
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	500 000,00	630 000,00	626 797,44	99,5
	85446	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	51 058,00	51 058,00	30 582,55	59,9
		Wydatki bieżące	51 058,00	51 058,00	30 582,55	59,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	51 058,00	51 058,00	30 582,55	59,9
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	51 058,00	51 058,00	30 582,55	59,9
	85495	Pozostała działalność	73 274,00	171 274,00	161 116,87	94,1
		Wydatki bieżące	73 274,00	171 274,00	161 116,87	94,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	73 274,00	171 274,00	161 116,87	94,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	57 474,00	116 640,00	115 403,61	98,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	15 800,00	54 634,00	45 713,26	83,7
855		Rodzina	88 441 235,00	100 273 668,40	99 315 539,64	99,0

	85501	Świadczenie wychowawcze	49 396 803,00	54 529 809,69	54 469 855,97	99,9
		Wydatki bieżące	49 396 803,00	54 529 809,69	54 469 855,97	99,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	743 127,00	859 644,69	834 696,07	97,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	657 181,00	768 701,62	744 330,14	96,8
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	85 946,00	90 943,07	90 365,93	99,4
		Dotacje na zadania bieżące	50 000,00	100 000,00	64 994,90	65,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	48 603 676,00	53 570 165,00	53 570 165,00	100,0
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	27 590 718,00	30 445 732,67	30 384 504,46	99,8
		Wydatki bieżące	27 590 718,00	30 445 732,67	30 384 504,46	99,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 939 107,00	2 228 264,38	2 181 507,03	97,9
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 805 539,00	2 077 219,61	2 075 284,74	99,9
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	133 568,00	151 044,77	106 222,29	70,3
		Dotacje na zadania bieżące	100 000,00	100 000,00	85 539,42	85,5
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	25 551 611,00	28 117 468,29	28 117 458,01	100,0
	85503	Karta Dużej Rodziny	0,00	2 971,29	2 971,29	100,0
		Wydatki bieżące	0,00	2 971,29	2 971,29	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	0,00	2 971,29	2 971,29	100,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	2 971,29	2 971,29	100,0
	85504	Wspieranie rodziny	267 100,00	3 430 503,00	3 337 321,71	97,3
		Wydatki bieżące	267 100,00	3 430 503,00	3 337 321,71	97,3
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	267 100,00	491 103,00	397 921,71	81,0
		w tym:				

		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	259 900,00	473 678,09	380 504,83	80,3
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	7 200,00	17 424,91	17 416,88	100,0
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,00	2 939 400,00	2 939 400,00	100,0
	85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	1 905 800,00	1 893 200,00	1 782 937,59	94,2
		Wydatki bieżące	1 905 800,00	1 893 200,00	1 782 937,59	94,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 468 500,00	1 548 500,00	1 535 087,59	99,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 245 000,00	1 325 000,00	1 316 911,90	99,4
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	223 500,00	223 500,00	218 175,69	97,6
		Dotacje na zadania bieżące	436 800,00	344 200,00	247 350,00	71,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	500,00	500,00	500,00	100,0
	85506	Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	25 200,00	37 800,00	30 000,00	79,4
		Wydatki bieżące	25 200,00	37 800,00	30 000,00	79,4
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	25 200,00	37 800,00	30 000,00	79,4
	85507	Dzienni opiekunowie	13 000,00	0,00	0,00	-
		Wydatki bieżące	13 000,00	0,00	0,00	-
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	13 000,00	0,00	0,00	-
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	13 000,00	0,00	0,00	-
	85508	Rodziny zastępcze	3 945 000,00	4 251 928,23	4 163 521,16	97,9
		Wydatki bieżące	3 945 000,00	4 251 928,23	4 163 521,16	97,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 580 212,00	1 750 419,00	1 693 305,41	96,7
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 300 000,00	1 366 647,00	1 325 398,11	97,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	280 212,00	383 772,00	367 907,30	95,9
		Dotacje na zadania bieżące	0,00	240,00	64,52	26,9

		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 364 788,00	2 501 269,23	2 470 151,23	98,8
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	5 255 614,00	5 643 402,52	5 106 106,46	90,5
		Wydatki bieżące	5 255 614,00	5 553 998,52	5 016 702,69	90,3
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	4 972 755,00	5 197 248,99	4 705 730,58	90,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	3 664 755,00	3 813 008,24	3 642 655,19	95,5
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1 308 000,00	1 384 240,75	1 063 075,39	76,8
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	282 859,00	288 812,53	243 035,11	84,1
		Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	0,00	67 937,00	67 937,00	100,0
		Wydatki majątkowe	0,00	89 404,00	89 403,77	100,0
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	89 404,00	89 403,77	100,0
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	0,00	89 404,00	89 403,77	100,0
	85595	Pozostała działalność	42 000,00	38 321,00	38 321,00	100,0
		Wydatki bieżące	42 000,00	38 321,00	38 321,00	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	42 000,00	38 321,00	38 321,00	100,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	42 000,00	38 321,00	38 321,00	100,0
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	36 199 413,00	41 158 053,00	35 483 505,02	86,2
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	5 182 000,00	5 742 000,00	3 826 745,58	66,6
		Wydatki bieżące	3 590 000,00	4 150 000,00	2 234 745,58	53,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	3 590 000,00	4 150 000,00	2 234 745,58	53,8
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	3 590 000,00	4 150 000,00	2 234 745,58	53,8

		Wydatki majątkowe	1 592 000,00	1 592 000,00	1 592 000,00	100,0
		w tym:				
		Zakup i objęcie akcji i udziałów	1 592 000,00	0,00	0,00	-
		Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	1 592 000,00	1 592 000,00	100,0
	90002	Gospodarka odpadami	9 725 000,00	9 725 000,00	9 624 327,20	99,0
		Wydatki bieżące	9 725 000,00	9 725 000,00	9 624 327,20	99,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	9 720 000,00	9 720 000,00	9 619 327,20	99,0
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	643 610,00	643 610,00	607 181,91	94,3
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	9 076 390,00	9 076 390,00	9 012 145,29	99,3
		Dotacje na zadania bieżące	5 000,00	5 000,00	5 000,00	100,0
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	1 350 000,00	1 350 000,00	1 233 232,54	91,4
		Wydatki bieżące	1 350 000,00	1 350 000,00	1 233 232,54	91,4
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 350 000,00	1 350 000,00	1 233 232,54	91,4
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1 350 000,00	1 350 000,00	1 233 232,54	91,4
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	1 350 000,00	1 350 864,00	1 289 701,14	95,5
		Wydatki bieżące	1 350 000,00	1 350 864,00	1 289 701,14	95,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	1 350 000,00	1 350 864,00	1 289 701,14	95,5
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	5 000,00	5 000,00	0,00	0,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1 345 000,00	1 345 864,00	1 289 701,14	95,8
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2 641 013,00	3 584 427,00	2 111 932,06	58,9
		Wydatki bieżące	60 000,00	30 000,00	17 628,00	58,8
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	60 000,00	30 000,00	17 628,00	58,8
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	60 000,00	30 000,00	17 628,00	58,8

		Wydatki majątkowe	2 581 013,00	3 554 427,00	2 094 304,06	58,9
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 581 013,00	3 554 427,00	2 094 304,06	58,9
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	2 581 013,00	3 544 227,00	2 094 304,06	59,1
	90006	Ochrona gleby i wód podziemnych	50 000,00	58 320,00	58 320,00	100,0
		Wydatki bieżące	50 000,00	58 320,00	58 320,00	100,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	50 000,00	58 320,00	58 320,00	100,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	50 000,00	58 320,00	58 320,00	100,0
	90008	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	15 000,00	15 000,00	0,00	0,0
		Wydatki bieżące	15 000,00	15 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	15 000,00	15 000,00	0,00	0,0
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	15 000,00	15 000,00	0,00	0,0
	90013	Schroniska dla zwierząt	200 000,00	1 590 850,00	1 541 409,18	96,9
		Wydatki bieżące	200 000,00	180 000,00	133 506,68	74,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	200 000,00	180 000,00	133 506,68	74,2
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	200 000,00	180 000,00	133 506,68	74,2
		Wydatki majątkowe	0,00	1 410 850,00	1 407 902,50	99,8
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	1 410 850,00	1 407 902,50	99,8
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	5 100 000,00	5 400 000,00	4 364 989,53	80,8
		Wydatki bieżące	4 800 000,00	5 100 000,00	4 075 626,17	79,9
		w tym:				

		Wydatki jednostek budżetowych	4 770 000,00	5 070 000,00	4 075 626,17	80,4
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	4 770 000,00	5 070 000,00	4 075 626,17	80,4
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	30 000,00	30 000,00	0,00	0,0
		Wydatki majątkowe	300 000,00	300 000,00	289 363,36	96,5
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	300 000,00	300 000,00	289 363,36	96,5
	90080	Działalność badawczo-rozwojowa	40 000,00	57 492,00	44 945,13	78,2
		Wydatki bieżące	40 000,00	57 492,00	44 945,13	78,2
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	40 000,00	57 492,00	44 945,13	78,2
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	40 000,00	57 492,00	44 945,13	78,2
	90095	Pozostała działalność	10 546 400,00	12 284 100,00	11 387 902,66	92,7
		Wydatki bieżące	8 690 000,00	11 687 700,00	10 853 135,56	92,9
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	8 665 000,00	11 662 700,00	10 828 233,56	92,8
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	8 665 000,00	11 662 700,00	10 828 233,56	92,8
		Dotacje na zadania bieżące	25 000,00	25 000,00	24 902,00	99,6
		Wydatki majątkowe	1 856 400,00	596 400,00	534 767,10	89,7
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 856 400,00	596 400,00	534 767,10	89,7
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 157 100,00	6 922 100,00	6 550 600,06	94,6
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	1 045 100,00	1 075 100,00	1 054 637,36	98,1
		Wydatki bieżące	1 045 100,00	1 075 100,00	1 054 637,36	98,1
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	830 100,00	890 100,00	871 637,36	97,9
		w tym:				

		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	50 950,00	52 390,00	51 338,52	98,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	779 150,00	837 710,00	820 298,84	97,9
		Dotacje na zadania bieżące	185 000,00	185 000,00	183 000,00	98,9
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	30 000,00	0,00	0,00	-
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 920 000,00	2 070 000,00	2 070 000,00	100,0
		Wydatki bieżące	1 920 000,00	2 070 000,00	2 070 000,00	100,0
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	1 920 000,00	2 070 000,00	2 070 000,00	100,0
	92116	Biblioteki	3 112 000,00	3 112 000,00	3 112 000,00	100,0
		Wydatki bieżące	3 112 000,00	3 112 000,00	3 112 000,00	100,0
		w tym:				
		Dotacje na zadania bieżące	3 112 000,00	3 112 000,00	3 112 000,00	100,0
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	80 000,00	65 000,00	63 962,70	98,4
		Wydatki bieżące	80 000,00	51 500,00	50 775,70	98,6
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	80 000,00	51 500,00	50 775,70	98,6
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	6 500,00	6 045,00	93,0
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	80 000,00	45 000,00	44 730,70	99,4
		Wydatki majątkowe	0,00	13 500,00	13 187,00	97,7
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	13 500,00	13 187,00	97,7
	92195	Pozostała działalność	0,00	600 000,00	250 000,00	41,7
		Wydatki majątkowe	0,00	600 000,00	250 000,00	41,7
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	600 000,00	250 000,00	41,7
926		Kultura fizyczna	51 066 983,00	53 829 364,00	21 947 922,97	40,8
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	49 334 980,00	52 076 361,00	21 852 962,34	42,0
		Wydatki bieżące	13 303 650,00	11 230 896,00	10 644 068,48	94,8

		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	8 383 650,00	9 185 896,00	9 010 932,36	98,1
		w tym:				
		- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	4 568 459,00	5 006 548,00	4 912 610,71	98,1
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	3 815 191,00	4 179 348,00	4 098 321,65	98,1
		Dotacje na zadania bieżące	4 820 000,00	1 920 000,00	1 512 000,00	78,8
		Świadczenia na rzecz osób fizycznych	100 000,00	125 000,00	121 136,12	96,9
		Wydatki majątkowe	36 031 330,00	40 845 465,00	11 208 893,86	27,4
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	33 031 330,00	33 000 465,00	3 363 893,86	10,2
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	1 961 330,00	2 336 330,00	2 098 645,57	89,8
		Zakup i objęcie akcji i udziałów	3 000 000,00	0,00	0,00	-
		Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	7 845 000,00	7 845 000,00	100,0
	92695	Pozostała działalność	1 732 003,00	1 753 003,00	94 960,63	5,4
		Wydatki bieżące	5 000,00	14 000,00	2 310,00	16,5
		w tym:				
		Wydatki jednostek budżetowych	5 000,00	14 000,00	2 310,00	16,5
		w tym:				
		- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5 000,00	14 000,00	2 310,00	16,5
		Wydatki majątkowe	1 727 003,00	1 739 003,00	92 650,63	5,3
		w tym:				
		Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 727 003,00	1 739 003,00	92 650,63	5,3
		w tym:				
		- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	1 694 303,00	1 694 303,00	49 075,63	2,9
		Razem wydatki:	612 624 441,00	695 833 038,56	611 017 073,63	87,8
		Razem wydatki bieżące	501 422 193,00	538 556 798,56	518 238 582,32	96,2

w tym:				
Wydatki jednostek budżetowych	342 744 936,00	357 879 313,13	344 908 357,31	96,4
w tym:				
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	232 791 279,00	237 685 975,10	234 335 359,79	98,6
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	109 953 657,00	120 193 338,03	110 572 997,52	92,0
Dotacje na zadania bieżące	58 706 464,00	55 883 451,20	53 603 897,52	95,9
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	88 050 065,00	100 962 921,72	100 090 917,33	99,1
Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	7 133 052,00	20 926 829,51	17 710 430,29	84,6
Wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę	787 676,00	350 432,00	0,00	0,0
Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego	4 000 000,00	2 553 851,00	1 924 979,87	75,4
Razem wydatki majątkowe	111 202 248,00	157 276 240,00	92 778 491,31	59,0
w tym:				
Inwestycje i zakupy inwestycyjne	104 610 248,00	145 839 240,00	81 341 491,31	55,8
w tym:				
- na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	63 966 668,00	95 985 318,00	62 935 056,00	65,6
Zakup i objęcie akcji i udziałów	6 592 000,00	0,00	0,00	-
Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	11 437 000,00	11 437 000,00	100,0

Zródło: Wydział Księgowy

Tabela VI.3. Środki na dotacje udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych na zadania zlecone podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w 2018 r.

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Plan	Kwota przyznanych dotacji	Kwota przekazanych dotacji	Wysokość rozliczonej dotacji do 31.12.2018 r.	Zwrot dotacji do 31.12.2018
	Dz.150 "Przetwórstwo przemysłowe",rozdz.15011 - "Rozwój przedsiębiorczości"		30 000	20 000,00	20 000,00	20 000,00	
1	Stowarzyszenie Marka "Sądeckie"	Nowy Sącz, ul. Rynek 10		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
2	Stowarzyszenie Dobre	Nowy Sącz, ul. Żywiecka 25		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
3	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych "STOPIŁ"	Nowy Sącz, ul. Wyspiańskiego 22		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Dz.630 "Turystyka" rozdz.63003 "Zadania w zakresie upowszechniania turystyki"		60 000	60 000,00	55 000,00	54 345,32	654,68
1	Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem MADA	Nowy Sącz, Al. Wolności 19		1 500,00	1 500,00	1 500,00	
2	Klub Sportowy "Zabełcze"	Nowy Sącz, ul. Tarnowska 155		1 000,00	0,00	0,00	
3	Fundacja -Pomagam Niewidomym Wł. Lorka	Nowy Sącz, ul. Szkolna 33/13		2 000,00	0,00	0,00	
4	Polskie Towarzystwo Tatrzańskie o/Beskid	Nowy Sącz ul. Sobieskiego 14A/2		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
5	Związek Harcerstwa Polskiego, Komenda Hufca w N. Sączu	Nowy Sącz ul. Wąsowiczów 8		1 000,00	1 000,00	1 000,00	
6	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
7	Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii KLUB SĄDECKICH AMAZONEK im. H. Włodarczyk	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 49		2 000,00	2 000,00	1 345,32	654,68
8	Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		1 500,00	1 500,00	1 500,00	
9	Stowarzyszenie TURKUS na Rzecz Aktywności Lokalnej	Nowy Sącz, ul. Lwowska 96		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
10	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Parafia św. Kazimierza	Nowy Sącz, ul. Sygańskiego 3		2 000,00	0,00	0,00	
11	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "Spokojne Jutro"	Nowy Sącz, ul. Chruślicka 44		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
12	Stowarzyszenie "Przyjaciele Serca i Życia"	Nowy Sącz, ul. Broniewskiego 5		2 500,00	2 500,00	2 500,00	
13	Stowarzyszenie Na Rzecz Integracji Środowisk Akademickich "ORION"	Nowy Sącz, ul. E. Plater 13a		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
14	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Nowy Sącz, ul. Żółkiewskiego 23		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
15	Polskie Tow. Turystyczno-Krajoznawcze o/Beskid	Nowy Sącz ul. Rynek 9		16 000,00	16 000,00	16 000,00	
16	Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski	Nowy Sącz ul. Narutowicza 9		2 500,00	2 500,00	2 500,00	
17	Akcja Katolicka Diecezji Tarnowskiej oddział przy Parafii św. Małgorzaty	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
	Dz.750-"Administracja publiczna",rozdz.75095-"Pozostała działalność"		15 000	15 000,00	15 000,00	15 000,00	
1	Stowarzyszenie Muzyka Świata AKORD	Nowy Sącz, Al. Wolności 41/1		8 000,00	8 000,00	8 000,00	
2	Stowarzyszenie Chóru Scherzo	Nowy Sącz, ul. Długosza 5		7 000,00	7 000,00	7 000,00	
	Dz.754 "Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa",rozdz.75421-"Zarządzanie kryzysowe"		10 000	8 000,00	8 000,00	8 000,00	
1	Związek Strzelecki "Strzelec"	Nowy Sącz,ul.Kr. Jadwigi 29		6 000,00	6 000,00	6 000,00	

2	Małopolski Oddział PCK	Kraków, ul. Studencka 19		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
	Dz.755 " Wymiar sprawiedliwości" rozdz.75515 - "Nieodpłatna pomoc prawna"		60 726	60 726,00	60 726,00	60 726,00	
1	Stowarzyszenie "SURSUM CORDA"	Nowy Sącz, ul. Lwowska 11		60 726,00	60 726,00	60 726,00	
	Dz.801 -"Oświata i wychowanie" rozdz.80195 - " Pozostała działalność"		90 000	89 000,00	89 000,00	89 000,00	
1	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Małgorzaty	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		7 000,00	7 000,00	7 000,00	
2	Fundacja "OSTOJA"	Nowy Sącz, ul. Krzykalskiego 1		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
3	Stowarzyszenie "Sądeckie Anioły"	Nowy Sącz, ul. Hubala 8/27		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
4	Fundacja "Osądź mnie Boże" im. ks. Wł. Gurgacza	Nowy Sącz ul. Zamenhofa 4/4		2 500,00	2 500,00	2 500,00	
5	Jednostka Strzelecka 2006 -N. Sącz, Zw. S . "STRZELEC" Organizacja Społeczno - Wychowawcza	Nowy Sącz, ul. Kr. Jadwigi 29		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
6	Stowarzyszenie Pamięci Zesłanych na Sybir	Nowy Sącz, ul. Podhalańska 38		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
7	Stowarzyszenie Chóru "SCHERZO"	Nowy Sącz, ul. Długosza 5		7 000,00	7 000,00	7 000,00	
8	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze o/Beskid	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		8 000,00	8 000,00	8 000,00	
9	Stowarzyszenie ADeeM	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 34		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
10	Fundacja "Dzień Dobry"	Przysietnica 264		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
11	Stowarzyszenie "Sądecki Elektryk"	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
12	Małopolskie Towarzystwo Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 7		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
13	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży -"FABRYKA MARZEŃ"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
14	Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Regionalnego "SĄDECZOKI"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		7 000,00	7 000,00	7 000,00	
15	Fundacja Promocji Nauki i Kreatywności	Nowy Sącz, ul. Jamnicka 131G		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
16	Fundacja "NOMINA ROSAE" Ogród Kultury Dawnej	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 44		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
17	Stowarzyszenie "SURSUM CORDA"	Nowy Sącz, ul. Lwowska 11		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
18	Sądeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Nowy Sącz, ul. Wyspiańskiego 13		3 500,00	3 500,00	3 500,00	
19	Stowarzyszenie Na Rzecz Integracji Środowisk Akademickich "ORION"	Nowy Sącz, ul. E. Plater 13a		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
	Dz.851"Ochrona Zdrowia", rozdz.85154 - "Przeciwdziałanie alkoholizmowi"		335 000	331 349,00	331 349,00	331 348,67	0,33
1	Stowarzyszenie Dobre	Nowy Sącz, ul. Żywiecka 25		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
2	Stowarzyszenie "Sądecki Elektryk"	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
3	Fundacja "Daj z siebie wszystko"	Golkowice Górne 58		7 000,00	7 000,00	7 000,00	
4	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Małgorzaty	Nowy Sącz, Plac Kolegiacki 1		18 000,00	18 000,00	18 000,00	
5	Parafia Matki Bożej Niepokalanej	Nowy Sącz, ul. Królowej Jadwigi 44		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
6	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
7	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Rocha	N. Sącz, ul. Boh. Orła Białego 40a		8 000,00	8 000,00	8 000,00	
8	Akcja Katolicka Diecezji Tarnowskiej oddział przy Parafii św. Małgorzaty	Nowy Sącz, Plac Kolegiacki 1		10 000,00	10 000,00	10 000,00	

9	Stowarzyszenie MONAR	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 6		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
10	Stowarzyszenie " ADEEM"	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 34		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
11	Poradnia Specjalistyczna i Telefon Zaufania ARKA	Nowy Sącz, Plac Kolegiacki 1		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
12	Sądecki Klub Bokserski "GOLDEN TEAM"	Nowy Sącz, ul. Broniewskiego 26		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
13	Stowarzyszenie Animatorów Kultury	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 23		154 349,00	154 349,00	154 349,00	
14	Klub Sportowy "EVAN"	Nowy Sącz, ul. I Brygady 16/47		8 000,00	8 000,00	8 000,00	
15	Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży "KANA"	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 12a		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
16	Sądeckie Towarzystwo Sportowe "SUPERFIGHTER"	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 13/11		9 000,00	9 000,00	9 000,00	
17	Parafia pw. Matki Bożej Bolesnej	Nowy Sącz, ul. Kręta 1		8 000,00	8 000,00	8 000,00	
18	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych "LEGE ARTIS"	Kraków, Oś. Boh. Września 1/6		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
19	Związek Harcerstwa Polskiego- Hufiec w N. Sączu	Nowy Sącz, ul. Wąsowiczów 8		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
20	Klub Sportowy "BIEGONICZANKA"	Nowy Sącz, ul. Elektrodowa 49		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
21	Zw. Strzelecki "STRZELEC" Organizacja Społeczno - Wychowawcza	Warszawa, ul. Zielna 39		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
22	Stowarzyszenie" TURKUS" na Rzecz Rozwoju Aktywności Lokalnej	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
23	Fundacja "Będzie Dobrze"	Stary Sącz, ul. Batorego 23		8 000,00	8 000,00	7 999,67	0,33
24	Fundacja Kształcenia Wypoczynku i Rekreacji	Kraków, ul. Karmelicka 31		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
25	Klub Sportowy ZABĘŁCZE	Nowy Sącz, ul. Wyspiańskiego 22		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
26	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Tarnowskiej O. przy Parafii św. Kazimierza	Tarnów, Plac Katedralny 1/1		7 000,00	7 000,00	7 000,00	
27	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży -"FABRYKA MARZEŃ"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
28	Stowarzyszenie SURSUM CORDA	Nowy Sącz, ul. Lwowska 11		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
29	Stowarzyszenie "Beskidzkie Więzi"	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 44		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
30	Stow. Miłośników Zespołu Regionalnego "SĄDECZOKI"	Nowy Sącz, Rynek 14		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
Dz.851"Ochrona Zdrowia", rozdz.85195 - "Pozostała działalność"			111 000	111 000,00	111 000,00	111 000,00	
1	Stowarzyszenie Kobiąt Po Mastektomii "KLUB SĄDECKICH AMAZONEK" im. Heleny Włodarczyk	Nowy Sącz Al. Wolności 49		9 000,00	9 000,00	9 000,00	
2	Towarzystwo Przyjaciół Chorych "SĄDECKIE HOSPICIUM"	Nowy Sącz, Nawojowska 155 A		19 000,00	19 000,00	19 000,00	
3	Stowarzyszenie KLUB INTEGRACYJNY	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
4	PCK Małopolski Oddział Okręgowy	Kraków, ul. Studencka 19		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
5	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo "NADZIEJA"	Nowy Sącz ul. Freislera 10		40 000,00	40 000,00	40 000,00	
6	Stowarzyszenie Kobiąt do Walki z Rakim Piersi- "EUROPA DONNA"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		1 500,00	1 500,00	1 500,00	
7	Polski Związek Niewidomych o. Małopolski	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 9		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
8	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		3 000,00	3 000,00	3 000,00	

9	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków O. Powiatowy	Nowy Sącz, ul. Jeziorańskiego 3a		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
10	Stowarzyszenie "Beskidzkie Więzi"	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 40		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
11	Polskie Tow. Turystyczno-Krajoznawcze o. Beskid	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
12	Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi - RP	Nowy Sącz ul. Kazimierza Wlk.9 a		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
13	Stowarzyszenie "Sądeczanie Razem"	Nowy Sącz, ul. Jaśminowa 7		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
14	Stowarzyszenie "Sądecki Elektryk"	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4		1 500,00	1 500,00	1 500,00	
15	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci-Oddział Okręgowy	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		1 500,00	1 500,00	1 500,00	
16	Stowarzyszenie "Przyjaciele Serca i Życia"	Nowy Sącz, ul. Broniewskiego 5		3 500,00	3 500,00	3 500,00	
17	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i ich Opiekunów "Spokojne Jutro"	Nowy Sącz, ul. Chruślicka 44		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
Dz.852-"Pomoc społeczna" rozdz.85203 - "Ośrodki wsparcia"			127 550	123 192,00	123 192,00	123 192,00	
1	Fundacja "Silver Economy"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 14		123 192,00	123 192,00	123 192,00	
Dz.852-"Pomoc społeczna" rozdz.85295 - "Pozostała działalność"			170 000	170 000,00	170 000,00	170 000,00	
1	Stowarzyszenie "BETLEJEM"	Nowy Sącz, ul. Zyndrama 17		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
2	Nowosądeckie Towarzystwo im. Św. Brata Alberta	Nowy Sącz, ul. Szwedzka 18		160 000,00	160 000,00	160 000,00	
Dz.900-"Gospodarka komunalna i ochrona środowiska" rozdz.90002-"Gospodarka odpadami"			5 000	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
1	Stowarzyszenie "Sądecki Elektryk"	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
2	Stowarzyszenie Virtus	Nowy Sącz, ul. Magazynowa 6		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
Dz.900-"Gospodarka komunalna i ochrona środowiska" rozdz.90095-"Pozostała działalność"			25 000	24 902,00	24 902,00	24 902,00	
1	Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży "KANA"	Nowy Sącz, ul. Św. Kunegundy 12a		24 902,00	24 902,00	24 902,00	
Dz. 921-"Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego" rozdz.92105-Pozostałe zadania w zakresie kultury"			435 000	435 000,00	433 000,00	433 000,00	
1	Klub Inteligencji Katolickiej	Nowy Sącz, Plac Kazimierza 3		7 500,00	7 500,00	7 500,00	
2	Sądeckie Towarzystwo Muzyczne	Nowy Sącz ul. Narutowicza 6		8 000,00	8 000,00	8 000,00	
3	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo "NADZIEJA"	Nowy Sącz, ul. Freislera 10		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
4	Towarzystwo Przyjaciół Regionalnego Zespołu "Lachy"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		22 000,00	22 000,00	22 000,00	
5	Stow. Na rzecz Rozwoju Aktywności Lokalnej TURKUS	Nowy Sącz, ul. Lwowska 96		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
6	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej Nr 2	Nowy Sącz ul. Jagiellońska 32		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
7	Stowarzyszenie "NOMINA ROSAE" Ogród Kultury Dawnej	Nowy Sącz ul. Jagiellońska 44		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
8	Parafia Świętego Ducha	Nowy Sącz, ul. Ks. P. Skargi 10		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
9	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Małgorzaty	Nowy Sącz, Plac Kolegiacki 1		6 000,00	6 000,00	6 000,00	
10	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Heleny	Nowy Sącz, ul. św. Heleny 44		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
11	Stow. Miłośników Zesp. Regionalnego "SĄDECZOKI"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		12 000,00	12 000,00	12 000,00	
12	Związek Miłośników Muzyki	Nowy Sącz ul. Biegonica 8		6 500,00	6 500,00	6 500,00	

13	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych przy ŚDS w Nowym Sączu "JESTEŚMY"	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 159 A		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
14	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Najświętszego Serca P. Jezusa	Nowy Sącz, ul. Zygmuntowska 48		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
15	Stowarzyszenie Animatorów Kultury	Nowy Sącz, Al. Wolności 23		17 000,00	17 000,00	17 000,00	
16	Stowarzyszenie ŻANDARMERIA	Nowy Sącz, ul. Armii Krajowej 7/45		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
17	Stowarzyszenie Chóru "SCHERZO"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
18	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
19	Regionalne Towarzystwo Pieśni i Tańca "Dolina Dunajca"	Nowy Sącz, ul. Węgierska 188		13 000,00	13 000,00	13 000,00	
20	Fundacja Wspierania Więzi Lokalnych "LINKING FOUNDATION"	Tarnów, ul. Czarnowiejska 22		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
21	Stowarzyszenie Taneczne AXIS	Nowy Sącz, ul. Długosza 5		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
22	Związek Harcerstwa Polskiego - Chorągiew Krakowska	Nowy Sącz ul. Wąsowiczów 8		2 000,00	0,00	0,00	
23	Związek Polskich Artystów Plastyków-Okręg Krakowski	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 35		10 000,00	10 000,00	10 000,00	
24	Stowarzyszenie Sądeckie Forum Kobiet	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 17a		2 000,00	2 000,00	2 000,00	
25	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci "Fabryka Marzeń"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		3 000,00	3 000,00	3 000,00	
26	Stowarzyszenie ADeeM	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 34		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
27	Stowarzyszenie PRO MUSICA ORGANA	Katowice, ul. Rolna 20c/5		5 000,00	5 000,00	5 000,00	
28	Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 50a		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
29	Stowarzyszenie Nowosądecka Wspólnota	Nowy Sącz, Narutowicza 2		250 000,00	250 000,00	250 000,00	
Dz.926"Kultura fizyczna " rozdz.92605-"Zadania w zakresie kultury fizycznej "			120 000	120 000,00	120 000,00	120 000,00	
1	Klub Sportowy ZABĘLCZE	Nowy Sącz, ul. Tarnowska 155		1 000,00	1 000,00	1 000,00	
2	Stowarzyszenie "Turkus"-NA Rzecz Aktywności Lokalnej	N. Sącz, ul. Armii Krajowej 19/63		2 500,00	2 500,00	2 500,00	
3	ZS" STRZELEC" Organizacja Społeczno-Wychowawcza	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		3 500,00	3 500,00	3 500,00	
4	Ognisko TKKF HALNY Nowy Sącz	N. Sącz, ul. Bał. Chłopskich 20/45		2 500,00	2 500,00	2 500,00	
5	Liga Obrony Kraju	Kraków, ul. Pomorska 2		4 000,00	4 000,00	4 000,00	
6	Sekcja Brydża Sportowego "ALF"	Nowy Sącz, ul. Armii Krajowej 25/8		1 500,00	1 500,00	1 500,00	
7	Sądeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Nowy Sącz, ul. Wyspiańskiego 13		25 000,00	25 000,00	25 000,00	
8	Stowarzyszenie Kibiców Sandecji Nowy Sącz	Nowy Sącz, ul. Barska 12/28		80 000,00	80 000,00	80 000,00	
Razem			1 594 276	1 573 169,00	1 566 169,00	1 565 513,99	655,01

Źródło: Wydział Księgowy